

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO
FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

XI

LÄÄKINTÖLAITOS

UUSI JAKSO 40

LÄÄKINTÖHALLITUKSEN KERTOMUS
VUODELTA 1923.

MEDICINALVERKET

NY FÖLJD 40

MEDICINALSTYRELSENS BERÄTTELSE
FÖR ÅR 1923.

HELSINKI 1927

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO
FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

XI

LÄÄKINTÖLAITOS

UUSI JAKSO 40

LÄÄKINTÖHALLITUKSEN KERTOMUS
VUODELTA 1923.

MEDICINALVERKET

NY FÖLJD 40

MEDICINALSTYRELSENS BERÄTTELSE
FÖR ÅR 1923.

HELSINKI 1927
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

Täten saa lääkintöhallitus Valtio-
neuvostolle nöyrimmästi jättää kerto-
muksen Suomen lääkintölaitoksesta
vuodelta 1923.

Härmed får medicinalstyrelsen till
Statsrådet ödmjukast överlämna be-
rättelse om medicinalverket i Finland
för år 1923.

Akseli Koskimies.

Ernst Therman.

A. Viktor Manner.

Herman Lavonius.

V. Kankaanpää.

Väinö Ignatius.

Sisällysluettelo. — Innehållsförteckning.

	Siv.
I. Lääkintöhallitus	1
Ref. Lääk. neuv. H. Lavonius	1
II. Lääkärikunta	7
» » » »	7
III. Hammaslääkärikunta	11
» » » »	11
IV. Yleinen terveyden- ja sairaanhoito	11
» » » » A. V. Manner	11
Suojelusrokotus	36
» » » »	36
Kunnanlääkärlaitos	37
» » » » H. Lavonius	37
Kättilölaitos	40
» » » »	40
Kiertävät sairaanhoitajattaret	37
» » » »	37
Erinäisten valtion avustamain yhdistys- ten toiminta	41
» » » »	41
Veneeristen tautien vastustamiseksi ase- tettujen terveystoimistojen toiminta ..	43
» » » » A. V. Manner	43
V. Sairaanhoidolaitokset.	
Valtion sairaanhoidolaitokset	47
» » » » H. Lavonius	47
Veneeristen tautien osastot ja ylimää- räiset veneeriset sairaalat	47
» » » »	47
Mielisairasten hoitolaitokset	50
» » » » E. Therman	50
Lapsenpäästölaitokset	64
» » » » H. Lavonius	64
Kuntien sairastuvat	65
» » » »	65
Kunnalliset ja yksityiset sairaalat kau- pungeissa	65
» » » »	65
Erinäisten valtion avustamain paranto- lain toiminta	68
» » » »	68
VI. Oikeuslääkeopilliset tutkimukset.	
Oikeuskemialliset tutkimukset	71
» Oikeuskemisti E. Hämäläinen	71
Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ..	72
» Lääk. neuv. A. V. Manner	72
VII. Apteekkilaitos	78
» Asessori V. Ignatius	78
VIII. Eläinlääkintölaitos	94
» » V. Kankaanpää	94

Table des matières.

	Rapp.	Pag.
I. Conseil supérieur de l'Administration médicale de Finlande	Mr. H. Lavonius	1
II. Total des médecins	» » »	7
III. Total des dentistes	» » »	11
IV. Hygiène générale et assistance médicale	» » A. V. Manner	11
Vaccination antivariolique	» » »	36
Institution des médecins communaux	» » H. Lavonius	37
Sages-femmes	» » »	40
Gardes-malades et diaconesses ambulantes	» » »	37
Aperçu des travaux de quelques sociétés subventionnées par l'Etat	» » »	41
Bureaux médicaux pour la lutte contre les maladies vénériennes	» » A. V. Manner	43
V. Services des hôpitaux.		
Hôpitaux de l'Etat	» » H. Lavonius	47
Sections des maladies vénériennes et hôpitaux surnuméraires pour maladies vénériennes	» » »	47
Asiles d'aliénés	» » E. Therman	50
Maternités	» » H. Lavonius	64
Infirmiers communaux	» » »	65
Hôpitaux municipaux et hôpitaux privés dans les villes	» » »	65
Aperçu des travaux de quelques établissements subventionnés par l'Etat	» » »	68
VI. Médecine légale.		
Examens médico-légaux	» » E. Hämäläinen	71
Autopsies	» » A. V. Manner	72
VII. Service pharmatiquc	» » V. Ignatius	78
VIII. Service vétérinaire	» » V. Kankaanpää	94

I. Lääkintöhallitus.

1. Muutokset jäseniin ja virkamiehiin nähden.

Lääkintöhallituksen jäsenten ja virkamiesten keskuudessa ei vuoden 1923 kuluessa ole tapahtunut mitään muutoksia.

2. Käsiteltyjen asiain luku.

a) Kanslian puolella:

Valtioneuvoston kirjeitä ja remissejä	1,692
Eri virastojen ja viranomaisten kirjeitä	1,440
Lääkintöhallituksen alaisten virkamiesten kirjeitä ja raportteja	3,682
Anomuksia	1,177
Ruumiinavauspöytäkirjoja	894
Meneviä ekspeditsioneja	11,145

b) Kamarikonttorin puolella:

Tulleita kirjeitä	6,064
Meneviä ekspeditsioneja	3,094

3. Kiertokirjeet.

- Tammik. 4 p:nä N:o 403. Kiertokirje maan kaikille apteekkien ja haara-
apteekkien omistajille ja hoitajille oikeudesta
myydä apteekkeista erinäisiä spriipitoisia lää-
keitä enemmän kuin 50.0 gr. yhdellä kertaa
samalle ostajalle.
- » » » » 404. Kaikille lääkintöhallituksen alaisten laitosten joh-
tajille toimenpiteisiin ryhtymisestä säästäväi-
syyden noudattamiseksi kaikissa valtakunnan
virastoissa ja laitoksissa.
- » 9 » » 405. Kaikille piiri- ja kunnanlääkäreille sekä maaseu-
dulla toimiville lääkäreille uuden kaavakkeen
käyttämistä veneerisistä tautitapauksista
lääkintöhallitukselle tehtävistä ilmoituksista.

- Helmik. 2 p:nä N:o 406. Kaikille piirilääkäreille tiedoista, missä määrin maalaiskunnissa on seurattu kättilöiden asettamisesta maalaiskuntiin sekä niiden palkkauksesta helmik. 6 p:nä 1920 annetun lain määräyksiä.
- » 9 » » 407. Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle ja kaikkien valtion sairaanhoitolaitosten johtajille, taloudenhoitajille ja toimitsijoille sekä muiden lääkintöhallituksen alaisten laitosten johtajille säästäväisyydestä.
- » 20 » » 408. Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle ja maan kaikkien valtion sairaanhoitolaitosten ja muiden lääkintöhallituksen alaisten laitosten johtajille vaadittavasta kielitaidosta.
- Maalisk. 6 » » 409. Piirilääkäreille, piirieläinlääkäreille ja lääkintöhallituksen alaisten laitosten johtajille sekä Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle valtion puhelinjohtojen käyttämisestä virkapuheluissa.
- » » » » 410. Maan sairaanhoitolaitoksille, lukuunottamatta mielisairaaloita, uuden tautiluettelon käyttöönottamisesta valtakunnan sairaanhoitolaitoksissa tilastollisia taulukoita laadittaessa.
- » 23 » » 411. Valtion kaikkien sairaanhoitolaitosten toimitsijoille sekä Helsingin yleisen sairaalan ja Halilan parantolan taloudenhoitajalle A/B Stockmann O/Y:n tavaroiden hintatarjouksista.
- » 23 » » 412. Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle, taloudenhoitajalle ja toimitsijoille sekä kaikkien muiden valtion sairaanhoitolaitosten johtajille ja toimitsijoille ynnä muiden lääkintöhallituksen alaisten laitosten johtajille yhtä suuren kalliinajanlisäyksen suorittamisesta v:nä 1923 kuin edellisenäkin vuonna, milloin palkkaus muutettujen lapsiavustusta koskevien määräysten mukaan tulisi pienemmäksi.
- Huhtik. 5 » » 413. Lääkintöhallituksen alaisille siviiliviraston leski- ja orpokassan osakkaille kassan johtokunnan kiertokirjeen ja kyselykaavakkeen toimittamisesta kassan osakkaille.
- » 17 » » 414. Piirilääkäreille sekä apteekkien ja haara-apteekkien omistajille ja hoitajille apteekkeissa käytettävien mittojen ja painojen vakaamisesta.
- Kesäk. 12 » » 415. Valtion sairaanhoitolaitosten taloudenhoitajille ja toimitsijoille lysoolin hankinnasta valtion sairaanhoitolaitoksille.

Kesäk.	15 p:nä	N:o 416.	Valtion sairaanhoitolaitosten toimitsijoille ja taloudenhoitajille, lukuunnottamatta Helsingin yleistä sairaalaa, vaatekappaleiden ja muiden talouesineiden hankkimisesta laitosten varastoon.
»	22 »	» 417.	Apteekkien ja haara-apteekkien hoitajille väärennyistä spriiresepteistä.
Elok.	14 »	» 418.	Samoille samasta asiasta.
»	17 »	» 419.	Piiri- ja hammaslääkäreille sekä kaikille apteekeille ja haara-apteekeille hammaslääkärin oikeudesta kirjoittaa lääkkeitä.
Syysk.	11 »	» 420.	Piiri- ja piirieläinlääkäreille toimenpiteistä kulku- ja tarttuvien eläintautien estämisestä Venäjältä tuotavan viljan ja rehuaineiden kautta.
»	25 »	» 421.	Oulun, Vaasan, Kuopion ja Viipurin läänien piiri- ja aluelääkäreille toimenpiteistä kadosta mahdollisesti aiheutuvan kulkutautivaaran torjumisesta.
Marrask.	16 »	» 422.	Kaikille lääkäreille valtioneuvoston julkaisuvarastosta saatavista asetuksenmukaisista lääkärintodistuksiaavakkeista sotapalvelukseen astumista ja kutsuntaa varten.

4. Valtion Serumlaboratorio ja Pasteurlaitos.

Serumlaboratorio.

Serumlaboratorion toiminta jatkui samanlaisena kuin edellisinäkin vuosina. Tutkimukset ovat jatkuvasti lisääntyneet vuosi vuodelta. Vuoden kuluessa tehtiin:

Wassermann-reaktioita	10,152
Vidal-reaktioita	450
Erilautuisia bakteriologisia tutkimuksia ...	38
Koleranäytteitä	3
Tyfusvaksinia	38,700 cm ³
Autovaksineita, erilaautuisia	8

Kaikki tutkimuksiin tarvittavat autigenit ja immuniserumit valmistettiin laitoksessa.

Pasteurlaitos.

Laitoksessa hoidettujen potilaitten luku oli seuraava:

v:lta 1922 siirtyi	13	
v. 1923 tuli hoitoon	179	192
v:lle 1924 siirtyi		1
hoidettuna poistui		191

Hoidettuina poistuneet potilaat olivat seuraavilta paikkakunnilta:

<i>Uudenmaan lääni:</i>		<i>Viipurin lääni:</i>	
Helsinki	47	Viipuri	14
Vihti	7	Jääski	9
Espoo	5	Parikkala	9
Inkoo	5	Antrea	5
Helsingin pit.	4	Viipurin msk	5
Kirkkonummi	4	Impilahti	4
Lohja	3	Kurkijoki	4
Elimäki	1	Sortavala	4
Bromarv	1	Uusikirkko	4
Snappertuna	1	Jaakkima	2
	<u>78</u>	Rautjärvi	2
		Hiihola	1
<i>Turun ja Porin lääni:</i>		Joutseno	1
Turku	10	Kivennapa	1
Aura	6	Koivisto	1
Paimio	3	Sakkola	1
Pöytyä	2	Säkkijärvi	1
Maaria	2	Vuoksenranta	1
Suomusjärvi	2		<u>1</u> 69
Merimasku	1		
Mynämäki	1	<i>Kuopion lääni:</i>	
Naantali	1	Tuupovaara	4
Perniö	1	Rautalampi	2
Piikkiö	1	Joensuu	1
	<u>30</u>	Kiihtelysvaara	1
		Kontiolahti	1
<i>Hämeen lääni:</i>		Kuusjärvi	1
Hausjärvi	1	Tohmajärvi	1
Lempäälä	1		<u>1</u> 11
Loppi	1		
	<u>3</u>		
		<u>Yhteensä 191</u>	

Ikään ja vammaan laatuun nähden jakaantuvat potilaat seuraavasti:

Potilaan ikä.	Purenta			Raavinta			Syljellä tabrinta			Yhteensä.
	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoi- hin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoi- hin.	Päähän.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoi- hin.	
0—5 v.	2	8	4	—	—	1	2	2	—	19
6—10 »	7	11	8	—	1	—	—	2	—	29
11—15 »	2	11	7	—	1	3	—	3	—	27
16—20 »	2	8	1	1	—	—	—	11	—	23
21—25 »	1	10	1	—	1	—	—	5	—	18
26—30 »	—	7	3	1	—	—	—	10	—	21
31—35 »	1	6	4	1	—	—	1	4	—	17
36—40 »	—	5	1	—	1	—	—	2	—	9
41—45 »	—	4	2	—	—	—	—	5	—	11
46—50 »	—	1	2	—	—	—	—	4	—	7
51—60 »	—	5	—	—	—	1	—	2	—	8
Yli 60 »	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2
Yhteensä	15	77	34	3	4	5	3	50	—	191

Hoitoon aiheuttanut vamma oli purenta 66 %, raavinta 6 % ja syljellä tahrinta 28 %. Vamma oli päässä 21 tapauksessa, 11 %, käsissä 131 tapauksessa, 68.6 %, ja vartalossa tai jaloissa 53 tapauksessa, 20.4 %.

Kuinka monessa tapauksessa, minkälaisen ja mihin ruumiinpaikkaan eri eläimet olivat vamman aiheuttaneet käy ilmi seuraavasta taulusta:

Vamman aiheuttanut eläin.	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	
Koira	13	71	29	1	—	—	3	46	—	163
Kissa	1	6	5	2	4	5	—	—	—	23
Hevonen	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Lehmä	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Rotta	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä	15	77	34	3	4	5	3	50	—	191

Hoitoon johtaneen vamman oli aiheuttanut koira 85 %:ssa tapauksista, kissa 12 %:ssa, hevonen ja lehmä kumpikin 2 tapauksessa ja rotta 1:ssä.

Hoidon tehoon vaikuttaa suuresti määrässä vamman paikka ruumiissa, vamman koko ja syvyys samoin kuin niiden lukumäärä ja onko haavoja puhdistettu paikallisesti heti vamman tapahduttua. Seuraavissa tauluissa ovat hoidetut potilaat jaetut näitä seikkoja silmälläpitäen.

Vammojen luku.	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	
Yksi	3	29	16	3	1	—	3	50	—	105
Useita	12	48	18	—	3	5	—	—	—	86
Yhteensä	15	77	34	3	4	5	3	50	—	191

Potilaista on useimmilla ollut yksi haava, mutta purentavammoista on useimmilla, 78 tapauksessa, useita haavoja, niistä 12 tapauksessa päässä ja 28 tapauksessa käsissä.

Vamma sattunut	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	Pään.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoihin.	
paljaaseen ruumiinosaan peitettyyn »	15	59	11	3	4	1	3	47	—	143
	—	18	23	—	—	4	—	3	—	48
Yhteensä	15	77	34	3	4	5	3	50	—	191

Vamma oli siis tapahtunut paljaaseen ruumiinosaan n. 75 %:ssa tapauksista ja varsinkin purentavammoista olivat useat, nim. 85, tähän ryhmään kuuluvia.

Ennen laitokseen tuloaan alustavasti hoidettujen ja hoitamattomien luku oli seuraava:

Haavat.	Purenta			Raavinta			Syljellä tahrinta			Yhteensä.
	Päähin.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoi- hin.	Päähin.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoi- hin.	Päähin.	Käsiin.	Vartaloon tai jalkoi- hin.	
Hoidettuja	8	44	16	2	3	1	—	6	—	80
Hoitamattomia	7	33	18	1	1	4	3	44	—	111
Yhteensä	15	77	34	3	4	5	3	50	—	191

Edelläolevat yksityisseikat: vammojen paikka ruumiissa, niiden laatu ja luku, onko haavoja hoidettu hetimiten paikallisesti, onko vamma tapahtunut paljaaseen ruumiiseen ja niiden yhteydessä aika vamman tapahtumisesta hoidon alkuun sekä potilaan ikä määräävät rabioksen inkubatioajan ja sen mukaan hoidon vaikutuksen ja tuloksen. Tapaukset, joissa on odotettavissa lyhyt ituaika, lasketaan seuraavassa taulukossa I luokkaan, III luokkaan kuuluvat ne tapaukset, joissa ituaika on katsottava pitkäksi ja II luokkaan ne tapaukset, jotka tässä suhteessa ovat katsottavat kuuluviksi näiden luokkien väliin.

Seuraava taulu osoittaa hoidokkien lukumäärän jaettuna edellä mainittujen asianhaaran perusteella:

Vamman paikka ruumiissa.	Vammojen luku ja tapahtuiko vamma paljaaseen tai peitettyyn ruumiinosaan.	I luokka.	II luokka.	III luokka.
Pää	yksi	5	2	2
	useita	8	1	3
Käsi	paljas ruumiinosa { yksi	5	21	51
	useita	18	18	5
	peitetty »	—	9	4
Vartalo	paljas » { yksi	—	—	—
	useita	—	—	—
	peitetty »	—	—	1
Jalka	paljas » { yksi	—	1	2
	useita	—	7	2
	peitetty »	—	15	11
	Yhteensä	36	74	81

Tullut hoitoon vamman jälkeen	I luokka.	II luokka.	III luokka.
ensimmäisellä viikolla	21	35	36
toisella »	4	15	35
kolmannella »	1	13	7
jälkeen kolmann. viikon	—	11	3
Yhteensä	36	74	81

Edellä luetelluista potilaista oli 132 tapauksessa vamman aiheuttanut varmasti vesikauhuinen eläin ja 48 tapauksessa oli eläin todennäköisesti vesikauhuinen, mutta jäänyt varmentamatta osaksi siitä syystä, että eläin oli kadonnut, osaksi syystä, että tutkittavaksi lähetettyä ainetta ei pilaantumisen

vuoksi voitu tutkia. Hoidon kestäessä ilmaantui, että 11 tapauksessa vamman aiheuttanut eläin ei ollut vesikauhuinen, ja hoito keskeytettiin.

Kertomusvuonna on potilaita ollut runsaasti ja taudin esiintyminen on siis jatkunut melkein samassa laajuudessa kuin edellisenäkin vuonna, jolloin sen uudelleen lisääntyminen alkoi. Runsaimmin potilaita oli jatkuvasti Uudenmaan läänistä (78). Toisella sijalla oli edelleen Viipurin lääni (69) ja samaten kolmannella sijalla Turun ja Porin lääni (30). Kuopion läänistä oli 11 ja Hämeen läänistä 3 potilasta. Kaupungeista oli potilaita 77, siis 40.31 %.

Potilaista ei yhtään kuollut vesikauhuun eikä hoidosta ollut myöskään mitään vahingollisia seurauksia. Laitoksen tähänastiselta toimintakaudelta oli kuolevaisuusprosentti 0.23 %.

Hoitoon on edelleen käytetty samaa Calmetten menettelytapaa kuin aikaisemminkin.

J. A. Murto.

II. Lääkärikunta.

Vuoden lopussa oli maassa laillistettuja lääkäreitä 741. Taulu I osoittaa lääkäreitten asuinpaikan ja viran.

Vuoden kuluessa laillistettiin seuraavat:

Helmik.	5 p.	Lääket. lis.	<i>Eino Conrad Karl Adam Sillman.</i>
»	17	»	» <i>Aarne August Laaksonen.</i>
Maalisk.	3	»	» <i>Elon Alvar Wallasvaara.</i>
»	10	»	» <i>Carl Victor Sandelin.</i>
»	17	»	» <i>Erland Mauri Ekman.</i>
»	21	»	» <i>Eetu Wilska.</i>
Huhtik.	11	»	» <i>Eino Viktor Helander.</i>
»	21	»	» <i>Håkan Robert Gadolin.</i>
»	28	»	» <i>Johan Jakob Chydenius.</i>
»	»	»	» <i>Maria Edgren.</i>
Toukok.	8	»	» <i>Mauno Viktor Vannas.</i>
»	11	»	» <i>Jaakko Matias Torkkola.</i>
»	»	»	» <i>Akseli Mauri Wuori.</i>
»	14	»	» <i>Gustaf Alfred Granroth.</i>
»	17	»	» <i>Henrik Gabriel Gröhn.</i>
»	»	»	» <i>Alma Eliina Mäkelä.</i>
»	26	»	» <i>Kaino Kosti Isak Kallio.</i>
»	»	»	» <i>Lauri Antero Malmgren.</i>
»	»	»	» <i>Vilho Sulo Roine.</i>
»	»	»	» <i>Gösta Alexander Wahlström.</i>
»	31	»	» <i>Per Erik Anton Aschan.</i>

Toukok.	31 p.	Lääket. lis.	<i>Halvar Adam Haeggström.</i>
»	»	»	» <i>Ahti Ilmari Rahm.</i>
»	»	»	» <i>Aarno Snellman.</i>
Heinäk.	17 »	Lääkäri	<i>Gustav Anton Richard Zeidler.</i>
Syysk.	19 »	Lääket. lis.	<i>Elias Valdemar Sjöholm.</i>
»	26 »	Lääkäri	<i>Eduard Karl von Schummer.</i>
Syysk.	»	Lääket. lis.	<i>Hannu Gabriel Haakti.</i>
»	»	»	» <i>Robert Hasselblatt.</i>
»	»	»	» <i>John Axel Lindgren.</i>
Lokak.	3 »	»	» <i>Niilo Henrik Soitunen.</i>
»	31 »	»	» <i>Artturi Johannes Vainio.</i>
Marrask.	22 »	»	» <i>Arvo Ragnar Backman.</i>
»	28 »	»	» <i>Uno Hemminki Aaltonen.</i>
Jouluk.	12 »	»	» <i>Dordi Elisabeth Adelaide Sundblom.</i>
»	19 »	»	» <i>Nils Ferdinand Wesander.</i>
»	»	»	» <i>Valter Heribert Dahlström.</i>
»	»	»	» <i>Sigurd Alfthan.</i>
»	»	»	» <i>Gustaf Adolf Wangel.</i>
»	»	»	» <i>Rainer Rikard Rainesalo.</i>
»	21 »	»	» <i>Kaarlo Eino Haara.</i>
»	»	»	» <i>Aarne Antero Hannuksela.</i>

Oikeuden lääkäriammattin harjoittamiseen sai:

Toukok. 29 p. Lääkäri, *Gustav Richard Anton Zeidler.*

Vuoden 1923 kuluessa kuolivat:

Tammik.	11 p.	Lääket. lis.	<i>Paul Alexander Thuneberg.</i>
Helmik.	13 »	» ja kirurg.	tohtori <i>Lauri Herman Terhola.</i>
Maalisk.	21 »	»	» <i>Harald Eklöf.</i>
Huhtik.	24 »	»	» <i>Oscar Londén.</i>
Toukok.	19 »	lis.	<i>Torsten Emerik Wasz.</i>
»	22 »	»	» <i>Siinto Sulho Sampo Solmu Stälhammar.</i>
»	29 »	»	» <i>Alfons Konstantin Oker-Blom.</i>
Kesäk.	13 »	» ja kirurg.	tohtori <i>Karl Robert Paqvalin.</i>
»	25 »	lis.	<i>Axel Valdemar Nykopp.</i>
Elok.	8 »	»	» <i>Anders Adrian Branders.</i>
»	16 »	»	» <i>Paavo Jalo.</i>
Marrask.	13 »	»	» <i>Gustaf Julius Liljeström.</i>
»	29 »	»	» <i>Walter Einar Anthoni.</i>
Jouluk.	2 »	» ja kirurg.	tohtori, professori emeritus <i>Robert Adolf Armand Tigerstedt.</i>
»	12 »	» lis.	<i>Carl Hjalmar Gorschélnik.</i>

(Päivämäärä tuntematon) Lääket. lis. *Aleksander Aalto* (Amerikassa).

Lääkintölaitokseen kuuluviissa viroissa on tapahtunut seuraavat muutokset:

a) Nimityksiä ja määräyksiä.

1. Piirilääkäriksi.

Tammik. 26 p. Lääket. ja kirurg. tohtori *Herman Woldemar Backman* Uuden-
kaarlepyyn piiriin.
Syysk. 6 » » lis. *Hampus Otto Akates Granfelt* Ikaalisten piiriin.

2. Aluelääkäriksi.

Tammik. 9 p. Lääket. lis. *Aleksanteri Ervasti* Kuusamoon (Sisäasiainministe-
riön kirje 21 p. jouluk. 1922).
» 26 » » » *Lauri Sydänmaa* Turtolan, Ylitornion ja Kolarin
kuntiin.
Maalisk. 28 » » » *Erland Mauri Ekman* Hyrynsalmella toistaiseksi
1/4 1923 alkaen.
Elok. 17 » » » ja kirurg. tohtori *Maunu Ossian af Heurlin* Inariin.

3. Sairaalalääkäriksi.

Helmik. 23 p. Lääket. lis. *Elli Sofia Ainikki Honka* Pitkaniemen keskuslai-
toksen kolmanneksi alilääkäriksi.
Maalisk. 28 » » » *Veikko Punttala* Pitkaniemen keskuslaitoksen toi-
seksi alilääkäriksi.

4. Kaupunginlääkäriksi.

Tammik. 26 p. Lääket. lis. *Augusta Elisabeth Backman* Uuteenkaarlepyyhyn.
Huhtik. 26 » » » *Aappo Pikkarainen* Porin ensimmäiseksi kaupun-
ginlääkäriksi.
» 28 » » » *Einar Runeberg* Kristiinankaupunkiin.
Kesäk. 7 » » » *Ole Nordling* Hangon toiseksi kaupunginlääkäriksi.
Heinäk. 5 » » » *Albert Isotalo* Kajaaniin.
Elok. 17 » » » *Yrjö Antti Linko* Turkuun.
» » » » *Karl August Boucht* Vaasan ensimmäiseksi kaupun-
ginlääkäriksi.
Syysk. 27 » » » *Henrik Toivo Vanhatalo* Porin toiseksi kaupun-
ginlääkäriksi.

5. Kunnanlääkäriksi.

Tammik. 9 p. Lääket. lis. *Kalle Akseli Heikkilä* Lopelle.
Helmik. 13 » » » *Aarne Esaias Emanuel Ahla* Pulkkilan, Piippolan,
Pyhännän ja Kestilän kuntiin.
Maalisk. 9 » » » *Uno Ludvig Jaakkola* Ylistaroon.
» 23 » » » *Aleksanteri Leskinen* Janakkalaan.
» » » » *Paul Ilmari Sankari* Haapajärvelle.

Huhtik.	10 p.	Lääket.	lis.	<i>Lauri Heikki Sarajas</i>	Nivalaan.
»	27 »	»	»	<i>Arvo Alarik Järvinen</i>	Saarijärvelle.
Toukok.	25 »	»	»	<i>Jalmari Mikkola</i>	Enoon.
Kesäk.	8 »	»	»	<i>Arvo Emil Vesa</i>	Kokemäelle.
»	19 »	»	»	<i>Gustaf Alfred Granroth</i>	Pietarsaaren pitäjään, Ähtävän, Luodon ja Purmon kuntiin.
Heinäk.	31 »	»	»	<i>Lauri Antero Malmgren</i>	Rautuun.
»	» »	»	»	<i>Akseli Mauri Vuori</i>	Vehmaan ja Taivassalon kuntiin.
Elok.	14 »	»	»	<i>Henrik Gabriel Gröhn</i>	Suojärvelle.
»	21 »	»	»	<i>Aarne Armas Alanen</i>	Kurikkaan.
»	31 »	»	»	<i>Toivo Tyrni</i>	Nummelle.
Syysk.	4 »	»	»	<i>Kaarlo Joonatan Melartin</i>	Laitilaan 25/9 1923 alkaen.
Lokak.	3 »	»	»	<i>Niilo Henrik Soilunen</i>	Savitaipaleelle.
»	23 »	»	»	<i>Tauno Relander</i>	Joroisiin.
»	26 »	»	»	<i>Aleksanteri Leskinen</i>	Jalasjärvelle 12/11 1923 alkaen.
Marrask.	13 »	»	»	<i>Martti Iivonen</i>	Luopioisiin.
»	30 »	»	»	<i>Reino Arvid Lönnqvist</i>	Janakkalaan.
Jouluk.	8 »	»	»	<i>Jaakko Matias Torkkola</i>	Nurmoon.

6. *Tehtaanlääkäriksi y. m. yksityisten laitosten lääkäriksi.*

Helmik.	27 p.	Lääket.	lis.	<i>Anni Sofia Suhonen</i>	Oulun diakonissakodin sairaalan alilääkäriksi.
Kesäk.	8 »	»	»	<i>Helmeri Juho Paavola</i>	Oulun kaatuvatautisten hoitoyhdistyksen lääkäriksi.
»	15 »	»	»	<i>Albin Birger Johansson</i>	Enson tehtaanlääkäriksi.

b) Eron saaneita.

Elok.	17 p.	Lääket. ja kirurg.	tohtori	<i>Karl Fredrik Hirvisalo</i>	Helsingin rokkoainevalmistuslaitoksen ja rokkoainevaraston johtajan virasta.
»	31 »	»	lis.	<i>Uno Väinö Telén</i>	Kuopion lääninsairaalan toisen alilääkärin virasta.
Lokak.	24 »	»	»	<i>Martti Iivonen</i>	Petsamon aluelääkärin virasta.
Marrask.	22 »	»	»	<i>Väinö Valpas Horelli</i>	Uudenkaupungin kaupunginlääkärin virasta.

III. Hammaslääkärikunta.

Piirilääkäreiltä ja kaupunkien terveydenhoitolautakunnilta saatujen ilmoitusten mukaan oli hammaslääkäreitten lukumäärä maassa 316. Jakaantumisen eri kaupunkeihin ja piirilääkäripireihin esittää taulu I taululiitteessä.

Vuoden kuluessa saivat oikeuden hammaslääkäriammattin harjoittamiseen seuraavat:

Tammik.	19 p.	Odontolog.	lis.	<i>Gösta Winterbäck.</i>
Maalisk.	16 »	»	»	<i>Verna Tellervo Korpela.</i>
Kesäk.	5 »	»	»	<i>Esther Rosenthal.</i>
»	»	»	»	<i>Ingrid Augusta Ronimus (o. s. Michelsson).</i>
»	»	»	»	<i>Paul Garoff.</i>
»	»	»	»	<i>Hildur Karolina Pouru.</i>
»	»	»	»	<i>Sirkku Heta Johanna Ahde.</i>
»	»	»	»	<i>Taina Elisabeth Auvinen.</i>
»	»	»	»	<i>Elli Alina Saari.</i>
»	»	»	»	<i>Anni Aleksandra Salovaara.</i>
»	»	»	»	<i>Saima Amanda Mela (o. s. Jäättelä).</i>
»	»	»	»	<i>Lydia Vilhelmína Savón.</i>
»	8 »	»	»	<i>Impi Julia Lindholm.</i>
»	12 »	»	»	<i>Karl Erhard Wohlström.</i>
»	19 »	»	»	<i>Toini Katarina Aschan.</i>
Syysk.	21 »	»	»	<i>Olga Kostamo.</i>

Muutoksista maan eläinlääkäri- ja apteekkarikunnissa tehdään selkoa eläinlääkintö- ja apteekkilaitosta koskevista luvuista.

IV. Yleinen terveyden- ja sairaanhoito.

Maan suojaamiseksi Venäjältä uhkaavalta kulkutautivaaralta toimi edellisenä vuotena Karjalan kannaksella Kellomäen karanteenilaitos ja Raudun tilapäinen kulkutautisairaala sekä maan itäisellä rajaseudulla Kitelän ja Lieksan tarkastusasemat. Näistä määrättiin v. 1923 Raudun kulkutautisairaala suljettavaksi tammik. 26 p:nä ja samoin molemmat edellämainitut tarkastusasemat helmik. 20 p:nä. Sen ohella siirryttiin Rajajoen kautta tulevan liikenteen valvoimisessa tavallisia oloja enemmän vastaavalle kannalle. Kellomäen karanteenilaitoksen toiminta määrättiin nimittäin helmikuun 23 p:nä lopetettavaksi ja Venäjältä tulevien matkustajien tarkastus siirrettäväksi Rajajoen asemalle. Karanteenilaitoksen lääkäri oikeutettiin suorittamaan tarkastuksen laskemaan terveiksi ja siisteiksi havaitut matkustajat jatkamaan matkaansa edelleen,

sittenkun he olivat jättäneet sitoumuksen siitä, että he kahden viikon aikana ilmoittautuvat oleskelupaikkansa terveydenhoitoviranomaisille näiden määrääminä aikoina terveydentilansa toteamista varten. Sairaiksi havaitut olivat siirrettävät Terijoelle kulkutautisairaalaan hoidettaviksi ja sairaiksi epäillyt samoin tarkastuksen alaisiksi. Sellaiset henkilöt, jotka olivat terveet ja syöpäläisistä vapaat, mutta eivät tyydyttävän siistit, olivat lähetettävät Terijoelle puhdistettaviksi, minkä jälkeen saivat matkustaa edelleen. Ne terveet henkilöt, joissa tavattiin syöpäläisiä, olivat pidettävät niin pitkän ajan tarkastuksen alaisina, että ennätettiin toimittaa kaksi puhdistusta eli noin 8 päivää. — Syystä, että erinäisiä Venäjältä evakoituja joukkoja saapui vielä keväällä ja että kaikkia tarpeellisia laitoksia ei kohta ollut käytettävissä Terijoella, päästiin täydelleen uudelle kannalle vasta syksyllä.

Vuoden 1923 kuluessa oli karanteenilaitoksessa ja Terijoella osaksi hoidettavana, osaksi tarkastuksen alaisina kaikkiaan 1,614 henkeä niistä 501 ulkomailaista. Hoitopäivien lukumäärä teki 11,580. Sairaalassa hoidettiin 93 henkeä, joiden hoitopäivämäärä teki 1,516.

Maassa vuonna 1923 liikkeellä olleet kulkutaudit käyvät ilmi seuraavasta taulukosta.

Ilmoitetut kulkutautitapaukset v. 1923.

Cas de maladies épidémiques rapportés en 1923.

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripäärikö. <i>Maladie, gouvernements, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Juiv.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>April.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloäk. <i>Aoüt.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Loäk. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
Variola.	—	—	—	1	1	—	1	1	3	5	—	—	12
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Rymättylän piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Uudenkaupungin piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	6
Hämeenlinnan piiri	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Tampereen »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	4
<i>Viipurin lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Haminan piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
<i>Kuopion lääni.</i>	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Kuopion piiri	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Scarlatina.	88	129	132	93	77	96	65	48	77	165	80	100	1,150
<i>Uudenmaan lääni.</i>	28	48	55	32	29	23	8	18	23	46	22	31	363
Helsingin kaupunki	10	30	27	15	17	14	3	8	14	37	16	21	212
Porvoon »	2	2	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	7
Loviisan »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tammisaaren »	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Hängon »	—	—	1	1	2	—	—	1	—	—	—	—	5

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernements, ville et districts de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janr.</i>	Helmi. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Ma.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Juulik. <i>Juillet.</i>	Eloäk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Loäk. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
Helsingin piiri	13	3	15	6	3	8	—	4	3	4	5	10	74
Lovisan »	—	—	—	3	—	—	—	1	4	2	1	—	11
Lohjan »	2	1	11	6	6	1	4	1	2	5	—	—	39
Tammisaaren »	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	3	3	8	3	1	7	27	2	10	38	3	11	116
Turun kaupunki	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—	4
Porin »	1	—	3	—	—	—	4	1	—	—	2	—	11
Rauman »	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	3
Turun piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3
Salon »	—	—	—	—	—	7	16	1	4	10	1	—	39
Uudenkaupungin piiri	—	—	—	—	—	—	2	—	3	25	—	1	31
Porin »	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	6	10
Ikaalisten »	—	—	1	—	—	—	2	—	1	—	—	—	4
Huittisten »	2	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	4	11
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	3	4	—	1	1	2	—	—	—	1	1	—	13
Maarianhamina	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Godbyn piiri	3	3	—	1	1	1	—	—	—	1	1	—	11
<i>Hämeen lääni.</i>	13	14	21	6	5	8	4	6	12	33	17	10	149
Hämeenlinna	—	2	4	3	—	—	—	2	3	8	—	2	24
Lahti	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	2	5
Tampere	6	5	8	—	2	1	—	1	3	16	7	3	52
Hämeenlinnan piiri	6	7	8	1	1	1	3	—	—	3	2	—	32
Tammelan »	1	—	—	—	—	1	—	1	1	1	6	3	14
Tampereen »	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	1	—	10
Ruoveden »	—	—	—	—	—	4	1	1	—	—	1	—	7
Jämsän »	—	—	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	4
Hollolan »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Viipurin lääni.</i>	9	20	5	20	7	24	10	13	21	18	16	12	175
Viipuri	2	—	1	4	2	6	1	4	8	5	2	2	37
Hamina	1	1	—	—	—	2	—	2	2	3	2	—	13
Lappeenranta	1	—	2	1	1	1	3	—	—	—	—	—	9
Käkisalmi	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	3
Sortavala	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	3
Kotka	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	5	5	14
Viipurin piiri	—	4	1	—	1	4	1	1	1	2	—	—	15
Haminan »	1	6	—	5	3	2	—	2	1	2	—	—	22
Lappeenrannan piiri	3	7	—	—	—	1	2	1	2	2	4	4	26
Antrean »	1	1	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	6
Muolaan »	—	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	4
Käkisalmen »	—	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	5
Kurkijoen »	—	—	1	8	—	2	—	—	—	—	—	—	11
Sortavalan »	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—	6
Salmin »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>Mikkelin lääni.</i>	2	3	2	1	—	12	2	—	6	2	—	2	32
Mikkeli	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	1	6
Heinola	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Savonlinna	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Mikkelin piiri	2	2	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	10
Heinolan »	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Joroisten »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Savonlinnan »	—	—	—	1	—	2	—	—	2	—	—	1	8

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernements, ville et districts de médecins de districts</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Juul.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Aavril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juun.</i>	Heinäk. <i>Juulil.</i>	Eloäk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Loisak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
Typhus abdominalis & paratyphus.	80	72	116	93	109	101	266	132	157	277	160	90	1653
<i>Uudenmaan lääni.</i>	31	15	16	9	15	10	27	9	47	164	49	11	403
Helsinki	18	11	5	4	8	7	8	5	35	138	42	6	287
Porvoo	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tammisaari	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	4
Hanko	13	1	5	2	2	—	1	1	4	—	—	—	29
Helsingin piiri	—	1	—	—	4	3	9	2	11	12	3	1	46
Lovisan »	—	—	2	—	—	—	4	1	—	2	2	—	11
Lohjan »	—	1	4	3	—	—	2	—	—	8	2	4	24
Tammisaaren piiri	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	2	2	4	1	5	4	8	3	8	6	7	10	60
Turku	—	—	—	1	1	4	—	—	1	2	—	4	13
Naantali	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Pori	—	1	—	—	—	—	3	—	3	1	1	—	9
Rauma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Turun piiri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Salon »	2	—	2	—	—	—	3	3	4	3	4	2	23
Porin »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3
Ikaalisten »	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	2	7
Huittisten »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Ahvenanmaan maalaiskunta.</i>	—	—	—	—	—	1	3	—	—	1	2	—	7
Godbyn piiri	—	—	—	—	—	1	3	—	—	1	2	—	7
<i>Hämeen lääni.</i>	9	2	6	3	—	—	1	3	9	19	18	8	78
Hämeenlinna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	1	9
Lahti	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Tampere	1	—	3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	8
Hämeenlinnan piiri	2	2	1	2	—	—	—	1	—	4	—	6	18
Tammelan »	1	—	—	—	—	—	—	1	4	5	3	1	15
Tampereen »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3
Ruoveden »	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	12	—	15
Jämsän »	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	4
Hollolan »	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
<i>Viipurin lääni.</i>	4	4	10	4	3	14	155	83	32	18	13	9	349
Viipuri	1	—	—	—	1	6	7	9	3	4	1	1	33
Lappeenranta	—	—	—	—	—	3	141	51	1	—	—	—	196
Käkisalmi	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Kotka	—	—	—	1	—	—	—	—	1	6	1	1	10
Viipurin piiri	2	—	2	—	—	3	2	7	10	—	1	1	28
Haminan piiri	—	2	—	1	—	—	1	5	4	2	2	—	17
Lappeenrannan piiri	—	—	—	—	—	—	—	6	3	1	2	1	13
Antrean »	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	6	4	14
Muolan »	—	—	—	—	1	1	3	1	3	3	—	—	12
Kurkijoen »	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Sortavalan »	—	1	8	1	1	—	—	1	6	—	—	1	19
Salmin »	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	3
<i>Mikkelin lääni.</i>	17	22	39	43	55	55	32	10	34	37	16	6	366
Mikkeli	—	—	1	2	1	2	2	2	19	7	3	—	39
Savonlinna	4	5	5	4	6	2	6	—	4	—	2	2	40
Mikkelin piiri	2	—	—	—	—	6	2	4	6	24	9	—	53
Heinolan »	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5
Joroisten »	2	1	8	5	5	4	1	—	—	4	1	—	31
Savonlinnan piiri	9	16	22	32	43	41	21	4	5	2	—	3	198

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmiik. <i>Févr.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Juulik. <i>Juillet.</i>	Eloäk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Loisak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
<i>Kuopion lääni.</i>	8	6	6	5	3	3	12	3	13	17	40	23	139
Kuopio	3	1	—	—	—	—	2	—	2	9	24	14	55
Iisalmi	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Joensuu	2	1	—	1	—	—	1	1	—	—	6	—	12
Kuopion piiri	1	1	1	—	—	—	—	—	5	7	3	1	19
Rautalammin piiri	—	—	1	—	—	2	6	2	5	—	4	2	22
Iisalmen »	2	3	4	3	2	1	2	—	1	1	1	3	23
Pielisjärven »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Tohmajärven »	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	4
Joensuun »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>Vaasan lääni.</i>	1	1	6	8	2	4	1	4	2	3	1	6	39
Vaasa	—	—	—	7	—	—	—	1	—	2	—	—	10
Kaskinen	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Vaasan piiri	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	4
Kristiinankaup. piiri	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	5	8
Uudenkaarlepyyn »	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	1	8
Kokkolan »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Kuortaneen »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Jyväskylän »	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	4
<i>Oulun lääni.</i>	8	20	29	20	26	10	23	21	12	12	14	17	212
Oulu	2	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	6
Kajaani	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4	1	9
Kemi	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	3
Tornio	—	4	2	—	2	3	4	—	—	—	—	2	17
Oulun piiri	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Raahen »	—	—	5	1	—	1	—	—	—	—	—	—	7
Kalajoen »	—	—	—	—	1	—	3	1	—	—	2	2	9
Haapajärven »	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kajaanin »	—	—	8	15	5	1	6	10	4	3	—	1	53
Tornion »	4	8	6	3	2	2	3	2	5	6	8	11	60
Pudasjärven »	—	—	—	—	16	1	7	1	—	—	—	—	25
Rovaniemen »	2	6	7	—	—	—	—	4	1	—	—	—	20
Typhus recurrens.	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pori	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Viipurin lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Muolan piiri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Dysentëria.	13	14	25	5	8	4	15	20	33	10	16	30	193
<i>Uudenmaan lääni.</i>	—	1	3	1	—	2	1	3	4	—	3	1	19
Helsinki	—	—	3	1	—	—	—	1	—	—	2	1	8
Loviisa	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Helsingin piiri	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	3
Loviisan »	—	—	—	—	—	—	1	2	4	—	—	—	7
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	10	—	13
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3
Salon piiri	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	4	—	6
Ikaalisten piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmik. <i>Fév.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Juin.</i>	Juulik. <i>Juillet.</i>	Eloäk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octob.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Maarianhamina	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Godbyn piiri	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
<i>Hämeen lääni.</i>	—	6	—	—	—	1	1	—	3	4	—	1	16
Lahti	—	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7
Hämeenlinnan piiri	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
Tammelan »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	1	7
<i>Viipurin lääni.</i>	12	2	22	3	7	1	5	—	3	2	—	3	60
Viipuri	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	3
Viipurin piiri	9	—	22	3	3	—	2	—	—	—	—	3	42
Haminan »	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Antrean »	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3
Muolan »	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	3
Käkisalmen »	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3
Kurkijoen »	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Sortavalan »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	4
<i>Mikkelin lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	4	5	1	—	—	—	10
Heinolan piiri	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Savonlinnan piiri	—	—	—	—	—	—	2	5	1	—	—	—	8
<i>Kuopion lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3
Kuopion piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>Vaasan lääni.</i>	1	—	—	—	—	—	—	10	21	—	—	25	57
Uusikaarlepyy	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kristinankaup. piiri	—	—	—	—	—	—	—	6	21	—	—	25	52
Kuortaneen »	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4
<i>Oulun lääni.</i>	—	1	—	1	1	—	3	2	—	1	1	—	10
Haapajärven piiri	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Pudasjärven »	—	1	—	1	1	—	3	—	—	1	—	—	8
Tussis convulsiva.	1,666	1,369	1,227	1,114	981	1,110	903	756	495	451	493	446	11,011
Uudenmaan lääni	275	220	124	134	159	129	132	87	26	33	63	64	1,446
Turun ja Porin lääni	207	248	205	227	73	112	109	77	73	75	98	85	1,539
Ahvenanmaan maakunta	149	124	125	21	23	16	8	—	—	2	—	—	468
Hämeen lääni	185	127	148	55	125	144	84	82	77	56	56	35	1,174
Viipurin »	214	152	149	180	137	293	146	98	50	26	29	12	1,486
Mikkelin »	101	161	102	96	55	76	34	47	21	18	20	2	733
Kuopion »	176	154	188	267	231	158	170	111	103	102	74	50	1,784
Vaasan »	130	84	107	38	29	63	84	90	47	37	65	121	895
Oulun »	229	99	79	96	149	119	136	164	98	102	88	77	1,436
Diphtheria.	196	296	174	142	148	107	98	97	113	139	137	156	1,803
<i>Uudenmaan lääni.</i>	36	124	24	13	11	14	20	15	14	16	12	11	310
Helsinki	15	114	6	5	2	4	3	10	7	9	2	9	186
Loviisa	1	—	1	1	—	3	—	—	—	—	—	—	6
Hanko	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	5
Helsingin piiri	4	3	3	2	1	2	8	3	1	1	2	1	31
Loviisan »	10	3	8	5	3	—	1	2	—	2	7	1	42
Lohjan »	1	2	6	—	2	4	5	—	1	—	1	—	22
Tammisaaren piiri	5	2	—	—	3	1	—	—	3	4	—	—	18

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripöytä. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												
	Tammik. Janv.	Helmiik. Févr.	Maalisk. Mars.	Huhtik. Avril.	Toukok. Mai.	Kesäk. Juun.	Heinäk. Juillet.	Eloik. Aout.	Syysk. Sept.	Lokak. Octobr.	Marrask. Nov.	Jouluk. Déc.	Yhteensä. Total.
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	19	21	21	33	16	12	10	11	12	8	12	9	184
Turku	1	2	—	1	1	1	2	1	2	2	1	1	15
Uusikaupunki	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Naantali	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Pori	—	—	6	3	2	—	2	—	—	1	—	1	15
Rauma	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Turun piiri	1	1	1	7	2	—	—	—	—	1	2	1	16
Salon piiri	10	10	—	9	4	6	3	5	2	1	—	—	52
Uudenkaupungin piiri	—	1	—	4	2	—	—	—	1	1	6	3	18
Porin »	4	4	4	5	5	3	—	—	3	—	—	—	23
Ikaalisten »	1	1	6	3	—	—	1	3	1	—	—	—	16
Huittisten »	—	2	2	—	—	2	—	1	2	1	—	1	11
Tyrvään »	2	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	2	8
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	4	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	8
Maarianhamina	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Godbyn piiri	1	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	5
<i>Hümeen lääni.</i>	39	22	23	19	21	12	11	23	31	33	32	23	289
Hämeenlinna	—	2	4	1	2	—	2	1	4	11	6	1	34
Lahti	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	4
Tampere	8	9	5	9	13	4	1	15	15	14	8	9	110
Hämeenlinnan piiri	9	2	6	6	1	2	5	5	2	2	2	6	46
Tammelan »	9	3	4	2	1	—	2	5	3	2	3	3	37
Tampereen »	—	2	2	—	1	3	—	—	—	1	—	—	9
Ruoveden »	1	1	2	—	1	—	1	1	1	3	4	4	19
Jämsän »	6	3	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	13
Hollolan »	6	—	—	—	2	—	—	—	2	—	7	—	17
<i>Viipurin lääni.</i>	35	24	35	23	32	21	18	16	10	26	20	36	296
Viipuri	3	1	6	—	6	—	1	—	—	1	2	1	21
Hamina	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Lappeenranta	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Sortavala	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	5
Kotka	9	1	1	1	3	1	—	—	1	2	—	1	20
Viipurin piiri	7	3	4	2	3	8	1	2	3	2	1	7	43
Haminan »	2	1	—	3	1	1	4	3	2	1	4	5	27
Lappeenrannan piiri	5	5	5	2	3	—	5	2	2	2	2	4	33
Antrean »	1	—	4	2	3	2	—	4	1	5	2	4	23
Muolan »	4	3	1	1	5	4	4	1	4	5	3	3	35
Käkisalmen »	2	3	2	5	8	2	2	—	—	1	1	1	27
Kurkijoen »	1	3	2	3	—	—	—	3	—	4	3	1	20
Sortavalan »	—	3	2	3	—	2	—	—	4	—	—	2	16
Salmin »	—	—	7	1	—	1	—	—	1	—	1	7	18
<i>Mikkelin lääni.</i>	3	9	10	4	6	1	1	1	2	4	4	3	48
Mikkeli	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	1	—	5
Savonlinna	2	2	1	1	1	—	—	—	1	2	3	—	13
Mikkelin piiri	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Heinolan »	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Joroisten »	1	5	2	1	—	—	1	—	1	2	—	3	16
Savonlinnan »	—	1	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	5
<i>Kuopion lääni.</i>	6	9	7	11	22	8	15	6	8	2	5	14	113
Kuopio	—	—	2	1	4	2	3	4	1	—	2	2	21
Isalmi	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	4
Joensuu	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	4
Kuopion piiri	—	1	1	3	3	—	8	—	2	—	—	8	26

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — <i>Malades.</i>												
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmik. <i>Fév.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäk. <i>Jun.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloäk. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octob.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
Rautalammin piiri	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	5
Iisalmen piiri	3	6	2	3	2	5	2	—	—	—	—	—	26
Pielisjärven »	1	2	2	4	6	—	—	—	—	—	—	—	21
Tohmajärven »	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Joensuun »	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3
<i>Vaasan lääni.</i>	39	54	41	21	26	26	18	13	22	38	47	41	386
Vaasa	3	4	9	1	4	—	1	1	—	2	5	9	39
Kristiinankaupunki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Uusikaarlepyy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kokkola	3	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Pietarsaari	5	2	1	2	2	1	2	1	1	—	4	3	24
Jyväskylä	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	6
Kaskinen	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Vaasan piiri	3	22	10	1	—	9	6	2	—	3	—	2	58
Kristiinankaup. piiri	10	7	—	5	3	3	2	3	—	3	4	2	42
Uudenkaarlepyyn »	2	3	5	5	9	4	—	—	4	1	2	7	42
Kokkolan »	10	9	2	5	6	3	6	4	7	19	15	8	94
Kuortaneen »	3	4	3	1	1	1	1	1	4	9	13	5	44
Jyväskylän »	—	3	7	1	—	4	1	—	6	1	—	2	26
<i>Oulun lääni.</i>	15	31	13	18	14	11	5	12	14	12	5	19	169
Oulu	2	9	3	2	1	—	—	1	1	5	—	4	28
Raabe	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Kajaani	—	1	—	2	1	1	—	1	2	1	—	—	9
Kemi	—	—	—	—	—	2	—	5	1	2	1	1	12
Tornio	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	4
Oulun piiri	—	—	—	1	1	—	—	—	3	1	4	—	10
Raahen »	2	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Kalajoen »	—	6	3	1	1	1	1	3	5	—	—	2	23
Haapajärven »	—	2	1	3	4	3	2	—	1	—	—	2	18
Kajaanin »	4	2	—	—	—	2	1	—	1	2	—	1	13
Tornion »	1	7	1	8	2	1	—	—	—	1	—	8	29
Pudasjärven »	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Rovaniemen »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kittilän »	1	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	5
Febris intermittens.	1	3	1	6	7	5	3	3	2	2	6	1	40
<i>Uudenmaan lääni.</i>	1	2	1	2	6	3	2	1	2	2	1	1	24
Helsinki	1	2	1	1	6	1	1	1	1	2	1	1	19
Loviisa	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tammisaari	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Helsingin piiri	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tammisaaren piiri	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Turun piiri	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hämeenlinnan piiri	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Viipurin lääni.</i>	—	—	—	3	—	—	1	2	—	—	—	—	6
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Lappeenranta	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Viipurin piiri	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	3

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.											Yhteensä. Total.	
	Tammik. Janv.	Heinäk. Juil.	Maalisk. Mars.	Aprill. Avril.	Huhtik. Avril.	Toukok. Mai.	Kesäk. Juin.	Heinäk. Juillet.	Eloäk. Aout.	Syysk. Sept.	Lokak. Octobr.		Marrask. Nov.
<i>Mikkelin lääni.</i>		1											1
Mikkeli		1											1
<i>Kuopion lääni.</i>							1				5		6
Joensuu							1				5		6
<i>Vaasan lääni.</i>						1							1
Kokkola						1							1
Meningitis cerebrospinalis epidemica.	6	6	1	5	4	4	6	1	1	4			38
<i>Uudenmaan lääni.</i>		2	1	2	3	2				1			11
Helsinki				1	2	2							5
Helsingin piiri		1	1	1	1								3
Loviisan piiri		1			1								2
Tammisaaren piiri										1			1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	2	1					1		1	1			6
Uudenkaupungin piiri										1			1
Ikaalisten »	2	1											3
Huittisten »							1						1
Tyrvään »									1				1
<i>Hämeen lääni.</i>	1			1			2			1			5
Lahti	1									1			2
Hämeenlinnan piiri							1						1
Ruoveden »				1			1						2
<i>Viipurin lääni.</i>	2						2	1		1			6
Viipurin piiri						1							1
Muolan »	2					1	1			1			5
<i>Mikkelin lääni.</i>					1			2					3
Heinola					1								1
Mikkelin piiri								2					2
<i>Kuopion lääni.</i>		3				1							4
Kuopion piiri		2											2
Rautalammin piiri		1											1
Pielisjärven »					1								1
<i>Vaasan lääni.</i>	1												1
Kokkola	1												1
<i>Oulun lääni.</i>					1				1				2
Oulu					1								1
Oulun piiri								1					1
Poliomyelitis anterior acuta.	1	1	3		1	5	1	5	9	13	2	6	47
<i>Uudenmaan lääni.</i>									1	2			5
Helsinki									2				2
Helsingin piiri									1				1
Loviisan »										1			1
Tammisaaren piiri										1			1

Tauti, lääni, kaupunki, piiri- lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Helmiik. <i>Fév.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>Avril.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäik. <i>Juin.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloik. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokak. <i>Octobr.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	Jouluk. <i>Déc.</i>	
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	—	—	1	—	—	4	—	2	3	1	—	—	11
Pori	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Salon piiri	—	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	5
Huittisten piiri	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	—	—	5
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Godbyn piiri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>	—	1	—	—	—	—	—	—	5	8	2	2	18
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	1	—	6
Hämeenlinnan piiri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Tammelan »	—	1	—	—	—	—	—	—	1	6	—	—	8
Ruoveden »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Jämsän »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Hollolan »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>Viipurin lääni.</i>	—	—	2	—	—	1	—	—	—	1	—	3	7
Viipurin piiri	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4
Antrean »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Sortavalan »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Mikkelin lääni.</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Héinolan piiri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Kuopion lääni.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Iisalmen piiri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>Vaasan lääni.</i>	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	3
Kokkolan piiri	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	3
Influenza.	3,952	3,390	2,648	1,738	1,001	701	360	426	657	1,177	1,651	14,867	32,568
<i>Uudenmaan lääni.</i>	623	645	641	49	201	146	88	102	171	307	455	5,155	8,943
Helsinki	432	407	464	314	141	88	36	70	124	221	336	4,001	6,634
Porvoo	20	34	13	16	—	8	4	2	16	12	12	10	147
Loviisa	18	5	6	2	4	2	1	1	1	—	3	24	67
Tammisaari	4	4	5	4	—	1	—	—	—	1	4	28	51
Hanko	14	5	12	13	8	5	—	6	6	11	8	39	127
Helsingin piiri	15	44	23	8	19	16	27	13	8	13	17	402	605
Loviisan »	64	59	57	40	23	6	17	10	16	33	44	111	480
Lohjan »	49	70	49	12	6	20	3	—	—	16	31	540	796
Tammisaaren piiri	7	17	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	535	479	471	309	169	156	48	50	106	183	182	913	3,601
Turku	84	77	109	67	12	28	3	5	32	16	24	284	741
Uusikaupunki	30	14	5	5	5	2	—	—	—	—	2	38	101
Naantali	5	1	3	2	—	—	2	—	—	—	2	7	22
Pori	90	102	126	69	60	47	23	25	43	68	89	122	864
Rauma	10	1	3	7	3	8	2	—	1	4	—	59	98
Turun piiri	11	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	60	77
Salon »	32	12	25	30	—	14	—	—	—	—	9	94	216
Rymättylän »	—	5	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Udenkaup. »	25	53	29	36	14	—	—	—	3	11	—	10	181
Porin »	215	151	114	72	64	46	9	10	12	50	45	79	867
Ikaalisten »	3	11	10	7	—	5	7	7	14	31	3	102	200
Huittisten »	30	47	35	13	11	6	2	3	1	3	8	58	217

Tauti, lääni, kaupunki, piiri-lääkäripiiri. <i>Maladie, gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Sairastuneita. — Malades.												Yhteensä. <i>Total.</i>
	Tammik. <i>Janv.</i>	Heinäk. <i>Juul.</i>	Maalisk. <i>Mars.</i>	Huhtik. <i>April.</i>	Toukok. <i>Mai.</i>	Kesäsk. <i>Juin.</i>	Jouluk. <i>Nov.</i>	Heinäk. <i>Juillet.</i>	Eloku. <i>Août.</i>	Syysk. <i>Sept.</i>	Lokek. <i>Octob.</i>	Marrask. <i>Nov.</i>	
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	56	44	21	34	12	15	4	—	—	4	2	23	215
Maarianhamina	7	5	7	16	—	—	1	—	—	1	2	15	54
Godbyn piiri	49	39	14	18	12	15	3	—	—	3	—	8	161
<i>Hämeen lääni.</i>	607	439	422	232	146	125	36	55	115	198	243	1,236	3,854
Hämeenlinna	53	59	33	30	20	3	5	1	16	33	34	159	446
Lahti	20	21	17	3	7	6	7	1	2	6	11	87	188
Tampere	76	94	82	64	48	18	5	25	40	39	88	278	857
Hämeenlinnan piiri	102	67	51	40	32	16	6	7	23	47	57	237	685
Tammelan »	185	109	108	48	25	38	5	15	17	27	18	231	826
Tampereen »	10	13	27	6	2	12	—	—	—	5	2	107	184
Ruoveden »	19	11	8	—	—	5	2	—	1	18	3	44	111
Jämsän »	131	65	79	39	12	24	6	6	15	23	24	93	517
Hollolan »	11	—	17	2	—	3	—	—	1	—	6	—	40
<i>Viipurin lääni.</i>	371	245	285	180	145	81	57	60	45	111	194	4,682	6,456
Viipuri	72	67	79	56	23	18	11	9	18	44	49	846	1,292
Hamina	6	8	3	3	2	2	—	2	2	—	4	90	122
Lappeenranta	18	—	13	4	10	16	19	6	—	—	6	241	333
Käkisalmi	1	2	—	1	1	—	—	—	—	—	1	18	24
Sortavala	8	6	8	8	8	4	—	—	—	2	—	78	122
Kotka	31	13	7	13	16	9	8	13	12	8	20	127	277
Viipurin piiri	2	10	5	2	14	9	2	—	—	—	—	221	265
Haminan »	60	38	39	12	29	4	1	4	—	26	9	364	586
Lappeenrannan »	25	7	19	11	4	1	—	7	1	7	38	7	127
Antrean »	42	24	47	29	6	7	—	5	6	13	19	640	838
Muolan »	28	14	7	10	21	3	7	7	2	2	15	569	685
Käkisalmen »	34	48	40	26	9	8	5	6	2	4	25	363	570
Kurkijoen »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	710	710
Sortavalan »	35	4	12	3	2	—	1	—	—	5	5	293	360
Salmin »	9	4	6	2	—	—	3	1	2	—	3	115	145
<i>Mikkelin lääni.</i>	422	284	186	161	105	51	15	18	10	23	28	431	1,734
Mikkeli	34	16	8	7	6	2	—	—	—	2	4	89	168
Heinola	3	5	6	7	1	—	—	—	—	—	—	—	22
Savonlinna	16	22	5	6	6	—	—	—	3	2	—	40	100
Mikkelin piiri	102	38	35	18	6	—	—	—	1	—	—	63	263
Heinolan »	33	38	32	25	16	11	3	2	1	13	10	54	238
Joroisten »	51	24	25	32	—	8	—	—	—	1	10	109	260
Savonlinnan »	183	141	75	66	70	30	12	16	5	5	4	76	683
<i>Kuopion lääni.</i>	330	318	203	151	73	57	32	25	57	124	164	1,355	2,889
Kuopio	117	96	80	52	33	34	14	14	34	61	63	597	1,195
Iisalmi	1	—	1	3	1	—	—	—	—	—	2	35	43
Joensuu	13	5	7	4	1	—	—	—	—	4	6	67	107
Kuopion piiri	63	50	19	22	1	8	2	—	6	12	8	97	288
Rautalammin »	53	64	69	40	25	14	15	11	14	43	50	213	611
Iisalmen »	47	22	13	13	4	—	—	—	—	—	13	274	386
Pielisjärven »	6	21	4	1	—	—	—	—	—	4	1	10	47
Tohmajärven »	2	2	10	16	—	1	1	—	—	—	—	62	94
Joensuun »	28	56	—	—	8	—	—	—	3	—	21	—	118
<i>Vaasan lääni.</i>	677	573	223	151	121	50	62	79	92	141	214	738	3,121
Vaasa	63	23	26	16	10	—	—	2	—	—	2	37	179
Kristiinankaupunki	16	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	6	31
Uusikaarlepyy	14	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	17
Kokkola	14	24	13	6	3	2	1	—	5	6	14	57	145
Pietarsaari	59	56	18	13	20	4	15	3	3	—	—	35	226

Ilmoitetut veneeriset taudintapaukset v. 1923.
Cas de maladies vénériennes rapportés en 1923.

Lääni. — Départements.	Lues recens.			Urethridis gonorrhoeica.			Ulcus molle.		
	Kaupungit. Villes.	Maaseutu. Comm. rurales.	Yhteensä. Total.	Kaupungit. Villes.	Maaseutu. Comm. rurales.	Yhteensä. Total.	Kaupungit. Villes.	Maaseutu. Comm. rurales.	Yhteensä. Total.
Uudenmaan lääni	339	20	359	2,503	159	2,662	254	9	263
Turun ja Porin lääni	78	16	94	528	211	739	37	8	45
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	2	8	10	—	—	—
Hämeen lääni	121	23	144	434	159	593	55	12	67
Viipurin »	263	77	340	1,208	394	1,602	207	65	272
Mikkelin »	19	40	59	70	103	173	6	14	20
Kuopion »	97	39	136	303	227	530	57	27	84
Vaasan »	42	14	56	259	117	376	13	14	27
Oulun »	28	35	63	189	153	342	36	5	41
Yhteensä — Total	987	264	1,251	5,496	1,531	7,027	665	154	819

Kaupunkien kulkutautisairaaloissa v. 1923 hoidetut kulkutautitapaukset.
Relevé des cas de maladies épidémiques traités dans les hôpitaux pour maladies épidémiques des villes en 1923.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvioletten luku. Nombre des lits.	Varioola.	Scarlatina.	Diphtheria.	Typhus abdominalis et paratyphus.	Typhus exanthematus.	Typhus recurrens.	Dysenteria.	Inoephaalis lethargica.	Muut kulkutaudit. Autres maladies épidémiques.	Yhteensä. Total.
Helsinki: Kulkutautisairaala	200	—	311	141	246	—	—	2	1	232	933
Porvoo: Kulkutautisairaala	14	—	8	—	—	—	—	—	—	3	11
Tammisaari: »	12	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Hanko: »	12	—	6	—	—	—	—	—	—	—	12
Turku: »	116	—	34	44	—	—	—	—	—	12	90
Uusikaupunki: »	20	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
Rauma: »	30	—	4	1	2	—	—	—	—	—	7
Pori: »	20	—	6	—	—	—	—	—	—	—	6
Maarianhamina: »	10	—	3	4	4	—	—	—	—	1	12
Hämeenlinna: »	20	—	27	33	6	—	—	—	—	17	83
Lahti: »	20	—	8	9	1	—	—	1	—	5	24
Tampere: »	104	1	74	44	34	—	—	—	4	63	220
Viipuri: »	30	—	43	27	—	—	—	—	1	8	79
Hamina: »	6	—	23	1	—	—	—	—	—	—	24
Kotka: »	25	—	13	31	—	—	—	—	—	1	45
Sortavala: »	24	—	10	19	1	—	—	—	—	12	42
Mikkeli: »	6	—	10	5	—	—	—	—	—	—	15
Iisalmi: »	15	—	—	10	3	—	—	—	2	5	20
Vaasa: »	30	—	9	3	—	—	—	—	—	—	12
» Kolerasairaala	6	—	1	—	5	—	—	—	—	7	13
Kokkola: Kulkutautisairaala	20	—	—	8	—	—	—	—	—	—	8
Pietarsaari: »	25	—	2	31	—	—	—	—	—	1	34
Jyväskylä: »	11	—	5	6	1	—	—	—	—	1	13
Oulu: »	36	—	12	50	2	—	—	—	—	1	65
Raahe: »	8	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kajaani: »	14	—	8	32	17	—	—	—	—	10	67
Tornio: »	10	—	3	2	7	—	—	—	—	1	13
Kemi: »	7	—	3	9	—	—	—	—	—	—	12
Yhteensä — Total	851	1	625	517	330	—	—	3	8	381	1,865

Väkiluku, syntyneet, kuolleet, kuolevaisuus lapsissa alle yhden vuoden sekä keuhkotautiin kuolleet v. 1923. ¹⁾

Population, naissances, décès et décès d'enfants au dessous d'un an et décès par suite de phtisie en 1923.

Lääni, kaupunki ja piirilääkärintiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Väkiluku vuoden 1923 lopussa. <i>Population à la fin de 1923.</i>	Keskiväkiluku vuonna 1923. <i>Population moyenne en 1923.</i>	Vuonna 1923 syntyneitä. <i>Naissances en 1923.</i>	Syntyn. 1,000 asukkaasta kohti. <i>Naissances par 1,000 habitants.</i>	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. <i>Décès par 1,000 habitants.</i>	Vuonna 1923 kuolleita. <i>Décès en 1923.</i>	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.</i>	Keuhkotautiin kuolleita. <i>Décès par suite de phtisie tuberculeuse.</i>			
								1,000 asukkaasta kohti. <i>Par 1,000 habitants.</i>	% kaikkien kuolleista. <i>Pn % du total des décès.</i>		
Uudenmaan lääni.	459,157	459,712	8,067	17.5	5,079	11.0	505	6.3	769	15.1	1.7
Helsingin kaupunki	204,155	202,795	2,572	12.7	1,747	8.6	121	4.7	332	19.0	1.6
Porvoon »	5,787	5,812	83	14.3	77	13.2	5	6.0	12	15.6	2.1
Loviisan »	3,884	3,841	74	19.3	38	9.9	3	4.1	7	18.4	1.8
Tammisaaren »	2,857	2,927	43	14.7	45	15.4	6	14.0	2	4.4	0.7
Hangon »	8,339	8,271	152	18.4	85	10.3	14	9.2	17	20.0	2.1
Helsingin piiri: Askola, Helsingin msk., Huopalahti, Oulunkylä, Kulosaari, Hyvinkää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoon msk., Pukkila, Sipoo, Tuusula, (Helsinki)	77,136	79,878	1,582	19.8	992	12.4	108	6.8	114	11.5	1.4
Loviisan piiri: Anjala, Artjärvi, Elämäki, Iitti, Jaala, Kuusankoski, Lappträsk, Liljendal, Myrskylä, Orimattila, Pernaja, Ruotsinpyhtää (Loviisa)	72,195	71,724	1,707	23.8	995	13.9	140	8.2	117	11.8	1.6
Lohjan piiri: Espoo, Kirkkonummi, Lohja, Nummi, Pusula, Pyhäjärvi, Siuntio, Vihti (Lohja)	52,653	52,436	1,199	22.9	702	13.4	75	6.3	119	17.0	2.3
Tammisaaren piiri: Bromarv, Degerby, Hangon msk., Inkoo, Karja, Karjalohja, Mustio, Pohja, Sammatti, Snappertuna, Tammisaaren msk. Tenhola (Tammisaari)	32,151	32,028	655	20.5	398	12.4	33	5.0	49	12.3	1.5
Turun ja Porin lääni.	503,682	502,849	11,424	22.7	6,385	12.7	781	6.8	1,069	16.7	2.1
Turun kaupunki	59,323	59,408	872	14.8	655	11.0	69	7.9	132	15.0	2.2
Naantalin »	782	782	10	12.8	11	14.1	—	—	2	18.2	2.6
Uudenkaup. »	4,379	4,396	65	14.8	56	12.7	5	7.7	8	14.3	1.8
Rauman »	8,134	8,101	139	17.2	90	11.1	11	7.9	15	16.7	1.9
Porin »	16,580	16,764	249	14.9	192	11.5	20	8.0	45	23.4	2.7
Turun piiri: Aura, Kaarina, Kakskerta, Karinainen, Karuna, Koski, Kuusisto, Lieto, Maaria, Marttila, Masku, Naantalin msk., Nousiainen, Paattinen, Paimio, Parainen, Piikkiö, Pöytyä, Raisio, Rusko, Sauvo, Tarvasjoki, Vahto, Yläne (Turku)	71,884	71,885	1,648	22.9	999	13.9	119	7.2	165	16.5	2.3

¹⁾ Väkiluku, syntyneiden ja kuolleitten luku on otettu terveydenhoitolautakuntien ja piirilääkärien vuosikertomuksista. — Niiden kuntien nimet, joilla on kunnanlääkäri, ovat painetut kursivilla. — ²⁾ Tähän sisältyvät myös kaupungissa kuolleet ulkokuntalaiset. — Tähän on ylipäänsä otettu lukuun kaikki Helsingissä äkilliseen tautiin tai väkivaltaisella tavalla kuolleet henkilöt, nekin, jotka ovat asuneet kaupungin ulkopuolella (jos he eivät ole suoraan tulleet sairaalaan) ja sitäpaitsi sellaiset kaupungissa asuvat henkilöt, jotka ovat kuolleet pitkälliseen tautiin toisella paikkakunnalla, jota vastoin Helsingissä asuvia henkilöitä, jotka ovat muualla kuolleet äkilliseen tautiin tai väkivaltaisella tavalla, ei ole yhtä vähän kuin toisella paikkakunnalla asuvia henkilöitä, jotka ovat kaupungissa kuolleet pitkälliseen tautiin, otettu tilastoon. — ³⁾ Laskuperuste sama kuin Helsingissä.

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripää. Gouvernement, ville et district de médecins de districts.	Väkiluku vuoden 1923 lopussa. Population à la fin de 1923.	Kaikkiväkiluku vuonna 1923. Population moyenne en 1923.	Syntyn. 1,000 asukkaasta kohden. Naisuuksia par 1,000 habitans. Vuonna 1923 syntyneitä. Naissuuses en 1923.	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohden. Décès par 1,000 habitans. Vuonna 1923 kuolleita. Décès en 1923.	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. Sur 100 enfans nés durant l'année sont morts. Vuotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.	Keuhkotautiin kuolleita. Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.	1,000 asukkaasta kohden. Par 1,000 habitans.		
							% kaikista kuolleista. En % de tous les décès.	Lukumäärä. Nombre.	1,000 asukkaasta kohden. Par 1,000 habitans.
Uudenkaupungin piiri: Iniö, Karjala, Kustavi, Laitila, Lemu, Lokalahti, Mietoinen, Mynämäki, Pyhämaa, Pyhäraanta, Tavassalo, Uudenkaupungin msk., Uusi-kirkko, Vehmaa, Velkua (Uusikirkko)	40,700	40,577	940 23.2	537 13.2	56	6.0	68	12.7	1.7
Rymättylän piiri: Askainen, Houtskari, Korpo, Merimasku, Nauvo, Rymättylä (Naantali)	13,232	13,223	220 16.6	180 13.6	9	4.1	17	9.4	1.3
Porin piiri: Ahlainen, Eura, Eurajoki, Hinnerjoki, Honkilahti, Kiukainen, Kullaa Lappi, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noor-markku, Pomarkku, Porin msk., Rauman msk., Siikainen, Ulvila (Pori)	81,548	81,367	2,169 26.7	1,099 13.5	151	7.0	229	20.8	2.8
Ikaalisten piiri: Hongonjoki, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Jämijärvi, Kankaampää, Karvia, Kihniö, Parkano, Viljakkala (Ikaalinen)	56,657	56,421	1,429 25.3	694 12.3	120	8.4	95	13.7	1.7
Huittisten piiri: Alastaro, Harjavalta, Huittinen, Kawatsa, Keikyä, Kokemäki, Köyliö, Loimaa, Mellilä, Metsämaa, Oripää, Punkalaidun, Säköylä, Vampula (Loimaa)	59,738	59,455	1,534 25.8	776 13.1	91	5.9	131	16.9	2.2
Tyrvään piiri: Karkku, Kiikka, Kiikoinen, Lavia, Mouhijärvi, Suodenniemi, Suoniemi, Tyrvää (Karkku)	35,970	35,859	905 25.2	428 11.9	56	6.2	55	12.9	1.5
Salon piiri: Angelniemi, Dragsfjärd, Finby, Halikko, Huittinen, Kemö, Kii-kala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Pernö, Pertteli, Salon kauppala, Suomensjärvi, Uskela, Vestanfjärd (Salo)	54,755	54,611	1,244 22.8	668 12.2	74	5.9	107	16.0	2.0
Ahvenanmaan maakunta.	28,010	28,043	414 14.8	339 12.1	44	10.6	36	10.6	1.3
Maarianhaminan kaupunki	1,765	1,750	21 12.0	11 6.3	1	4.8	4	36.4	2.3
Godbyn piiri: Brändö, Eckerö, Finström, Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Saltvik, Sottunga, Sund, Vårdö (Godby)	26,245	26,293	393 14.9	328 12.5	43	10.9	32	9.8	1.2
Hämeen lääni.	367,611	364,775	8,494 23.3	4,742 13.0	683	8.0	734	15.5	2.0
Hämeenlinnan kaupunki	6,720	6,779	108 15.9	101 14.9	10	9.3	18	17.8	2.7
Tampereen »	47,141	46,786	772 16.5	502 10.7	81	10.5	99	19.7	2.1
Lahden »	6,935	6,894	119 17.3	61 8.8	10	8.4	9	14.8	1.3
Hämeenlinnan piiri: Hattula, Hauho, Hausjärvi, Hämeenlinnan msk., Janak-kala, Loppi, Renko, Tuulos, Tyrvääntö, Vanaja, (Hämeenlinna)	55,097	54,816	1,267 23.1	711 13.0	101	7.9	91	12.8	1.7
Hollolan piiri: Asikkala, Hollola, Koski, Kärkölä, Lammi, Nastola, Padasjoki (Lahti)	48,570	48,487	1,113 23.0	677 14.0	85	7.6	105	15.5	2.2

Lääni, kaupunki ja piirilääkärintiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Väkiluku vuoden 1923 lopussa. <i>Population à la fin de 1923.</i>	Keski-ikä vuonna 1923. <i>Population moyenne en 1923.</i>	Syntyn. 1,000 asukkaasta kohti. <i>Nataances par 1,000 habitans.</i>	Vuonna 1923 syntyneitä. <i>Nataances en 1923.</i>	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohti. <i>Décès par 1,000 habitans.</i>	Vuonna 1923 kuolleita. <i>Décès en 1923.</i>	Vuotta nuorempia lapsia kuoli voden kulussa. <i>Enfants ou déssous d'un an morts durant l'année.</i>	100:sta vuoden kulussa syntyneesti lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfans nés durant l'année sont morts.</i>	Keuhkotautiin kuolleita. <i>Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.</i>		
									Lukumäärä. <i>Nombre.</i>	% kaikista kuolleista. <i>En % du total des décès.</i>	1,000 asukkaasta kohti. <i>Par 1,000 habitans.</i>
Tammelan piiri: <i>Akaa, Forssa, Hump- pila, Jokioinen, Kalvola, Kylmäkoski, So- meriemi, Somero, Sääksmäki, Tammela, Urjala, Ypäjä (Forssa)</i>	68,379	68,151	1,739	25.5	901	13.2	132	7.6	148	16.4	2.2
Tampereen piiri: <i>Kangasala, Lempäälä, Messukylä, Pohjois-Pirkkala, Etelä-Pirk- kala, Pälkäne, Sahalahti, Tottijärvi, Vesi- lahti, Ylöjärvi, (Tampere)</i>	47,113	47,109	1,113	23.6	580	12.3	71	6.4	95	16.4	2.0
Jämsän piiri: <i>Eräjärvi, Jämsä, Korpi- lahti, Kuhmalahti, Kuhmoinen, Kuorevesi, Luopioinen, Längelmäki, Muurame (Jämsä</i>	45,491	45,226	1,181	26.1	691	15.3	116	9.8	79	11.4	1.7
Ruoveden piiri: <i>Juupajoki, Kuru, Mänttä, Kuorevesi, Orivesi, Ruovesi, Teisko, Vilppula (Vilppula)</i>	42,165	40,527	1,082	26.7	518	12.8	77	7.1	90	17.4	2.2
Viipurin lääni.	576,949	573,375	14,626	25.5	8,144	14.2	1,515	10.4	967	11.8	1.7
Viipurin kaupunki	33,845	33,051	492	14.9	453	13.9	51	10.4	67	14.6	2.0
Haminan »	3,350	3,283	73	22.2	43	13.1	4	5.5	4	9.3	1.2
Kotkan »	11,993	12,051	248	20.6	139	11.5	24	9.7	25	18.0	2.1
Lappeenrannan »	3,173	3,185	60	18.8	42	13.2	6	10.0	4	9.5	1.3
Käkisalmen »	2,442	2,351	51	21.7	29	12.3	4	7.8	4	13.8	1.7
Sortavalan »	3,650	3,780	92	24.3	45	11.9	6	6.5	9	20.0	2.4
Viipurin piiri: <i>Johannes, Koivisto, Kuo- lemajärvi, Lavansaari, Nuijamaa, Seis- kari, Säkkejärvi, Uusikirkko, Vahviala, Viipurin msk., (Viipuri)</i>	106,909	106,568	2,574	24.2	1,532	14.4	263	10.2	224	14.6	2.1
Haminan piiri: <i>Kymi, Miehikkälä, Pyh- tää, Sippola, Suursaari y. m. saaria, Veh- kalahti, Virolahti (Hamina)</i>	56,620	56,534	1,370	24.2	706	12.5	101	7.4	88	12.5	1.6
Lappeenrannan piiri: <i>Lappee, Lemi, Luumäki, Savitarpaale, Suomensalmi, Tai- palsaari, Valkeala (Lappeenranta)</i>	59,566	59,312	1,488	25.1	806	13.6	146	9.8	84	10.4	1.4
Antrean piiri: <i>Antrea, Joutseno, Jääski, Kivru, Rautjärvi, Ruokolampi, Vuoksen- ranta (Jääski)</i>	62,124	61,278	1,555	25.4	888	14.5	170	10.9	78	8.8	1.3
Muolaan piiri: <i>Heinjoki, Kvernmapa, Kyyrölä, Muolaa, Raivola, Rautu, Teri- joki, Valkjärvi, Vuoksela (Raivola)</i>	57,966	57,247	1,557	27.2	837	14.6	175	11.2	103	12.3	1.8
Käkisalmen piiri: <i>Hästola, Kaukola, Käkisalmen msk., Metsäpirtti, Pyhäjärvi, Räsäslä, Sakola, Tiurula (Käkisalmen), ...</i>	46,850	47,658	1,279	26.8	719	15.1	121	9.5	83	11.5	1.7
Kurkijoen piiri: <i>Jaakkima, Kurkijoki, Parikkala, (Kurkijoki)</i>	42,293	41,726	1,088	26.1	649	15.6	118	10.8	59	9.1	1.4
Sortavalan piiri: <i>Harju, Ruskeala, Soan- lahti, Sortavalan msk., Uukuniemi (Sorta- vala)</i>	39,280	37,580	1,174	31.2	595	14.6	160	13.6	58	9.7	1.5
Salmin piiri: <i>Impilampi, Kietä, Korpi- selkä, Salmi, Suistamo, Suojärvi (Impi- lampi)</i>	46,888	47,771	1,525	31.9	656	13.7	166	10.9	77	11.7	1.6

Lääni, kaupunki ja piirilääkäripiiri. Gouvernement, ville et district de médecins de districts.	Väkiluku vuoden 1923 lopussa. Population à la fin de 1923.	Keskiväkiluku vuonna 1923. Population moyenne en 1923.	Synnyn, 1,000 asukasta kohti. Naisances par 1,000 habitants. Vuonna 1923 syntyneitä. Naisances en 1923.	Kuolleita 1,000 asukasta kohti. Décès par 1,000 habitants. Vuonna 1923 kuolleita. Décès en 1923.	Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.	Vuotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuudessa. Enfants au dessous d'un an morts durant l'année.	100:sta vuoden kuudessa syntyneestä lapsesta kuoli. Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.	Keuhkotautiin kuolleita. Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.			
								1,000 asukasta kohti. Par 1,000 habitants.	% kaikista kuolleista. Pn % du total des décès.	Lukumäärä. Nombre.	
Mikkelin lääni.	206,290	206,006	4,963	24.1	3,126	15.2	497	10.0	285	9.1	1.4
Mikkelin kaupunki	4,709	4,652	80	17.2	63	13.5	3	3.8	7	11.1	1.5
Heinolan »	1,766	1,762	35	19.9	33	18.7	1	2.9	3	9.1	1.7
Savonlinnan »	4,201	4,196	109	26.0	68	16.2	14	12.8	5	7.4	1.2
Mikkelin piiri: Anttola, <i>Hirvensalmi, Kangasniemi</i> , Mikkelin pit., Ristiina (Mikkeli)	44,099	44,067	1,051	23.9	669	15.2	99	9.4	44	6.6	1.0
Heinolan piiri: <i>Hartola</i> , Heinolan pit., Joutsa, Leivonmäki, Luhanka, <i>Mäntyharju, Sysmä</i> (Joutsa)	45,848	45,904	1,093	23.8	731	15.9	121	11.1	95	13.0	2.1
Joroisten piiri: Haukivuori, <i>Heinovesi, Joroinen, Juva, Jäppilä, Pieksämäki, Virtasalmi</i> (Pieksämäki)	50,911	50,828	1,037	20.4	724	14.2	101	9.7	60	8.3	1.2
Savonlinnan piiri: Enonkoski, Kangaslampi, <i>Kerimäki, Puumala, Rantasalmi, Savonranta, Sulkava</i> , Sääminki (Savonlinna)	54,756	54,597	1,558	28.5	838	15.3	158	10.1	71	8.5	1.3
Kuopion lääni.	352,974	349,586	9,617	27.5	5,549	15.9	1,101	11.4	729	13.1	2.1
Kuopion kaupunki	19,498	19,357	478	24.7	284	14.7	59	12.3	42	14.8	2.2
Iisalmen »	3,200	3,194	83	26.0	36	11.3	4	4.8	7	19.4	2.2
Joensuun »	5,249	5,054	77	15.2	69	13.7	8	10.4	12	17.4	2.4
Kuopion piiri: <i>Karhula, Keitele, Kuopion msk., Maaninka, Pielavesi, Tuusniemi</i> , Vehmersalmi (Kuopio)	56,920	56,281	1,432	25.4	929	16.5	156	10.9	126	13.6	2.2
Rautalammin piiri: <i>Hankasalmi, Konnevesi, Leppävirta, Rautalampi, Suonenjoki, Varkaus, Vesanto</i> (Suonenjoki)	48,449	48,546	1,157	23.8	717	14.8	107	9.2	79	11.0	1.6
Iisalmen piiri: <i>Iisalmen msk., Juantehtas, Kivruvesi, Lapinlahti, Muuruvesi, Nilsä, Sonkajärvi, Varpaisjärvi, Vieremä</i> (Iisalmen)	70,095	69,961	2,192	31.3	1,197	17.1	242	11.0	185	15.5	2.6
Pielisjärven piiri: <i>Juuka, Nurmes, Pielisjärvi, Rautavaara, Valtimo</i> (Nurmes) ..	44,663	44,591	1,360	30.5	705	15.8	195	14.3	95	13.5	2.1
Tohmajärven piiri: <i>Ilomantsi, Kesälahti, Kivitelysvaara, Kitee, Pälkjärvi, Tohmajärvi, Tuupovaara, Värtsilä</i> (Tohmajärvi)	52,989	53,206	1,386	26.0	795	15.0	145	10.5	89	11.2	1.7
Joensuun piiri: Eno, Kaavi, Kontio-lahti, Kuusjärvi, <i>Liperi, Pielisensuu, Polvijärvi, Rääkkylä</i> (Joensuu)	51,911	49,396	1,452	28.7	817	16.7	185	12.0	94	11.5	1.9
Vaasan lääni.	555,716	556,274	13,512	24.3	7,696	13.8	1,181	8.7	1,450	18.8	2.6
Vaasan kaupunki	23,718	23,650	394	16.7	244	10.3	23	5.8	51	20.9	2.2
Kristiinankaup. »	3,473	3,502	49	14.0	50	14.3	8	16.3	7	14.0	2.0
Kaskisten »	1,669	1,697	24	14.1	20	11.8	2	8.3	4	20.0	2.4
Udenkaarlep. »	1,342	1,346	13	9.7	19	14.1	—	—	4	21.1	3.0
Pietarsaaren »	6,866	7,104	107	15.1	73	10.3	10	9.3	21	28.8	3.0
Kokkolan »	4,394	4,399	72	16.4	49	11.1	3	4.2	9	18.4	2.0
Jyväskylän »	6,003	5,928	123	20.7	63	10.6	10	8.1	16	25.4	2.7

Lääni, kaupunki ja piirilääkinpiiri. Gouvernement, ville et district de médecins de districts.	Väkiluku vuoden 1923 lopussa. Population à la fin de 1923.	Kaikkiväkiluku vuonna 1923. Population moyenne en 1923.	Synnyn 1,000 asukkaasta kohti. Naisuuksia per 1,000 habitanss. Vuonna 1923 syntyneitä. Naisuuksia en 1923.	Kuoletta 1,000 asukkaasta kohti. Décès par 1,000 habitanss. Vuonna 1923 kuolleita. Décès en 1923.	Vuotta aiempia lapsia kuoli viihden kullussa. Enfants au décess d'un an morts durant l'année.	100:sta vuoden kullussa syntyneistä lapsista kuoli. Sur 100 enfants nés durant l'année sont morts.	Keuhkotautiin kuolleita. Décédés par suite de phthisie tuberculeuse.				
							Takuumäärä. Nombre.	% kaikista kuolleista. En % du total des décès.	1,000 asukkaasta kohti. Par 1,000 habitanss.		
Vaasan piiri: Bergö, Isokyrö, Jurva, Koivulahti, Laihia, Maalahti, Mustasaari, Petalahti, Parttikylä, Raippaluoto, Suva, Vähäkylä, Ylistaro (Vaasa)	73,167	73,238	1,538	21.0	1,004	13.7	133	8.6	169	16.8	2.3
Kristiinankaupungin piiri: Imajoki, Isojoki, Jalasjärvi, Karijoki, Kauhajoki, Korsnäs, Kurikka, Lappfjärd, Närpiö, Peräseinäjoki, Seinäjoki, Sideby, Teuva, Tjock Övermark (Kristiinankaupunki) ..	116,004	117,288	3,148	26.8	1,593	13.6	288	9.1	312	19.6	2.7
Uudenkaarlepyyn piiri: Alahärmä, Jepua, Kauhava, Lapua, Maksamaa, Munsala, Nurmo, Oravainen, Uudenkaarlepyyn msk., Vöyri, Ylihärmä, (Uusikaarlepyy) ..	66,784	66,635	1,457	21.9	978	14.7	150	10.3	230	23.5	3.5
Kokkolan piiri: Alaveteli, Halsua, Himanka, Kannus, Kaustinen, Kokkolan msk., Kronoby, Kälviä, Lestijärvi, Lohaja, Luoto, Perho, Pietarsaaren pit., Purmo Teerijärvi, Toholampi, Ullava, Veteli, Ähtävä (Kokkola) ..	70,349	69,805	1,790	25.6	1,050	15.0	127	7.1	266	25.3	3.8
Kuortaneen piiri: Alajärvi, Alavus, Evi-järvi, Keuruu, Korttejärvi, Kuortane, Lappajärvi, Lehtimäki, Multia, Pihlajavesi, Soina, Toysä, Vimpeli, Varrat, Ähtäri (Alavus)	92,928	92,608	2,427	26.2	1,206	13.0	196	8.1	171	14.2	1.8
Jyväskylän piiri: Jyväskylän msk., Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Konginkangas, Lavukaa, Petäjävesi, Pihlajavesi, Pyrkönmäki, Saarijärvi, Sumiainen, Toivakka, Uurainen, Viitasaari, Äänekoski, (Saarijärvi) ..	89,019	89,074	2,370	26.6	1,347	15.1	231	9.7	190	14.1	2.1
Oulun lääni.	384,499	380,331	11,474	30.2	5,788	15.2	1,146	10.0	968	16.7	2.5
Oulun kaupunki	21,546	21,485	410	19.1	277	12.9	52	12.7	66	23.8	3.1
Raahen »	4,115	4,101	68	16.5	49	11.9	5	7.4	10	20.4	2.4
Kemin »	2,913	2,791	74	26.5	23	8.2	6	8.1	8	34.8	2.9
Tornion »	2,198	2,208	49	22.2	17	7.7	9	18.4	2	11.8	0.9
Kajaanin »	4,920	4,802	158	32.9	59	12.3	6	3.8	11	18.6	2.3
Oulun piiri: Haukipudas, Ii, Kempele, Kiihimäki, Kuivaniemi, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulujoki, Oulunsalo, Temmes, Tyrnävä, Utajärvi, Yhkiimäki (Oulu)	55,513	54,722	1,694	31.0	947	17.3	185	10.9	178	18.8	3.3
Raahen piiri: Hailuoto, Paavola, Patti-joki, Rantsila, Revonlahti, Saloinen, Siika-joki, Vihanti (Raahen)	24,868	24,611	624	25.4	405	16.5	60	9.6	88	21.7	3.6
Kalajoen piiri: Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Pyhäjoki, Rautio, Sievi, Ylivieska (Kalajoki)	43,406	43,210	1,173	27.1	675	15.6	90	7.7	127	18.8	2.9
Haapajärven piiri: Haapajärvi, Haapavesi, Kestilä, Kärsämäki, Nivala, Piipola, Pulkkila, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi (Haapavesi)	52,424	52,140	1,682	32.3	880	16.9	165	9.8	155	17.6	3.0

Lääni, kaupunki ja piirilääkärintiiri. <i>Gouvernement, ville et district de médecins de districts.</i>	Väkihenki vuoden 1923 lopussa. <i>Population à la fin de 1923.</i>	Keski-ikähenki vuonna 1923. <i>Population moyenne en 1923.</i>	Vuonna 1923 syntyneitä. <i>Naisances en 1923.</i>	Syntym. 1,000 asukkaasta kohden. <i>Naisances par 1,000 habitants.</i>	Vuonna 1923 kuolleita. <i>Décès en 1923.</i>	Kuolleita 1,000 asukkaasta kohden. <i>Décès par 1,000 habitants.</i>	Vuotta nuorempia lapsia kuoli vuoden kuluessa. <i>Enfants au dessous de un an morts durant l'année.</i>	100:sta vuoden kuluessa syntyneistä lapsista kuoli. <i>Sur 100 enfants nés durant l'année son mort.</i>	Keuhkotautiin kuolleita. <i>Décédés par suite de phthisis tuberculeuse.</i>		
									Lukumäärä. <i>Nombre.</i>	% kaikista kuolleista. <i>En % du total des décès.</i>	1,000 asukkaasta kohden. <i>Par 1,000 habitants.</i>
Kajaanin piiri: Hyrynsalmi, Kajaanin msk., Kuhmoniemi, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, <i>Sotkamo</i> , Suomussalmi, Säränsniemi, Vuolijoki (Kajaani)	54,928	54,597	1,795	32.9	765	14.0	161	9.0	62	8.1	1.1
Tornion piiri: <i>Alatornio</i> , Karunki, Kemin msk., Kolari, Simo, Tervola, Turtola, Ylitornio (Kemi)	42,101	41,554	1,199	28.9	549	13.2	108	9.0	123	22.4	3.0
Pudasjärven piiri: Kuusamo, Pudasjärvi, Ranua, Taivalkoski, (Pudasjärvi) ..	30,197	30,021	1,012	33.7	491	16.4	139	13.7	51	10.4	1.7
Rovaniemen piiri: <i>Kemijärvi</i> , Kuolajärvi, <i>Rovaniemi</i> (Rovaniemi)	27,205	26,816	988	36.8	407	15.2	106	10.7	52	12.8	1.9
Kitilän piiri: Enontekiö, Inari, Kittilä, Muonio, Pelkosenniemi, Petsamo, Savukoski, Sodankylä, Utsjoki (Kittilä) ¹⁾ ..	18,165	17,273	548	31.7	244	14.1	54	9.9	35	14.3	2.0
Koko maa — Pays entier	3,434,888	3,420,951	82,591	24.1	46,848	13.7	7,453	9.0	7,007	15.0	2.0

¹⁾ Petsamon kreikkal. katoisista puuttuu syntyneisyys- ja kuolleisuustiedot.

Ilmoitetut akuuttiset taudintapaukset
Cas de maladies aiguës rapportés

Taudin nimi. Nom de la maladie.	Heininki.	Pori.	Loviisa.	Tammisaari.	Hanko.	Turku.	Nantali.	Uusikaupunki.	Pori.	Rauma.	Maarianhamina.	Hämeenlinna.	Tampere.	Järvi.	Vyborgi.
1 Typhus abdominalis	53	—	—	4	29	12	1	—	9	1	—	7	8	3	19
2 Paratyphus	223	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	1	14
3 Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 » recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
5 Febris remittens. Febricula	508	—	9	—	5	73	—	—	11	—	—	70	33	—	28
6 » intermittens	18	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Influenza	7,180	203	65	51	131	658	20	101	864	98	61	446	872	195	1,292
8 Encephalitis lethargica	11	—	—	—	—	2	—	—	3	—	—	1	2	—	—
9 Meningitis cerebrospinalis epidemica	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
10 Poliomyelitis anterior acuta	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	—	—
11 Tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
12 Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Dysenteria	8	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	7	3
14 Cholera nostras. Gastroenteritis epidemica	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	5	—	—	—
15 Gastritis, enteritis acuta	2,496	158	14	35	146	449	4	50	322	74	30	162	296	151	440
16 Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Varicellae	247	30	3	13	5	30	—	3	84	6	—	12	38	22	13
18 Scarlatina	227	7	1	2	5	24	—	—	11	4	3	24	52	5	37
19 Morbilli	385	5	2	3	11	55	9	1	177	4	34	40	172	41	238
20 Rubeola	31	4	—	—	3	1	1	—	7	2	—	3	—	1	3
21 Erysipelas	137	10	—	3	9	11	1	4	31	2	3	22	27	9	8
22 Septicopyaemia	19	—	—	1	1	1	—	3	5	—	—	1	—	1	—
23 Febris puerperalis	2	—	—	—	3	4	—	1	3	—	—	3	1	1	—
24 Diphtheria	114	—	3	—	5	20	1	2	15	2	3	31	110	4	20
25 Angina tonsillaris	4,376	260	42	42	157	459	9	32	549	88	39	382	636	135	540
26 Laryngobronchitis acuta	7,049	386	80	72	300	1,606	12	245	741	98	79	536	1,155	190	875
27 Pertussis	599	145	30	18	21	217	3	99	18	24	46	34	99	41	116
28 Pneumonia crouposa	321	55	5	7	21	91	4	18	82	21	8	51	48	42	58
29 Parotitis epidemica	200	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	59	16	—	12
30 Rheumatismus articularum acutus	282	3	2	2	4	36	2	12	50	17	1	27	39	11	24
31 Meningitis tuberculosa	34	—	—	2	4	12	—	—	5	2	—	1	1	1	3
32 Pleuritis acuta (idiopath.)	297	6	1	1	18	36	2	2	19	5	—	11	37	26	18
33 Syphilis recens	315	4	—	1	19	26	—	3	39	10	—	7	95	19	189
34 Gonorrhoea	2,397	20	12	2	72	292	—	13	167	56	2	57	310	67	958
35 Ulcus molle	247	1	1	1	4	18	—	—	17	2	—	6	32	17	158
36 Yhteensä — Total	27,781	1,297	271	261	974	4,139	69	589	3,237	518	317	2,000	4,085	992	5,067

kaupungeissa v. 1923.
dans les villes en 1923.

Yhteensä. Total.	Tornio.	Kemi.	Kajaniemi.	Raahen.	Oulu.	Jyväskylä.	Kokkola.	Pietarsaari.	Uusikaarlepyy.	Kaustinen.	Kristinankaup.	Vaasa.	Joensuu.	Isalmi.	Kuopio.	Savonlinna.	Heinola.	Mikkeli.	Sortavala.	Käkisalmi.	Lappeenranta.	Kotka.	Hamina.
298	15	1	10	—	8	—	—	—	—	1	—	2	8	1	55	40	—	—	—	—	—	10	—
506	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	3	—	—	—	—	49	1	1	196	—	
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,069	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7,697	39	102	51	58	326	117	75	90	30	35	104	187	71	24	994	79	122	20	17	181	120	26	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
742	5	18	—	—	43	5	4	4	1	10	14	9	1	1	9	10	1	5	11	6	14	3	
561	3	3	3	—	10	3	3	3	—	—	6	50	5	5	25	2	6	3	2	10	14	—	
2,558	—	65	113	119	207	18	—	—	2	2	2	102	14	11	471	4	83	105	10	26	22	2	
99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	3	3	3	—	27	12	—	—	—	—	—	10	2	2	76	1	—	4	4	10	7	4	
462	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
56	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
53	—	2	—	—	37	6	—	—	2	—	—	3	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	
24	4	12	14	12	37	37	1	24	2	1	1	36	5	4	21	11	5	7	5	1	22	1	
552	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10,419	24	67	59	67	359	97	89	204	41	50	65	325	58	31	513	29	55	102	16	254	121	41	
18,934	97	125	101	125	665	30	227	453	80	99	99	620	108	118	1,894	117	27	51	38	191	131	65	
2,868	41	18	109	18	252	23	13	5	15	32	27	32	49	53	365	55	10	42	34	7	62	7	
1,399	3	51	6	17	99	17	9	12	5	16	16	29	14	8	155	17	3	24	7	18	38	4	
634	—	3	—	—	54	—	16	—	—	12	22	36	1	3	45	4	1	18	—	29	—	—	
29	4	10	3	—	95	—	11	8	4	—	4	18	3	3	74	—	—	—	—	30	14	—	
816	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	6	—	—	7	—	—	—	—	2	4	—	
107	—	3	—	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
646	—	3	—	—	38	—	3	—	3	—	—	30	4	3	28	—	—	—	—	5	25	2	
987	—	3	—	—	21	—	8	—	2	—	—	15	1	2	94	—	—	—	—	13	37	3	
33	—	—	—	—	111	—	25	45	1	7	16	132	27	17	259	40	2	58	21	40	117	14	
5,496	2	39	31	39	111	33	33	25	7	7	16	132	27	17	259	40	2	58	21	40	117	14	
665	—	16	—	—	20	—	—	—	—	—	—	5	9	7	41	—	—	—	—	11	23	1	
259	1,073	1,468	213	611	654	81	515	6,349	346	528	1,872	469	392	214	1,131	676	588	2,782	590	564	630	305	73,907

Kuolemansyyt kau-
Causes des décès dans les

Taudin nimi. Nom de la maladie.	Helsinki.	Lovisa.	Tammisaari.	Hanko.	Turku.	Nantali.	Uusikaupunki.	Rauma.	Porli.	Maarianhamina.	Hämeenlinna.	Tampere.
Syphilis congenita	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Debilitas »	28	—	—	8	29	—	—	2	—	—	2	25
Alii morbi congeniti	—	—	1	—	1	—	—	—	5	—	—	6
Marasmus senilis	52	5	4	2	46	1	5	6	—	—	16	23
Meningitis cerebro-spinalis epidemica	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tetanus	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Poliomyelitis anterior acuta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Encephalitis lethargica	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbilli	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3
Scarlatina	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» abdominalis	7	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	3
» recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia; Septicæmia	35	—	2	3	4	—	1	1	4	—	3	6
Sepsis puerperalis	8	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—
Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cholera nostras	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Dysenteria	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Tussis convulsiva	10	1	—	1	10	—	1	—	—	—	—	3
Diphtheria	6	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Erysipelas	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Influenza epidemica	44	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1
Aliae infectiones acutæ	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
Febris intermittens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis: a) phtisis pulmonum	332	7	2	17	132	2	8	15	45	4	18	99
b) aliorum organorum	64	1	1	4	26	—	—	4	11	—	1	12
Lepra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Actinomycosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syphilis acquisita	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Aliae infectiones chronicae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scrophulosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi sanguinis sanguigenorumque organorum	—	—	—	—	5	—	—	1	—	—	—	2
Diabetes	16	—	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—
Morbus Basedowii	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Rhachitis	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Aliae cachexiae	—	2	—	—	—	—	—	—	4	—	—	2
Alcoholismus acutus et chronicus	—	—	1	1	1	—	—	—	2	—	—	2
Aliae intoxicationes chronicae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi cerebri, medullæ spinalis, systematis nervosi et organorum sensuum	104	4	4	5	12	2	4	3	13	2	2	29
Insania	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Morbi organorum circulationis	348	5	9	11	162	3	6	17	39	1	20	89
Pneumonia et pleuritis acuta	155	1	3	6	57	2	—	1	16	1	7	23
Alii organorum respirationis morbi	—	2	—	—	19	—	—	8	3	—	2	38
Enteritis et gastroenteritis acuta	14	—	—	1	6	—	—	2	6	1	1	22
Alii organorum digestionis morbi	25	—	—	3	21	—	2	4	2	—	1	14
Morbi organorum uropoëticorum	27	—	—	3	11	—	1	2	3	—	3	14
» sexualium muliebrum	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Alii morbi e graviditate et partu	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Morbi organorum locomotionis et ossium	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
» systematis cutanei et telæ connexivæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cancer	—	3	3	7	59	1	8	12	15	2	12	37
Tumores alii	176	—	—	—	4	—	—	1	2	—	—	2
Casus mortiferi	84	4	3	4	8	—	1	4	—	—	5	19
Suicidium	38	1	1	3	13	—	—	2	—	—	—	13
Homicidium	18	—	—	1	2	—	—	1	1	—	—	6
Causæ mortis incertæ aut ignotæ aut non indicatæ	145	2	8	3	—	—	10	5	12	—	5	—
Yhteensä — Total	1,747	38	45	85	655	11	56	90	192	11	101	502

pungeissa vuonna 1923.
villes pour l'année 1923.

	Yhteensä. Total.	Kajaani.	Tornio.	Kemi.	Raabe.	Oulu.	Jyväskylä.	Kokkola.	Pietarsaari.	Uusikaarlepyy.	Kaskinen.	Kristinankaup.	Vaasa.	Joensuu.	Iisalmi.	Kuopio.	Savonlinna.	Heinola.	Mikkeli.	Sortavala.	Käkisalmi.	Lappeenranta.	Kokka.	Hamina.	Vilpuri.	Lanti.	
	5																										
	154																										
	46																										
	287	4	1																								
	6																										
	1																										
	1																										
	6																										
	18	2																									
	4																										
	25																										
	81																										
	18	1																									
	1																										
	2																										
	57	3	1																								
	14																										
	120																										
	58																										
	9																										
	1,088	11	2	8	10	16	66	9	21	4	4	7	51	12	7	42	5	3	7	9	4	4	4	67	9	1	
	180	1																									
	1																										
	3																										
	1																										
	1																										
	22																										
	27																										
	2																										
	3																										
	14																										
	13	3																									
	1																										
	365	10	1	1	1	20	8	3	10		3	3	23	1	3	5		4	10	6	2	4	4	59	9		
	5																										
	1,042	1	4	1	1	35	9	11	7	12	11	10	59	15	5	21		8	13	7	1	1	17	93	7		
	388	2																									
	120																										
	134	3																									
	117	1																									
	96																										
	2																										
	6																										
	4																										
	1																										
	497	1	1	4	1	11	1	7	2	2	2	6	27	4	2	16		4	8	5	2	1	8	43	3		
	15																										
	212																										
	103	1																									
	40	2																									
	530	6																									
	61	458	43	139	42	29	45	63	33	68	284	36	69	244	50	20	19	73	49	63	277	49	23	17	59	5,846	

Suojelusrokotus.

Vuonna 1923 ilmoitettiin rokotetuiksi 53,948 henkilöä. Lähempi selvitys rokotetuista saadaan taulusta II taululiitteessä. Tässä huomautettakoon sen tähden ainoastaan, että rokotetut jakaantuivat iän mukaan seuraavasti:

Alle 2 vuoden vanhoja oli	35,529 eli 65.86 %
2—10 » » »	18,145 » 33.63 »
Yli 10 » » »	274 » 0.51 »

Rokotuksen tulos eri ikäluokissa oli seuraava:

		Täydellisellä menestyksellä rokotetut.	Vaillinaisella menestyksellä rokotetut.	Tarkastuk- sesta poissaolleet.
Alle 2 vuoden vanhoja	96.94 %	2.53 %	0.53 %
2—10 » »	94.31 »	2.90 »	2.79 »
Yli 10 » »	91.61 »	2.19 »	6.20 »

Rokotusaineena käytettiin yksinomaan Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitoksessa valmistettua rokkoainetta ja oli se hyvin tehokasta.

Sattuneiden isorokkotapausten johdosta rokotettiin uudelleen Hämeenlinnan piirissä 184, Haminan piirissä 46, Salmin piirissä 160, Iisalmen piirissä 2, Pielisjärven piirissä 14 ja Kittilän piirissä 46 henkilöä. Samasta syystä toimitettiin uudelleen rokottamista Tampereen piirissä, mutta rokotettujen luvusta ei ole tietoa.

Helsingin rokkoaineenvalmistuslaitos.

Syysk. 1 p. erosi lääk. ja kir. tri K. F. Hirvisalo rokkoaineenvalmistuslaitoksen ja rokkoainevaraston johtajan toimesta, ja lääkintöhallitus määräsi lääk. ja kir. trin N. E. Alhon mainittuun virkaan.

Rokkoaineen valmistamiseen käytetyt vasikat hankki tilanomistaja M. Nyman, kuten edellisinäkin vuosina, ja olivat ne ravitsemis- ja terveydentilaansa nähden moitteettomia. Vuoden kuluessa istutettiin 53 vasikkaa, nimittäin:

helmikuussa	8	kesäkuussa	6
maaliskuussa	12	lokakuussa	2
huhtikuussa	12	joulukuussa	1
toukokuussa	12			
					Yhteensä 53

Vuoden alussa hankittiin uusi rokkoainekanta Berlinistä. Se ei kuitenkaan näyttäytyntä kestäväksi ja suurin osa vuoden rokkoaineesta polveutui vanhasta kannasta.

Vasikoista saadun raaka-aineen kokonaissumma oli 1,191.9 g., kaikki käyttökelpoista ainetta.

Paitsi Helsingin rokkoainevarastossa käytettyä rokkoainetta on laitoksesta toimitettu 174,876 annosta rokkoainetta, joista 168,989 yleistä rokotusta varten ilmaiseksi ja 5,887 annosta yksityisille rokottajille maksusta. Eri kuukausille jakaantuvat annosmäärät seuraavasti:

K u u k a u s i.	Yleistä rokotusta varten.	Yksityisille.	Yhteensä.	K u u k a u s i.	Yleistä rokotusta varten.	Yksityisille.	Yhteensä.
Tammikuu	425	364	789	Heinäkuu	4,625	439	5,064
Helmi- »	2,125	229	2,354	Elo- »	4,279	332	4,611
Maalis- »	5,052	868	5,920	Syys- »	5,102	1,177	6,279
Huhti- »	9,102	422	9,524	Loka- »	7,200	445	7,645
Touko- »	72,425	963	73,388	Marras- »	3,552	112	3,664
Kesä- »	53,502	478	53,980	Joulu- »	1,600	58	1,658
				Yhteensä	168,989	5,887	174,876

Rokkoaineen myynnistä yksityisille kertyi Smk. 5,650: — ja myydyistä vasikoiden jäännöksistä Smk. 17,150: — eli yhteensä Smk. 22,800: —. Rokkoainelaitoksen menot, rokkoainevarasto siihen luettuna, nousivat kaikkiaan Smk:aan 130,024: 50. Kustannukset rokkoainelaitoksesta olivat siis Smk 107,224: 50.

Rokotus Helsingissä.

Rokkoainevarasto järjesti maksutonta rokotusta varten kaikkiaan 98 rokotustilaisuutta. Näissä tilaisuuksissa rokotettiin yhteensä 777 lasta. Rokotetuista jäi pois tarkastuksesta 23, niin että tulokset ovat tunnetut 754:stä tapauksesta. Näistä oli kaikki 6 rupulia noussut 711:llä, 5 rupulia 32:lla, 4 rupulia 3:lla, 3 rupulia 6:lla, 2 rupulia 1:llä ja 1 rupuli 1:llä. Täydellinen tulos voidaan siis katsoa olleen 746:lla eli 99 %:lla ja epätäydellinen 8:lla.

Vuoden kuluessa oli 81 oppilasta harjoittelemassa rokonistutusta, ja 78 näistä sai todistuksen suoritettuaan säädetyn tutkinnon.

Kaupungissa toimineitten lääkärien rokottamia lapsia ilmoitettiin rokkoainevarastoon 108. Näitä oli varmasti kuitenkin paljon enemmän, sillä ainoastaan harvat niistä lääkäreistä, jotka olivat ostaneet rokkoainetta, lähettivät varastoon luettelon rokottamistaan lapsista.

Ensio Alho.

Kunnanlääkärit ja kiertävät sairaanhoitajattaret.

Vuoden 1921 vuosikertomuksessa siv. 42—54 ja vuoden 1922 vuosikertomuksessa siv. 39—40 julkaistujen taulukoiden tietoihin, jotka koskevat kunnanlääkärilaitosta ja kuntien kiertäviä sairaanhoitajattaria, on vuoden 1923 kuussa tapahtunut seuraavat muutokset:

Lääni ja kunta	Nykyinen valtioapu kunnanlääkäriin palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajattareet	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
	Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asi myönnetty	Kuinka suuri
Uudenmaan lääni.							
Bromarv	19 ² / ₃ 23	Toist.	4,500	—	—	—	—
Espoo	19 ²⁷ / ₂ 23	»	4,000	—	—	—	—
Helsingin pit.	19 ¹⁹ / ₁ 23	»	4,000	—	—	—	—
Pohja	19 ¹⁴ / ₁₂ 23	»	2,500	—	—	—	—
Pusula	19 ⁵ / ₁₀ 23	»	4,000	—	—	—	—
Pyhäjärvi							
Turun ja Porin lääni.							
Hongonjoki	—	—	—	1	19 ⁵ / ₄ 23	Toist.	1,500
Jämijärvi	—	—	—	1	19 ¹⁵ / ₅ 23	»	1,500
Karainen	19 ¹² / ₁₀ 23	19 ¹ / ₁₂₄	1,000	—	—	—	—
Kauvatsa	19 ⁶ / ₇ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Kisko	—	—	—	1	19 ¹⁶ / ₂ 23	Toist.	1,200
Koski	—	—	—	1	19 ¹⁵ / ₆ 23	»	1,200
Kuusjoki	—	—	—	1	19 ¹⁰ / ₄ 23	19 ¹ / ₂₃	1,000
Maaria	—	—	—	2	19 ¹² / ₁₂ 23	Toist.	5,000
Muurla	—	—	—	1	19 ¹⁵ / ₅ 23	»	1,500
Nousiainen	—	—	—	1	19 ¹⁵ / ₅ 23	»	1,500
Paimio	—	—	—	1	19 ⁶ / ₃ 23	»	1,200
Perniö	19 ¹⁸ / ₆ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Finby							
Pöytyä	19 ¹² / ₁₀ 23	»	4,000	—	—	—	—
Yläne							
Oripää	—	—	—	1	19 ²³ / ₆ 23	Toist.	1,200
Taivassalo	—	—	—	1	19 ¹⁵ / ₅ 23	»	1,200
Viljakkala	19 ¹⁶ / ₃ 23	Toist.	4,000	1	19 ¹⁶ / ₃ 23	Toist.	1,200
Vampula							
Tyrvää	—	—	—	1	19 ²⁰ / ₇ 23	»	1,200
Hämeen lääni.							
Forssan kauppala	19 ⁸ / ₆ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Tammela							
Kojo	19 ¹⁹ / ₁ 23	»	4,000	—	—	—	—
Hausjärvi	—	—	—	2	19 ¹⁵ / ₅ 23	Toist.	1,000
Hollola	19 ¹² / ₁₀ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Jämsä	—	—	—	1	19 ²⁰ / ₃ 23	Toist.	1,000
Koski	—	—	—	1	19 ⁶ / ₂ 23	»	1,200
Kuorevesi	19 ¹² / ₁₀ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Loppi	—	—	—	1	19 ¹⁴ / ₈ 23	Toist.	1,500
Riihimäen kauppala	19 ¹² / ₁₀ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Urjala	—	—	—	1	19 ¹⁶ / ₁₁ 23	Toist.	1,500
Teisko	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin lääni.							
Antrea	19 ²³ / ₂ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Impilahti — Kitelä	—	—	—	1	19 ³ / ₅ 23	Toist.	2,400
Koivisto	19 ¹² / ₁₀ 23	Toist.	4,500	—	—	—	—
Korpiselkä	—	—	—	1	19 ³ / ₅ 23	Toist.	3,200
Lemi	—	—	—	1	19 ¹⁶ / ₂ 23	»	1,500
Parikkala	—	—	—	1	19 ²⁰ / ₃ 23	»	1,200
Räisälä	19 ²⁸ / ₁₂ 23	Toist.	5,000	—	—	—	—
Sakkijärvi	19 ²⁴ / ₇ 23	—	4,500	—	—	—	—

Lääni ja kunta	Nykyinen valtioapu kunnanlääkärin palkkaa- miseksi			Kiertävät sairaan- hoitajatartat	Valtioapu kiertävien sairaanhoitajattarien palkkaamiseksi		
	Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuninka suuri		Milloin myönnetty	Mihin asti myönnetty	Kuninka suuri
Mikkelin lääni.							
Enonkoski	19 ³ / ₇ 23	Toist.	4,000	1	19 ⁶ / ₃ 23	Toist.	2,000
Kerimäki							
Kuopion lääni.							
Kaavi	19 ³⁰ / ₁₁ 23	Toist.	5,000	—	—	—	—
Karttula	19 ¹⁰ / ₄ 23	»	4,500	—	—	—	—
Kiihtelysvaara	19 ¹⁵ / ₄ 23	»	4,500	—	—	—	—
Maaninka	19 ²³ / ₂ 23	»	4,500	—	—	—	—
Nurmeksien kauppala	19 ²⁵ / ₅ 23	»	4,500	—	—	—	—
Nurmes							
Valtimo							
Polvijärvi	19 ⁶ / ₂ 23	»	2,000	1	19 ⁶ / ₂ 23	Toist.	2,100
Vaasan lääni.							
Konginkangas	—	—	—	1	19 ¹⁶ / ₁₁ 23	Toist.	2,000
Kurikka	19 ¹⁰ / ₄ 23	Toist.	4,000	—	—	—	—
Kälviä	19 ²⁹ / ₅ 23	»	4,500	1	19 ¹⁰ / ₇ 23	Toist.	900
Ullava							
Munsala	—	—	—	—	19 ⁴ / ₁₂ 23	—	—
Oravainen	19 ²⁰ / ₄ 23	Toist.	4,500	—	—	Toist.	3,000
Saarijärvi	19 ¹¹ / ₁₂ 23	—	5,000	—	—	—	—
Uurainen	—	—	—	1	19 ⁴ / ₁ 23	—	—
Viitasaari	19 ¹² / ₁₀ 23	Toist.	4,500	—	—	19 ¹ / ₁ 23	1,500
Vöyri	19 ¹¹ / ₂ 19	»	2,000	—	—	—	—
Maksamaa							
Oulun lääni.							
Enontekiö	—	—	—	1	19 ²³ / ₁ 23	Toist.	12,500
Haapavesi	—	—	—	1	19 ³⁰ / ₁₀ 23	»	2,000
Kempele	—	—	—	1	19 ²⁴ / ₄ 23	19 ¹ / ₁ 26	2,500
Kuolajärvi	—	—	—	1	19 ¹³ / ₁₁ 23	»	7,000
Merijärvi	—	—	—	1	19 ²² / ₆ 23	Toist.	1,500
Oulunsalo	—	—	—	1	19 ³⁰ / ₁₀ 23	»	1,800
Pelkosenniemi	—	—	—	1	19 ¹² / ₁₀ 23	19 ¹ / ₁ 25	8,000
Reisjärvi	—	—	—	1	19 ¹⁰ / ₄ 23	Toist.	1,600
Saloinen	—	—	—	1	19 ⁶ / ₃ 23	»	1,500
Siikajoki	—	—	—	1	19 ⁶ / ₃ 23	»	2,000
Temmes	—	—	—	1	19 ⁶ / ₂ 23	19 ¹ / ₁ 23	3,000
Ylikiminki	—	—	—	1	19 ²⁶ / ₆ 23	19 ¹ / ₁ 26	3,000
Ahvenanmaan maakunta.							
Ahvenanmaan pohj. piiri	19 ² / ₃ 23	19 ¹ / ₁ 24	5,000	—	—	—	—

Kättilölaitos.

Kättilöoloista vuoden 1922 vuosikertomuksessa siv. 44—49 julkaistun tau-
lukon tietoihin on vuoden 1923 kuluessa tapahtunut seuraavat muutokset:

Maskun ja Lemun kunnat saaneet oikeuden pitää toistaiseksi yhtä yhteistä
kättilöä.

Kannus saanut oikeuden pitää vain yhtä kättilöä 19 1/1 25 asti.

Muuruvesi » » » » » » 19 24/7 25 »

Joutseno » » » » » » toistaiseksi.

Ylimääräistä apurahaa kättilön palkkaamiseksi on annettu seuraaville
kunnille:

Kunta	Kättilöiden luku	Ylimääräinen apu- raha kättilön palkkaa- miseksi	
		Milloin myönnetty	Kuinka suuri
Tenhola	2	19 27/3 23	2,000
Hiihtinen	1	19 18/12 23	500
Kiikka	2	19 13/11 23	2,000
Pyhäntä	1	19 24/7 23	2,500
Inari	1	19 10/7 23	2,000
Kittilä	2	19 6/8 23	5,000
Kuhmoniemi	1	19 25/6 23	1,500
Puolanka	1	19 16/1 23	2,000
Savukoski	1	19 25/6 25	2,500

Lääni	Kättilöiden lukumäärä	Synnyttäjät					Keskenmenoja	Syntyneet			
		Lukumäärä	Naisia	Leikkiä	Naimattomia	Ensisyntyisiä		Uudelleensyntyisiä	Lukumäärä	Poikia	
Uudenmaan lääni	Kaupungit	32	365	329	3	33	77	288	21	348	180
	Maalaiskunnat	78	2,668	2,397	23	248	694	1,974	67	2,661	1,383
Turun ja Porin »	Kaupungit	16	406	366	5	35	131	275	20	389	204
	Maalaiskunnat	113	5,487	4,943	37	507	1,498	3,989	121	5,467	2,880
Ahvenanmaan maa- kunta	Kaupungit	1	25	22	—	3	7	18	5	20	10
	Maalaiskunnat	17	319	295	1	23	80	239	8	316	174
Hämeen lääni	Kaupungit	8	179	168	2	9	57	122	16	166	90
	Maalaiskunnat	94	3,846	3,391	38	417	1,038	2,808	126	3,790	2,055
Viipurin »	Kaupungit	20	473	455	3	15	146	327	25	459	231
	Maalaiskunnat	107	3,845	3,608	25	212	1,329	2,516	157	3,766	2,031
Mikkelin »	Kaupungit	4	77	74	1	2	13	64	8	72	33
	Maalaiskunnat	36	1,202	1,132	2	68	382	820	25	1,204	630
Kuopion »	Kaupungit	11	386	371	6	9	117	269	4	391	199
	Maalaiskunnat	60	2,229	2,112	10	107	708	1,521	57	2,218	1,247
Vaasan »	Kaupungit	19	634	593	1	40	151	483	29	610	324
	Maalaiskunnat	123	6,087	5,790	24	273	1,554	4,533	129	6,054	3,200
Oulun »	Kaupungit	17	450	424	2	24	122	328	10	444	242
	Maalaiskunnat	101	3,953	3,699	17	237	1,035	2,918	102	3,936	2,123
Koko maa		857	32,631	30,169	200	2,262	9,139	23,492	930	32,311	17,236
Kaupungit		128	2,995	2,802	23	170	821	2,174	138	2,899	1,713
Maalaiskunnat		729	29,636	27,367	177	2,092	8,318	21,318	792	29,412	15,723

Vuoden kuluessa on 67 oppilasta päätettyänsä oppikurssin Helsingin yleisen sairaalan lapsenpäästölaitoksessa saanut kättilötodistuksen. Lääkintöhallitukselle on jätetty 170 hakemusta päästä kättilöoppilaaksi.

Piirilääkärien ja kaupunkien terveydenhoitolautakuntien antamien ilmoitusten mukaan oli kättilöitä vuoden lopussa 874, joista 154 asui kaupungeissa ja 720 maaseudulla. Näistä on 857 kättilöä, 128 kaupunki- ja 729 maalaiskunnista lähettänyt luettelon synnytyksistä.

Seuraavassa taulussa on yhdistelmä kättilöitten synnytysluetteloista.

Erinästen valtion avustamien yhdistysten toiminta.

Tuberkulosin vastustamisyhdistys. Vuoden 1923 kuluessa laajensi yhdistys huomattavasti toiminta-alueitaan. Niinpä perustettiin Etelä-Pohjanmaan ruotsinkielisiin pitäjiin uusi tuberkuloosihuoltoapiiri keskuksena Kristiinan-kaupunki. Piiriin kuuluivat seuraavat kunnat: Tjock, Lappfjärd, Sideby, Närpiö, Övermark, Pirttikylä ja Korsnäs. Piirin lääkäriksi valittiin lääk. lis. A. E. Brander. Toiminnan perustaksi uudessa tuberkuloosihuoltoapiirissä päätti yhdistys rakentaa 30 sairassijaa käsittävän parantolan. Parantolan paikaksi valittiin lähellä Kristiinankaupunkia sijaitseva Högåsen-niminen harju. Vuoden kuluessa toimitettiin ylläluetelluissa kunnissa modifioitu joukkotarkastus. Kuntien koko väestöstä, 24,648 hengestä, tarkastettiin 3,180. Keuhkotautia todettiin olevan 2.27 %:lla väestöstä ja muita aktiivisia tuberkulositapauksia 0.56 %:lla.

lapset				Sikiön tila			Keinotekoiset synnytykset										Pleura- praevian luku	Eloamisain luku				
Tyttöjä	Elävänä syntyneitä	Kuolleena syntyneitä	Eminen- käsien synny- tyksiä	Kolmosia	Yliosan-	Aliosan-	Polkki-	Ilmoittamaton	Käsin vetä- mällä		Kääntä- mällä		Pihdeillä		Terävillä aseilla							
									Kätilö	Lääkäri	Mainitse- maton	Kätilö	Lääkäri	Mainitse- maton	Kätilö	Lääkäri	Mainitse- maton	Kätilö	Lääkäri	Mainitse- maton		
168	338	10	8	4	328	14	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1,278	2,591	70	75	60	2,579	72	10	—	4	2	7	2	3	7	10	16	1	1	2	—	7	4
185	366	23	4	3	380	8	1	—	—	—	1	5	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—
2,587	5,308	159	117	101	5,285	162	16	4	7	9	32	6	3	5	19	55	3	—	6	—	3	12
10	19	1	3	3	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
142	313	3	6	5	306	8	1	1	—	—	—	—	—	—	6	4	—	—	—	—	—	—
76	161	5	2	3	159	7	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
1,735	3,679	111	145	68	3,625	117	19	29	2	14	5	3	13	3	7	57	—	—	—	—	—	—
228	447	12	23	7	435	24	—	—	—	—	3	—	14	9	—	—	—	—	—	—	—	—
1,735	3,603	163	145	78	3,544	159	25	38	7	9	21	6	4	8	27	39	45	—	4	1	14	15
39	71	1	2	3	47	2	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
574	1,154	50	29	27	1,136	54	13	1	11	2	5	6	3	—	2	24	2	—	4	—	5	3
192	371	20	14	9	375	103	2	1	—	7	—	3	—	—	18	—	—	—	—	—	1	3
971	2,116	102	75	46	2,071	109	23	15	2	4	23	2	3	6	17	38	13	—	10	1	8	12
286	593	17	12	5	592	15	3	—	1	1	—	—	—	—	1	8	6	—	—	—	—	—
2,854	5,865	189	114	90	5,806	187	41	20	12	31	15	13	17	2	2	88	2	—	9	—	13	14
202	429	15	13	4	429	15	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—	—	—	—	—
1,813	3,797	139	121	85	3,769	135	16	14	26	—	26	12	5	2	44	20	3	2	4	—	12	13
15,075	31,221	1090	908	598	630,886	1,191	171	128	72	80	144	50	69	43	134	381	84	3	41	2	77	88
1,386	2,795	104	81	38	2,765	188	7	6	1	9	10	—	18	10	—	40	15	—	2	—	4	7
13,689	28,426	986	827	560	428,121	1,003	164	122	71	71	134	50	51	33	134	341	69	3	39	2	73	81

Kronobyn huoltopiirin uusi parantola valmistui syksyllä, mutta sisustustöiden suorittamisen vuoksi ei sitä vielä vuoden kuluessa voitu avata. Huoltopiirin lääkärinä oli lääk. lis. Knut Hoffstedt. Piiriin kuuluivat Kronobyn, Alavetelin, Teerijärven, Luodon, Pietarsaaren, Ähtävän ja Jepuan pitäjät sekä Kokkolan maaseurakunta.

Etelä-Pohjanmaan suomenkielisen tuberkulosihuoltopiirin lääkärinä oli lääk. lis. S. Savonen. Piiriin kuuluivat seuraavat kunnat: Alahärmä ja Ylihärmä, Ilmajoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Laihia, Lapua, Nurmo, Seinäjoki, Teuva ja Ylistaro. Modifioitu joukkotarkastus toimitettiin Jalasjärven, Laihian, Kauhavan, Ylistaron, Kauhajoen, Nurmon ja Seinäjoen kunnissa. Uusia keuhkotautitapauksia saatiin selville 132.

Iisalmen huoltolan lääkärinä oli lääk. lis. Axel Weckman. Huoltolassa tutkittiin 157 potilasta, joista monet useampaan kertaan. Hoitajattaren vastaanottotunneilla huoltolassa oli käyntien luku 544. Neuvoja ja hoitoapua kävi hoitajatar vuoden kuluessa antamassa 1,307 kertaa.

Satakunnassa toimitettiin Harjavallan ja Huittisten pitäjissä modifioitu joukkotarkastus tuberkulosin levinneisyyden selville saamiseksi. Harjavallan väestöstä todettiin sairastavan keuhkotuberkulosia 1.3 %. Huittisissa oli vastaava luku 0.8 %.

Kiertävien tuberkulosihoitajattarien valmistamiseksi pidettiin Teuvalla kahdeksan tuberkulosikurssit 19 päivästä syyskuuta lokakuun loppuun. Osanottajina oli 11 sairaanhoitajatar.

Esitelmätoimintaa hoitivat huoltolääkärit, lääk. lis. S. Savonen ja A. E. Brander, lääk. kand. A. Panelius ja yhdistyksen sihteeri, tri M. Savolin. Yhteensä pidettiin vuoden kuluessa 96 esitelmää.

Aikaisemman päätöksensä mukaisesti jakoi yhdistys neljä 1,000 markan apurahaa lääk. lisensiaateille, joista kaksi opiskelutarkoituksessa kuuden viikon aikana oleskeli Nummelan parantolassa ja kaksi samassa tarkoituksessa ja yhtä kauan Takaharjun parantolassa.

Valtioapua oli yhdistyksellä v. 1923 2,043,670 markkaa.

Kuten aikaisemmin ylläpiti yhdistys vuonna 1923 Teuvan, Kurikan ja Kauttuan keuhkotautiparantoloita. Kurikan parantola sai kuitenkin myös valtiolta 20,000 markan suuruisen avustuksen. Sitäpaitsi avusti yhdistys Vöyrin ja Oulaisten keuhkotautiparantoloita sekä Orpola parantolaa Naantalissa n. s. kirurgista tuberkulosia sairastaville lapsille.

Vähävaraisten keuhkotautisten avustamisyhdistys r. j. Yhdistys työskenteli ennen hyväksymiensä periaatteiden mukaan. Päähuomio kohdistettiin edelleenkin yhdistyksen omistamien hoitolaitoksien toiminnassa pysyttämiseen. Sitäpaitsi pantiin alulle uudenaikaisen lastenparantolan rakentaminen Nastolaan n. s. kirurgista tuberkulosia sairastavia lapsia varten. Edelleen avustettiin myös muiden perustamia parantoloita sekä erinäisiä yrityksiä, joiden tarkoituksena oli vähävaraisten tuberkelisairaitten avustaminen sopivaan hoitoon. Uusi tärkeä toimintamuoto, johon yhdistys vuoden kuluessa ryhtyi, oli lastenkodin perustaminen tuberkulotisten kotien terveille lapsille. Kymin Hyväntekeväisyysyhdistys perusti tällaisen lastenkodin Kymin kuntaan. Vähä-

varaisten keuhkotautisten avustamisyhdistys suoritti perustamiskustannuksista 31,755 mk. ja suostui maksamaan edelleen laitoksen vuotuisista menoista 75 %.

Niinkuin ennenkin ylläpiti yhdistys v. 1923 Alavuden, Iisalmen ja Sairion keuhkotautiparantoloita sekä Lohjan kouluparantolaa ja Nastolan lepokotia. Sitäpaitsi avusti yhdistys Ruoveden keuhkotautiparantolaa, Sockenbackan lastenkotia sekä Orpola parantolaa Naantalissa.

Yhdistyksen aikaisemmin harjoittamaa esitelmätoimintaa ei voitu toteuttaa suunnitellussa laajuudessa sopivien puhujien puutteessa. Yhdistyksen sihteeri, tri A. Ruotsalainen piti kuitenkin useampia esitelmiä eri tilaisuuksissa.

Huolto- ja neuvontatoimintaa jatkettiin Karjalohjan ja Ruoveden kunnissa.

Tuberkulosihoitajattarien valmistamiseksi järjestettiin v. 1923 neljät tuberkulosikurssit.

Valtioapua sai yhdistys v. 1923 2,043,670 markkaa.

Sjuksköterskeföreningen i Finland har åtnjutit för uppehållande av elevskola och elevhem ett statsanslag av 190,000 mk. För utgivande av tidskriften *Epione* erhöill föreningen ett statsanslag av 5,000 mk.

Kuopion langettavatautisten hoitoyhdistys ylläpiti edelleen Vaajasalon langettavatautisten parantolaa. Valtioapua sai parantola v. 1923 75,000 mk. Tämä määrä osottautui kuitenkin riittämättömäksi, niin että yhdistyksen täytyi uudelleen kääntyä asiassa valtioneuvoston puoleen. Laitoksen omistamaa Juholan maatilaa hoidettiin entisten periaatteiden mukaisesti. Vuoden kuluessa hoidettiin laitoksessa 54 naispotilasta.

Konvalescenthem — Toipumakoti. Under året ha i föreningens konvalescenthem i Boxbacka varit inskrivna 224 interner under tillsammantaget 6 289 vård dagar. Av dessa kommo 127 interner och 3,484 vårddagar på den kostnadsfria avdelningen samt 97 interner och 2,805 vårddagar på den betalande avdelningen. Av de 127 interner på den kostnadsfria avdelningen voro 78 insända från de kommunala sjukhusen i Helsingfors. Föreningen har under året åtnjutit ett statsunderstöd av 30,000 mk och av Helsingfors stad ett understöd av 20,000 mk.

Suomen kansanomaisen hieromaopiston omistaja maisteri Mauri Hartea sai 8 vapaaoppilaan opetusmaksua varten 4,000 markan vuotuisen valtioavustuksen. Oppilaiden lukumäärä 8 ½ kuukautta kestäneillä kurseilla oli 78.

Veneristen tautien vastustamiseksi asetettujen terveystoimistojen toiminta.

Helsinki. Vuoden 1923 kuluessa tarkastettiin kaikkiaan 1,167 henkilöä. Näistä oli ensi kerran tarkastettuja naisia 283, ennen tarkastettuja naisia 819, miehiä 61 ja lapsia alle 15 vuoden 4. Tarkastuksien yhteinen lukumäärä oli 8,078. Toimiston kautta on sairaalaan lähetetty 588 naista ja 1 mies.

Seuraavasta taulusta näkyy sairaalaan lähetettyjen henkilöiden taudit:
Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i Diagnose	Ensi kerran tarkastetut naiset <i>Femmes inspectées pour la pre- mière fois</i>	Ennen tarkastetut naiset <i>Femmes inspectées antérieurement</i>	Yhteensä naisia <i>Total des femmes</i>	Yhteensä miehiä <i>Total des hommes</i>
Syphilis recens.....	6	17	23	—
» recidivans ..	1	5	6	—
» latens	1	36	37	—
Ulcus molle	10	22	32	—
Ucus suspectum	9	13	22	—
Urethritis gonorrhoeica	94	374	468	1
Yhteensä — Total	121	467	588	1

Turku. Säännöllisesti tarkastettujen lukumäärä oli 116. Tilapäisesti tarkastettiin 70 henkilöä. Tarkastuksien yhteinen luku oli 754.

Seuraava taulu näyttää toimiston kautta sairaaloihin lähetettyjen henkilöitten luvun:

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i Diagnose	Säännöllisesti tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinés régulièrement</i>			Tilapäisesti tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinés occasionnellement</i>			Yhteensä Total
	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	
	Syphilis recens.....	2	2	—	7	5	
» recidiva	8	1	—	4	—	—	13
Ulcus molle	—	—	—	2	—	—	2
» suspectum	—	—	—	—	1	—	1
Urethritis gonorrhoeica	16	33	—	14	14	2	79
Yhteensä — Total	26	36	—	27	20	2	111

Tampere. Tarkastettujen lukumäärä oli 204, joista ensimmäisen kerran tarkastettuja 42.

Seuraava taulu näyttää toimiston kautta sairaaloihin lähetettyjen henkilöitten luvun.

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i Diagnose	Ensimmäisen kerran tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinés pour la première fois</i>			Uudestaan tarkastetut henkilöt <i>Personnes examinés antérieurement</i>			Yhteensä Total
	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	
	Syphilis recens	1	1	—	—	1	
» secundaria	2	4	—	1	11	—	18
» tertiaria	—	—	—	—	—	—	—
Ulcus molle	5	2	—	—	—	—	7
Urethritis gonorrhoeica	6	4	3	1	23	—	37
Pseudoveneerisiä taudin- merkkejä	—	—	—	3	—	—	3
Yhteensä — Total	14	11	3	5	35	—	68

Viipuri. Tarkastettujen luku oli 87. Veneeristen tautien vuoksi lähetettiin sairaalaan:

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i <i>Diagnose</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Lapsia <i>Enfants</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens	—	2	—	2
» secundaria ...	—	1	—	1
Urethritis gonorrhoeica.	—	12	—	12
Yhteensä — <i>Total</i>	—	15	—	15

Vaasa. Toimistossa tarkastettiin 136 henkilöä, joista ensi kerran 17. Sairaalaan lähetetyt nähdään taulusta.

Malades envoyés aux hôpitaux par le bureau:

T a u t i <i>Diagnose</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens	—	—	—
» recidiva	—	—	—
Ulcus molle	—	—	—
Gonorrhoea	1	29	30
Yhteensä — <i>Total</i>	1	29	30

Oulu. Tarkastettujen luku oli 38. Sairaalaan lähetettiin 6.

T a u t i <i>Diagnose</i>	Miehiä <i>Hommes</i>	Naisia <i>Femmes</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Syphilis recens	—	1	1
» recidiva	—	—	—
Ulcus molle	—	—	—
Gonorrhoea	1	4	5
Yhteensä — <i>Total</i>	1	5	6

Terveystoimistoissa tarkastettuja henkilöitä vv. 1908—1923.

Vuosi	Helsinki				Turku				Tampere				Viipuri				Vaasa			
	Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä	Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä	Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä	Naisia		Miehiä	Lapsia	Yhteensä
	Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja				Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja				Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja				Säännöllisesti tarkastettuja	Ensi kerran tarkastettuja			
1908	87	368	11	2	468	33	76	17	—	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1909	475	267	22	5	769	32	78	13	—	123	16	25	2	—	190	15	37	3	56	
1910	492	200	40	6	738	38	52	13	—	103	56	103	3	—	100	165	17	6	188	
1911	532	200	47	1	780	53	88	65	28	234	53	20	—	—	58	71	6	6	83	
1912	578	305	30	—	913	93	89	64	2	248	66	33	—	—	92	56	15	4	75	
1913	682	301	57	6	1,026	159	69	126	6	360	78	23	33	2	147	55	14	4	73	
1914	695	299	85	5	1,084	204	104	152	22	482	53	20	50	1	46	66	12	1	79	
1915	717	463	119	4	1,303	165	97	215	17	494	77	—	67	2	106	52	13	3	68	
1916	806	433	102	4	1,345	218	61	188	8	475	56	32	44	2	51	98	15	1	114	
1917	696	242	37	2	977	146	103	222	9	480	50	29	66	2	66	59	6	2	67	
1918	738	558	28	3	1,327	164	105	192	8	469	58	38	20	2	128	62	24	10	96	
1919	853	476	59	2	1,390	214	107	134	12	467	62	60	76	2	153	98	15	7	120	
1920	814	334	54	—	1,202	174	63	103	17	357	54	40	31	2	128	163	30	5	138	
1921	808	275	49	2	1,134	174	63	103	17	357	60	26	34	6	69	142	23	8	173	
1922	809	240	68	1	1,118	95	31	97	5	238	56	33	18	7	128	97	13	8	118	
1923	819	283	61	4	1,167	79	37	68	2	186	153	23	24	4	87	119	14	3	136	

Tampereella, Viipurissa ja Vaasassa ei ollut terveystoimistoa vuonna 1908.

V. Sairaanhoidolaitokset.

Valtion sairaanhoidolaitokset.

Hoidettujen sairaiden lukumäärä valtion varoilla ylläpidetyissä siviili-sairaaloissa (mielisairaalat mukaan laskettuina) oli vuonna 1923 36,376 ja sairaanhoidopäivien luku 1,247,677. Kustannukset näistä nousivat 39,106,730 markkaan 67 penniin. Menot jokaisesta hoidokkaasta olivat siis keskimäärin 1,075 markkaa 7 penniä (v. 1922 1,029: 04). Menot hoitopäivää kohti olivat 29 markkaa 48 penniä (v. 1922 29: 48), mistä:

palkkauksiin	Smk. 10: 26	Vuonna 1922	Smk. 8: 46.
ruuanpitoon	» 8: 63	» »	» 9: 46.
lääkkeisiin ja sideaineisiin	» 2: 49	» »	» 2: 18.
polttopuihin ja valaistukseen	» 5: 45	» »	» 5: 39.
tarvekalujen kunnossapitoon	» 2: 60	» »	» 2: 37.
sekalaisiin menoihin	» 1: 89	» »	» 1: 62.
	<hr/>		
	Yhteensä Smk. 31: 34		Smk. 29: 48

Mainitut menot valtion sairaaloista eivät kuitenkaan ole suoritettut yksinomaan yleisillä varoilla. Vuodemaksuja on vuonna 1923 kannettu 11,045,180 markkaa 75 penniä ja muita tuloja on ollut 67,747 markkaa 92 penniä, yhteensä 11,112,928 markkaa 67 penniä. Jos tämä summa vähennetään kokonaismenoista 39,106,730 markasta 67 pennistä, jää 27,993,802 markkaa, mikä osoittaa valtiolaitoksen menot siviilisairaaloista vuoden kuluessa. Ne menot, mitkä valtio on saanut suorittaa sen siviilisairaaloissa hoidetuista sairaista, nousivat siis 22 markkaan 44 penniin (22: 52) päivää ja potilasta kohti.

Taulu IV taululiitteessä antaa lähemmän selostuksen kunkin sairaalan menoista ja tuloista erikseen.

Veneeristen tautien osastot ja ylimääräiset veneeriset sairaalat.

Ylimääräisiä veneerisiä sairaaloita oli vuonna 1923 toiminnassa 5 nim.. Helsingissä 2, Hämeenlinnassa 1, Savonlinnassa 1 ja Oulussa 1. Menot näistä ylim. veneerisistä sairaaloista nousivat 1,183,717 markkaan 2 penniin tehden 838 markkaa 33 penniä jokaista hoidettua kohti.

Seuraava taulu osoittaa veneerisissä sairaaloissa viime viitenä vuotena hoidetut taudintapaukset.

Vuosi	Yleisten sairaalain veneerisillä osastoilla			Ylimääräisissä veneerisissä sairaaloissa			Yhteensä		
	veneeristen tautien vuoksi hoidettuja	ihokautien y. m. vuoksi hoidettuja	Hoitopöytävien lukumäärä	veneeristen tautien vuoksi hoidettuja	ihokautien y. m. vuoksi hoidettuja	Hoitopöytävien lukumäärä	veneeristen tautien vuoksi hoidettuja	ihokautien y. m. vuoksi hoidettuja	Hoitopöytävien lukumäärä
1919.....	4,555	956	162,683	2,433	146	113,448	6,988	1,102	276,131
1920.....	4,086	1,214	156,174	2,184	239	97,020	6,270	1,453	253,194
1921.....	3,860	1,245	150,074	2,012	276	90,497	5,872	1,521	240,571
1922.....	3,587	1,131	131,176	1,570	246	84,561	5,157	1,377	215,737
1923.....	3,142	1,371	135,551	1,415	65	59,166	4,557	1,436	194,717

Taulu VII taululiitteessä osoittaa, että hoidetuista 5,993 henkilöstä sairasti syfilistä 1,974, joista 242 oli edelliseltä vuodeltä jääneitä ja 1,732 vuoden kuluessa sisäänotettuja. Ulcus molleä sairasti 261, urethritis gonorrhoeicā 2,322 ja ihotauteja y. m. 1,436 henkilöä.

Vuoden kuluessa sairaaloihin otetuista syfilistä sairastavista oli:

586:lla	»	syphilis recens
905:llä	»	secundaria recidiva
184 »	»	tertiaria
57 »	»	hereditaria

Yhteensä 1,732.

Veneeristen tautien tähden sairaaloihin otettujen miesten ja naisten lukumäärä eri ikäluokissa oli seuraava:

Ikäluokassa	Miehiä	Naisia	Yhteensä
10—15 vuotta	9	13	22
16—20 »	228	564	792
21—30 »	1,075	1,207	2,282
31—50 »	370	380	770
Yli 50 »	77	43	120
Lapsia alle 10 v. ...	—	—	113
Yhteensä	2,117	2,207	4,099

Lukuisin oli siis ikäluokka 21—30 v., jonka osalle tuli 2,282 tapausta. Naisia oli 428 enemmän kuin miehiä. Naisten lukumäärä ikäluokissa alle 30 vuoden oli suurempi kuin miesten, kun taas yli 30-vuotisia oli miehiä enemmän kuin naisia.

Veneerisiin sairaaloihin veneeristen tautien tähden otettujen sairaiden lukumäärä 1,000 asukasta kohti on vuosina 1913—1923 ollut seuraava:

1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923
1.79	1.73	1.58	1.85	1.85	2.01	1.89	1.67	1.56	1.34	1.18

	Syphilis recens.	Ulcus molle.	Urethritis gonorrhoeica.
1913	0.44	0.05	0.87
1914	0.41	0.07	0.84
1915	0.31	0.08	0.83
1916	0.34	0.14	1.03
1917	0.47	0.25	0.76
1918	0.50	0.17	0.90
1919	0.57	0.13	0.72
1920	0.43	0.07	0.73
1921	0.35	0.05	0.70
1922	0.24	0.05	0.62
1923	0.17	0.07	0.61

Veneerisissä sairaaloissa hoidetut taudit vv. 1913—1923.

Vuosi.	Syphilis					Ulcus molle	Urethritis gonorrhoeica	Hoidettuja y. m.	Yhteensä
	recens	recidiva	tertiaria	hereditaria	Yhteensä				
1913.....	1,550	1,064	404	56	3,074	181	3,048	1,593	7,896
1914.....	1,556	1,096	354	69	3,075	240	2,957	1,425	7,697
1915.....	1,201	943	307	60	2,511	289	2,988	1,288	7,076
1916.....	1,285	866	297	50	2,498	513	3,734	1,481	8,226
1917.....	1,780	1,066	272	55	3,173	891	2,906	1,506	8,476
1918.....	1,907	1,402	212	51	3,572	622	3,200	1,743	9,137
1919.....	2,107	1,434	215	53	3,809	471	2,708	1,102	8,090
1920.....	1,638	1,365	221	71	3,295	252	2,723	1,453	7,723
1921.....	1,342	1,356	281	71	3,050	202	2,620	1,521	7,393
1922.....	930	1,335	235	59	2,559	200	2,398	1,377	6,534
1923.....	702	1,012	199	61	1,974	261	2,322	1,436	5,993

Veneerisiin sairaaloihin vv. 1913—1923 otetut sairaat.

	Syphilis recens	Ulcus molle	Urethritis gonorrhoeica
1913.....	1,421	169	2,827
1914.....	1,342	228	2,744
1915.....	1,036	274	2,751
1916.....	1,135	477	3,432
1917.....	1,569	829	2,541
1918.....	1,670	558	2,982
1919.....	1,907	425	2,414
1920.....	1,440	226	2,475
1921.....	1,182	187	2,387
1922.....	828	184	2,133
1923.....	586	252	2,115

Veneeristen tautien tähden sairaaloihin otettujen ikä vv. 1913—1923.

Vuosi	10—15 v.	16—20 v.	21—30 v.	31—50 v.	Yli 50 v.	Lapsia alle 10 v.	Miehiä	Naisia	Yhteensä
1913....	20	403	1,453	711	134	83	1,738	983	2,804
1914....	17	367	1,378	732	119	76	1,661	952	2,689
1915....	13	321	1,086	577	128	77	1,380	745	2,202
1916....	8	323	1,214	518	125	42	1,367	821	2,230
1917....	17	513	1,472	673	109	49	1,793	991	2,833
1918....	30	1,181	4,175	1,104	195	110	3,411	3,184	6,705
1919....	44	1,320	3,617	1,043	150	122	2,616	3,558	6,296
1920....	27	1,047	3,186	1,064	170	135	2,327	3,167	5,629
1921....	36	960	2,935	1,030	206	148	2,344	2,823	5,315
1922....	102	1,120	2,258	880	157	91	2,117	2,400	4,608
1923....	22	792	2,282	770	120	113	1,779	2,207	4,099

Vuoteen 1918 asti on tietoja vain syfiliksen tähden sairaaloihin otetuista.

Syfiliksen tähden veneerisiin sairaaloihin otettujen luku 1,000 asukasta kohti.

1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923
0.87	0.82	0.67	0.67	0.85	0.95	1.04	0.87	0.81	0.67	0.50

Eri lääneistä kotoisin olevien syfilissairaiden lukumäärä 1,000 asukasta kohti vv. 1913—1923.

Lääni	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923
Uudenmaan lääni	1.42	1.22	0.67	0.99	1.04	1.17	1.26	0.98	0.75	0.50	0.49
Turun ja Porin lääni	0.72	0.71	0.60	0.49	0.66	0.65	0.65	0.60	0.51	0.47	0.40
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	—	—	0.07	0.00	0.04	0.07	0.22	0.18
Hämeen lääni	0.88	0.97	0.80	0.63	0.85	0.86	1.08	0.79	0.74	0.59	0.37
Viipurin »	0.74	0.81	0.68	0.71	0.96	0.90	1.03	1.09	1.12	1.07	0.82
Mikkelin »	0.88	0.89	0.83	0.71	0.80	0.86	1.18	1.08	1.10	0.99	0.76
Kuopion »	1.27	0.97	0.83	0.91	1.00	1.10	1.36	1.23	1.11	0.92	1.61
Vaasan »	0.38	0.32	0.26	0.28	0.47	0.74	0.68	0.49	0.43	0.30	0.19
Oulun »	0.84	0.86	0.83	0.68	1.04	1.47	1.46	0.5	0.94	0.70	0.49

C. Mielisairasten hoitolaitokset.

Helmik. 20 p:nä lääkintöhallitus vahvisti palveluskunnan palkat vuodelle 1923.

Huhtik. 13 p:nä sisäasiainministeriö suostui siihen, että kun hoitohenkilö-tai palveluskuntaan kuuluva henkilö keskus- ja turvalaitoksissa sairastuu sellaiseen tautiin, ettei häntä syystä tai toisesta voida hoitaa siinä laitoksessa, johon hän kuuluu, laitos oikeutetaan kustantamaan hänen hoitonsa lähimmässä läänin-tai yleisessä sairaalassa kork. kahden kuukauden aikana tai, jos sairaus vaatii hoitoa kulkutautisairaalassa, lääkintöhallitus oikeutetaan kulkutautien ehkäisemiseksi» menoarvioon otetusta määrärahasta suorittamaan kustannukset hänen hoidostaan paikkakunnalla olevassa kunnallisessa kulkutautisairaalassa sa-

moin kork. kahden kuukauden aikana; että keskus- ja turvalaitoksien hoito-henkilökuntaan kuuluva henkilö saa sairastuessaan kork. kahden kuukauden ajalta täyden palkkauksensa, lukuunottamatta ruokarahoja, kuitenkin ehdolla, että hän itse kustantaa sijaisen, jos sellaista tarvitaan, sekä että palveluskuntaan kuuluva henkilö päissä laitoksissa saa sairastuessaan samoin kahden kuukauden ajalta täyden palkkauksensa lukuunottamatta ruokarahoja, jolloin valtio kustantaa hänen sijaisensa kork. 14 päivää kestävänsä sairauden aikana, ollen hänen, jos sairaus kestää pitemmän ajan, senjälkeen itsensä kustannettava sijaisensa.

Lapinlahden keskuslaitos.

Helmik. 9 p:nä lääkintöhallitus myönsi, että sairaalaan saadaan tarpeellisen yövalvonnan järjestämiseksi palkata lisää yksi vanhempi koulutettu hoitajatar.

Helmik. 20 p:nä lääkintöhallitus lakkautti kolmen hoitajan toimet ja perusti niitten sijalle kolmen hoitajattaren toimet.

Niuvanniemen keskuslaitos.

Tammik. 4 p:nä sisäasiainministeriö salli, että Niuvanniemen maatilan maalle rakennettavaa asuntoa varten kahdelle perheelliselle hoitajalle ennen myönnettyjen varojen lisäksi saadaan maatilan 1922 vuoden säästövaroista käyttää vielä 15,000 mk.

Helmik. 6 p:nä lääkintöhallitus myönsi, että yksi pesijätär saadaan ottaa lisää laitokseen.

Helmik. 20 p:nä lääkintöhallitus lakkautti viiden hoitajan toimet ja perusti niitten sijalle viiden hoitajattaren toimet.

Huhtik. 24 p:nä sisäasiainministeriö salli, että Niuvanniemen maatilan maalle vastarakennetun hoitajarakennuksen yhteyteen saadaan rakentaa ulko-huonerakennus ottamalla rakennuspuita maatilan maalta ja käyttämällä sitä varten maatilan varoja kork. 18,000 mk.

Huhtik. 27 p:nä lääkintöhallitus määräsi lääket. kand. Helpi Uotisen hoitamaan II alilääkärin tointa 4 kuukauden ajan toukok. 1 p:stä alkaen, ja elok. 3 p:nä edelleen syysk.—lokakuun ajan.

Laitoksen papinviran jouduttua pastori H. A. Wichmannin 28/7 tapahtuneen kuoleman kautta avonaiseksi määräsi Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli komministeri Aatto Sointeen hoitamaan sanottua virkaa elokuun aikana ja kirkkoherranapulaisen Aarne Savolan syyskuun 1 p:stä toistaiseksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Syysk. 4 p:nä lääkintöhallitus myönsi I alilääk. A. F. Blomqvistille virkayapautta kahden kuukauden ajaksi, syysk. 1 p:stä lukien ja määräsi v. t. II alilääk. lääk. kand. Helpi Uotisen hänen sijaisekseen.

Syysk. 17 p:nä sisäasiainministeriö oikeutti ylilääkärin käyttämään laitoksen sekalaisia menoja varten olevalta momentilta puhtaaksikirjoitusta varten ylilääkärin kansliassa kork. 500 mk. vuodessa.

Lokak. 27 p:nä sisäasiainministeriön myönnettyä I alilääk. A. F. Blomqvistille virkavapautta kahdeksi kuukaudeksi, marrask. 1 p:stä lukien määräsi lääkintöhallitus lokak. 30 p. hänen sijaisekseen lääk. kand. Göta Tingvaldin.

Marrask. 23 p:nä sisäasiainministeriö oikeutti lääkintöhallituksen ylilääk. A. Lindrothin virkavapauden aikana suorittamaan viranhoitajalle, paitsi sijaiselle tulevaa kolmatta osaa ylilääkärin palkkauksesta, lisäksi kork. 3,500 mk. kuukaudessa tammik. 15 p:ään 1924 asti.

Marrask. 28 p:nä lääkintöhallitus myönsi ylilääkäri A. Lindrothille sairauden vuoksi virkavapautta tammik. 15 p:ään 1924 asti ja määräsi lääk. lis. Alb. Björkmanin hänen sijaisekseen.

Jouluk. 28 p:nä lääkintöhallitus määräsi lääk. kand. Göta Tingvaldin hoitamaan II alilääkärin tointa tammik. 1 p:stä toistaiseksi kork. seuraavan maalisk. 1 p:ään.

Pitkäniemen keskuslaitos.

Tammik. 25 p:nä sisäasiainministeriö asetti yleisten rakennusten ylläpidon käytettäväksi 450,000 mk. paviljonki XV:n muodostamiseksi valvontaosastoksi miespuolisille potilaille.

Helmik. 12 p:nä sisäasiainministeriö oikeutti käyttämään laitoksen kesäsikalan korjaukseen enint. 10,000 mk. maatalan säästövaroista vuodelta 1922.

Helmik. 20 p:nä lääkintöhallitus lakkautti kahdeksan hoitajan toimet ja perusti niitten sijalle kahdeksan osaston siivoojattaren toimet.

Helmik. 19 p:nä sisäasiainministeriö salli, että laitoksen puutarhanhoidosta edellisenä vuonna koituneet 14,602 markan 29 p:n säästövarat saadaan käyttää parannuksen ja korjauksen tarpeessa olevien kasvihuoneitten ja puutarhan kuntoonpanemiseksi.

Helmik. 23 p:nä lääkintöhallitus määräsi lääk. lis. Elli Hongan 3 vuodeksi III alilääkärin virkaan.

Maalisk. 6 p:nä sisäasiainministeriö salli, että ylimääräinen poliisikonstaapelin toimi lakkautetaan 2 kuukautta toimenhaltijan irtisanomisen jälkeen.

Maalisk. 27 p:nä sisäasiainministeriö salli, että vastaperustetun, yövalvontaa tarkastavan osastonhoitajattaren toimen haltijalle saadaan toistaiseksi suorittaa 150 mk:n suuruinen kuukautinen lisäpalkkio.

Huhtik. 27 p:nä lääkintöhallitus myönsi ylihoitajatar Aina Wadströmille virkavapautta opintomatkaa varten yhden vuoden ajaksi kesäk. 1 p:stä lukien, ja määräsi osastonhoitajatar Rauha Pastellin sijaiseksi.

Huhtik. 26 p:nä sisäasiainministeriö myönsi ylihoitajatar Aina Wadströmille 5,000 mk. tutustuakseen ulkomailla mielisairaiden hoitoon ja mielisairaanhoitajattarien valmistukseen.

Kesäk. 6 p:nä sisäasiainministeriö myönsi toimitsijalle laitokseen kuuluvan maatalan hoidosta palkkansa lisäksi maatalan varoista 3,000 mk:n suuruisen palkkion vuodessa.

Elok. 31 p:nä sisäasiainministeriö asetti yleisten rakennusten ylläpidon käytettäväksi 70,000 mk. sairaspaviljongissa VIII olevan kylpyhuoneen

muodostamiseksi valvontasaliksi ja uuden kylpyhuoneen järjestämiseksi saman rakennuksen alakertaan.

Lokak. 12 p:nä lääkintöhallitus myönsi kirjanpitäjä Otto Joelle eron toimestaan marrask. 10 p:stä lukien, ja marrask. 9 p:nä määräsi konttoriapulaisen Maila Järveläisen oman toimensa ohella hoitamaan sanottua tointa, kunnes se vakinaisesti täytetään, sekä määräsi toimeen marrask. 30 p:nä ylioppilas Toivo A. Järvisen jouluk. 1 p:stä lukien.

Seilin turvalaitos.

Helmik. 1 p:nä sisäasiainministeriö korotti hoitajaperheelle tulevan vuotuisen korvauksen jokaisesta Seilin turvalaitoksen perhehoitoon sijoitetusta mielisairaasta 1,800 markaksi ja laitoksen lääkärin palkkion kunkin perhehoitossa olevan henkilön hoidosta ja valvonnasta 75 markaksi vuodessa, tammik. 1 p:stä lukien.

Taulu XI taululiitteessä osoittaa sairasvuoteitten ja hoidettujen sairaiden lukumäärän valtion kaikissa mielisairaaloissa.

Vuoden kuluessa sairaaloihin otettujen sairaiden lukumäärä, sairaudenmuoto, siviilisääty ja kotipaikka käy selville tauluista XII ja XIII.

Hoidon tulos poistettuihin hoidokkaisiin nähden selviää taulusta XIV.

Taulu XV osoittaa parantuneitten sairaitten iän ja taudin kestävyuden.

Taulu XVI on yhteenveto maassa 31 p. jouluk. 1923 olevista mielisairaista laadittu niiden luettelujen mukaan, jotka maan papisto julistuksen mukaan 28 p. toukok. 1889 koskeva lähempiä määräyksiä mielisairaitten hoidosta on velvollinen vuosittain jättämään piirilääkärille julistukseen liitetyn kaavan mukaan. Luettelot ovat kuitenkin osottautuneet varsin puutteellisiksi. Niistä puuttuu m. m. tiedot Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungeista kotoisin olevista mielisairaista. Yhteenvedosta näkyy, että vuoden 1923 lopussa oli maassa 8,050 sellaista mielenvikaista henkilöä, jotka ovat otetut piirilääkärien luetteloihin. Näistä oli 1,777 sairastunut lapsena (heikkomielisiä eli idiootteja) sekä 6,273 vanhempana (mielisairaita rajoitetussa merkityksessä). Kun Suomen väkiluku vuoden 1923 lopussa oli 3,469,718 tuli 10,000 asukasta kohti 23.2 mielisairasta tahi, jos molemmat ryhmät eroitetaan toisistaan, 5.1 heikkomielistä eli idioottia sekä 18.1 mielisairasta rajoitetussa merkityksessä.

Valtion mielisairaaloihin v. 1923 ensi kerran otetut hoidokit ryhmitettyinä iän mukaan, jolloin mielisairaus alkoi, ja sairauden kestävyys mukaan ennen sairaalaan ottamista.¹⁾

Tableau indiquant l'âge qu'étaient, lors du début de la maladie, les malades entrés en 1923 dans les asiles d'aliénés de l'Etat et durée de maladie avant l'admission.

Taudin muoto. Maladie.	Ikä, jolloin mielisairaus alkoi. L'âge des malades lors du début de la maladie.												Sairauden kestävyys ennen sairaalaan tuloa. — Durée de la maladie avant l'admission.						Yhteensä Total																	
	Alle 15 v.	16—20 v.	21—25 v.	26—30 v.	31—35 v.	36—40 v.	41—45 v.	46—50 v.	51—60 v.	61—70 v.	Yli 70 v.	Tuntematon	Alle 3 kk.	3—12 kk.	1—2 v.	Yli 2 v.	Tuntematon	M.	N.	Yht.																
Psychosis manico-depressiva	1	5	9	20	11	18	9	7	12	11	3	13	3	3	2	4	37	60	4	2	4	3	77	111	188											
Paranoia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—										
Psychopathia:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—										
a) reactiones psychogenae	1	2	6	5	3	2	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	12	5	3	5	—	—	—	—	—	—										
b) formae aliae	2	3	3	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	—	—	—	—	—	—											
Oligophrenia	19	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	7	1	—	—	—	—	—	—											
Schizophrenia	16	9	52	24	68	45	64	54	38	49	23	41	8	16	7	18	75	95	77	70	31	21	98	67	15											
Dementia epileptica	5	3	2	—	4	1	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	—	—	—	—	—											
» senilis, arteriosclerotica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—										
Psychosis luegenae. Dementia paralytica	—	—	—	3	11	1	7	—	6	—	—	—	—	—	—	—	12	4	12	—	—	—	—	—	—											
Psychosis ex infectione	1	1	2	1	3	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	10	7	—	—	—	—	—	—	—											
» intoxicatione	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	—	—	—	—	—	—	—											
a) alcoholismus	—	—	—	13	3	14	—	12	4	3	2	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
b) morphinismus	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
Psychosis e vitis cerebri	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
Psychoses aliae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—											
Psychosis generis incertae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—											
Yhteensä — Total	46	29	70	49	92	67	101	72	85	68	54	57	43	38	31	30	24	25	6	8	1	3	46	18	156	124	121	41	31	172	100	30	15	599	464	1063

¹⁾ Taulusta on jätetty pois 3 miestä ja 2 naista, jotka eivät olleet mielisairaita.

Mielisairauden esiintyminen valtion mielisairasten hoitolaitoksiin vuonna 1923 otettujen hoidokkaiden suvussa.

Aperçu de l'apparition de maladies mentales dans les familles des aliénés entrés dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1923.

Tauti Maladie	Mielisairautta — Maladies mentales chez																				
	Isässä la père		Äidissä la mère		sekä isässä että äidissä le père ainsi que la mère		Isän vanhemmissa, veljissä tai sisarissa les parents ou frères et sœurs de la mère		Isän vanhemmissa, veljissä tai sisarissa les parents ou frères et sœurs de la mère		Isän vanhemmissa, veljissä tai sisarissa les parents ou frères et sœurs de la mère		sisarukausaa les frères et sœurs		serkukausissa les cousins		vanhempien serkukausissa les cousins des parents		Yhteensä Total		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.
Psychosis manico-depressiva	5	14	4	7	—	—	8	6	12	3	—	—	10	11	1	4	2	2	42	47	
Psychopathia:																					
a) reactiones psychogeneae	1	3	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	4	
b) formae aliae	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	3	
Oligophrenia	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	5	3	
Schizophrenia	25	12	13	15	2	27	24	20	26	2	2	33	28	2	4	4	12	126	126	125	
Dementia epileptica	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	
» senilis, arteriosclerotica	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	5	2	
» paralytica	4	—	1	—	—	—	2	—	3	1	—	—	1	1	—	—	—	—	11	2	
Psychosis ex infectione	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	2	
» intoxicatione	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
a) alcoholismus	4	—	4	2	1	—	3	—	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	17	3	
Psychoses aliae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Psychosis generis incertae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Yhteensä — Total	41	30	27	27	1	2	47	32	38	31	3	2	53	44	3	8	8	16	221	192	

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa vuonna 1923 kuolleet hoidokkaat¹⁾.
Relevé des décès dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1923.

Tauti Maladie	Ikä — Age						Oloalka hoitolaitoksissa Durée au séjour dans l'asile						Taudin kestävyys ennen sairaalan tuloa Durée de la maladie avant l'entrée dans l'asile																					
	Alle 21 vuotta 21 ans et au-dessous		21—30 vuotta 21—30 ans		31—40 vuotta 31—40 ans		41—50 vuotta 41—50 ans		Yli 50 vuotta 50 ans et au-dessus		Tuntematon Inconnu		Alle 3 kuukautta 3 mois et au-dessous		3—12 kuukautta 3—12 mois		1—2 vuotta 1—2 ans		2—3 vuotta 2—3 ans		3—5 vuotta 3—5 ans		Yli 5 vuotta 5 ans et au-dessus		Tuntematon Inconnu									
Yhteensä Total	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.	M. H.F.	N. H.F.								
Psychosis manico-depressiva	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Paranoia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Psychopathia:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
a) reactiones psychogenae	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Oligophrenia	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Schizophrenia	9	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Dementia epileptica	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
» senilis, arteriosclerotica	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Psychosis luogenea. Dementia paralytica	13	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
» ex infectione	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
» intoxicatione	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
» » a) alcoholismus	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
» » e vitis cerebri	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Psychoses aliae	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Yhteensä — Total	42	38	2	3	4	7	12	6	10	6	14	13	3	18	13	7	5	13	14	4	3	—	3	17	14	8	5	5	2	2	5	6	—	5

¹⁾ Tästä taulusta on jätetty pois 2 miestä, jotka eivät olleet mielisairaita.

Otaksuttavat syyt mielisairauteen valtion mielisairasten
Aperçu des causes probables de l'aliénation mentale chez les

Otaksuttavat syyt <i>Causes probables</i>	Psychosis manicodepressiiva		Paranoia		Psychopathia			
					a) reaktionens psychogenese		b) forme aliae	
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.
<i>a) Yksinkertaisia syitä:</i>								
Perinnöllinen taipumus	28	32	—	—	2	1	3	7
Vanhempien juoppous	2	3	—	—	—	—	—	—
Alkoholin väärinkäyttö	—	—	—	—	—	—	—	—
Verisuonten kalkkeutuminen	—	—	—	—	—	—	—	—
Vanhuus	—	—	—	—	—	—	—	—
Meningitis. Encephalitis	—	—	—	—	—	—	—	—
Encephalitis lethargica	—	—	—	—	—	—	—	—
Tumor cerebri	—	—	—	—	—	—	—	—
Trauma capitis	1	—	—	—	—	—	—	—
Eclampsia	—	—	—	—	—	—	—	—
Epilepsia	—	—	—	—	—	—	—	—
Lapsihalvaus	—	—	—	—	—	—	—	—
Lues	—	—	—	—	—	—	—	—
Veritauti	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuumetauti	—	—	—	—	—	—	—	—
Kehkotauti	—	—	—	—	—	—	—	—
Sydänvika	—	—	—	—	—	—	—	—
Vatsasyöpä	—	—	—	—	—	—	—	—
Raskaus	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys. Lapsivuode	—	2	—	—	—	—	—	—
Kuuromykkyys	—	—	—	—	—	—	1	—
Veronaaain käyttö	—	—	—	—	—	—	—	—
Morfiinin »	—	—	—	—	—	—	—	—
Mielenliikutus	3	2	—	—	2	2	—	—
Pelko	—	1	—	—	—	—	—	—
Säikähdys	—	1	—	—	1	—	—	—
Surut ja vastoinkäymiset	1	3	—	—	—	—	—	—
Liikarasitus	2	1	—	—	—	—	—	—
Vankeus	—	—	—	—	9	1	—	—
Käräjäjuttu	1	—	—	—	—	—	—	—
Uskonnolliset mietiskelyt	1	1	—	—	—	—	—	—
Onneton rakkaus	1	4	—	—	—	—	—	—
Sota	1	—	—	—	—	—	—	—
Tuntematon syy	35	60	—	1	2	4	11	7
<i>b) Yhdessä vaikuttavia syitä.</i>								
Perinnöllinen taipumus + vanhempien juoppous	—	—	—	—	—	1	—	—
» » + » » + kuume	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + » » + mielenliik.	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + alkoholin väärinkäyttö	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + kuumetauti	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + lues	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + loukkaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + mielenliikutus	1	—	—	—	—	1	—	—
» » + liikarasitus	—	—	—	—	—	—	—	—
» » + puunte	—	1	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	77	111	—	1	16	10	15	14

hoitolaitoksiin vuonna 1923 otetuissa hoidokkaissa.
mâlades entrés dans les asiles d'aliénés de l'Etat en 1923.

Oligophrenia	Schizophrenia		Dementia						Psychosis ex infectione						Psychosis ex intoxicatione			Psychosis e vitis cerebri		Psychoses aliae		Psychosis generis incertae		Yhteensä <i>Total</i>					
			epileptica		senilis, arteriosclerotica		paralytica		Psychosis ex infectione		Intoxicatio		a) alcoholismus		b) morphinismus		M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	M.	N.	F.	Yht.
			H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	H.	F.	Tot.		
4	3	98	98	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	137	144	281	
—	—	6	9	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	12	21	
—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	2	—	76	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83	11	94	
—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6	9	
—	—	—	—	—	—	8	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	10	18	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	5	41	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	10	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	7	15	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	1	11	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	
15	4	172	130	7	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	247	212	459	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
19	7	296	262	22	5	10	16	43	5	10	9	6	3	76	11	1	—	4	4	3	5	1	1	599	464	1063	—	—	

Valtion mielisairasten hoitolaitoksiin v. 1923
Aperçu des états et professions des aliénés entrés

Sääty ja ammatti.	Psychosis manico-depressiva		Paranoia		Psychopathia				Oligophrenia	
					a) reactiones psychogenae		b) formae aliae			
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.
Virkamiehiä ja heidän perheisiinsä kuuluvia henkilöitä	1	5	—	—	—	—	1	1	1	1
Sanomalehdentoimittajia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Apteekkareita, farmaceutteja, liikemiehiä ja heidän perheisiinsä kuuluvia	4	5	—	—	—	1	2	1	1	—
Insinöörejä ja arkkitehtejä ja heidän perh. kuul.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Opettajia ja heid. perh. kuul.	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—
Koululaisia, ylioppilaita ja maistereita	1	2	—	—	—	—	1	—	—	—
Apronoojeja, talollisia ja heid. perh. kuul.	25	29	—	—	4	1	1	1	1	—
Torppareita, vuokralaisia, mäkitupalaisia ja heidän perh. kuul.	11	7	—	—	—	—	—	1	2	—
Sotilaita ja heid. perh. kuul.	1	1	—	—	2	—	—	1	—	—
Taiteilijoita	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Rautatieläisiä	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raitiovaunukuljettajia, ajureita ja heid. perh. kuul.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kirjaltaajia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teknikkoja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poliisinvaimo	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Postinkuljettajia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lämmittäjiä ja heid. perh. kuul.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Koneenkäyttäjänvaimo	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Rakennusmestarin poika	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Työnjohtajia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Työmiehiä ja heid. perh. kuul.	17	27	—	—	7	7	6	4	8	5
Merimiehiä ja kalastajia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Käsityöläisiä	5	12	—	—	2	—	—	4	2	1
Palvelijoita	2	16	—	—	—	—	1	—	—	—
Talonomistajia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Sairaanhoitajattaria	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Itsellisiä	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Neitejä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pakolaisia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Vaivashoitolaisia	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Irtolaisia	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Yhteensä — Total	77	111	—	1	16	10	15	14	19	7

Tilapäiset taudinkohtaukset valtion mielisairasten hoitolaitoksissa v. 1923
hoidetuissa potilaissa.

*Aperçu des maladies fortuites chez les aliénés traités dans les asiles
d'aliénés de l'Etat en 1923.*

Tauti Maladie	M. H.	N. F.	Yhteensä Total	Tauti Maladie	M. H.	N. F.	Yhteensä Total
Meningitis	2	2	4	Myocarditis	1	—	1
Encephalitis lethargica	—	1	1	Vitium cordis	—	1	1
Conjunctivitis ac.	3	—	3	Angina	6	3	9
Otitis media et externa	5	3	8	Parotitis purulenta	1	—	1
Sinusitis maxillaris	—	1	1	Enteritis	8	17	25
Lymphangitis faciei	—	1	1	Gastroenteritis	4	4	8
Erysipelas	—	3	3	Peritonitis	1	—	1
Septicopyaemia	3	2	5	Appendicitis	—	3	3
Diabetes mellitus	—	2	2	Ulcus ventriculi	—	1	1
Scarlatina	1	—	1	Carcinoma »	—	1	1
Typhus abdominalis	—	1	1	Enterocolitis	3	3	6
Influenza	24	18	42	Helminthiasis	5	14	19
Lues	1	—	1	Phimosi	1	—	1
Periodontitis et otitis	2	—	2	Eczema	1	1	2
Osteomyelitis	3	—	3	Psoriasis	2	—	2
Polyarthriti	2	—	2	Furunculosis, Carbunculus, Phlegmone, Abscessus, Pa- naritium	33	28	61
Spondyliti	—	1	1	Urticaria	1	—	1
Ischias	—	1	1	Herpes tonsurans	8	7	15
Bronchitis. Bronchopneumonia	9	5	14	Scabies	1	2	3
Pneumonia	9	3	12	Vulnera incisa, contusa	13	5	18
Pleuriti	1	1	2	» morsum auriculi	1	—	1
Tuberculosis pulmonum	5	2	7	Combustio	3	3	6
» laryngis	—	1	1				
» miliaris	—	1	1				
Arteriosclerosis	1	—	1				
				Yhteensä — Total	162	142	306

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa vuonna 1923 hoidetut kriminaalipotilaat ovat
tehneet seuraavat rikokset:

*Délits commis par les aliénés criminels traités dans les asiles d'aliénés
de l'Etat en 1923:*

Rikos — Délit	M. H.	N. F.	Yhteensä Total	Rikos — Délit	M. H.	N. F.	Yhteensä Total
Murha tai tappo	73	6	79	Varkaus	41	—	41
» ja ryöstö	6	—	6	Valtio- ja maanpetos	1	—	1
Lapsenmurha	—	2	2	Valtiopetoksen valmistelu	2	—	2
Murhayritys	10	—	10	Väärän rahan kaupittelu	1	—	1
Pahoinpitely	27	1	28	Sotaväestä karkaaminen	1	—	1
Murhapolitto	19	2	21	Väkisinmakaaminen	1	—	1
Ryöstö	8	1	9	Väkisinmakaamisen yritys	1	—	1
Murtovarkaus	3	—	3	Eläimeen sekaantuminen	1	—	1
				Yhteensä	195	12	207

Valtion mielisairasten hoitolaitoksissa v. 1923 mielentilan tutkimista varten olleet henkilöt olivat syytteenalaiset seuraavista teoista:

Personnes ayant séjourné en 1923 pour l'examen de leur état mental dans les asiles d'aliénés de l'Etat ainsi que les faits ayant donné lieu à une poursuite judiciaire :

Rikos — Délit	M. H.	N. F.	Yhteensä Total	Rikos — Délit	M. H.	N. F.	Yhteensä Total
Murha tai tappo	11	—	11	Varkaus	5	2	7
Tappo ja törkeä varkaus	1	—	1	Kavallus	1	—	1
Murhayritys	1	—	1	Väärennys	1	—	1
Tappoyritys ja pahoinpitely ..	1	—	1	Virkamieskavallus	1	—	1
» » juopumus	1	—	1	Tullikavallus	1	—	1
Pahoinpitely	1	—	1	Kiristys	1	—	1
» ja yllytys väärään valaan	1	—	1	Kurinpitörikos	1	—	1
Murhapoltto	3	—	3	Sukurutsaus	—	1	1
» ja varkaus	1	—	1	Kaivon myrkyttäminen	1	—	1
Murhapolttoyritys	1	—	1	Ampunut virkamiestä	1	—	1
Ryöstö	—	2	2				
				Yhteensä — Total	35	5	40

Lapsenpäästölaitokset.

Valtion ylläpitämiä, yleisten sairaalain yhteydessä toimivia lapsenpäästölaitoksia oli v. 1923 Porissa, Kajaanissa ja Torniossa. Taulu X taululiitteessä esittää yhteenvedon lapsenpäästölaitosten päiväkirjoista.

Kunnalliset ja yksityiset

Tiedot sairaiden lukumäärästä, hoidon tuloksesta ja hoitopäivien luvusta taulusta III

Seuraava taulu osoittaa sai-

	Uusikaupunki: Märta Savoinn sairaala	Kaunia: Steenuksen sairaala	Porin: Kunnallis- sairaala	Turku: Lääkäritien sairaalkoti	Turku: Kunnallis- sairaala	Hanko: Kunnallis- sairaala	Helinki: Tri Täns- män sairaala	Helinki: Mehläinen	Helinki: Santaa	Helinki: Eira	Helinki: Marian sairaala
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset.....	34	10	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Luiden ja nivelten leikkaukset:											
Amputaatiot.....	26	8	—	4	—	5	2	1	5	2	1
Nivelestä katkaisemiset.....	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Resektiot, osteotomiat y. m.....	106	23	—	68	—	2	2	4	3	8	2
Punkteeraukset ja arthrotomiat.....	8	2	1	29	—	6	—	2	3	7	—
Sijoitetaan menneiden nivelten paikoilleen asettaminen	13	2	—	1	—	3	—	—	—	—	—
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.....	1	8	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Trepanoimiset ja taltalla avaamiset sekä luontelojen kaapatukset (sekvotrotomiain kanssa tai ilman)	32	16	28	123	—	1	—	32	5	15	2
Pehmeäm osain inciisiot, kaapatukset, polttamiset, syö- vyytykset y. m.....	621	69	11	52	—	32	8	31	53	14	12
Plastilliset leikkaukset.....	24	14	—	6	—	1	—	8	8	4	1
Kohjuleikkaukset.....	149	32	4	31	3	14	1	34	14	30	3
Vatsaontelon leikkaukset.....	414	96	22	103	68	17	4	104	68	67	3
Peräsuolen leikkaukset.....	60	13	8	13	1	—	1	16	4	5	—
Virtsatiehyeen ja miesten siitinten leikkaukset.....	23	27	2	8	—	1	1	17	4	2	—
Naisten synnytysselinten leikkaukset.....	434	76	99	90	403	39	—	104	137	53	7
Kasvannaisten poisleikkaamiset:											
Pahanlaatuiset kasvannaiset.....	158	11	2	1	—	1	2	14	4	4	1
Hyvänlaatuiset.....	154	22	109	57	—	3	224	23	17	10	—
Erinäiset leikkaukset.....	—	31	10	26	—	1	—	3	2	2	1
Silmäleikkaukset.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korvaleikkaukset.....	9	3	8	34	—	—	—	18	—	2	—
Yhteensä — Total	2,274	575	384	679	476	130	246	440	340	234	35

Leikkaukset maalaiskuntien
Opérations chirurgicales pratiquées

Leikkaus Opération	Elämäki	Espoo	Porvoon mlk.	Kirkkonummi	Lohja	Orimattila	Vhti	Huttunen	Hämeenkyrö	Ikaalinen	Kankaanpää	Lohja	Merikarvia	Parainen	Noormarkku	Pyytä	Hausjärvi	Jänkkälä	Jämsä	Kuhmoinen	Orivesi	Ruovesi	Tammela	Urala	Koivisto
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset	—	—	—	1	2	—	—	1	—	3	3	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Luiden ja nivelten leikkaukset:																									
Amputaatiot	—	—	—	2	6	1	3	—	—	1	—	1	1	1	2	2	2	2	3	1	—	2	—	1	—
Nivelestä katkaisemiset	—	3	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	6	—	5	6	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Resektiot, osteotomiat y. m.	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Punkteeraukset ja arthrotomiät	—	—	1	7	—	4	1	4	2	1	—	—	5	3	11	10	—	—	—	2	—	—	—	2	1
Sijoiltaan menneiden nivelten paikoilleen asettaminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.	11	—	2	—	1	1	3	—	—	—	—	—	12	—	21	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Trepanoimiset ja taltalla avaimiset sekä luuonteloiden kaaputukset (sekvestromiian kanssa tai ilman)	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pehmeään osain inciisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	3	2	3	1	—	3	—	3	—	—	—	—	1	—	2	1	8	—	4	—	—	2	—	1	—
Plastilliset leikkaukset	34	24	14	22	30	7	14	26	7	21	10	8	15	6	86	37	11	10	12	8	—	11	—	19	4
Kohjuleikkaukset	2	2	1	1	—	1	2	1	—	—	1	1	9	—	10	3	2	1	—	—	—	1	—	1	1
Vatsaontelon leikkaukset	2	5	—	8	—	7	3	—	—	4	3	—	3	—	15	12	—	2	13	—	—	—	—	—	—
Peräsuolen leikkaukset	6	13	1	25	—	5	10	—	—	4	4	—	8	—	37	19	—	—	17	—	—	19	—	—	1
Virtsatiehyeen ja miesten siitineliinten leikkaukset	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Naisten synnytyselinten leikkaukset	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	2	6	—	1	—	—	—	3	—	1	—
Naisten synnytyselinten leikkaukset	2	7	10	28	2	7	16	13	—	9	8	20	38	6	41	15	9	3	20	4	—	5	—	7	7
Kasvannaisten poisleikkaamiset:																									
Pahanlaatuiset kasvannaiset	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyvänlaatuiset	5	—	—	—	2	2	5	1	—	2	1	—	2	—	15	5	2	1	—	—	—	—	—	—	1
Erinäiset leikkaukset	8	—	3	—	—	3	1	—	—	3	3	—	5	—	27	6	1	2	—	2	—	13	—	2	—
Silmäleikkaukset	—	—	—	—	6	—	1	—	—	1	—	—	6	—	7	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4
Korvaleikkaukset	—	6	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—	5	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	73	65	46	96	52	29	69	62	8	49	44	30	125	16	294	128	34	25	82	17	—	62	—	41	18

sairastuvissa v. 1923.

dans les infirmeries rurales en 1923.

Yhteensä Total	Pudasjärvi	Kuusamo	Anttila	Virtat	Vilhoari	Saarijärvi	Pihlajpudas	Närpiö	Laukaa	Lapua	Kaarun	Kauhajoki	Karstula	Jalasjärvi	Suonenjoki	Rautalampi	Pielisjärvi	Pielavesi	Leppävirta	Juuka	Ilomantsi	Isalmi	Rantasalmi	Puumala	Pielisjärvi	Mäntsyrjän	Java	Joronen	Hirvensalmi	Heinävesi	Uusikirkko	Terijoki					
33	—	3	—	—	1	—	3	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—					
78	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
151	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1,135	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
312	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
657	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
763	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
168	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
234	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
177	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
114	20	72	99	60	97	30	253	11	144	428	14	26	21	39	30	44	127	107	130	146	27	38	33	135	88	69	82	141	118	40	33	4	281				

Erinäisten valtion avustamain yhdistysten toiminta.

Takaharjun parantola.

Parantolaan pyrki 639 sairasta. Näistä otettiin parantolaan 382. Yhteensä hoidettiin 471 henkilöä. Näistä oli

vuodelta 1922 jääneitä 89;
 vuonna 1923 ensi kertaa parantolaan otettuja 321;
 » » uudelleen parantolaan otettuja 61; Yht. 471
 » » poistui parantolasta 390;
 vuoteen 1924 jäi parantolaan 81; Yht. 471.

Sairaiden ikä vaihteli 8—59 vuoteen. Iässä 8—15 v. oli 15; 16—20 v. 76; 21—25 v. 124; 26—30 v. 132; 31—35 v. 51; 36—40 v. 40; 41—45 v. 15; 46—50 v. 8 ja yli 50 vuoden 10 potilasta. Hoitopäiviä oli yhteensä 37 611 eli keskimäärin 103.0 potilasta päivää kohti. Näistä oli miehiä 52.8 ja naisia 50.2.

Parantolasta päästettiin vuoden kuluessa 390 potilasta. Näistä oli hoitamattomia — sellaisia, jotka olivat parantolassa vähemmän aikaa kuin 30 vuorokautta — 58: Näistä poistui oireettomina tai melkein oireettomina 5, parempina 25, vähän parempina 1, muuttumattomina tai parantumattomina 18, huonompina 8 ja kuolleena 1.

Hoidettuina eli vähintään 31 vuorokautta kestäneen hoitoajan jälkeen poistui parantolasta 332 potilasta. Näistä oli:

I Stad. (Bang)	44 potilasta	13.3 %;	tulos posit.	88.6 %
II » »	111 »	33.4 »	»	91.9 »
III » »	177 »	53.3 »;	»	62.7 »

Hoitopäivien luku oli 38,103. Pisin hoitoaika oli 1,158 vuorokautta. Potilaiden tila parantolasta poistuessa oli: oireettomia tai melkein oireettomia 36, huomattavasti parempia 6, parempia 210, vähän parempia 18, muuttumattomia 12, huonontuneita 45 ja kuolleita 5.

Keskimääräinen painonlisäys ottamalla huomioon painonvähennykset oli 2.92 kg.

Hoitotavoissa kohdistettiin pääpaino yleiseen terveysopillis-ruokajärjestykselliseen hoitopuoleen. Alttuberkuliinia sai 5 potilasta. Keinotekoista pneumothoraxhoitoa sai 28 potilasta. Valotushoitoa käytettiin 32 tapauksessa. Ne olivat osaksi keuhko-, osaksi rauhas-, luu- ja ihotuberkulositapauksia. Kahdessa kurkunpäättuberkulositapauksessa käytettiin valotushoidon ohella alkoholi-ruiskutuksia nielemiskipuja vastaan. Parantolan uusi valotushoito-osasto valmistui syyskuun lopussa.

Ylilääkärinä oli lääk. lis. V. Seppänen ja alilääkärinä lääk. lis. A. Salokannel. Ylilääkärin virkavapauden aikana, huhtik. 13 päivästä toukokuun 13 päivään, hoiti hänen virkaansa alilääkäri. V. t. alilääkärinä oli sinä aikana lääk. lis. V. Berg ja alilääkärin kesäloman aikana heinäkuussa oli v. t. alilääkärinä

lääk. lis. A. Vesa. Amanuenssilääkärinä toimi lääk. kand. Lyyli Myyryläinen helmikuun 6 päivästä kesäkuun 19 päivään ja lääk. kand. Göta Tingvald kesäkuun 20 päivästä syyskuun 29 päivään. Tuberkulosin vastustamisyhdistyksen stipendiaattina oli lääk. lis. L. Ylinen syyskuun 16 päivästä lokakuun 27 päivään ja lääk. lis. E. Vahtera syyskuun 30 päivästä marraskuun 10 päivään.

Nummela sanatorium.

Å Nummela sanatorium vårdades under år 1923 inalles 317 personer. Från föregående år kvarlägo 81 patienter. Under året intogos 208 nya patienter samt 28 patienter, vilka under något av de föregående åren varit intagna å sanatoriet.

Det sammanlagda antalet sjukvårdsdagar utgjorde 33,993. Medelantalet patienter per dag var sålunda 93.1. Den längsta kurtiden varade 1,416 dagar. Den yngsta patienten var 8, den äldsta 62 år. I åldern av 6—10 år var 2, 11—15 år 16, 16—20 år 49, 21—25 år 89, 26—30 år 51, 31—35 år 46, 36—40 år 28, 41—45 år 20, 46—50 år 10 och över 50 år 6 patienter.

Av patienterna med lungtuberkulos utskrevos under året 190, därav 31 ånyo intagna patienter och 11 sådana, som vistats å sanatoriet kortare tid än en månad. De återstående 148 patienter med lungtuberkulos fördela sig enligt Turbans gamla indelning på följande sätt;

I Stad.	27;	posit. resultat hos	24	(88.9 %)
II	» 34;	»	» 32	(94.1 »)
III	» 87;	»	» 44	(50.6 »)

Specifik behandling av tuberkulos med prof. Moros Ektebin användes hos 43 patienter. Med konstgjord pneumothorax behandlades 65 patienter. Av dessa blevo 29 kvarliggande till år 1924 såsom mer eller mindre förbättrade, delvis väsentligt förbättrade utskrevos 25, såsom oförbättrade 9 och såsom döda 2.

Överläkare å sanatoriet var dr. Axel von Bonsdorff och underläkare med. lic. Rita Gripenberg. Under överläkarens tjänstledighet sköttes hans befattning av underläkaren. Som volontärläkare och vikarie för underläkaren tjänstgjorde med. kand. A. Panelius. Såsom Föreningens för bekämpandet av tuberkulosen stipendiater tjänstgjorde å sanatoriet med. lic. J. Wahlberg, Kn. Hoffstedt och A. Weckman.

Oulaisten keuhkotautiparantola.

Parantolassa hoidettiin vuoden kuluessa 225 potilasta. Näistä oli keuhkotautisia 208. Hoitopäivien luku oli 15,917, siis keskimäärin 44.2 potilasta päivässä. Hoitotulokset keuhkotautia potevilla olivat positiiviset 139 potilaalla, mikä oli 66.8 % kaikista hoidetuista. Alttuberkuliinihoitoa ja Ponndorfin rokotusta käytettiin uutterasti. Ektebin-salvahoitoa koetettiin 5:lle potilaalle. Pneumothorax-hoitoa annettiin 20:lle. Parantolan lääkäriä oli lääk. lis. E. J. Varila.

Vörå lungsotssanatorium.

Å sanatoriet vårdades 71 patienter. Antalet sjukvårdsdagar var 6,786. Medelbeläggning per dag således 18.6. Behandlingen var den vanliga hygienisk-dietetiska. Läkare vid sanatoriet var med. lic. N. E. Juselius.

Ruoveden keuhkotautiparantola.

Parantolassa hoidettiin vuoden kuluessa 70 potilasta, yhteensä 5,820 hoitopäivää. Sairaiden ikä vaihteli 8—52 vuoteen. Keski-ikä oli 26 vuotta. Noin 70 % tapauksista hoidettiin positiivisella tuloksella. Hoitotapa oli etupäässä hygienis-dieteettinen. Pneumothoraxhoitoa annettiin 3 potilaille. 7 potilasta sai valohoitoa lähellä sijaitsevassa kunnansairaalassa. Laitoksen lääkärinä oli lääk. lis. E. Palmén.

Orpolan parantola.

Parantolassa hoidettiin vuoden kuluessa 80 potilasta. Hoitopäivien luku oli 16,141. Vuoden kuluessa poistui parantolasta 41 potilasta. Poistuneiden sairaanhoitopäivien keskiarvo oli 137 vuorokautta.

Hoidetuista oli 2—5 vuotiaita 20, 6—8 v. 25, 9—11 vuotiaita 16, 12—16 vuotiaita 15 ja 17—19 vuotiaita 4. Hoitotavoissa on seurattu suurin piirtein samoja suuntaviivoja kuin edellisenä vuonna ja ovat tulokset jatkuvasti osottuneet hyviksi.

Sanatorium för skrofulösa barn.

Föreningen erhöi under år 1922 av allmänna medel ett anslag av 750,000 mark för att utvidga Högsand sanatorium och försätta det i ett sådant skick, att det kunde öppenhållas året om samt förses med nödiga apparater för röntgenundersökning och ljusbehandling. Sedermera beviljades för samma ändamål ytterligare ett tillskottsanslag av 50,000 mark. Byggnadsarbetena påbegan mot slutet av år 1922 och fortsattes under förra hälften av år 1923, varefter sanatoriet i sin nya gestalt begynte sin verksamhet den 2 juli. För att bereda plats åt sådana patienter, som främst voro i behov av vård å anstalten och för att samtidigt så vitt möjligt säkerställa dennas verksamhet hade föreningen hos regeringen gjort en framställning gående ut på, att 20 sjukplatser skulle stå till disposition för patienter från landets allmänna sjukhus mot en förbindelse från statens sida, att ersätta föreningen dess kostnader för nämnda platser, dock i ingen händelse överstigande 30 mark per sjukvårdsdag. Denna anhållan blev bifallen. En liknande framställning gjordes hos stadsfullmäktige i Helsingfors beträffande 5 patienter från Maria sjukhus. Även denna framställning godkändes, dock med sådan modifikation, att den högsta sjukvårdsavgiften, som kunde ifrågakomma, bestämdes till 25 mark per dag. Under tiden 2 juli—31 december inskrevos i anstalten 57 patienter. Sjukvårdsdagarnas antal var 6 532. Patienternas medelålder vid inskrivningen var 7.5 år. Den äldsta var 15 år, den yngsta 2 år. Läkarevården vid sanatoriet handhades av med. lic. Viva Lagerborg.

VI. Oikeuslääkeopilliset toimitukset.

Oikeuskemialliset tutkimukset v. 1923.

Vuoden 1923 kuluessa suoritettiin yhteensä 66 oikeuskemiallista tutkimusta. Näistä koski 37 kuolemalla päättyneitä epäiltäviä myrkytystapauksia. Tutkimuksia varten lähetettiin lääkintöhallitukselle obduktioissa talteenotetut ruumiinosat.

Tulokset näistä tutkimuksista ovat seuraavassa taulukossa.

Paikkakunta, jossa kuolettava myrkytys sattui	Alkoholi			Arsenikki	Alkaloidi			Muita myrkyjä	Myrky ei kuoleman aiheuttaja	Yhteensä
	Etyli-alkoholi	Metyli-alkoholi	Den. sprii		Strykniini	Morfiini	Kokaiini			
Heinola	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Helsinki	—	1	—	—	—	1	—	2 ¹⁾	—	4
Hollola	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Huittinen	—	—	—	—	—	—	—	1 ²⁾	—	1
Hyrynsalmi	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hämeenlinna	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Ikaalinen	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Impilahti	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Joensuu	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Jyväskylä	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kajaani	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Lahti	—	—	—	—	—	—	—	1 ³⁾	1	2
Lappeenranta	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Loviisa	—	—	—	—	—	—	—	1 ⁴⁾	—	1
Mikkeli	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Muola	—	—	—	1	—	—	—	1 ⁵⁾	—	2
Pori	—	2	—	—	—	—	—	1 ⁶⁾	—	3
Rautalampi	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Rovaniemi	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Salmi	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Seinäjoki	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sortavala	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Tammisaari	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4
Tyrvää	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Uusikaupunki	1	1	—	—	—	—	—	—	1	3
Vaasa	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Viipuri	—	—	—	—	—	1	—	1 ⁵⁾	—	2
Yhteensä	9	9	—	5	1	5	—	8	8	45

¹⁾ Adaliini ja hiilimonoksidi. — ²⁾ Formalini. — ³⁾ Hiilimonoksidi. — ⁴⁾ Syanivety. — ⁵⁾ Veronaali. — ⁶⁾ Fenoli.

Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset.

Vuonna 1923 tehtyjen ruumiinavausten lukumäärä oli 889. Näistä koski 735 täysikasvuisia tai lapsia ja 154 vastasyntyneitä tai sikiöitä.

Täysikasvuisten ja lasten kuolemansyyt. Causes de décès chez les adultes et les enfants.

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts.	Itsemurha. Suicide.	Murha tai tappo. Meurtres volontaires et non-pénitentiels.	Tapaturma Accidents.	Tahti. Maladie.	Alkoholiingritys. Empoisonnement d'alcool.	Mitäenimisen takia selvitettiin. Causes non-étudiées par suite de pu- réfaction.	Yhteensä. Total.
<i>Uudenmaan lääni.</i>	8	28	11	6	4	2	59
Helsingin piiri	5	8	9	2	2	—	26
Loviisan »	2	12	1	1	1	—	17
Tammisaaren »	1	1	1	1	1	—	5
Lohjan »	—	7	—	2	—	2	11
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	4	39	5	5	5	—	58
Turun piiri	—	7	1	2	1	—	11
Uudenkaupungin piiri	1	3	—	1	2	—	7
Salon »	—	3	3	—	1	—	7
Porin »	2	13	1	—	1	—	17
Ikaalisten »	—	4	—	1	—	—	5
Tyrvään »	—	1	—	1	—	—	2
Huittisten »	1	8	—	—	—	—	9
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	—	1	—	—	—	1	2
Godbyn piiri	—	1	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni.</i>	3	28	7	3	6	1	48
Hämeenlinnan piiri	1	5	3	3	4	—	16
Hollolan »	1	3	2	—	2	—	8
Jämsän »	—	4	—	—	—	—	4
Tammelán »	—	11	—	—	—	—	11
Tampereen »	1	3	2	—	—	1	7
Ruoveden »	—	2	—	—	—	—	2
<i>Viipurin lääni.</i>	20	64	15	10	11	1	121
Viipurin piiri	6	15	8	5	6	—	40
Haminan »	—	5	1	—	1	—	7
Lappeenrannan piiri	1	3	2	—	—	—	6
Antrean »	10	2	1	—	1	1	15
Muolaan »	2	12	—	3	1	—	18
Käkisalmen »	1	7	—	—	—	—	8
Kurkijoen »	—	3	1	1	—	—	5
Sortavalan »	—	3	1	—	1	—	5
Salmin »	—	14	1	1	1	—	17
<i>Mikkelin lääni.</i>	1	14	9	4	—	—	28
Mikkelin piiri	—	2	2	2	—	—	6
Joroisten »	—	4	—	1	—	—	5
Savonlinnan piiri	1	5	6	—	—	—	12
Heinolan »	—	3	1	1	—	—	5
<i>Kuopion lääni.</i>	1	12	3	—	1	—	17
Kuopion piiri	—	6	—	—	—	—	6
Rautalammin piiri	—	—	1	—	1	—	2
Iisalmen »	—	3	—	—	—	—	3
Pielisjärven »	—	—	1	—	—	—	1
Tohmajärven »	—	3	1	—	—	—	4
Joensuun »	1	—	—	—	—	—	1

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts.	Itsemurha. Suicide.	Murhin tai tappo. Meurtres prémédités et non-prémédités.	Tapaaminen. Accidents.	Tauti. Maladie.	Alkoholinryöstys. Empoisonnement d'alcool.	Mikäntänsä taikaa seivittämättä. Cause non-flucideé par suite de pul- véfaction.	Yhteensä. Total.
<i>Vaasan lääni.</i>							
Vaasan piiri	4	18	8	4	9	3	46
Kristiinankaupungin piiri	1	1	3	—	—	1	6
Uudenkaarlepyyn »	—	3	2	1	2	—	10
Kuortaneen »	—	1	—	—	—	—	1
Jyväskylän »	—	2	1	1	2	—	6
Kokkolan »	2	6	1	1	4	1	15
	—	5	1	1	1	—	8
<i>Oulun lääni.</i>							
Oulun piiri	5	15	1	1	3	1	26
Raahen »	—	1	—	—	—	—	1
Kalajoen »	—	—	—	—	—	1	1
Haapajärven piiri	—	2	—	—	—	—	2
Kajaanin »	—	2	—	—	1	—	3
Tornion »	1	—	1	1	—	—	3
Pudasjärven »	1	3	—	—	—	—	4
Rovaniemen »	—	1	—	—	—	—	1
Kittilän »	3	4	—	—	1	—	8
	—	2	—	—	1	—	3
Yhteensä — Total	46	219	59	33	39	9	405
Kaupungit.							
Helsinki	38	24	37	47	15	5	166
Porvoo	—	2	—	—	—	—	2
Loviisa	—	1	—	—	—	—	1
Hanko	—	1	—	—	1	—	2
Tammisaari	—	1	4	—	—	—	5
Turku	5	8	4	4	2	—	23
Naantaali	—	—	—	1	—	—	1
Rauma	2	2	—	1	—	2	7
Pori	1	4	4	—	1	—	10
Hämeenlinna	—	3	—	—	—	—	3
Tampere	—	9	1	—	—	—	10
Lahti	—	9	1	—	1	—	11
Viipuri	7	27	4	5	1	—	44
Hamina	2	—	1	—	—	—	3
Kotka	—	2	—	—	—	—	2
Lappeenranta	1	—	—	—	—	—	1
Sortavala	—	4	—	—	—	—	4
Käkisalmi	—	1	1	—	1	—	3
Mikkeli	1	1	—	—	—	—	2
Savonlinna	—	1	1	—	—	—	2
Kuopio	—	2	—	—	—	—	2
Joensuu	1	—	—	—	1	—	2
Iisalmi	1	1	—	—	—	—	2
Vaasa	1	2	—	—	1	—	4
Kristiinankaupunki	—	1	—	—	—	—	1
Pietarsaari	—	—	—	—	1	—	1
Kokkola	—	—	—	1	—	—	1
Jyväskylä	—	1	1	—	2	—	4
Oulu	1	6	—	—	—	—	7
Kajaani	—	2	—	—	1	—	3
Yhteensä — Total	61	116	59	59	28	7	330
Yhteensä koko maassa — Pays entier.	107	335	118	92	67	16	735
Prosentteissa laskettuna oli	14.6 %	45.6 %	16.1 %	12.5 %	9.1 %	2.1 %	100.0 %
V. 1922 (Ruuminavausten lukum. 615)	17.4 »	42.8 »	14.0 »	14.3 »	9.4 »	2.1 »	100.0 »
» 1921 » » 592)	18.3 »	44.6 »	15.0 »	13.0 »	5.9 »	3.2 »	100.0 »
» 1920 » » 564)	17.4 »	37.4 »	17.2 »	16.1 »	8.7 »	3.2 »	100.0 »

Vastasyntyneiden ja sikiöitten kuolemansyyt.
Causes de décès chez les nouveau-nés et les foetus.

Lääni ja piirilääkäripää. Gouvernement et district de médecins de districts.	Tuketuhaminen tai kiristaminen. Eloiffement ou stran- gulation.	Muu väkivalta. Autres causes de nature traumatique.	Hoidon puute. Manque de soins.	Yleinen heikkous — Rakkausgeräde — Malaria.	Mort-nés avant terme.	Kuolleena syntyneet ennen aikaa.	Kuolleena syntyneet täysiaikainen. Mort-nés à terme.	Mikänsyyntä takia selvitettiin. Non-décédé pour cause de putréfaction.	Yhteensä. Total.
<i>Uudenmaan lääni.</i>									
Helsingin piiri	—	4	5	3	2	—	—	—	14
Loviisan »	—	2	—	1	—	—	—	—	3
Lohjan »	—	2	2	2	1	—	—	—	7
Tammisaaren »	—	—	3	—	1	—	—	—	3
Tammisaaren »	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Turun ja Porin lääni.</i>									
Turun piiri	7	—	4	1	1	3	2	—	18
Uudenkaupungin piiri	3	—	—	—	—	—	1	—	4
Rymättylän »	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Salon »	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Porin »	3	—	—	—	1	—	1	—	5
Ikaalisten »	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Tyvään »	—	—	2	1	—	2	—	—	5
Huittisten »	—	—	1	—	—	—	—	—	1
<i>Hämeen lääni.</i>									
Hämeenlinnan piiri	3	2	2	1	3	1	—	—	12
Hollolan »	1	1	1	—	1	1	—	—	5
Jämsän »	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Tammelan »	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Tampereen »	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Ruoveden »	—	—	—	—	2	—	—	—	2
<i>Viipurin lääni.</i>									
Viipurin piiri	6	6	3	4	6	1	2	—	28
Haminan »	1	—	1	—	2	—	—	—	4
Lappeenrannan piiri	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Antrean »	1	—	1	2	1	—	—	—	5
Muolaaan »	1	2	—	1	3	—	—	—	7
Käkisalmen »	1	3	—	—	—	1	1	—	6
Kurkijoen »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sortavalan »	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Salmin »	1	1	—	—	—	—	1	—	3
<i>Mikkelin lääni.</i>									
Mikkelin piiri	3	3	—	—	2	2	—	—	10
Joroisten »	2	1	—	—	—	1	—	—	4
Savonlinnan piiri	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Heinolan »	1	2	—	—	—	—	—	—	3
<i>Kuopion lääni.</i>									
Kuopion piiri	3	2	—	1	4	1	—	—	11
Rautalammin piiri	2	—	—	1	1	—	—	—	4
Iisalmen »	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Pielisjärven »	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tohmajärven »	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Joensuun »	1	1	—	—	1	—	—	—	3

Läni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de districts.	Tuikututtaminen tai kuistaminen. Etouffement ou strangulation.	Muu väkivalta. Autres causes de nature traumatique.	Hoidon puute. Manque de soins.	Yleinen heikkous — Tauti. Faiblesse générale — Maladie.	Kuolleena syntyvät ennenaikainen. Mort-nés avant terme.	Kuolleena syntyvät täysikäinen. Mort-nés à terme.	Matkijain fakkia selvitettiin. Non-éucidé pour cause de putréfaction.	Yhteensä. Total.
<i>Vaasan lääni.</i>								
Vaasan piiri.....	3	1	1	—	—	—	3	8
Uudenkaarlepyyn »	—	—	—	—	—	—	1	1
Kuortaneen »	1	—	1	—	—	—	—	1
Jyväskylän »	2	1	—	—	—	—	2	5
<i>Oulun lääni.</i>								
Oulun piiri	2	2	4	—	2	—	1	11
Kalajoen »	1	—	—	—	1	—	—	2
Haapajärven piiri	—	1	—	—	—	—	1	2
Kajaanin »	—	—	1	—	—	—	—	1
Pudasjärven »	1	—	1	—	—	—	—	2
Rovaniemen »	—	1	—	—	1	—	—	2
Kittilän piiri	—	—	1	—	—	—	—	1
Yhteensä — Total	27	20	19	10	20	8	8	112
Kaupungit.								
Helsinki	4	1	1	—	2	—	2	10
Tammisaari	1	—	—	—	—	—	—	1
Turku	2	—	—	—	—	—	3	5
Pori	—	—	—	—	—	—	1	1
Hämeenlinna	2	—	—	—	1	—	—	3
Lahti	—	—	—	—	1	—	—	1
Tampere	2	—	2	—	2	—	—	6
Viipuri	—	—	—	—	3	—	1	4
Sortavala	—	—	1	—	—	—	—	1
Kuopio	—	—	—	—	2	—	—	2
Hälsalmi	—	—	1	—	—	—	—	1
Joensuu	—	—	—	—	—	1	—	1
Kokkola	—	1	—	—	—	—	—	1
Jyväskylä	1	1	—	—	—	—	—	2
Kajaani	—	—	2	—	—	—	—	2
Kemi	—	1	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Total	12	4	7	—	11	1	7	42
Koko maassa — Pays entier.								
	39	24	26	10	31	9	15	154
Prosentteissa laskettuna oli:	25.3 %	15.6 %	16.9 %	6.5 %	20.1 %	5.9 %	9.7 %	100.0 %
V. 1922 (Ruuminavausten lukum... 145)	26.9 »	11.0 »	24.8 »	2.1 »	18.0 »	6.2 »	11.0 »	100.0 »
» 1921 » .. 169)	27.8 »	8.9 »	16.0 »	2.3 »	23.7 »	9.5 »	11.8 »	100.0 »
» 1920 » .. 121)	25.6 »	14.1 »	16.5 »	3.3 »	24.0 »	6.6 »	9.9 »	100.0 »

Itsemurhatapa.

	Miehiä	Naisia
Hirttäytymällä	30	2
Ampumalla	24	4
Hukuttautumalla	11	8
Myrkyttämällä	9	9
Teräaseella	6	1
Heittäytymällä junan alle .	2	—
Polttamalla itsensä	1	—
	<hr/> 83	24 Yhteensä 107

Myrkkynä käytettiin: morfiinia 2 m, 1 n., arsenikkia 2 n., cyankaliumia 3 m., veronaalia 2 m., adaliinia 1 m., opiumia 1 n., formaldehydiä 1 n., karbolihappoa 1 n., lysoolia 1 n., lipeää 1 n., häkää ja valokaasua 1 m., 1 n.

Itsemurhaajien sääty ja ammatti.

Miehiä: 5 talollista, 1 palstatilallinen, 2 torpparia 1, eläkemies, 17 työmiestä, 1 työnjohtaja, 1 ajuri, 2 talonmiestä, 2 puuseppää, 1 suutari, 1 maalari, 1 renki, 1 juoksupoika, 1 nahkuri, 2 vankia, 1 puutarhuri, 1 merimies, 1 räätäli, 1 valokuvaaja, 3 kauppiasta, 1 kaupanhoitaja, 1 kauppa-apulainen, 4 konttoristia, 1 arkkitehti, 1 insinööri, 1 koristepiirustaja, 2 kultaseppää, 2 proviisorina, 1 sanomalehdentoimittaja, 1 ent. kouluneuvos, 1 ylioppilas, 1 koululainen, 1 sairaanhoitaja, 1 reviisori, 1 asioitsija, 1 ent. rautatieläinen, 4 sotilashenkilöä 11 ammatiltaan tuntematonta, yhteensä 83.

Naisia: 5 palvelijatarta, 1 neulojatar, 2 työläistä, 1 konttoristi, 1 kalastajanvaimo, 1 räätälinvaimo, 1 ratavartijan tytär, 1 maalarinvaimo, 1 kauppiaanvaimo, 1 konttoripäällikön vaimo, 1 kansakoulunopettajan leski ja 8 ammatiltaan tuntematonta, yhteensä 24.

Itsemurhat jaettuina kuukausittain.

Tammikuu.....	9	Huhtikuu	8	Heinäkuu	13	Lokakuu	14
Helmikuu.....	2	Toukokuu	14	Elokuu	9	Marraskuu ..	10
Maaliskuu	5	Kesäkuu	3	Syyskuu	10	Joulukuu	10
						<hr/> Yhteensä	107

Mielisairaana itsemurhan tehdessään oli 2 miestä ja 2 naista. Päihtyneessä tilassa tehtiin itsemurha 20 tapauksessa.

Murha tai tappo.

	Miehiä	Naisia
Terävällä aseella	136	5
Tylsällä aseella	34	1
Ampuma-aseella	141	4
Kuristamalla	3	—
Pahoinpitelemällä	10	1
	<hr/> 324	11 Yhteensä 335

Murhattu oli päihtyneessä tilassa 89 tapauksessa.

Tapaturma.

	Miehiä	Naisia	
Hukkunut	38	1	
Tapaturmalaukaus	10	2	
Paleltunut	3	—	
Pudonnut tai kaatunut	14	1	
Jäänyt junan alle	14	—	
» raitiovaunun alle	1	1	
» automobiilin alle	4	3	
» karrin alle	2	—	
» pillastuneen hevosen jalkoihin	1	—	
Moottorikelkan siipi lyönyt päähän	—	1	
Takertunut koneremmiin	—	1	
Saanut koneesta iskun päähänsä	1	—	
Dynamiittiräjähdyks	3	1	
Heitetty kivellä päähän	—	1	
Myrkytys	10	1	
Puukko iskenyt reiteen	1	—	
Tukehtunut	2	—	
	104	13	Yhteensä 117

Myrkyt, jotka aiheuttivat tapaturman, olivat: valokaasu 2 m., häkä 1 m., 1 n., lysoli 1 m., arsenikki 4 m., strykniini 1 m., fenoli ja alkoholi 1 m. Tapaturma sattui päihtyneessä tilassa 43 kertaa.

Tauteihin kuolleet.

	Miehiä	Naisia	
Haemorrhagia cerebri	6	3	
Meningitis	2	—	
Alii morbi cerebri	2	—	
Pneumonia crouposa et catarrhalis	10	3	
Tuberculosis pulmonum	4	—	
Alii morbi pulmonum	3	1	
Ruprura anerysmae aortae	6	1	
Arteriosclerosis aortae et art. corn. cord. ...	7	1	
Myocarditis et myodegeneratio cordis	10	3	
Endocarditis	1	—	
Hypertrophia cordis	4	—	
Adipositas cordis	3	5	
Dilatatio cordis	3	—	
Vitium valvulare cordis	—	2	
Peritonitis et septicaemia post abortum et post partum	—	6	
Perforatio intestinorum	1	—	
Incarceratio »	1	—	
Nephritis	3	—	
Colitis	—	1	
	66	26	Yhteensä 92

VII. Apteekkilaitos.

Vuoden 1923 alussa oli maassa 301 apteekkia. Vuoden kuluessa avattiin 6 uutta apteekkia, ja oli apteekkien lukumäärä näin ollen vuoden lopussa 307. Sen lisäksi olivat toiminnassa sotilasapteekki Helsingissä ja sen alainen haara-apteekki Viipurissa. Apteekkierioikeuksista oli 34 realista ja 273 henkilökohtaista.

Vuoden 1923 kuluessa annettiin erioikeuskirjat seuraaviin uusiin apteekkeihin:

helmik.	15 p.	Pölläkkälän	apteekkiin	apt. Gustaf Zakeus Forsströmille
huhtik.	26 »	Helsingin XVIII	»	» Alexis Rafael Wichmannille
elok.	17 »	Peräseinäjoen	»	prov. Hellä Adelia Ahlqvistille
lokak.	18 »	Toholammin	»	» Ossian Eklundille
marrask.	22 »	Kälviän	»	» Uuno Henrik Hirvoselle.

Edellisen omistajan kuoleman johdosta julistettiin haettaviksi ja annettiin seuraavat erioikeudet:

helmik.	2 p.	Enon	apteekkiin	prov. Kalle Siurolalle
»	1 »	Tampereen V	»	apt. Hugo Theodor Bengelsdorffille
elok.	17 »	Jalasjärven	»	prov. Eino Jaakko Vanamolle.

Edellisen omistajan siirron tähden julistettiin haettaviksi ja annettiin seuraavat erioikeudet:

helmik.	2 p.	Kiteen	apteekkiin	prov. Axel Ferdinand Heimanille
huhtik.	26 »	Helsingin XIII	».	» Axel Sternbergille
kesäk.	1 »	Räisälän	»	» Asser Aleksander Eloselle
»	»	Kaskisten	»	» Brynolf Alfred Göslingille
syysk.	6 »	Ähtärin	»	apt. Valter Rudolf Häggbladille
marrask.	2 »	Punkalaitumen	»	prov. Artur Aleksander Ruohistolle
»	22 »	Hankasalmen	»	» Hilma Johanna Knifundille

Oston vuoksi annettiin seuraavat erioikeudet:

helmik.	2 p.	Kemiön	apteekkiin	prov. Alexis Iveniukselle
»	15 »	Loviisan	»	apt. Otto Torst. Saladin Metherille
huhtik.	26 »	Alavuden	»	prov. Arvo Emil Erholmille
»	»	Salon I	»	» Lydia Sofia Nymanille
»	»	Saarijärven	»	» Gustaf Albert Hammarénille
heinäk.	5 »	Kemiön	»	» Ida Anna Laura Branderille
elok.	2 »	Maarianhaminan	»	apt. Karl Emil Grönbergille

Vuoden kuluessa kuolivat seuraavat apteekkierioikeuksien omistajat:

tammik.	8 p.	Salon I:n	apteekin omistaja	<i>Yrjö Gabriel Oksanen</i>
helmik.	4 »	Jalasjärven	»	» <i>Oskar Evert Dahlin</i>
maalisk.	18 »	Porin III:n	»	» <i>Akseli Verner Sortell</i>
lokak.	5 »	Kirkkonummen	»	» <i>Frithiof Konstantin Schauman</i>

Seuraavassa taulukossa esitetään nykyiset apteekkierioikeudet, niiden omistajat vuoden 1923 lopussa sekä erioikeuksista suoritettavat veromäärät.

A. Luettelo realierioikeuksilla varustetuista eli kanta-apteekeista vuoden 1923 lopussa.

A. Registre des pharmacies principales, munies de privilèges réels à la fin de l'année 1923.

Eriolkeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Sège</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
<i>Uudenmaan lääni.</i>				
1918	Jouluk.	31	Helsingin I	Axel Edvin Gahmberg
1891	Toukok.	12	» II	Lars Edvard Stigzelius
1755	Syysk.	24	» III	Aleksanterin Yliopisto
1917	Lokak.	24	Porvoon I	Karl Birger Poppius
1923	Helmik.	15	Loviisa	Otto Torsten Saladin Methner
1911	Heinäk.	1	Tammisaari	Viktor Edvard Wilhelm Nyfors
<i>Turun ja Porin lääni.</i>				
1907	Jouluk.	18	Turun I	Arthur Johan Carén
1919	Tammik.	15	» II	Alfred Johannes Molin
1917	Jouluk.	5	Porin I	Gustaf Wilhelm Widhomin leski
1917	Toukok.	15	Uusikaupunki	Hugo Ekerodde
1920	Jouluk.	3	Rauman I.	Max Rydman
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>				
1923	Elok.	19	Maarianhamina	Karl Emil Grönberg
<i>Hämeen lääni.</i>				
1918	Kesäk.	25	Hämeenlinnan I	Widar Adolf Hougberg
1921	Helmik.	2	Tampereen I.	Oskar Severin Haapanen
<i>Viipurin lääni.</i>				
1916	Toukok.	23	Viipurin I	Gustaf Hjalmar Jaatinen
1918	Syysk.	4	Sortavala	Väinö Gustaf Durchman
1922	Jouluk.	18	Hamina	Alfons Thiodolf Federley
1917	Jouluk.	20	Käkisalmi	Valter Oka
1918	Lokak.	10	Lappeenrannan I	Hugo Theodor Napoleon Balthasarin oikeudenomistajat
<i>Mikkelin lääni.</i>				
1902	Syysk.	2	Heinola	Werner Dahlström
1921	Helmik.	9	Mikkelin I	Lars Henrik Kaira
1913	Helmik.	21	Savonlinnan I	Gustaf Walter Åkerstén
<i>Kuopion lääni.</i>				
1908	Syysk.	24	Kuopion I	Evald Piispanen
1922	»	28	Joensuun I	Carl Johan Mannelin

Erioikeuksien antopäivä <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Siège</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
<i>Vaasan lääni.</i>				
1895	Elok.	14	Kristiinankaupunki	Henrik Johannes Sandlund
1895	Maalisk.	11	Pietarsaaren I	Karl Lennart Candolin
1917	Heinäk.	25	Uusikaarlepyy	Oskar Valdemar Wilkman
1903	Huhtik.	20	Vaasan I	Sigurd Brander
1904	Tammik.	18	Jyväskylän I	Eugen Mansnerus
1918	Syysk.	5	Kokkolan I	Bertel Viktor Hermansson
<i>Oulun lääni.</i>				
1919	Tammik.	15	Oulun I	Kaarlo Adolf Åkerstén
1917	Heinäk.	4	Raahen	Väinö Mäkinen
1918	Kesäk.	25	Tornio	Curt Hilding Wilén
1917	Heinäk.	4	Kajaani	Artturi Erik Isotupa

B. Luettelo henkilökohtaisilla erioikeuksilla varustetuista apteekeista vuoden 1923 lopussa.

B. Registre des pharmacies, munies de privilèges personnels à la fin de l'année 1923.

Erioikeuksien antopäivä <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
<i>Uudenmaan lääni.</i>					
1917	Elok.	29	Helsingin IV	1,200	Einar Idman
1917	Lokak.	3	» V	1,200	Gösta Sewón
1919	Maalisk.	27	» VI	1,200	Gustaf Valter Lindroos
1903	Helmik.	9	» VII	800	Walter Johannes Karsten
1908	Lokak.	26	» VIII	800	Walter Eliel Kalixtus Laurén
1911	Jouluk.	8	» IX	600	Werner Eliel Grenman
1915	»	21	» X	1,200	Karl Arvid Sixtus Melart
1907	Marrask.	18	» XI	600	Edvard Felix Hellén
1911	»	10	» XII	400	Henrik Heickell
1923	Huhtik.	26	» XIII	800	Axel Sternberg
1915	Jouluk.	21	» XIV	600	Richard Björkstén
1918	Kesäk.	13	» XV	1,200	Yrjö Wilhelm Jalander
1922	Syysk.	1	» XVI	1,200	Onni August Turpeinen
»	»	1	» XVII	800	Viktor Aksel Virtanen
1923	Huhtik.	26	» XVIII	600	Alexis Rafael Wichmann
1921	Helmik.	9	Lohja	1,200	Veikko Walldén
1916	Maalisk.	21	Pohja	400	Albert Georg Dyhr
1922	Toukok.	4	Hanko	1,200	Lennart Ossian Löfström.
1907	Toukok.	21	Mäntsälä	200	Thorsten Georg Pettersson
1903	Helmik.	23	Vihti	200	Axel Alfred Almin leski
1918	Toukok.	24	Inkoo	300	Berndt Kristoffer Lundell
1918	Marrask.	14	Nurmijärvi	200	Emil Tuurala
1920	Toukok.	26	Orimattila	800	Paul Petter Valdemar Roine
1910	Heinäk.	19	Kirkkonummi	100	Frithiof Konstantin Schauman
1916	Marrask.	21	Elimäki	400	Bror Edvard Boström
1910	Maalisk.	4	Porvoon II	600	Johan Arthur Hellström
1905	Syysk.	27	Iitti (Kuusankoski)	100	Richard Julius Lind
1905	Lokak.	9	Oulunkylä	100	August Alexander Franck
1907	Heinäk.	31	Hyvinkää	200	Emil Konrad Väyrynen
1907	Jouluk.	18	Kerava	100	Nestor Gabriel Lindström
1913	Huhtik.	4	Espoon I	100	Georg Jansson
1922	Toukok.	19	» II	200	Tor Henrik Wladimir Wallin
1913	Helmik.	25	Kausala	100	Josef Herman Kianlinna
1917	Toukok.	15	Fiskars	600	Isidor Blanche Bergström
1917	»	30	Högfors (Karkkila)	600	Albin Birger Ericsson
1922	»	4	Helsingin pit. Malmi	600	Albin Edvard Nylund
1919	Kesäk.	18	Sipoo	600	Axel Alexander Haglund

Eriolkeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux.</i>			Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
1919	Elok.	27	Bromarv	400	Cyrus Thimoteus Lindborg
1921	»	25	Nummi	300	Karl Johan Schröder
<i>Turun ja Porin lääni.</i>					
1919	Jouluk.	31	Turun III	1,200	Ejnar Rafael Heinrichs
1901	Tammik.	2	» IV	1,200	Ivar Hjalmar Strandell
1921	Jouluk.	3	» V	1,200	Sipi Siintola
1913	Marrask.	25	» VI	600	Allan Menotti Malin
1908	Toukok.	11	Naantali	400	Axel Fredrik Wikman
1923	Huhtik.	26	Salon I	1200	Lydia Sofia Nyman
1921	Heinäk.	7	» II	800	Vihtori Joel Tuominen
1921	Elok.	25	Ikaalinen	800	Frans Salmi
1888	Syysk.	26	Tyrvää	100	Otfrid Abelard Bäckman
1922	Marrask.	2	Huitinen	600	Eino Emanuel Haapanen
1922	Toukok.	4	Porin II	1,200	Uno Sternberg
1918	Syysk.	12	» III	800	Akseli Werner Sortellin leski
1909	Lokak.	13	Merikarvia	100	Arndt August Huhtinen
1923	Heinäk.	5	Kemiö	600	Ida Anna Laura Brander
1887	Marrask.	22	Eura	100	Hjalmar Tollet
1890	Kesäk.	5	Loimaa	100	Gottfrid Waldemar Norman
1900	Elok.	15	Marttila	100	Hjalmar August Bruno Aschan
1907	Marrask.	4	Kokemäki	200	Oskar Agabus Nordberg
1912	Heinäk.	28	Kankaanpää	100	Otto Fredrik Fernströmin leski
1919	Kesäk.	18	Perniö	400	Agur Henrik Castrén
1919	Maalisk.	20	Pöytyä	400	Arthur Rancken
1898	Elok.	24	Hämeenkyrö	100	Viktor Napoleon Törnvall
1918	Marrask.	13	Reposaari	600	Konstantin Hammar
1918	Syysk.	19	Paimio	100	Anders Magnus Emanuel Bäckman
1912	Maalisk.	29	Parainen	100	Georg Emil Örnghelm
1909	Huhtik.	19	Rauman II	800	Arpa Arthur Sörman
1908	»	30	Mynämäki	100	Arthur Axel Ahlroth
1923	Marrask.	2	Punkalaidun	200	Artur Aleksander Ruohisto
1921	Helmik.	23	Noormarkku	600	Gustaf Rafael Grönvall
1909	Lokak.	13	Laitila	100	Anton Runman
1915	Helmik.	2	Lavia	200	Karl Henrik Holm
1916	Maalisk.	21	Vehmaa	300	Hugo Valter Stigell
1918	Tammik.	15	Parkano	200	Karl Oskar Blomqvist
1918	Marrask.	14	Sauvo	200	Oskar Lorentz Fougstedt
1919	Kesäk.	18	Taalintehdas	400	Rudolf Alarik Torckell
1922	Maalisk.	24	Kauvatsa	300	Aina Matilda Aalto
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>					
1919	Toukok.	3	Finström	600	Karl Edvard Henrik Holmström
<i>Hämeen lääni.</i>					
1922	Heinäk.	27	Hämeenlinnan II	1,200	Johan Henrik Fernelius
1905	Lokak.	9	Tampereen II	800	Uno Johannes Hagberg
1918	Kesäk.	20	» III	1,200	Hjalmar Fellman
1892	Syysk.	7	» IV	600	Karl Volter Aschan
1923	Helmik.	2	» V	1200	Hugo Theodor Bengelsdorff
1922	Jouluk.	18	Jämsä	800	Johannes Konstantin Sippola
1902	Syysk.	2	Tammela	800	Johan Edvard Hjelt
1918	Lokak.	24	Lahden I	1,200	Vilho Kesamo
1914	Maalisk.	10	» II	200	Torsten Dahlin
1900	Elok.	15	Ruovesi	200	Uno Fredrik Eklund
1920	Kesäk.	10	Valkeakoski	1,200	Martti Einari Paasikoski
1908	Huhtik.	14	Riihimäen I	300	Volter Nikolai Simberg
1921	Kesäk.	15	» II	1,200	Antero Gustaf Adolf Hyttinen
1920	»	14	Kuhmoinen	800	Otto Edvard Andersson
1906	Lokak.	1	Somero	100	John Kristian Lumme
1913	Helmik.	21	Orivesi	200	Karl Johannes Karlsson
1920	Toukok.	19	Toijala	1,200	Hanna Lappalainen
1907	Maalisk.	13	Korpilahti	100	Axel Emil Gulin

Eriolkeuksen antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
1893	Helmik.	27	Urzala	200	Johan August Nylander
1899	Kesäk.	7	Lammi	100	Frans Edvin Bergroth
1916	Maalisk.	21	Kangasala	300	Oskar Johan Allén
1904	Huhtik.	24	Loppi	100	Gustaf Sohlström
1907	Lokak.	8	Pälkäne	100	Hjalmar Wilhelm Björkman
1915	Tammik.	26	Pirkkala (Nokia)	200	Josefina Gabriella Eriksson
1916	Huhtik.	18	Janakkala	400	Axel Gabriel Bergman
1919	Marrask.	12	Lempäälä	800	Karl Robert Elfving
1919	Kesäk.	18	Hauho	400	Gustaf Salomon Wahloos
1919	Heinäk.	24	Asikkala	400	Anders Gustaf Bläfield
1919	»	24	Vilppula	400	Frithiof Isidor Lewison
1920	Huhtik.	14	Jokioinen	600	Selma Josefina Strand
1920	»	14	Padasjoki	600	Solmu Adolf Alho
1921	»	20	Längelmäki	400	Lars Filip Lydén
<i>Viipurin lääni.</i>					
1910	Maalisk.	15	Viipurin II	1,200	Aaro Harjanne
1901	Marrask.	11	» III	1,200	Yrjö Fredrik Björklund
1901	»	11	» IV	600	Herman Filip Björklund
1914	Helmik.	2	» V	800	Carl Gustaf Rundqvist
1919	Heinäk.	3	» VI	1,200	Pekka Reijonen
1920	Lokak.	29	Impilahti	800	Fredrik Ernst Waldén
1906	Syysk.	3	Imatra	400	Otto Frithiof Björklund
1920	Helmik.	9	Muolaa	800	Veikko August Grotenfelt
1917	Lokak.	10	Terijoki	1,200	Aksel Einar Korhonen
1914	Heinäk.	7	Kotkan I	800	Karl Henriksson
1914	Marrask.	10	» II	600	Karl Gustaf Bernhard Wählberg
1905	Helmik.	27	Koivisto	100	Viktor Reinhold Kolehmainen
1905	Helmik.	27	Virolahti	100	Allan Achilles Pippingsköld
1905	Toukok.	15	Parikkala	100	Rurik Olsoni
1916	Maalisk.	31	Kurkijoki	600	Orvar Juselius
1896	Huhtik.	20	Uusikirkko	100	Walter Karl Gustaf Gadd
1922	Toukok.	4	Antrea	600	Gustaf Edvard Sirén
1921	Helmik.	9	Kouvola	1,200	Yrjö Ossian Mannelin
1919	Syysk.	24	Säkkijärvi	600	Runar Alfred Silfverberg
1917	Elok.	22	Jaakkima	600	Berndt Fredrik Forsström
1922	Toukok.	4	Sakkola	600	Jalmari Elias Ahtiala
1902	Toukok.	20	Jaaski	100	Jean Sucksdorff
1910	Helmik.	3	Karhula	400	Robert Georg Jankowsky
1903	Marrask.	9	Raivola	100	Woldemar Wallman
1906	Helmik.	2	Kirvu	100	Gustaf Reinhold Lindsten
1907	Lokak.	21	Kolikoinmäki	200	Uno Kalm
1908	Maalisk.	24	Rautjärvi	100	Julius Leonard Lundell
1920	Helmik.	4	Suojärvi	Vapaa	Adam Soininen
1919	Syysk.	24	Hiitola	800	Anders Richard Lindgren
1909	Toukok.	18	Luumäki	100	Alexander Edvin Westin
1911	»	2	Salmi	100	Robert Leonard Bäck
1912	Tammik.	11	Sippola	100	Petter Vilho Koponen
1912	Lokak.	4	Kuokkala	100	Paavo Armas Hillman
1901	Kesäk.	19	Savitaipale	100	Ernst Viktor Schnurin leski
1913	Tammik.	29	Kivennapa	100	Edvard Johannes Forsman
1921	Toukok.	4	Uukuniemi	400	Jutius Einar Holmström
1923	Kesäk.	1	Räisälä	600	Asser Aleksander Elonen
1915	Helmik.	23	Lappeenrannan II	600	Toivo Aleksander Snellman
1915	Kesäk.	9	Valkeala (Voikka)	200	Johan Herman Lax
1919	Elok.	27	Ruskeala	300	Onni Hjalmar Luukkonen
1919	Marrask.	12	Pyhäjärvi	400	Paul Gerhard Sjöblom
1919	Maalisk.	3	Rautu	200	Uno Arthur Hall
1919	Jouluk.	17	Perkjärvi	600	Jalmari Rätty
1920	Toukok.	26	Kellomäki	300	Carl Anton Silfverberg
1921	Huhtik.	20	Ruokolahti	400	Knut Leonard Frick
1921	Helmik.	23	Elisenvaara	300	Ernst Stefan Czarnecki
1921	Heinäk.	13	Selänpää	400	Otto Einar Roselius
1921	Marrask.	2	Simpele	300	Petter Bäck
1923	Helmik.	15	Pölläkkälä	600	Gustaf Zakeus Forsström

Eriokeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>		Paikka <i>Sidje</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>	
<i>Mikkelin lääni.</i>					
1914	Maalisk.	10	Mikkelin II	600	Axel Ferdinand Jama
1917	Jouluk.	20	Juva	400	Frans Hjalmar Holopainen
1912	Marrask.	1	Joroinen	200	Pekka Stenqvist
1913	Helmik.	21	Sysmä	100	Johan Anton Alexander Geitel
1922	Jouluk.	18	Mäntyharju	600	Onni Ilmari Vartiainen
1919	Syysk.	24	Rantasalmi	800	Edvin Gråsten
1918	Marrask.	13	Heinävesi	600	Hugo Hjalmar Agaton Mether
1922	Tammik.	25	Pieksämäki	1,200	Sven Osvald Hjelt
1918	Syysk.	12	Hirvensalmi	200	August Alfred Weckman
1922	Toukok.	4	Kangasniemi	600	Johan Edgard Hedman
1907	Jouluk.	18	Puumala	100	Johan Viktor Kjerulf
1921	Maalisk.	9	Kerimäki	800	Bror Karl Hjalmar Paqvalén
1919	Elok.	27	Joutsa	600	Otto Kervinen
1919	Heinäk.	7	Hartola	400	Max Runar Sandelin
1921	Kesäk.	22	Savonlinnan II	800	Uno Birger Segerman
<i>Kuopion lääni.</i>					
1922	Tammik.	18	Kuopion II	1,200	Lars Johan Aejmelaeus
1902	Lokak.	27	» III	600	Edvard Manasse Malmberg
1919	Marrask.	12	Iisalmi	1,200	Yrjö Hirvensalo
1919	Syysk.	30	Leppävirta	800	Sulo Johannes Parkkinen
1900	Huhtik.	3	Nurmes	300	Matti Ernst Gustaf Calonius
1912	Tammik.	26	Rautalampi	400	August Vilhelm Kiihäinen
1922	»	25	Värtsilä	600	Ville Helve
1908	»	27	Pielavesi	200	Johan Sanfrid Hallman
1900	Syysk.	12	Nilsjä	100	Johan Henrik Lyra
1919	Marrask.	26	Pielisjärvi	800	Eino Emil Fredrik Setälä
1907	Maalisk.	26	Ilomantsi	100	Johannes Lackström
1922	Lokak.	5	Juuka	200	Albinus Fredrik Huikko-Wickström
1907	Toukok.	2	Liperi	100	Filip Kiiskinen
1897	Heinäk.	21	Karttula	100	Johan Adolf Kolehmainen
1922	Lokak.	5	Suonenjoki	800	Siksten Herman Knifsund
1916	»	3	Kaavi	200	Uno Alcides Hirvinen
1907	»	8	Lapinlahti	100	William Konstantin Forsberg
1908	Tammik.	20	Varkaus	100	Georg Theodor Sternberg
1923	Helmik.	2	Kitee	300	Axel Ferdinand Heiman
1923	»	2	Eno	300	Kalle Siurola
1915	Maalisk.	30	Kiuruvesi	200	Berndt Emil Forsblom
1920	Helmik.	4	Tohmajärvi	600	Väinö Mathias Pirinen
1917	Syysk.	7	Maaninka	300	Väinö Sohlström
1918	Toukok.	24	Juantehdas (Muuru- vesi)	300	Ossian Jonas Klingstedt
1919	Tammik.	23	Joensuu II	600	Arne Valter Peterson
1919	Marrask.	12	Rääkkylä	600	Yngve Georg Evert Zimmermann
1923	»	22	Hankasalmi	400	Hilma Johanna Knifsund
1919	Elok.	27	Outokumpu	400	Anders Johan Bosas
1921	Huhtik.	20	Kiihtelysvaara	400	Anna Nathalia Strählmán
1922	Toukok.	19	Tuupovaara	200	Toivo Anders Reinikainen
<i>Vaasan lääni.</i>					
1907	Toukok.	7	Vaasan II	800	Edvard Keto
1919	Elok.	27	» III	800	Max Theodor Nyman
1912	Lokak.	4	Kokkolan II	400	Väinö Vennonen
1923	Huhtik.	26	Alavus	600	Arvo Emil Erholm
1919	Heinäk.	22	Ilmajoki	600	Karl Elis Möller
1916	Tammik.	15	Keuruu	600	Sigurd Ragnar Karikoski
1906	Elok.	18	Lapua	300	Oscar Ferdinand Löfman
1910	Huhtik.	19	Mustasaari	300	Viktor Ollqvist
1919	Helmik.	2	Närpiö	600	Johannes Tanner
1923	Huhtik.	26	Saarijärvi	600	Gustaf Albert Hammarén
1914	Helmik.	3	Karstua	100	Anna Eva Emilia Lindholm
1919	Lokak.	6	Viitasaari	800	Rolf Krook
1917	Jouluk.	20	Vöyri	400	Jakob Bagge
1923	Kesäk.	1	Kaskinen	600	Brynolf Alfred Gössling

Eriöikeuksien antopäivä. <i>Date de l'octroi des droits spéciaux</i>			Paikka <i>Siège</i>	Vero <i>Impôt</i>	Omistaja <i>Propriétaire</i>
1904	Huhtik.	24	Virrat	100	Otto Evert David Bruun
1923	Elok.	17	Jalasjärvi	400	Eino Jaakko Vanamo
1915	Maalisk.	3	Isokyrö	300	Fredrik Viktor Finnberg
1920	Lokak.	13	Pihtipudas	600	Jalmari Johannes Ratamo
1922	»	5	Lappajärvi	400	Harry Johannes Winkelman
1907	Marrask.	4	Äänekoski	100	Rudolf Wilhelm Emanuel Strandman
1911	»	24	Kauhajoki	100	Jaakko Joukamo
1915	Elok.	17	Kannus	300	Niilo Johannes Hagnerin leski
1903	Marrask.	30	Veteli	100	Gustaf Adolf Bökman
1921	Maalisk.	9	Kauhava	600	Vainö Edvard Miettinen
1905	Huhtik.	17	Ylistaro	200	Edvard Adiel Snellman
1905	Kesäk.	15	Mänttä	100	Axel Ivar Aschan
1909	Tammik.	11	Övermark	100	Petter Eliel Löfbergin leski
1909	Elok.	26	Kuortane	100	Uno Karl Anders Gustaf Hobin
1922	Toukok.	4	Alajärvi	400	Frans Adolf Asplund
1911	Tammik.	24	Kurikka	100	Almar Henrik Boisman
1911	Huhtik.	11	Seinäjoki	100	Ernst August Grönroos
1923	Syysk.	6	Ätsäri	400	Valter Rudolf Häggblad
1913	Maalisk.	14	Pietarsaaren II	400	Lauri Erik Raunio
1914	Helmik.	24	Alahärmä	100	Gunnar Arthur Nordling
1919	Elok.	27	Kivijärvi	400	Karl Alexander Forsström
1921	Helmik.	16	Maalahti	300	Carl Ossian Viking Wahlberg
1916	Kesäk.	6	Himanka	100	Lennart Erik Relander
1919	Tammik.	23	Jyväskylän II	600	Herman William Hjelt
1919	Kesäk.	18	Laukaa	400	Frans Edvard Virokannas
1919	»	18	Kronoby	400	August Ludvig Lund
1919	Elok.	27	Lappjärd	600	Berndt Julius Löwenmark
1919	»	27	Teuva	400	Jarl Stråhlman
1919	Jouluk.	10	Alastaro	300	Signe Maria Mannström
1920	Huhtik.	7	Pulkkila	400	Osmo Oskar Hannelius
1922	Toukok.	4	Nurmo	200	Ernst Henrik Jägerhorn
1923	Elok.	17	Peräseinäjoki	200	Hella Adelia Ahlqvist
1923	Lokak.	18	Toholampi	200	Ossian Eklund
1923	Marrask.	22	Kälviä	200	Uno Henrik Hirvonen
<i>Oulun lääni.</i>					
1905	Kesäk.	8	Oulun II	800	Ossian Hedman
1897	Huhtik.	12	» III	600	Karl Gustaf Mikael Toppelius
1919	Elok.	27	» IV	600	Carl Alfred Halleen
1916	Helmik.	29	Haapavesi	600	Lauri Johannes Selin
1917	Toukok.	15	Kalajoki	800	Vainö Granlund
1897	Marrask.	18	Kemi	200	Fredrik Johan Skippari
1908	Maalisk.	10	Rovaniemi	400	Aksel Konstantin Castrén
1906	Elok.	15	Pudasjärvi	100	Oskar Wiikinkoski
1916	Marrask.	21	Muhos	200	Aksel Henrik Herman Fonselius
1919	Jouluk.	30	Nivala	800	Uno Alarik Holming
1912	Huhtik.	12	Oulainen	100	Johan Julius Holmström
1921	Maalisk.	9	Kittilä	Vapaa	Anders Viktor Viklund
1919	Elok.	27	Hyrnsalmi	300	Oskar Elias Vuorinen
1919	Jouluk.	10	Turtola	Vapaa	Paul Johannes Tarmo
1903	Maalisk.	9	Ylivieska	100	Herman Forsman
1920	Lokak.	13	Ii	800	Hjalmar Gahmberg
1919	Elok.	27	Kemijärvi	400	Carl Sigurd Anderssonin leski
1919	»	27	Kuusamo	300	Vainö Selim Sakari Kiviharju
1913	Toukok.	2	Pyhäjärvi	100	Adolf Fredrik Löthman
1915	Syysk.	29	Sotkamo	200	Ivar Algot Suomalaisen leski
1916	Marrask.	21	Haapajärvi	400	Karl Uno Bäck
1919	Maalisk.	20	Inari	Vapaa	Jaakko Matti Eränen
1919	Elok.	27	Ruukki	400	Onni Selim Stenroos
1919	Toukok.	3	Liminka	200	Toivo Martikainen
1919	Jouluk.	10	Sodankylä	Vapaa	Karl Johan Oskar Nyman
1921	Syysk.	28	Simo	400	Hannes Arvid Ferdinand Nyberg

Annettujen apteekkierioikeuksien lukumäärä vuoden 1923 lopussa oli 310, ja niistä valtiolle suoritettava vero 126,900 markkaa, sittenkun kaikki ovat avatut.

Apteekkarikirjan saivat vuoden kuluessa seuraavat provisorit:

tammik.	4 p.	<i>Alfons Thiodolf Federley</i>
»	»	» <i>Johannes Konstantin Sippola</i>
»	»	» <i>Onni Ilmari Vartiainen</i>
»	»	» <i>Frans Adolf Asplund</i>
»	9	» <i>Harry Johannes Winckelmann</i>
»	»	» <i>Albinus Fredrik Huikko-Wickström</i>
»	19	» <i>Jalmari Elias Ahtialä</i>
helmik.	20	» <i>Alexis Ivenius</i>
maalisk.	»	» <i>Onni August Turpeinen</i>
toukok.	9	» <i>Albin Edvard Nylund</i>
»	»	» <i>Arvo Emil Erholm</i>
»	»	» <i>Gustaf Albert Hammarén</i>
»	25	» <i>Tor Henrik Wladimir Wallin</i>
kesäk.	5	» <i>Axel Sternberg</i>
»	8	» <i>Kalle Siurola</i>
»	»	» <i>Axel Ferdinand Heiman</i>
»	26	» <i>Asser Aleksander Elonon</i>
heinäk.	6	» <i>Brynolf Alfred Gössling</i>
»	10	» <i>Lydia Sofia Nyman</i>
»	»	» <i>Ida Anna Laura Brander.</i>

Seuraavat uudet itsenäiset apteekit avattiin:

maalisk.	8 p.	Pölläkkälän apteekki;	toukok.	22 p.	Espoon apteekki
»	19	» Helsingin XVI	»	heinäk.	23 » Helsingin XVII »
toukok.	5	» Malmin	»	marrask.	29 » » XVIII »

Seuraavat uudet haara-apteekit avattiin:

tammik.	1 p.	Kiviniemen haara-apteekki;	lokak.	15 p.	Korpiselän haara-apt.
helmik.	9	» Karinaisten	»	marrask.	1 » Harlun »
kesäk.	12	» Luhangan	»	marrask.	5 » Vuoksenniskan »
heinäk.	20	» Petsamon	»	»	8 » Jämijärven »

Vuokselan haara-apteekki suljettiin maalisk. 8 päivänä.

Seuraavat uudet haara-apteekkioikeudet myönnettiin:

tammik. 19 p. Inarin apteekkari *J. Eränen* oikeutettiin avaamaan haara-apteekki Petsamossa;

huhtik. 13 p. Kuhmoisten apteekkari *O. Andersson* s:n Kuhmalahdella;

huhtik.	17 p.	Ikaalisten apteekkari <i>F. Salmi</i> s:n Jämijärvellä;
toukok.	3	» Maalahden » <i>C. Wahlberg</i> s:n Jurvassa;
kesäk.	5	» Ruokolahden » <i>L. Frick</i> s:n Vuoksenniskassa;
»	29	» Ruskealan » <i>O. Luukkonen</i> s:n Harlussa;
elok.	10	» Tuupovaaran » <i>T. Reinikainen</i> s:n Korpiselässä.

Kurikan apteekin omistaja apteekkari *A. H. Boisman* vapautettiin pitämästä Jurvan haara-apteekkia toukok. 3 päivänä.

Perniön apteekin omistaja *A. H. Castrén* oikeutettiin elok. 21 päivänä pitämään lääkevarastoa Tykön tehtaalla.

Seuraavassa taulukossa esitetään niiden lääkemääräysten lukumäärä, jotka apteekeissa ja haara-apteekeissa ovat v. 1923 kuluessa valmistetut. Taulukosta käy myös selville, mihin apteekkiin kukin haara-apteekki kuuluu.

Paikkakunta <i>Siège</i>	Reseptien luku- määrä <i>Nombre d'ordonnances</i>	Paikkakunta <i>Siège</i>	Reseptien luku- määrä <i>Nombre d'ordonnances</i>
Alahärmä	5,633	Helsingin Sotilasapteekki	8,803
Alajärvi	5,498	» h. a. Viipurissa	12,323
Soini	368	Hiitola	9,478
Alastaro	4,448	Himanka	7,256
Alavus	7,968	Hirvensalmi	5,765
Antrea	9,363	Huittinen	10,932
Asikkala	3,305	Hyrynsalmi	1,460
Bromarv	1,655	Suomussalmi	1,010
Elimäki	5,612	Puolanka	621
Elisenvaara	4,587	Hyvinkää	21,341
Eno	6,478	Hämeenkyrö	6,158
Espoon I	9,135	Hämeenlinnan I	37,061
» II	1,443	» II	18,615
Eura	9,539	Högfors	7,528
Fiskars	6,171	II	5,384
Forssa	21,156	Haukipudas	1,034
Godby	10,013	Iisalmi	27,625
Haapajärvi	6,648	Ikaalinen	7,447
Kärsämäki	1,507	Jämijärvi	166
Haapavesi	4,491	Ilmajoki	8,915
Rantsila	1,854	Ilomantsi	5,937
Hamina	16,875	Imatra	14,538
Hankasalmi	4,601	Impilahti	4,255
Hanko	15,284	Pitkäranta	3,003
Hartola	7,199	Suistamo	1,291
Hauho	3,851	Inari	1,202
Heinola	11,913	Petsamo	189
Heinävesi	6,706	Inkoo	3,132
Helsingin pit. (Malmi)	3,948	Virkkala	7,810
Helsingin I	47,802	Isokyrö	5,164
» II	50,326	Jaakkima	12,358
» III	50,564	Jalasjärvi	7,033
» IV	43,457	Peräseinäjoki	2,166
» V	20,815	Janakkala	4,655
» VI	27,582	Joensuu I	21,662
» VII	33,805	» II	18,184
» VIII	30,419	Jokioinen	2,330
» IX	19,147	Joroinen	6,416
» X	18,764	Joutsa	3,510
» XI	24,967	Luhanka	447
» XII	19,053	Juankoski	7,129
» XIII	12,194	Juuka	2,636
» XIV	22,963	Juva	6,885
» XV	18,581	Jyväskylän I	22,230
» XVI	11,878	» II	13,505
» XVII	4,297	Jämsä	12,423
» XVIII	1,227	Petäjävesi	1,484

Paikkakunta Siège	Resepien luku- määrä Nombre d'ordonnances	Paikkakunta Siège	Resepien luku- määrä Nombre d'ordonnances
Jääski	6,845	Kuusankoski	7,844
Enso	4,659	Käkisalmi	16,639
Kaavi	2,272	Lahden I	24,261
Tuusniemi	2,981	» II	19,805
Kajaani	25,629	Laitila	6,788
Kalajoki	10,015	Lammi	7,137
Kangasala	8,080	Lapinlahti	6,406
Kangasniemi	7,554	Lappajärvi	5,428
Kankaanpää	5,469	Lappeenrannan I	25,126
Hongonjoki	704	» II	12,564
Kannus	10,095	Lappjärd	4,147
Karhula	10,510	Lapua	10,769
Karstula	6,631	Laukaa	2,981
Karttula	11,362	Lavia	4,185
Kaskinen	3,475	Lempäälä	3,005
Kauhajoki	6,279	Leppävirta	7,661
Kauhava	7,409	Liminka	4,269
Kausala	4,529	Liperi	4,768
Kauvatsa	2,687	Polvijärvi	1,750
Kellomäki	2,256	Lohja	15,764
Kemi	32,790	Loimaa	13,681
Kemijärvi	4,921	Loppi	5,944
Kuolajärvi	1,761	Loviisa	23,801
Kemiö	3,916	Luumäki	1,983
Kerava	7,679	Längelmäki	3,344
Kerimäki	5,783	Maalahti	4,081
Keuruu	4,709	Jurva	387
Kiihtelysvaara	3,192	Maaninka	4,805
Kirkkonummi	6,334	Maarianhamina	11,944
Kirvu	5,009	Marttila	4,375
Kitee	7,922	Merikarvia	5,081
Kittilä	1,670	Ahlainen	661
Muonio	870	Mikkelin I	30,439
Kiuruvesi	10,605	» II	25,312
Kivennapa	6,437	Muhos	3,271
Kivijärvi	3,118	Muolaa	5,022
Koivisto	5,887	Valkjärvi	1,947
Uuraa	3,626	Heinjoki	1,577
Kokemäki	5,822	Mustasaari	3,368
Kokkolan I	10,231	Laihia	4,072
» II	13,102	Mynämäki	9,193
Kolikoinmäki	10,761	Mäntsälä	3,539
Korpilahti	4,071	Mänttä	6,223
Muurame	1,288	Mäntyharju	6,795
Kotkan I	24,142	Naantali	4,888
» II	13,600	Nauvo	1,407
Kouvola	17,198	Nilsjä	8,896
Kristiinankaupunki	9,084	Nivala	5,116
Isojoki	573	Nokia	9,581
Kronoby	3,814	Noormarkku	5,023
Kuhmoinen	3,961	Pomarkku	1,100
Kuokkala	4,414	Nummi	4,624
Ollila	167	Nurmes	10,904
Kuopion I	31,373	Nurmijärvi	7,044
» II	32,527	Nurmo	3,517
» III	34,898	Närpiö	9,399
Kuortane	1,865	Korsnäs	1,296
Kurikka	6,824	Orimattila	7,216
Kurkijoki	10,422	Orivesi	6,800
Kuusamo	3,194	Korkeakoski	2,378

Paikkakunta <i>Siège</i>	Reseptien luku- määrä <i>Nombre d'ordonnances</i>	Paikkakunta <i>Siège</i>	Reseptien luku- määrä <i>Nombre d'ordonnances</i>
Oulainen	8,765	Ruovesi	6,617
Pyhäjoki	668	Kuru	1,531
Oulun I	35,325	Ruskeala:	7,628
» II	35,403	Harlu	568
» III	23,535	Ruukki	7,467
» IV	7,931	Räisälä	5,036
Oulunkylä	6,306	Rääkkylä	2,974
Outokumpu	2,950	Saarijärvi	8,261
Padasjoki	2,074	Sakkola	4,271
Paimio	5,434	Kiviniemi	3,857
Parainen	8,391	Salmi	3,657
Parikkala	6,392	Salon I	21,297
Parkano	4,446	» II	16,844
Karvia	514	Sauvo	2,384
Perkjärvi	2,515	Savitaipale	4,821
Perniö	4,354	Ristiina	1,560
Pieksämäki	16,462	Savonlinnan I	23,108
Pielavesi	8,136	» II	16,813
Keitele	1,850	Seinäjoki	10,170
Pielisjärvi	9,768	Selänpää	1,278
Pietarsaaren I	14,465	Simo	2,065
» II	8,785	Ranua	512
Pihtipudas	5,836	Simpele	4,868
Reisjärvi	2,122	Sipoo	4,620
Pohja	5,408	Sippola	4,648
Porin I	38,796	Sodankylä	6,044
» II	17,031	Somero	5,843
» III	16,459	Sortavala	37,063
Porvoon I	26,338	Sotkamo	4,587
» II	11,138	Kuhmoniemi	1,999
Pudasjärvi	7,195	Suojärvi	3,250
Taivalkoski	355	Suonenjoki	12,889
Pulkki	6,841	Sysmä	3,132
Punkalaidun	3,198	Säkkijärvi	2,832
Humppila	1,472	Taalintehdas	3,325
Puumala	4,949	Tammisaari	17,097
Sulkava	3,132	Lampereen I	49,698
Pyhäjärvi O. l.	5,846	» II	50,041
» Vi. l.	5,365	» III	20,421
Pälkäne	7,174	» IV	14,693
Luopioinen	2,300	» V	12,672
Pölläkkälä	6,161	Terijoki	16,158
Pöytyä	5,387	Teuva	2,173
Karinainen	1,440	Tohmajärvi	3,370
Raahe	14,749	Toijala	9,281
Raivola	2,079	Tornio	22,795
Rantasalmi	6,572	Tervola	1,543
Rauman I	16,524	Turun I	39,888
» II	14,430	» II	24,586
Rautalampi	6,317	» III	17,228
Vesanto	4,066	» IV	57,338
Rautjärvi	1,015	» V	30,040
Rautu	7,149	» VI	14,430
Reposaari	3,617	Turtola	7,942
Luvia	818	Ylitornio	849
Riihimäen I	21,991	Tuupovaara	2,815
» II	13,515	Korpiselkä	204
Rovaniemi	18,292	Tyrvää	11,487
Ruokolahti	5,034	Karkku	3,155
Vuoksenniska	730	Mouhijärvi	1,560

Paikkakunta <i>Siege</i>	Reseptien luku- määrä <i>Nombre d'ordonnances</i>	Paikkakunta <i>Siege</i>	Reseptien luku- määrä <i>Nombre d'ordonnances</i>
Uusikaarlepyy	9,622	Viipurin VI	10,715
Uusikaupunki	16,331	Viitasaari	9,125
Uusikirkko	4,835	Vilppula	6,728
Kuolemajärvi	643	Virolahti	9,118
Vaasan I	29,550	Miehikkälä	1,688
» II	14,287	Virrat	8,606
» III	12,160	Voikka	6,206
Valkeakoski	11,080	Värtsilä	9,237
Varkaus	14,269	Vöyri	7,284
Vehmaa	6,842	Oravainen	4,312
Veteli	7,516	Ylistaro	6,033
Vihti	5,044	Ylivieska	12,414
Viipurin I	34,946	Sievi	776
» II	12,838	Ahtari	6,945
» III	59,287	Äänekoski	7,628
» IV	6,339	Övermark	2,260
» V	51,854	Pirttikylä	725
		Yhteensä — Total	3,641,600

Yllälueteltujen lääkintöhallitukselle jätettyjen ilmoitusten mukaan valmistettiin siis maan apteekkilaitoksissa v. 1923 lääkkeitä yhteensä 3,641,600 reseptillä.

Apteekkien henkilökunnan lukumäärä samojen ilmoitusten perusteella oli jouluk. 31 p. 1923 287 apteekkaria, 194 provisoria, 530 farmaseuttia ja 418 oppilasta jakaantuneina seuraavalla tavalla:

	Apteekkareita <i>Propriétaires de pharmacies</i>		Provisoreita <i>Premières cleres de pharmacie</i>		Farmas. opisk. <i>Etudiants en pharmacie</i>		Oppilaita <i>Elèves en phar- macie</i>	
	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>	miehiä <i>hommes</i>	naisia <i>femmes</i>
Apteekeissa (<i>Pharmacies</i>)	277	8	119	33	115	389	79	321
Haara-apteekeissa (<i>Succursales</i>)	2	—	34	8	14	12	4	14
Yhteensä — Total	279	8	153	41	129	401	83	335

Apteekkioppilaiksi hyväksyttiin 117 henkilöä, joista miehiä 25 ja naisia 92. Näistä oli 4 miestä ja 9 naista ylioppilaita, jotenka v. 1923 otetuista oppilasta 11.1 % omasi ylioppilaan tietomäärän.

Julkisen provisoritutkinnon suorittivat vuoden kuluessa seuraavat farmasianopiskelijat:

tammik. 31 p. Johannes Verner Hannula
 » » » Rolf Krook, fil. maist.
 » » » Ole Herman Strömmer.

tammik.	31 p.	<i>Lauri Johannes Talvia</i>
»	»	» <i>Toivo Johannes Weiss</i>
»	»	» <i>Oskari Henrik Vierto</i>
»	»	» <i>Paul Arthur Vuorela</i>
»	»	» <i>Karl Kristian Österberg</i>
helmik.	14	» <i>Bertil Fredrik Köhler</i>
»	»	» <i>Herman Emanuel Weckström</i>
maalisk.	19	» <i>John Harry Rafael Henriksson</i>
»	»	» <i>Arne Ivar Theodor Tollet</i>
»	29	» <i>Esko Johannes Jankko</i>
»	»	» <i>Sulo Väinö Kaila</i>
»	»	» <i>Ferdinand Aleksander Tupsunen</i>
huhtik.	28	» <i>Helmi Elvira Holgers</i>
»	»	» <i>Elsa Charlotta Lindeqvist</i>
»	»	» <i>Lauri Savola</i>
toukok.	30	» <i>Kurt Runar Björkman, fil. maist.</i>
lokak.	20	» <i>Bror Oskar Grönberg</i>
»	»	» <i>Aarne Kalliokoski</i>
»	»	» <i>Urho Jooseppi Porkka</i>
»	»	» <i>Frans Oskar Saarenmaa</i>
»	»	» <i>Klas Åke Schoultz</i>
jouluk.	13	» <i>Urho Theodor Muona</i>
»	»	» <i>Karl Johan Mikael Nordman</i>
»	»	» <i>Mikko Johannes Pulkkinen</i>
»	20	» <i>Ester Genia Cederström</i>
»	»	» <i>Villiam Honkonen</i>
»	»	» <i>Siiri Kerttu Koivula</i>
»	»	» <i>Felix Edvard Laitinen</i>
»	»	» <i>Johan Leonard Palmu</i>

Farmarianopiskelijatutkinnon suoritti vuoden kuluessa 142 henkilöä, joista miehiä 34 ja naisia 108. Ylioppilaita oli näistä 26.

toukok.	30 p.	<i>Aino Irja Annikki Aalto</i>
»	»	» <i>Gertrud Alexandra Elisabeth Ahlholm</i>
»	»	» <i>Johan Axel Ahlroth</i>
»	»	» <i>Maritta Gustava Aróla</i>
»	»	» <i>Agnes Maria Broström</i>
»	»	» <i>Aili Estrid Castrén</i>
»	»	» <i>Lydia Katarina Cederberg</i>
»	»	» <i>Dagny Estman</i>
»	»	» <i>Aino Irene Forsström, yliopp.</i>
»	»	» <i>Eva Ester Helena Gabrielsson</i>
»	»	» <i>Kätchen Majlis Grotell</i>
»	»	» <i>Sylvia Erna Ingeborg Hagman</i>

- toukok. 30 p. *Eino Rafael Hakalehto*
» » » *Laura Emilia Halmetoja*
» » » *Hanna Helena Hartzell*
» » » *Maija Kaarina Heikel, yliopp.*
» » » *Eva Hellevuori, yliopp.*
» » » *Ilmari Iivari Hinkkala*
» » » *Anna Varma Siviä Honko*
» » » *Rauha Maria Hämäläinen*
» » » *Enso Ikonen*
» » » *Eva Elvira Oktavia Jansson*
» » » *Toini Gustava Karonen, yliopp.*
» » » *Aili Vilhelmina Kivimaa*
» » » *Usko Hesekiel Koskinen*
» » » *Anna Livia Kuli*
» » » *Daisy Maria Kurki*
» » » *Juho Iivari Lampi, yliopp.*
» » » *Aina Martta Lehtinen*
» » » *Elin Vilhelmina Lindfors*
» » » *Toini Natalia Ingeborg Lindman, yliopp.*
» » » *Olof Svante Lindström*
» » » *Meri Kerttu Lintola*
» » » *Elna Astrid Sofia Mattsson*
» » » *Lempi Rosa Mäkeläinen*
» » » *Vuokko Tellervo Mäkeläinen*
» » » *Katri Kyllikki Niinimäki*
» » » *Elsa Thorborg Norberg*
» » » *Sigrid Saimi Maria Nordblom*
» » » *Jenny Maria Nordlund*
» » » *Aili Irene Norvasalo*
» » » *Kerttu Onerva Näsänen*
» » » *Aili Inkeri Pohjola, yliopp.*
» » » *Irma Aino Kirsti Raassina*
» » » *Meri Helena Räinen*
» » » *Katarina Kristina Saarnijoki*
» » » *Väinö Evert Saarnio*
» » » *Sylvi Kanerva Savolainen*
» » » *Saimi Sofia Sevón*
» » » *Anni Karolina Siivonen*
» » » *Ensio Juho Vilhelm Smalén*
» » » *Ines Margaretha Snellman*
» » » *Leino Armas Tanner*
» » » *Sulo Armas Tanner*
» » » *Elsa Tenhunen*
» » » *Uno Volmar Alfred Thölberg*
» » » *Aino Siiri Wansén*
» » » *Henrik Vilhelm Weckström*

toukok.	30 p.	<i>Ines Helvi Siviä Veijola, yliopp.</i>
»	» »	<i>Eino Veikkolainen</i>
»	» »	<i>Rauha Venho</i>
»	» »	<i>Sisko Varma Matilda Wesslin</i>
»	» »	<i>Vilhelm Johannes Wikcroos</i>
»	» »	<i>Lea Wikström</i>
»	» »	<i>Severin Willner</i>
jouluk.	20	<i>Eevi Vilhelmiina Ahola</i>
»	» »	<i>Harry Evald Alvé</i>
»	» »	<i>Saima Matilda Andersson, yliopp.</i>
»	» »	<i>Hjördis Bask, yliopp.</i>
»	» »	<i>Nanny Gabriella Bergman</i>
»	» »	<i>Siri Ester Bernström</i>
»	» »	<i>Aune Edith Karolina Breitholtz</i>
»	» »	<i>Estrid Amalia Elisabeth Dahlstedt</i>
»	» »	<i>Maria Louise Dromberg</i>
»	» »	<i>Uno Sigurd Eklund</i>
»	» »	<i>Signe Helena Elo</i>
»	» »	<i>Laina Margit Aleksandra Enckell</i>
»	» »	<i>Kerttu Ester Eriksson</i>
»	» »	<i>Eva Johanna Ervasti</i>
»	» »	<i>Elis Golfers, yliopp.</i>
»	» »	<i>Helmi Matilda Grönroos</i>
»	» »	<i>Ilmari Osvald Grönvall</i>
»	» »	<i>Hertta Hilja Halén</i>
»	» »	<i>Arthur Arvid Hannunen, yliopp.</i>
»	» »	<i>Onni Oskari Harhanen, yliopp.</i>
»	» »	<i>Hanna Maria Heilala</i>
»	» »	<i>Ellen Maria Heiskanen</i>
»	» »	<i>Fanny Karolina Helenius</i>
»	» »	<i>Helmi Vanni Matilda Himanka</i>
»	» »	<i>Margit Alice Hindikka</i>
»	» »	<i>Arvo Armas Holmlund</i>
»	» »	<i>Oskar Teodor Holmström, yliopp.</i>
»	» »	<i>Tuovi Toini Hällström</i>
»	» »	<i>Olga Johanna Häyrynen</i>
»	» »	<i>Sirkka Saima Sofia Immonen</i>
»	» »	<i>Irene Ida Jokinen</i>
»	» »	<i>Nadeschda Kirianoff</i>
»	» »	<i>Valter Johannes Kjellberg</i>
»	» »	<i>Aune Margareta Klemola</i>
»	» »	<i>Elviira Kokko, yliopp.</i>
»	» »	<i>Martta Sanna Alisa Koljonen</i>
»	» »	<i>Aune Naomi Lampola, yliopp.</i>
»	» »	<i>Katri Johanna Lehti, yliopp.</i>
»	» »	<i>Erkki Brynolf Lempinen</i>

jouluk.	20 p.	<i>Kaarle Eliel Lindström</i>
»	»	» <i>Karl Lauri Lindström,</i>
»	»	» <i>Harriet Aina Lydman,</i> yliopp.
»	»	» <i>Aili Emilia Manner</i>
»	»	» <i>Helvi Hellin Mansnerus,</i> yliopp.
»	»	» <i>Alli Muje</i>
»	»	» <i>Martta Naumanen</i>
»	»	» <i>Siiri Ailina Niemi,</i> yliopp.
»	»	» <i>Lea Hellin Nieminen,</i> yliopp.
»	»	» <i>Asta Johanna Niskanen</i>
»	»	» <i>Aino Kristiina Nokkonen</i>
»	»	» <i>Toivo Fredrik Nordlund</i>
»	»	» <i>Saima Aleksandra Nurkki</i>
»	»	» <i>Felix Nyström</i>
»	»	» <i>Elin Oksanen</i>
»	»	» <i>Katri Paananen</i>
»	»	» <i>Helga Anna Elisabet Peterzens,</i> yliopp.
»	»	» <i>Helle Maria Perttilä</i>
»	»	» <i>Martti Aleksander Pietilä</i>
»	»	» <i>Johanna Lovisa Pulkkinen,</i> yliopp.
»	»	» <i>Ossi Henrik Raitio</i>
»	»	» <i>Aili Ester Reivinen</i>
»	»	» <i>Margit Rosenberg</i>
»	»	» <i>Hilja Aina Rätty</i>
»	»	» <i>Ilma Pirkko Rätty,</i> yliopp.
»	»	» <i>Impi Maria Sammallahti</i>
»	»	» <i>Kerttu Elisa Schnur,</i> yliopp.
»	»	» <i>Selma Elina Schoultz</i>
»	»	» <i>Laura Elisabet Sillsten</i>
»	»	» <i>Erkki Johannes Sjövall</i>
»	»	» <i>Agda Maria Skans</i>
»	»	» <i>Siiri Tietäväinen</i>
»	»	» <i>Eeva Maria Tuomela</i>
»	»	» <i>Vappu Evelina Tähtinen</i>
»	»	» <i>Taina Tabita Uino</i>
»	»	» <i>Ilmi Maria Vainio</i>
»	»	» <i>Hertta Kyllikki Väätänen.</i>

Apteekki tarkastaja, fil. maist. Emil Sandroos tarkasti vuoden kuluessa 87 apteekkilaitosta, joista 77 oli itsenäisiä ja 10 haara-apteekkejä. Lääkintöhallitukselle jätettyjen tarkastuskertomusten mukaan olivat apteekit yleensä hyvin hoidetut, varustetut riittävällä ja hyvälaatuisella lääkevarastolla sekä tarpeellisilla työvälineillä ja tarvittavalla kalustolla.

VIII. Eläinlääkintölaitos.

Vuoden 1922 lopussa oli laillistettuja eläinlääkäreitä 163, joista kaksi oleskeli ulkomailla.

Vuoden 1923 kuluessa laillistettiin seuraavat eläinlääkärit: Rolf Ossian Andersson, Börje Flinck, Sigurd Helsingius, Oskar Julius Lönn, Torsten Ragnar Schwindt, Heikki Svanberg ja Veikko Svanberg.

Vuoden kuluessa kuolivat eläinlääkärit Johan Elis Hänninen ja Karl Johan Nygård.

Vuoden lopussa oli siis laillistettuja eläinlääkäreitä 168, joista 3 asui ulkomailla.

Uudenmaan läänissä asui 35, Turun ja Porin läänissä 21, Ahvenanmaan maakunnassa 2, Hämeen läänissä 28, Viipurin läänissä 31, Mikkelin läänissä 7, Kuopion läänissä 9, Vaasan läänissä 18 ja Oulun läänissä 10 eläinlääkäreitä. Neljä eläinlääkäreitä ei harjoittanut praktiikkaa.

Eläinlääketieteenkandidaateille on jaettu apurahoina yhteensä 175,000 markkaa.

Eläinlääketieteellisten opintojen harjoittamista varten ulkomailla annettiin eläinlääket. tri K. G. Engelbergille 10,000 markan suuruinen stipendi sekä 3 à 2,000 markan suuruista stipendiä eläinlääket. tr K. I. Saarnille, eläinlääkäri E. Parkerille ja J. T. Tallqvistille.

Eläinlääkärien lääkintöhallitukselle lähettämien vuosikertomusten mukaan tarkastettiin v. 1923 yhteensä 150,384 eläintä. Lähemmän selvityksen tehdyistä tutkimuksista antavat seuraavat taulukot.

Elokuun 25 p:nä 1922 säädetty lihantarkastuslaki tuli täytäntöönpanoasetuksineen voimaan 1 p:nä tammikuuta 1923. Niinikään annettiin vuoden 1922 joulukuun 2 päivänä asetus sisäasiainministeriölle annetusta vallasta myöntää lievennyksiä lihantarkastuslain johdosta annettujen asetusten määräyksistä, ja saman vuoden lokakuun 31 p:nä päivätyssä maan kaikille eläinlääkäreille lähetetyssä kiertokirjeessä N:o 400 lääkintöhallitus antoi erinäisiä lihantarkastusta koskevia tyädennysmääräyksiä ja toimintaohjeita.

Vuoden 1923 kuluessa hyväksyi lääkintöhallitus tarkoitukseensa seuraavat teurastamot: vientiteurastamoiksi Tampereen, Viipurin, Lahden ja Vaasan kaupunkien teurastamot sekä Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamot Turussa ja Salossa, Osuuskunta Satakunnan Karjakeskuksen r. l. teurastamon Porissa, Kuopion Karjanmyyntiosuuskunnan r. l. teurastamon Kuopiossa, Suomen Karjakeskuskunnan r. l. teurastamon Torniossa ja K. Erikssonin teurastamon Maarianhaminassa sekä kotimaista teurastusta varten Hämeenlinnan kaupungin teurastamon, Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamon Loimaalla ja Helsingin Teurastuslaitos Oy:n teurastamon Helsingissä.

Lihantarkastamoja hyväksyttiin tarkoitukseensa 23, nim. Hangon, Helsingin, Hämeenlinnan, Iisalmen, Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kokkolan, Kotkan, Kuopion, Lahden, Mikkelin, Pietarsaaren, Porin, Porvoon, Rauman, Savonlinnan, Tampereen, Turun, Uudenkaupungin, Vaasan ja Viipurin kaupunkien sekä Loimaan kauppalan lihantarkastamot.

Yhdistelmä eläinlääkärien ilmoittamista sairaustapauksista kotieläimissä sekä toimitetuista leikkauksista ja tarkastuksista v. 1923.

Résumé des rapports des vétérinaires des cas de maladies relevés par eux parmi les animaux domestiques, les opérations chirurgicales pratiquées et les examens d'animaux effectués en 1923.

T a u t i	Uudenmaan lääni	Turun ja Porin lääni	Ahvenanmaan maakunta	Hämeen lääni	Vilppurin lääni	Mikkelin lääni	Kuopion lääni ¹⁾	Vaaasan lääni	Oulun lääni	Yhteensä — Total
Tarttuvia tauteja — Infectiones	4,040	1,383	28	3,027	3,090	1,393	3,184	1,506	1,207	18 858
Märkä tai verenmyrkytys — Pyaemia vel septicaemia	39	84	—	23	21	10	20	5	13	215
Täpläkuume — Morbus maculosus	2	4	—	5	5	—	11	24	10	61
Luuiriisi tai luunpehmeneminen — Rachitis vel osteomalachia	214	186	1	214	306	301	336	292	202	2,052
Lonkkasärky — Lumbago	140	84	2	85	90	23	56	53	70	603
Poikimahalvaus — Eklampsia puerperalis	172	185	2	153	203	89	323	115	125	1,367
Ahky — Enteralgia	382	323	17	448	517	557	882	270	195	3,591
Pullistustauti — Tympanitis	170	131	12	267	179	62	90	126	87	1,124
Hedelmättömyys — Sterilitas	1,441	565	4	824	446	385	190	221	145	4,221
Patti — Arthritis chronica deformans tarsi	150	158	4	150	139	45	—	141	136	923
Myrkytys — Intoxicatio	305	36	—	221	114	20	25	28	20	769
Kasvaimia — Tumores	133	237	5	70	134	—	23	52	21	675
Verenkiertoelinten tauteja — Morbi organorum circulationis	431	136	—	313	426	42	70	167	143	1,728
Hengityselinten tauteja — Morbi organorum respirationis	1,029	725	15	1,206	1,337	510	404	614	610	6,450
Ruuansulatuselinten tauteja — Morbi organorum digestionis	2,955	3,010	—	5,060	6,168	1,667	3,150	2,832	3,362	28,204
Virtsajajasiitelintentauteja — Morbi organorum uropoëticorum et sexualium muliebrum	1,994	994	27	1,246	1,226	455	926	963	622	8,453
Hermoston tauteja — Morbi systematis nervorum	155	77	8	41	141	14	20	79	43	578
Silmätauteja — Morbi oculorum	319	268	2	238	379	140	105	217	133	1,801
Korvatauteja — Morbi organi auditus	73	40	—	46	87	6	3	41	23	319
Liikuntoelinten tauteja — Morbi organorum locomotionis	2,345	2,271	41	1,906	2,912	1,019	1,841	1,514	1,587	15,436
Ihotauteja — Morbi cutis	1,893	1,406	33	1,520	1,604	680	1,493	1,103	867	10,599
Erinäisiä muita tauteja — Morbi alii	1,971	1,317	38	1,574	1,539	491	1,123	840	852	9,745
Kuohitseminen — Castrationes	1,429	1,015	—	1,336	1,439	188	573	841	795	7,616
Muita leikkauksia — Operationes alii	3,469	1,967	28	1,645	2,004	412	506	883	847	11,761
Tarkastuksia eri tarkoituksia varten — Inspectiones pro causis alii	6,133	709	47	494	2,730	230	886	1,174	832	13,235
Summa summarum	31,384	17,311	314	22,112	27,236	8,739	16,240	14,101	12,947	150,384

¹⁾ Savonlinnan-piiristä puuttuu tiedot.

Taulukko v. 1923 huomattavista tarttuvista kotieläintautipauksista.
Tableau indiquant les cas de maladies infectieuses des animaux domestiques observés en 1923.

L ä ä n i		Abortus infectiosus	Actinomycosis	Anthrax	Aphthae epizooticae	Cholera gallinarum	Coryza contagiosa equorum	Exanthema coitale vesiculosum	Febris catarrhalis epizootica canis	Febris catarrhalis maligna boum	Gastroenteritis infectiosa vituli	Influenza erysipelatos	Kolpitis catarrhalis contagiosa	Malleus	Lymphangitis epizootica equorum	Proplasmosis	Pneumonia Interlobularis contagiosa	Pneumopleuresia contagiosa equorum	Rabies	Rhusiopathia suis	Sarcophysema haemorrhagicum bovis	Scabies	Septicaemia haemorrhag. suis	Tetanus	Variolae et varicellae	Yhteensä — Total	
Uudenmaan lääni	1,060	218	6	—	—	—	1,206	—	68	8	138	8	73	—	—	434	—	1	26	360	2	20	310	21	91	4,040	
Turun ja Porin lääni	364	75	55	—	—	—	245	—	37	12	71	15	2	—	—	182	—	—	20	225	—	10	4	4	62	1,383	
Ahvenanmaan maakunta	—	—	—	—	—	—	8	—	1	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	
Hämeen lääni	537	97	3	—	—	—	908	—	130	18	95	—	77	—	—	654	—	—	7	399	1	24	25	11	41	3,027	
Viipurin lääni	74	46	—	—	—	—	701	—	193	22	105	38	12	3	—	1,032	—	—	23	407	2	42	—	16	10	3,090	
Mikkelin ¹⁾	74	16	—	—	—	—	334	—	21	10	10	—	—	—	—	532	—	—	—	2	5	—	—	1	1	1,393	
Kuopion lääni	84	15	—	—	—	—	640	—	42	33	5	—	4	6	—	2,048	—	—	4	166	—	41	—	9	3	3,184	
Vaasan lääni	244	62	8	—	—	—	712	—	124	21	6	12	—	—	—	83	—	—	10	152	—	17	—	15	30	1,506	
Oulun lääni	274	20	10	—	—	—	548	—	100	39	39	1	36	—	—	9	—	—	—	—	—	7	—	8	66	1,207	
Summa summarum	2,711	549	82	—	—	—	5,302	—	716	163	459	74	204	9	—	4,991	—	11	90	2,141	10	168	339	25	75	739	18,858

¹⁾ Savonlinnan piiristä puuttuu tiedot.

Lääkintöhallituksen hyväksymissä teurastamoissa ja lihantarkastamoissa v. 1923 tarkastettujen kokon- ynnä puolikasruhojen lukumäärä.

L ä ä n i t	Raavainta		Hiehoja		Suurempia vasikoita		Pikkuvasi-koita		Lampaita		Sikoja		Porsaita		Hevosia		Varsoja	
	1/4	1/2	1/4	1/2	1/4	1/2	1/4	1/2	1/4	1/2	1/4	1/2	1/4	1/2	1/4	1/2	1/4	1/2
Uudenmaan	35,295	69	9,719	1	23,210	11	65,950	19	48,224	13,244,066	974	421	2	174	—	1	—	—
Turun ja Porin	24,978	160	2,106	1	9,636	—	45,499	2	31,510	3,154,487	2,230	291	—	1,270	2	1	—	—
Ahvenanmaan maakunta	43	—	5	—	45	—	27,201	8	282	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen	12,525	9	6,639	1	1,345	—	17,948	6	19,394	—	7,396	126	—	522	—	—	—	—
Viiipurin	15,280	35	6,335	66	6,005	—	17,948	6	15,069	2	7,107	169	2	192	—	—	—	—
Mikkelin	2,409	9	603	9	1,347	8	1,133	9	3,851	9	1,112	9	—	—	—	—	—	—
Kuopion	5,748	4	2,024	—	1,485	1	5,261	—	8,031	1	2,856	45	6	40	—	—	—	—
Vaasan	10,958	2	6,570	—	1,863	—	20,686	25	14,583	—	5,839	44	—	55	—	—	—	—
Oulun	1,015	8	219	4	190	1	120	4	455	1	359	52	1	—	—	—	—	—
Summa summarum	108 251,296	34,220	82,455,126	82	211,883,806	65	141,399	29	104,222	4 586	1,886	10	2,253	2	—	—	—	—

Nautakarjatuberkulosin vastustamiseksi asetetun konsulentin vuosikertomus v. 1923.

Konsulentin työohjelma on vuonna 1923 jatkunut huhtik. 1 p:nä 1909 annetun ohjesäännön mukaisesti. Sanottuna vuonna oli konsulentti määrätty

Taulu N:o 1.
Tableau N:o 1.

Läänittäinen yhdistelmä
Resumé des gouverne-

L ä ä n i Gouvernement	1 v. nuoremmat eläimet <i>Animaux au-dessous de 1 an</i>			2 ½ v. nuoremmat hiehot <i>Taureaux et génisses au-dessous de 2 ½ ans</i>			2 ½ v. vanhemmat naudat <i>Taureaux et vaches au-dessous de 2 ½ ans</i>			Yhteensä <i>Total</i>		
	Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>		Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>		Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>		Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'exa- minés</i>	Reaktioiden luku <i>Nombre de réactions</i>	
		V. C.	E. I.		V. C.	E. I.		V. C.	E. I.		V. C.	E. I.
	Uudenmaan lääni	584	5	12	1,555	35	96	7,967	380	572	10,106	420
Turun ja Porin lääni	614	4	2	936	22	25	5,312	242	225	6,862	268	252
Ahvenanmaan maakunta	15	—	—	16	—	—	78	2	—	109	2	—
Hämeen lääni	248	9	8	457	22	19	1,791	139	133	2,496	170	160
Viipurin »	39	—	—	283	4	8	1,802	20	9	2,124	24	17
Mikkelin »	5	—	—	5	—	—	85	1	—	95	1	—
Kuopion »	48	—	—	52	—	—	502	9	7	602	9	7
Vaasan »	107	—	1	191	4	—	943	15	17	1,241	19	18
Oulun »	49	1	1	74	—	1	836	33	35	959	34	37
Yhteensä — <i>Total</i>	1,709	19	24	3,569	87	149	19,316	841	998	24,594	947	1,171

Taulu N:o 1 a.
Tableau N:o 1 a.

Vuosi 1923

L ä ä n i Gouvernement	1) Ensi kerran tutkittuja <i>1) Assortiment de bétail examiné pour la première fois.</i>						2) Uudestaan tutkittuja tartuttamattomia karjoja <i>2) Assortiment de bétail réexaminé, non infecté</i>							
	Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'examina- tion</i>	Reaktiot <i>Réactions</i>		Reaktiot % <i>Réact. en %</i>			Karjojen luku <i>Nombre d'assorti- ments de bétail</i>	Tutkit- tujen luku <i>Nombre d'examina- tion</i>	Reaktiot <i>Réactions</i>		Reaktiot % <i>Réact. en %</i>			Karjojen luku <i>Nombre d'assorti- ments de bétail</i>
		V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V. C.			E. I.	V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	
Uudenmaan lääni	1,698	47	45	2.8	2.6	5.4	103	3,981	56	116	1.4	2.9	4.3	86
Turun ja Porin lääni	933	16	26	1.7	2.8	4.5	39	1,040	25	23	2.4	2.2	4.6	28
Ahvenanmaan maakunta	1	—	—	—	—	—	1	108	2	—	1.9	—	1.9	3
Hämeen lääni	46	—	—	—	—	—	4	111	7	16	6.3	14.4	20.7	5
Viipurin »	1,240	10	5	0.8	0.4	1.2	138	345	—	—	—	—	—	5
Mikkelin »	52	4	—	7.7	—	7.7	4	95	1	—	1.1	—	1.1	1
Kuopion »	—	—	—	—	—	—	—	433	4	6	0.9	1.4	2.3	12
Vaasan »	522	7	10	1.3	1.9	3.2	56	506	12	3	2.4	0.6	3.0	21
Oulun »	497	2	5	0.4	1.0	1.4	105	378	11	20	3.0	5.0	8.0	16
Yhteensä — <i>Total</i>	4,989	86	91	1.7	1.8	3.5	450	6,997	118	184	1.7	2.6	4.3	166

hoitamaan eläinlääkintöasiain asessorin virka 1/7—1/8. Vuoden aikana tarkastettiin virallisesti 24,594 eläintä. Oheenliitetyistä tilastollisista tauluista käy lähemmin selville tarkastuksen tulokset.

v. 1923.
ments année 1923.

Reaktiot Réactions			Karjojen lukumäärä Nombre d'assortiments de bétail	Karjojen keskiuus Grandeur moyenne des assortiments de bétail	Vastavaikuttaneiden karjojen lukumäärä Nombre d'assortiments de bétail chez lesquels des réactions ont été observées					
%		V + E C + I			V. C.	E. I.	V + E C + I	%		
V. C.	E. I.							V. C.	E. I.	V + E C + I.
4.1	6.7	10.8	256	39	60	94	154	23.4	36.7	60.1
3.9	3.7	7.6	129	53	50	55	105	39.0	43.0	82.0
1.8	—	1.8	3	36	1	—	1	33.3	—	33.3
6.8	6.4	13.2	36	69	21	24	45	58.3	66.7	125.0
1.1	0.8	1.9	155	14	7	4	11	4.5	2.6	7.1
1.1	—	1.1	1	95	1	—	1	100.0	—	100.0
1.5	1.2	2.7	22	27	3	4	7	13.6	18.2	31.8
1.5	1.5	3.0	97	13	6	13	19	6.2	13.4	19.6
3.5	3.9	7.4	127	8	10	11	21	7.9	8.7	16.6
3.8	4.7	8.5	826	29	159	205	364	19.3	24.9	44.2

Année 1923.

3) Uudelleen tutkittuja tartutetun karjan vastavaikuttamattomia eläimiä 3) Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté, trouvée sans réaction						4) Varmisteesksi tutkittuja tartutetun karjan epävarmasti vastavaikuttaneita eläimiä 4) Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté laquelle présentait une réaction incertaine						5) Varmisteesksi tutk. tartuttamattoman karjan epävarmasti vastavaikuttaneita eläimiä 5) Partie réexaminée d'assortiment de bétail non injecté laquelle présentait une réaction incertaine								
Tutkittujen eläinten lukumäärä Nombre d'examinés	Reaktiot Réactions		Reaktiot % Réact. en %			Karjojen lukumäärä Nombre d'assortiments de bétail	Tutkittujen eläinten lukumäärä Nombre d'examinés	Reaktiot Réactions		Reaktiot % Réact. en %			Karjojen lukumäärä Nombre d'assortiments de bétail	Tutkittujen eläinten lukumäärä Nombre d'examinés	Reaktiot Réactions		Reaktiot % Réact. en %			Karjojen lukumäärä Nombre d'assortiments de bétail
	V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V + E C + I.			V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V + E C + I.			V. C.	E. I.	V. C.	E. I.	V + E C + I.	
3,215	122	374	3.8	11.6	15.4	37	1,082	189	142	17.5	13.1	30.6	20	130	6	3	4.6	2.3	6.9	11
4,689	212	190	4.5	4.1	8.6	57	197	15	13	7.6	6.6	14.2	10	3	—	—	—	—	—	1
2,210	99	134	4.5	6.0	10.5	26	129	64	10	49.7	7.7	57.4	4	—	—	—	—	—	—	—
539	14	12	2.6	2.2	4.8	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
108	1	1	0.9	0.9	1.8	3	3	—	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	—	2
213	—	5	—	2.3	2.3	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	21	12	26.6	15.2	41.8	5	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	1
11,053	469	728	4.2	6.6	10.8	160	1,411	268	165	19.0	11.7	30.7	35	144	6	3	4.2	2.1	6.3	15

Taulu 1 b.
Tableau 1 b.

Taulukko osoittava reaktioprocentin vaihtelua vv. 1908—1923 erikois-tilaston 1, 2 ja 3 kohdissa mainituissa tapauksissa.

Tableau indiquant la proportion pour cent des réactions pour les années 1908—1923 dans les classes N:o 1, 2 et 3, mentionnées ci-dessous.

Vuosi An	Tutkittujen eläinten lukku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot Réactions			Tutkittujen karjojen lukku Nombre d'assorti- ments de bétail examinés	Tutkittujen karjojen lukku Nombre d'assorti- ments de bétail examinés	Reaktiot Réactions			Tutkittujen eläinten lukku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot Réactions						
		V. C.	E. I.	V. + E. % C. + I. en %			V. C.	E. I.	V. + E. % C. + I. en %		V. C.	E. I.	V. + E. % C. + I. en %				
1) Ensi kerran tutkittuja. Assortiment de bétail examiné pour la première fois.						2) Uudelleen tutkittuja tartut- tamattomia karjoja. Assortiment de bétail réexaminé non infecté.						3) Uudelleen tutkittuja tartu- tetun karjan vastavaikuttamat- tomia eläimiä. Partie réexaminée d'assortiment de bétail infecté, trouvée sans réaction.					
1908	—	21,529	1,122	380	7.0	—	18,336	380	331	3.9	—	14,887	778	290	7.2		
1909	—	28,719	1,063	456	5.3	—	18,764	279	244	2.8	—	23,449	817	429	5.3		
1910	2,250	29,956	709	650	4.4	497	16,980	243	258	2.9	448	26,446	763	545	5.0		
1911	1,733	21,270	527	361	4.2	618	19,205	242	273	2.7	396	23,912	847	592	6.0		
1912	2,079	24,004	405	461	3.6	737	22,385	274	318	2.6	401	21,442	838	527	6.4		
1913	3,649	42,738	679	711	3.2	914	25,311	285	304	2.3	446	23,757	612	552	4.9		
1914	2,498	24,617	308	319	2.6	598	19,767	308	293	3.1	490	21,695	828	637	6.7		
1915	432	5,469	222	162	9.7	309	9,291	163	227	4.2	472	24,785	754	853	6.4		
1916	472	4,771	62	106	3.5	288	7,617	66	66	1.8	468	20,308	634	527	5.7		
1917	157	2,392	86	51	5.7	157	6,196	108	143	4.0	227	11,971	254	297	4.6		
1918	83	823	32	26	7.0	35	1,634	35	11	2.8	26	3,134	32	76	3.4		
1919	132	2,472	96	17	4.6	56	2,609	42	28	2.7	103	9,195	210	266	5.2		
1920	201	3,065	303	66	12.1	94	3,369	49	37	2.6	75	4,524	72	91	3.6		
1921	172	2,240	107	55	7.2	79	2,642	19	29	1.8	62	5,618	205	238	7.8		
1922	245	4,120	94	90	4.5	126	5,665	102	104	3.6	80	7,148	397	364	10.6		
1923	450	4,989	86	91	3.5	166	6,997	118	184	4.3	160	11,053	469	728	10.8		

Taulu 2.
Tableau 2.

Vertaileva taulukko vv. 1908—1923 tutkittujen nautaeläinten lukumää-
rystä ja niiden reaktioprocenteista.

Tableau comparatif pour les années 1908—1923 du nombre examiné des ani-
maux de race bovine et la proportion pour cent des réactions parmi ceux-ci.

Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réactions en %	Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réactions en %
1908	57,031	6.4	1916	34,545	4.7
1909	72,165	4.9	1917	21,867	5.5
1910	73,978	4.4	1918	5,660	4.0
1911	66,419	5.0	1919	14,804	5.0
1912	70,628	4.5	1920	11,333	6.0
1913	94,021	2.8	1921	11,501	7.2
1914	69,185	4.3	1922	17,287	7.0
1915	42,677	6.1	1923	24,594	8.5

Taulu 3.
Tableau 3.

Vertaileva taulukko eri läänien reaktioprosenteista.
Tableau comparatif de la proportion pour cent des réactions dans les différents gouvernements pour les années 1908—1923.

L ä ä n i Gouvernement	Tutkittu- jen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réact. en %		V. + E. % C. + I. en %	L ä ä n i Gouvernement	Tutkittu- jen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réact. en %		V. + E. % C. + I. en %
		V. C.	E. I.				V. C.	E. I.	
<i>Uudenmaan lääni.</i>									
1908	15,126	4.6	2.5	7.1	1917	4,445	1.8	2.7	4.5
1909	17,908	2.4	2.0	4.4	1918	987	1.3	1.1	2.4
1910	16,214	2.9	2.3	5.2	1919	4,605	2.5	4.3	6.8
1911	17,353	2.6	2.6	5.2	1920	1,378	2.4	2.1	4.5
1912	14,522	2.6	2.0	4.6	1921	1,111	3.1	2.3	5.9
1913	16,948	1.8	2.0	3.8	1922	3,964	1.6	2.1	3.7
1914	14,365	1.2	2.0	3.2	1923	2,496	6.8	6.4	13.2
1915	12,611	2.6	2.6	5.2	<i>Viipurin lääni.</i>				
1916	8,814	2.8	2.0	4.8	1908	3,932	2.0	2.2	4.2
1917	5,319	2.0	1.9	3.9	1909	5,326	4.8	1.7	6.5
1918	1,010	0.1	1.2	1.3	1910	5,358	2.7	1.0	3.7
1919	4,058	1.3	1.9	3.2	1911	5,020	2.1	0.9	3.0
1920	2,817	1.7	2.3	4.0	1912	3,524	3.4	0.7	4.1
1921	3,359	0.5	3.1	3.6	1913	4,382	1.9	1.4	3.3
1922	4,717	2.5	5.6	8.1	1914	3,070	4.0	2.4	6.4
1923	10,106	4.1	6.7	10.8	1915	1,292	3.9	2.9	6.8
<i>Turun ja Porin lääni.</i>					1916	1,106	2.4	4.5	6.9
1908	11,692	6.5	2.1	8.6	1917	774	4.9	0.6	5.5
1909	15,693	3.7	2.3	6.0	1918	493	4.8	2.4	7.2
1910	14,469	2.5	1.5	4.0	1919	1,100	5.1	0.6	5.7
1911	13,588	4.9	2.1	7.0	1920	735	3.3	0.1	3.4
1912	17,501	3.8	3.7	7.5	1921	795	3.2	3.9	7.1
1913	31,675	2.3	2.1	4.4	1922	1,196	1.8	0.9	2.7
1914	22,121	3.1	2.2	5.3	1923	2,124	1.1	0.8	1.9
1915	9,128	2.6	2.8	5.4	<i>Mikkelin lääni.</i>				
1916	8,774	3.6	1.9	5.5	1908	2,854	1.3	1.5	2.8
1917	7,810	2.9	3.7	6.6	1909	2,685	1.3	1.0	2.3
1918	2,129	1.6	4.0	5.6	1910	3,015	4.0	1.1	5.1
1919	3,811	3.1	1.0	4.1	1911	4,113	0.5	2.1	2.6
1920	2,834	10.2	2.7	12.9	1912	3,403	0.7	0.5	1.2
1921	4,743	4.4	2.1	6.5	1913	2,342	0.6	1.6	2.2
1922	5,200	5.7	3.8	9.5	1914	1,837	1.0	3.2	4.2
1923	6,862	3.9	3.7	7.6	1915	2,600	1.2	7.4	8.6
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>					1916	965	0.4	1.5	1.9
1919	65	—	10.8	10.8	1917	1,131	0.6	2.3	2.9
1920	7	—	—	—	1918	65	1.5	—	1.5
1921	—	—	—	—	1919	—	—	—	—
1922	—	—	—	—	1920	31	—	6.5	6.5
1923	109	1.8	—	1.8	1921	228	0.9	1.3	2.2
<i>Hämeen lääni.</i>					1922	753	0.8	0.4	1.2
1908	12,993	3.8	0.9	4.7	1923	95	1.1	—	1.1
1909	13,388	3.6	1.0	4.6	<i>Kuopion lääni.</i>				
1910	15,845	2.1	1.3	3.4	1908	3,509	1.6	1.2	2.8
1911	13,582	2.2	1.6	3.8	1909	3,991	1.2	0.9	2.1
1912	14,848	1.5	1.1	2.6	1910	7,103	2.4	1.8	4.2
1913	20,754	1.5	1.6	3.1	1911	3,576	2.5	2.2	4.7
1914	13,849	1.4	1.8	3.2	1912	6,743	1.1	1.1	2.2
1915	9,826	3.3	2.9	6.2	1913	6,723	1.0	1.2	2.2
1916	7,728	0.9	2.3	3.2	1914	5,257	1.5	1.3	2.8
					1915	1,940	3.4	3.5	6.9

Lääni Gouvernement	Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réact. en %		V. + E. C. + I. en %	Lääni Gouvernement	Tutkittujen eläinten luku Nombre d'animaux examinés	Reaktiot % Réact. en %		V. + E. C. + I. en %
		V. C.	E. I.				V. C.	E. I.	
1916	488	3.9	2.5	6.4	1920	2,367	0.6	0.7	1.3
1917	250	6.4	3.6	10.0	1921	371	18.6	4.3	22.9
1918	106	—	—	—	1922	802	4.2	0.7	4.9
1919	361	8.3	3.9	12.2	1923	1,241	1.5	1.5	3.0
1920	751	5.3	3.5	8.8	<i>Oulun lääni.</i>				
1921	558	2.2	1.3	3.5	1908	2,855	3.3	0.4	3.7
1922	406	6.2	4.7	10.9	1909	8,198	3.8	0.6	4.4
1923	602	1.5	1.2	2.7	1910	6,250	2.8	2.9	5.7
<i>- Vaasan lääni.</i>					1911	5,235	3.7	1.2	4.9
1908	4,070	10.0	2.7	12.7	1912	5,130	2.1	0.7	2.8
1909	4,976	3.9	2.6	6.5	1913	5,258	1.9	1.4	3.3
1910	5,724	2.4	5.4	7.8	1914	4,361	2.6	2.2	4.8
1911	3,952	3.8	4.0	7.8	1915	1,880	3.6	2.7	6.3
1912	5,157	2.1	3.2	5.3	1916	4,372	2.6	2.7	5.3
1913	5,939	1.5	1.7	3.2	1917	1,215	3.0	1.4	4.4
1914	4,325	2.2	2.3	4.5	1918	433	4.9	1.3	6.2
1915	3,400	3.5	4.9	8.4	1919	586	0.3	1.2	1.5
1916	2,298	2.4	2.3	4.7	1920	413	2.9	1.9	4.8
1917	923	8.7	5.6	14.3	1921	339	—	—	—
1918	437	1.4	—	1.4	1922	249	23.3	1.2	24.5
1919	218	1.8	0.9	2.7	1923	959	3.5	3.9	7.4

Taulu 5.
Tableau 5.

Vertaileva taulukko osoittava tutkittujen karjojen lukumäärän, keski-suuruuden, reaktioprocentin sekä varmasti ja epävarmasti vastavaikuttaneiden karjastojen vaihtelun vv. 1908—1923.

Tableau comparatif pour les années 1908—1923 indiquant le nombre, la grandeur moyenne, la proportion pour cent des réactions des assortiments de bétail ainsi que la diminution ou l'augmentation en pour cent des assortiments de bétail à réaction certaine et incertaine.

	Tutkittujen karjojen luku Nombre d'assortiments de bétail examinés.	Karjojen keski-suuruus Grandeur moyenne des assortiments de bétail	Vastavaikuttaneiden karjojen luku Nombre d'assortiments de bétail chez lesquels des réactions ont été observées			Reaktiot % Réact. en %		
			V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.	V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.
1908	1,802	32	464	125	589	25.7	6.9	32.6
1909	2,817	26	576	196	772	20.4	7.0	27.4
1910	3,260	23	549	374	923	16.8	11.5	28.3
1911	2,845	23	488	269	757	17.2	9.5	26.7
1912	3,558	18	545	339	884	15.3	9.5	24.8
1913	5,218	18	599	457	1,056	11.5	8.8	20.3
1914	3,845	18	428	344	772	11.1	9.0	20.1
1915	1,354	32	360	244	604	26.5	18.0	44.5
1916	1,285	27	217	188	405	16.9	14.6	31.5
1917	593	37	151	81	232	25.4	13.7	39.1
1918	149	38	18	22	40	12.1	14.7	26.8
1919	315	47	81	48	129	25.7	15.2	40.9
1920	390	29	69	52	121	17.7	13.3	31.0
1921	371	31	78	39	117	21.0	10.5	31.5
1922	489	35	104	63	167	21.3	12.9	34.2
1923	826	29	159	205	364	19.3	24.9	44.2

Taulu 8.
Tableau 8.

Taulukko, joka osoittaa erikoistilaston 1, 2 ja 3 kohdissa mainittujen varmojen ja epävarmojen reaktioiden keskinäisen suhteen vv. 1908—1923.

Tableau indiquant la proportion pour cent des réactions certaines et incertaines pour les années 1908—1923 au de dans des art 1, 2 et 3 dans la statistique spéciale.

Vuosi An	Tutkittujen luku Nombre d'individus examinés	Reaktioiden luku Nombre de réactions		Reaktiot % Réaction en %			Epävarmojen reaktioiden suhde 100 varmaan réactions sur 100 réactions certaines	Varmojen reaktioiden suhde Certaines sur 100 réactions incertaines
		V. C.	E. I	V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.		
<i>Mom. 1. Ensi kerran tutkittuja: Assortiment de bétail examiné pour la première fois:</i>								
1908	21,529	1,122	308	5.2	1.8	7.0	33.9	295.3
1909	28,719	1,063	465	3.7	1.6	5.3	42.9	230.9
1910	29,956	709	650	2.3	2.3	4.6	91.7	109.0
1911	21,270	527	361	2.5	1.7	4.2	68.3	146.0
1912	24,004	405	461	1.7	1.9	3.6	113.8	87.9
1913	42,738	679	711	1.5	1.7	3.2	104.7	95.5
1914	24,617	308	319	1.3	1.3	2.6	103.6	96.6
1915	5,469	222	162	6.7	3.0	9.7	73.0	137.0
1916	4,771	62	106	1.3	2.2	3.5	170.9	58.5
1917	2,392	86	51	3.6	2.1	5.7	59.3	168.6
1918	823	32	26	3.9	3.1	7.0	81.2	123.0
1919	2,472	96	17	3.9	0.7	4.6	17.7	564.7
1920	3,065	303	66	9.9	2.2	12.1	21.8	459.1
1921	2,240	105	55	4.7	2.5	7.2	52.4	190.9
1922	4,120	94	90	2.3	2.2	4.5	95.7	104.4
1923	4,989	86	91	1.7	1.8	3.5	105.8	94.5
<i>Mom. 2. Uudelleen tutkittuja tartuttamattomia karjoja: Assortiment de bétail réexaminé non infecté:</i>								
1908	14,887	778	290	5.2	1.9	7.1	37.3	268.3
1909	23,449	817	429	3.5	1.8	5.3	52.5	190.4
1910	26,446	763	545	2.9	2.1	5.0	71.4	140.0
1911	23,912	847	592	3.5	2.5	6.0	69.9	143.1
1912	21,442	838	527	3.9	2.5	6.4	62.9	119.0
1913	23,311	285	304	1.1	1.2	2.3	106.7	93.7
1914	19,767	308	293	1.6	1.5	3.1	95.1	105.1
1915	9,291	163	227	1.8	2.4	4.2	139.3	71.8
1916	7,617	66	66	0.9	0.9	1.8	100.0	100.0
1917	6,196	108	143	1.7	2.3	4.0	132.4	75.5
1918	1,634	35	11	2.1	0.7	2.8	31.4	318.1
1919	2,609	42	28	1.6	1.1	2.7	66.7	150.0
1920	3,369	49	37	1.5	1.1	2.6	75.5	132.4
1921	2,642	19	29	0.7	1.1	1.8	152.6	65.5
1922	5,665	102	104	1.8	1.8	3.6	101.9	98.1
1923	6,997	118	184	1.7	2.6	4.3	155.9	64.1

Vuosi An	Tutkittujen eläinten luku Nombre de examines	Reaktioiden luku Nombre de réactions		Reaktiot % Réaction en %			Ehjävarmojen reaktioiden suhde 100 varmaan Inoculés sur 100 réactions certifiées	Varmojen reaktioiden suhde 100 ehjävarmaan Certifiés sur 100 réactions incertifiées
		V. C.	E. I	V. C.	E. I.	V. + E. C. + I.		
<i>Mom. 3. Uudelleen tutkittuja tartuttun karjan vastavaikuttamattomia eläimiä: Partie réexaminée d'assortiments de bétail infecté, trouvée sans réaction.</i>								
1908	18,336	380	331	2.1	1.8	3.9	87.1	114.8
1909	18,764	279	244	1.5	1.3	2.8	87.5	114.8
1910	16,980	243	258	1.4	1.5	2.9	106.2	94.2
1911	19,205	242	273	1.3	1.4	2.7	112.8	88.6
1912	22,385	274	318	1.2	1.4	2.6	116.0	86.2
1913	23,757	612	552	2.6	2.3	4.9	90.2	110.9
1914	21,695	828	637	3.8	2.9	6.7	76.9	130.0
1915	24,785	754	853	3.0	3.4	6.4	113.1	88.4
1916	20,308	634	527	3.1	2.6	5.7	83.1	120.3
1917	11,971	254	297	2.1	2.5	4.6	116.9	85.5
1918	3,134	32	76	1.0	2.4	3.4	237.5	42.1
1919	9,195	210	266	2.3	2.9	5.2	126.7	78.9
1920	4,524	72	91	1.6	2.0	3.6	126.4	79.1
1921	5,618	205	238	3.6	4.2	7.8	111.2	86.1
1922	7,148	397	364	5.5	5.1	10.6	91.7	109.1
1923	11,053	469	728	4.2	6.6	10.8	155.2	64.4

Eläinlääkintölaboratorio.

Johtajana on ollut eläinlääketieteentohtori R. Hindersson.

Laboraattorinvirka on koko vuoden ollut avoinna. Marraskuun 1 p:stä vuoden loppuun on v. t. laboraattorina toiminut asessori V. Kankaanpää.

Assistentinvirka on niinkään ollut avoinna koko vuoden. V. t. assistenttina on edelleen toiminut eläinlääketieteentohtori W. Ehrström.

Laboratorion henkilökuntaan on sitä paitsi kuulunut konttoristi, 2 laboratorioapulaista ja vahtimestari.

Yhdistelmä toimitetuista tutkimuksista.

Hevosia.

Pernarutto, anthrax, negat. tulos		2
Räkätauti, malleus, posit.	»	1	
negat.	»	8	9
Raivotauti, rabies, posit.	»	1	
negat.	»	3	4

Abortus infectiosus, negat. tulos		1
Pleurapneumonia		1
Gangraena pulmonum		1
Lymphadenitis		1
Streptococcus-tartunta		6
Necrosis linguae		1
Ei bakterien aiheuttama tauti		1
Ruptura aortae		1
Myrkytys		1
Gastrophilus equi		1
Microphthalmia		1
Tumores: Fibrosarkoma	2	
Carcinoma	1	
Lymphasarkoma	1	4
Ei patologisia muutoksia		1
Tuloksetta		1

Nautaeläimiä.

Pernarutto, anthrax, posit. tulos	8	
negat. »	30	38
Tuberkuloosi: elimiä, posit. »	8	
negat. »	22	
maitoa, » »	8	38
Raiivotauti, rabies, posit. »	2	
negat. »	1	3
Punatauti, piroplasmosis, posit. tulos	1	
negat. »	2	3
Luomistauti, abortus infectiosus:		
sikiöitä ja jälkeisiä, posit. tulos	5	
negat. »	9	14
verikokeita, posit. »	1,212	
negat. »	4,332	5,544
Actinomycosis		4
Pyobacillosis		1
Vasikkaripulia: Colibacillosis	15	
Diplokokkoja	4	
Streptokokkeja	2	
Gastroenteritis	3	24
Pyæmia		1
Gastroenteritis hæmorrhagica		1
Enteritis catarrhalis		2
Pyelonephritis		1
Bronchopneumonia		2
Pneumonia crouposa		2

Pneumonia catarrhalis chron.		4
» gangraenosa		2
Lymphadenitis acuta		1
» chron.		1
Metritis		1
Mastitis parenchymatosa chron.		5
» catarrhalis		2
Hepatitis necrotica		1
Obstipatio omasi		1
Tumores: Adenoma	1	
Fibroma	1	
Adenofibroma	1	
Chondrofibroma	1	
Carcinoma	1	5
Nematodes		2
Myodegeneratio albuminosa		1
Amorphus globosus		1
Ei bakterien aiheuttama tauti		1
Tuloksetta		6

Lampaita.

Raivotauti, rabies, negat. tulos		2
Pernarutto, anthrax, » »		1
Paralysis		1
Strongylosis abomasi, posit. »	1	
negat. »	1	2
Hyperaemia cerebri		1
Ei bakterien aiheuttama tauti		1

Vuohia.

Raivotauti, rabies, negat. tulos		1
Tuberkuloosi: maitoa, » »		2

Sikoja.

Rhusiopathia		2
Septicaemia haemorrhagica		8
Tuberkuloosi, posit. tulos		1
Abortus infectiosus, negat. tulos		1
Pneumonia catarrhalis acuta		4
» » chronica		2
Hyperaemia pneumonum		1
Gastroenteritis		3
Enteritis haemorrhagica		1
Splenitis acuta hyperaemica		1

Ascites			1
Ruptura aortae			1
Veri-aspirationi			1
Sisällinen verenvuoto			1
Invaginatio jejuni			1
Cysticercus cellulosae			1
Myrkytys			1
Ei bakterien aiheuttama tauti			3

Koiria.

Raivotauti, rabies, posit. tulos	59		
negat. »	85	144	
Myrkytys			1
Leiomyoma			1
Trauma			1

Kissoja.

Raivotauti, rabies, posit. tulos	5		
negat. »	48		
tuloksetta	2	55	
Gastroenteritis			1

Kanoja.

Peritonitis			1
Degeneratio hepatis			1
Nemathelminthes			1
Myrkytys			2
Ei bakterien aiheuttama tauti			2
Tuloksetta			1

Kalkkunoita.

Vieras esine ruuansulatuselimissä			1
---	--	--	---

Kanineja.

Coccidiosis			1
-------------------	--	--	---

Marsuja.

Abscessus			1
-----------------	--	--	---

Kettuja.

Myrkytys			3
----------------	--	--	---

Rottia.

Raivotauti, rabies, negat. tulos			2
--	--	--	---

Ihmisiä.

Lapamatohunua, negat. tulos 1

Kaloja.

Ei mitään patologista 1

Lihaa.

Ei bakterien aiheuttama tauti 2

Pilaantuminen 1

Laihtuminen 1

Ei muutoksia 1

Tuloksetta 1

Maitoa.

Micrococcus vicosus 1

Ei patogeenisiä bakteereja 2

Laadun tutkiminen 24

Tuloksetta 3

Juustoa.

Tuberkelibasillipitoisuus, negat. tulos 27

Margariniä.

Ei muutoksia 2

Vettä.

Homesieniä 1

Ei muutoksia 1

Rehua.

Puccinia graminis 1

Aspergillus fumigatus 1

Peptoniseeraavia bakteereja 1

Ei vahingollisia aineita 1

Tuloksetta 1

Yhteensä 6,087

Luomistaudin selville saamiseksi tutkittiin 5,544 verikoetta 467 karjasta. Verikokeista antoi 1,212 (22 %) posit. tuloksen. Karjoista havaittiin 224 (48 %) taudin saastuttamaksi.

Kevättalvella sattui nautakarjassa eri osissa maata, etupäässä Uudella maalla, lukuisia, äkkinäisiä tautitapauksia, jotka usein päättyivät kuolemalla. Laboratorioissa tehtyjen tutkimusten nojalla selvisi, että tautitapaukset olivat n. s. rehumyrkytyksiä ja puccina graminisin aiheuttamia, mitä hometta suuressa määrin tavattiin heinissä ja oljissa.

Serumin ja vaksinin valmistus.

Laboratoriossa valmistettiin ainoastaan pääntauti- ja sikaruususerumia. Vasikkaripuliserumit ja sikotautiserumi tuotiin ulkomailta. Osa sikaruususerumista tuotettiin myös ulkoa.

Sitä paitsi valmistettiin laboratoriossa pääntauti- ja abortusvaksinia ja syksyllä ryhdyttiin piroplasmosivaksinin valmistamiseen, kun kevättalvella järjestetyt kokeet olivat epäonnistuneet.

Valmisteista myytiin v. 1923:

Pääntautiserumia	125,410 ccm.
» -vaksinia	7,995 »
Serovaksinia	9,625 »
Abortusvaksinia	97,151 »
Paracoliserumia	533 »
Sikaruususerumia	27,585 »

Tuberkulinin ja malleinin valmistus.

Malleinia ei valmistettu.

Tuberkulinia valmistettiin kuten ennen alttuberkulinia, intrakutanituberkulinia ja vaadittaessa myös ophthaltuberkulinia. Tuberkulinia valmistettiin myös yksinomaan nautakarjapatogenisista tuberkelibasilleista.

Alt-tuberkulinia myytiin 9,713.5 ccm ja intrakutanituberkulinia 1,904 ccm.

Taloudenhoito.

Vuoden kuluessa käytettiin laboratoriossa:

palkkauksiin	Smk. 122,950: —
huoneiston vuokraamiseen	» 32,687: —
sekalaisiin menoihin	» 105,802: 15
<hr/>	
Yhteensä	Smk. 261,439: 15

Tuloja oli laboratoriolta:

valmisteista ja tutkimuksista	Smk. 156,022: —
valtion laskuun annetusta tuberkulinista	» 24,327: 50
trikinitarkastamon vuokrasta, lämmöstä ja valosta, arviolta	» 40,000: —
<hr/>	
Yhteensä	Smk. 220,349: 50

R. Hindersson.

TAULULIITTEET.
TABLEAUX.

Taulu I.
Tableau I.

Taulu osoittava lääkärien, hammaslääkärin, kättilöitten sekä kiertävien sairaanhoitajattarien ja diakonissojen lukumäärän vuonna 1923.

Tableau indiquant le nombre des médecins, dentistes, sage-femmes et gardes-malades et diaconesses ambulantes en 1923.

	Valtion palveluksessa olevat. Au service de l'Etat.			Kuntien palveluksessa olevat. Au service des communes.				Yksityisen palveluksessa olevat lääkärit. Médecins au service de particuliers.	Yksityispraktiikkaa harjoittavat lääkärit. Médecins exerçant la pratique privée.	Yhteensä lääkäreitä. Total des médecins.	Hammaslääkärit. Dentistes.	Sage-femmes.	Kättilöt. Gardes-malades et diaconesses ambulantes.	Kiertävät sairaanhoitajattaret ja diakonissat. Gardes-malades et diaconesses ambulantes.
	Piiri- ja aluelääkärit. Médecins de district et médecins d'arrondissement spécial.	Sairaala- ja muut lääkärit. Médecins des hôpitaux.	Muut lääkärit. Autres médecins.	Sairaala- ja kunnanlääkärit. Médecins municipaux et médecins des communes.	Muut lääkärit. Autres médecins.	Sairaala- ja kunnanlääkärit. Médecins des hôpitaux.	Kaupungin- ja kunnanlääkärit. Médecins municipaux et médecins des communes.							
<i>Uudenmaan lääni.</i>	4	40	67	24	24	7	13	115	294	143	111	37	7	
Helsingin kaupunki . . .	1	39	63	2	21	6	5	107	244	120	26	3	3	
Porvoon »	—	—	—	2	—	1	—	1	4	3	—	—	—	
Loviisan »	1	1	—	1	—	—	—	—	3	1	2	2	—	
Tammisaaren »	1	—	1	2	—	—	—	1	5	2	2	2	2	
Hangon »	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2	2	2	1	
Helsingin piiri	—	—	2	1	5	2	3	3	15	7	30	10	3	
Loviisan »	—	—	—	2	3	—	3	1	7	2	18	3	2	
Tammisaaren »	—	—	1	1	1	—	1	—	3	1	13	2	2	
Lohjan »	1	—	—	6	1	—	1	2	11	5	15	12	—	
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	7	5	5	25	6	7	1	28	84	31	150	71	3	
Turun kaupunki	1	4	5	1	4	5	—	19	39	17	6	3	—	
Naantalin »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Uudenkaup. »	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	3	2	—	
Rauman »	—	—	—	2	—	—	—	1	3	2	4	2	—	
Porin »	1	1	—	2	1	2	—	4	11	5	3	5	—	
Turun piiri	—	—	—	3	—	—	—	1	4	1	26	11	—	
Uudenkaup. »	—	—	—	2	—	—	—	—	2	1	12	8	—	
Salon »	1	—	—	2	—	—	1	3	7	2	24	9	—	
Rymättylän »	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	6	—	—	
Porin »	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	22	13	—	
Ikaalisten »	1	—	—	3	—	—	—	—	4	—	14	6	—	
Tyrvään »	1	—	—	2	—	—	—	—	3	1	11	3	—	
Huittisten »	1	—	—	3	4	—	—	—	5	2	18	9	—	
<i>Ahvenanmaan maakunta.</i>	1	—	—	2	—	—	—	1	4	1	18	—	—	
Maarianhaminan kaupunki	—	—	—	1	—	—	—	1	2	1	1	—	—	
Godbyn piiri	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	17	—	—	
<i>Hämeen lääni.</i>	6	9	7	28	8	2	1	16	77	44	99	60	2	
Hämeenlinnan kaupunki . .	1	1	1	1	—	—	—	5	9	4	5	2	—	
Tampereen »	1	3	2	2	6	2	—	5	21	23	1	4	—	
Lahden »	1	—	1	1	2	—	—	1	6	4	3	1	—	
Hämeenlinnan piiri	—	—	2	3	—	—	—	3	8	4	23	9	—	
Hollolan »	—	—	1	3	—	—	—	—	4	—	9	7	—	

1) Porvoon mlk. kunnanlääkäri laskettu tähän. Asuu Porvoossa.

2) Anjalan kunnanlääkäri on myös Sippolan kunnanlääkäri, asuntopaikkana Sippola, eikä sen vuoksi ole laskettu tähän.

3) Köyliön ja Säkyän kunnanlääkäri on myös Euran kunnanlääkäri, asuntopaikkana Eura, eikä sen vuoksi ole laskettu tähän. Samaten Orispään kunnanlääkäri, joka asuu Pöytyällä.

4) Hollolan kunnanlääkäri laskettu tähän. Asuu Lahdessa. Padasjoen kunnanlääkäri on myös Kuhmoisten kunnanlääkäri, asuntopaikkana Kuhmoinen, eikä sen vuoksi ole laskettu tähän.

	Valtion palveluksessa olevat. <i>Au service de l'Etat.</i>			Kuntien palveluksessa olevat. <i>Au service des communes.</i>				Yksityisten palveluksessa olevat lääkärit. <i>Médecins au service de particuliers.</i>	Yksityisistä lääkäreistä. <i>Particuliers.</i>	Yhteensä lääkäreitä. <i>Total des médecins.</i>	Yksityispraktiikkaa harjoittavat lääkärit. <i>Médecins exerçant la pratique privée.</i>	Kattorit. <i>Sage-femmes.</i>	Hammaslääkärit. <i>Dentistes.</i>	Kierähtävät sairaanhoitajataret ja diakonissat. <i>Guardes-malades et diaconesses ambulantes.</i>
	<i>Au service de l'Etat.</i>			<i>Au service des communes.</i>										
	Piiri- ja aluelääkärit. <i>Médecins de district et médecins d'arrondissement spécial.</i>	Sairaala- ja muuta. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Kaupungin- ja kunnanlääkärit. <i>Médecins municipaux et médecins des communes.</i>	Sairaala- ja muuta. <i>Médecins des hôpitaux.</i>	Muut lääkärit. <i>Autres médecins.</i>	Sairaala- ja muuta. <i>Médecins des hôpitaux.</i>							
Kokkolan kaupunki.	1	—	2	1	—	—	—	—	1	1	2	2	2	
Jyväskylän »	—	—	—	1	—	—	—	1	2	5	6	—	12	
Vaasan piiri	—	1	—	4	—	—	—	—	5	17	—	—	15	
Kristiinankaupungin piiri	—	—	—	8	—	—	—	1	2	22	—	—	12	
Uudenkaarlepyyn »	—	—	—	5	—	—	—	—	5	15	—	—	16	
Kokkolan »	—	—	—	3	—	—	—	1	4	20	—	—	11	
Kuortaneen »	1	—	—	4	—	—	—	—	6	20	2	—	7	
Jyväskylän »	1	—	—	6	—	—	—	—	7	16	—	—	70	
<i>Oulun lääni.</i>	14	4	1	14	2	—	—	3	5	43	13	117	—	
Oulun kaupunki	1	2	1	2	2	—	—	2	1	11	4	14	2	
Raahen »	1	—	—	1	—	—	—	—	2	1	1	3	2	
Kemin »	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	
Tornion »	—	1	—	1	—	—	—	—	2	3	3	3	2	
Kajaanin »	1	1	—	1	—	—	—	—	3	2	2	3	12	
Oulun piiri	—	—	—	1	—	—	—	—	2	18	—	—	5	
Raahen »	—	—	—	1	—	—	—	—	3	9	—	—	9	
Kalajoen »	1	—	—	2	—	—	—	—	4	13	—	—	8	
Haapajärven piiri	1	—	—	3	—	—	—	—	4	11	—	—	8	
Kajaanin »	1	—	—	—	—	—	—	—	2	12	—	—	3	
Tornion »	1	—	—	—	—	—	—	1	2	7	—	—	5	
Pudasjärven »	2	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—	—	4	
Rovaniemen »	1	—	—	2	—	—	—	—	5	8	—	—	—	
Kittilän »	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	
Yhteensä koko maassa <i>Dans tout le pays</i>	55	79	116	194	48	18	31	200	741	317	874	456		
Ulkomailla <i>En étranger</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	17	5	—	—		

¹⁾ Pietarsaaren mlk. kunnanlääkäri laskettu tähän. Asuu Pietarsaaressa.

²⁾ Sitä paitsi 41, joiden osotetta ei tunneta.

Taulu II.

Tableau II.

Suojelusrokotus Suomessa vuonna 1923.
Vaccination antiovariologique en Finlande en 1923.

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de district.	Rokottamattomien luku papiston luetteloiden mukaan. <i>Nombre des enfants non vaccinés selon les registres du clergé.</i>				Rokotettujen luku. <i>Nombre des vaccinés.</i>				Rokotuksen tulos. <i>Résultat de la vaccination.</i>							Rokotettuja 3 viikonna peräkkäin tuloksettomasti. <i>Sujets vaccinés 3 ans de suite sans effet.</i>	Tarkastuksesta polsoalleitten lukumäärä. <i>Non-présents à l'examen de contrôle.</i>
	Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>		2—10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>		Alle 2 vuoden. <i>0 à 2 ans.</i>		2—10 vuotta. <i>2 à 10 ans.</i>		Alle 2 v:den <i>0 à 2 ans.</i>		2—10 v. <i>2 à 10 ans.</i>		Yli 10 v. <i>10 ans et au-dessus.</i>				
	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au-dessus.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au-dessus.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au-dessus.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au-dessus.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yli 10 vuoden. <i>10 ans et au-dessus.</i>	Vaihtamattomasti. <i>Imparfait.</i>	Täydellisesti. <i>Parfait.</i>	Vaihtamattomasti. <i>Imparfait.</i>	Täydellisesti. <i>Parfait.</i>	Vaihtamattomasti. <i>Imparfait.</i>		
<i>Uudenmaan lääni.</i>	5,039	3,768	46	8,853	2,622	1,677	9	4,308	2,571	27	1,632	15	8	—	—	55	—
Helsingin piiri ...	1,414	1,520	10	2,944	670	702	1	1,373	651	—	677	—	—	—	—	45	—
Loviisan » ...	1,807	1,054	22	2,883	979	399	2	1,380	979	—	398	1	2	—	—	—	—
Tammisaaren » ...	833	335	3	1,171	498	173	2	673	471	26	159	13	2	—	—	2	—
Lohjan » ...	985	859	11	1,855	475	403	4	882	470	1	398	1	4	—	—	8	—
<i>Turun ja Porin lääni.</i>	12,327	8,588	442	21,357	4,107	2,656	44	6,807	4,006	66	2,546	68	42	1	78	—	—
Turun ¹⁾ piiri ...	1,831	1,767	74	3,672	265	356	6	627	243	24	326	28	5	1	—	—	—
Uudenkaup. » ...	1,241	973	22	2,236	381	121	1	503	381	—	121	—	1	—	—	—	—
Rymättylän » ...	304	75	4	383	151	28	—	179	149	2	28	—	—	—	—	—	—
Salon » ...	1,351	884	13	2,248	571	309	3	883	571	—	309	—	3	—	—	—	—
Porin » ...	2,671	1,762	152	4,585	614	410	4	1,028	614	—	410	—	4	—	—	—	—
Ikaalisten » ...	1,770	1,763	137	3,690	715	733	22	1,470	688	21	705	23	22	—	—	11	—
Tyrvään » ...	972	409	26	1,407	502	156	2	660	500	—	154	—	1	—	—	5	—
Huittisten » ...	2,187	935	14	3,136	908	543	6	1,457	860	19	493	17	6	—	—	62	—
<i>Ahvenanmaan maak.</i>	472	144	3	619	305	76	—	381	303	2	75	1	—	—	—	—	—
Godbyn piiri	472	144	3	619	305	76	—	381	303	2	75	1	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni.</i>	8,862	4,791	283	13,936	3,462	1,474	30	4,966	3,280	132	1,404	47	24	—	79	—	—
Hämeenlinnan piiri	1,706	715	28	2,449	568	234	2	804	567	—	234	—	2	—	—	1	—
Hollolan » ...	1,688	725	12	2,425	735	224	2	961	683	32	208	6	2	—	—	30	—
Tammelan » ...	1,904	1,146	142	3,192	617	359	16	992	599	18	351	8	16	—	—	—	—
Tampereen » ...	1,239	753	5	1,997	435	220	—	655	429	3	218	2	—	—	—	3	—
Jämsän » ...	1,201	488	45	1,734	610	145	1	756	583	24	137	6	1	—	—	5	—
Ruoveden » ...	1,124	964	51	2,139	497	292	9	798	419	55	256	25	3	—	—	40	—
<i>Viipurin lääni.</i>	14,680	10,119	667	25,466	6,646	3,570	64	10,280	6,438	170	3,436	96	58	5	77	2	—
Viipurin piiri	2,716	1,439	5	4,160	1,405	543	4	1,952	1,328	49	504	19	3	—	—	49	—
Haminan »	1,772	1,223	99	3,094	763	392	6	1,161	759	4	387	4	6	—	—	1	—
Lappeenrannan piiri	1,707	1,498	171	3,376	772	320	4	1,096	762	3	311	5	4	—	—	11	—
Antrean » ...	2,109	1,547	191	3,847	750	327	1	1,078	750	—	327	—	1	—	—	—	—
Muolalan » ...	1,664	1,161	80	2,905	868	539	30	1,437	827	41	518	21	26	4	—	—	—
Käkisalmen » ...	1,194	377	1	1,572	495	199	1	695	499	1	190	1	—	—	—	4	—
Kurkijoen » ...	1,376	767	61	2,204	614	254	11	879	614	—	253	1	11	—	—	—	—
Sortavalan » ...	914	1,276	9	2,199	246	604	—	850	244	2	600	4	—	—	—	—	—
Salmin » ...	1,228	831	50	2,109	733	392	7	1,132	655	70	346	42	6	—	—	12	—

¹⁾ Turusta puuttuu tiedot rokottamattomien luvusta.

Lääni ja piirilääkäripiiri. Gouvernement et district de médecins de district.	Rokottamattomien luku papisten luetteloiden mukaan. Nombre des enfants non vaccinés selon les registres du clergé.				Rokotettujen luku. Nombre des vaccinés.				Rokotuksen tulos. Résultat de la vaccination.							Ikkokotoluja 3 vuorokauden tuloksesta. Sijalla uudeksi 3 ans de suite sans effet. Tarkastuksesta potassolletton haku- määrä. Non-présents à l'examen de contrôle.	5	—
	Alle 2 vuoden. 0 à 2 ans.		2—10 vuotta. 2 à 10 ans.		Alle 2 vuoden. 0 à 2 ans.		2—10 vuotta. 2 à 10 ans.		Alle 2 viden 0 à 2 ans		2—10 v. 2 à 10 ans		Yli 10 v. 10 ans et au-dessus					
	Yhteensä. Total.	Yli 10 vuoden. 10 ans et au- dessus.	Yhteensä. Total.	Yli 10 vuoden. 10 ans et au- dessus.	Yhteensä. Total.	Yli 10 vuoden. 10 ans et au- dessus.	Yhteensä. Total.	Yli 10 vuoden. 10 ans et au- dessus.	Täydellisesti. Partiel.	Vaihinlaasesti. Importé.	Täydellisesti. Partiel.	Vaihinlaasesti. Importé.	Täydellisesti. Partiel.	Vaihinlaasesti. Importé.	Täydellisesti. Partiel.			
<i>Mikkelin lääni.</i>	5,873	2,937	32	8,842	2,335	1,030	2	3,367	2,306	25	1,016	13	2	—	—	5	—	
Mikkelin piiri	1,052	577	12	1,641	545	295	2	842	542	3	295	—	2	—	—	—	—	
Heinolan »	1,434	326	3	1,763	646	107	—	753	641	1	106	—	—	—	—	5	—	
Joroisten »	1,445	509	17	1,971	491	250	—	741	491	—	250	—	—	—	—	—	—	
Savonlinnan »	1,942	1,525	—	3,467	653	378	—	1,031	632	21	365	13	—	—	—	—	—	
<i>Kuopion lääni.</i>	10,493	4,989	207	15,689	4,961	2,172	43	7,176	4,892	158	1,802	57	36	—	231	1	—	
Kuopion piiri	1,979	2,389	114	4,482	598	788	16	1,402	563	35	754	34	13	—	3	—	—	
Rautalammin piiri	1,326	182	7	1,515	687	77	1	765	631	18	72	—	1	—	43	—	—	
Ilisalmen »	2,479	1,081	40	3,600	1,211	473	8	1,692	1,079	48	435	9	8	—	113	—	—	
Pielisjärven ¹⁾ »	928	307	7	1,242	660	438	8	1,106	910	10	170	11	5	—	1	—	—	
Tohmajärven »	1,419	645	17	2,081	741	250	4	995	664	28	225	2	4	—	72	—	—	
Joensuun »	2,362	385	22	2,769	1,064	146	6	1,216	1,045	19	146	1	5	—	—	—	—	
<i>Vaasan lääni.</i>	16,754	6,274	363	23,391	6,628	2,162	33	8,823	6,465	126	2,104	36	33	—	59	10	—	
Vaasan piiri	2,843	1,023	11	3,877	1,111	555	3	1,669	1,093	18	545	10	3	—	—	—	—	
Kristiinankaup. piiri	3,759	1,374	60	5,193	1,639	283	2	1,924	1,529	74	254	13	2	—	52	—	—	
Uudenkaarlepyyn »	1,779	763	13	2,555	703	285	1	989	682	21	276	9	1	—	—	—	—	
Kokkolan »	2,366	1,040	68	3,474	932	498	3	1,433	925	6	488	4	3	—	7	—	—	
Kuortaneen »	2,960	711	12	3,683	1,302	221	1	1,524	1,295	7	221	—	1	—	—	—	9	
Jyväskylän »	3,047	1,363	199	4,609	941	320	23	1,284	941	—	320	—	23	—	—	—	1	
<i>Oulun lääni.</i>	12,393	7,914	330	20,637	4,463	3,328	49	7,840	4,179	193	3,097	194	48	—	129	—	—	
Oulun piiri	3,060	1,234	157	4,451	1,083	495	9	1,587	1,062	19	480	15	9	—	2	—	—	
Raahen »	881	865	45	1,791	209	247	2	458	209	—	246	1	2	—	—	—	—	
Kalajoen »	1,536	1,297	49	2,882	276	261	6	543	263	—	250	—	6	—	24	—	—	
Haapajärven »	1,787	733	1	2,521	604	325	1	930	595	9	321	3	1	—	1	—	—	
Kajaanin »	1,545	976	1	2,522	840	515	—	1,355	798	42	455	60	—	—	—	—	—	
Pudasjärven »	657	207	3	867	416	145	3	564	336	5	124	—	2	—	97	—	—	
Tornion »	1,414	1,546	45	3,005	402	799	23	1,224	391	10	787	8	23	—	5	—	—	
Rovaniemen »	1,237	853	28	2,118	437	393	4	834	417	20	362	31	4	—	—	—	—	
Kittilän »	276	203	1	480	196	148	1	345	108	88	72	76	1	—	—	—	—	
Yhteensä — Total	86,893	49,524	2,373	138,790	35,529	18,145	274	53,948	34,440	899	17,112	527	251	6	713	13	—	

¹⁾ Pielisjärveltä puuttuu tiedot rokottamattomien luvusta.

Taulu III.
Tableau III.

Suomen sairaanhoitolaitoksissa vuonna 1923 hoidetut sairaat.
Malades soignés dans les établissements d'hospitalisation sanitaire de Finlande en 1923.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvuolettien luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1922 jälkeen. Malades restés depuis 1922.	Malades entrés en 1923.	Vienna 1923 vastaanotetuista. Total des malades.	Hoidettujen kokonaisuusku. Total des malades.	Poistettu. Sortis.										Keskimäärin sairaalia pölvän kohd. Moyenne des malades par jour.	Keskimäärin sairaanhoitopiirien keskimäärin. Moyenne des journées de traitement par malade.
						Terveensä. Guéris.	Ameliorés.	Parannuskai- tulleena. Améliorés.	Parannuttua. Non-améliorés.	Diedit. Diedés.	Kuolleena. Mortués.	Non-traités.	Hollamatta. Non-traités.	Vuoteen 1924 jäinettä. Malades restés jusqu'en 1924.	Nyöteen 1924 jäinettä. Malades restés jusqu'en 1924.		
I. Yleiset sairaalat. Hôpitaux généraux.	4,585	3,305	62,041	65,346	44,017	9,125	2,861	3,570	2,356	3,417	1,357	358	20.8	3,718.7			
a) Valtion. — De l'Etat.	1,507	1,251	23,943	25,194	17,301	3,059	1,127	1,367	1,110	1,230	526	140	20.9	1,441.6			
Helsinki: Yleisen sairaalan kirurgi- nen osasto	200	168	2,863	3,031	1,936	307	80	154	385	169	68,715	22.7	188.3				
S:n s:n sisätautien osasto ...	80	67	741	808	77	343	238	67	13	70	25,394	31.4	69.6				
S:n s:n propedeuttinen » ...	78	68	679	747	110	302	148	106	11	70	25,944	34.7	71.1				
S:n s:n pathol. anat. » ...	14	13	85	98	1	22	44	5	13	13	3,839	39.2	10.5				
S:n s:n silmätautien » ...	50	35	719	754	363	251	82	—	25	33	15,426	20.5	42.3				
S:n s:n korvatautien » ...	30	12	468	480	376	21	19	16	33	15	7,184	15.0	19.7				
S:n s:n lasten » ...	40	32	320	352	105	79	58	62	14	34	12,982	36.9	35.6				
S:n s:n naistautien » ...	50	27	1,036	1,063	802	118	51	19	46	27	16,973	16.0	46.5				
Loviisa: Yleinen sairaala	26	16	484	500	444	21	5	16	8	6	6,824	13.6	18.7				
Turku: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	80	86	1,373	1,459	1,019	84	55	129	71	101	38,658	26.5	105.9				
Pori: Yleisen sairaalan lasaretti- osasto	25	20	433	453	365	38	5	27	2	16	6,752	14.9	18.5				
Godby: Yleinen sairaala	15	14	271	285	210	34	8	16	5	12	6,596	23.1	18.1				
Hämeenlinna: Lääninsairaalan lasa- retti-osasto	50	41	832	873	694	57	19	53	10	40	21,041	24.1	57.6				
Tampere: Yleisen sairaalan lasa- retti-osasto	90	84	1,196	1,280	947	90	30	96	33	84	32,315	25.2	88.5				
Viipuri: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	146-180	149	3,714	3,863	2,684	434	65	214	315	151	65,234	16.9	178.7				
Sortavala: Yleisen sairaalan lasa- retti-osasto	50	42	920	962	838	45	—	24	15	40	15,281	15.9	41.9				
Mikkeli: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	48	37	943	980	714	140	22	58	15	31	16,146	16.5	44.2				
Savonlinna: Yleisen sairaalan lasa- retti-osasto	30	27	907	934	761	96	13	33	7	24	11,106	11.9	30.4				
Kuopio: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	106	84	1,301	1,385	1,179	36	35	60	7	68	32,555	23.5	89.2				
Joensuu: Yleisen sairaalan lasa- retti-osasto	20	21	352	373	305	32	4	14	—	18	7,784	20.9	21.3				
Nurmes: S:n s:n s:n	12	16	222	238	174	30	11	10	—	13	4,720	19.8	12.9				
Mustasaari: Lääninsairaalan lasa- retti-osasto	40	39	1,087	1,126	818	135	50	51	17	55	22,453	19.9	61.5				
Jyväskylä: Yleisen sairaalan lasa- retti-osasto	30	24	494	518	368	60	16	36	5	33	12,879	24.9	35.3				
Oulu: Lääninsairaalan lasaretti- osasto	50-60	50	940	990	728	128	35	35	34	30	18,988	19.2	52.0				
Kajaani: Yleisen sairaalan lasa- retti-osasto	30	34	772	806	699	26	17	26	6	32	13,877	17.2	38.0				
Tornio: S:n s:n	20	17	333	350	208	33	7	15	14	23	6,950	19.9	19.0				
Rovaniemi: Yleinen sairaala	20	19	269	288	242	14	4	13	1	14	6,284	21.8	17.2				
Muonio: » »	6	4	15	19	14	4	—	1	—	—	474	24.9	1.3				
Inari: » »	9	—	24	24	15	4	1	3	—	1	825	34.4	2.3				
Sodankylä: » »	10	4	127	131	94	16	3	7	5	6	1,337	10.2	3.7				
Petsamo: Sairastupa	8	1	23	24	11	9	2	1	—	1	604	25.2	1.7				

Sairaala. Hôpital.	Sairastuvotteiden luku. Nombre de lits.	Muiden 1922. Malades restés depuis 1922.	Vuodelta 1922 jäljelle. Malades entés en 1922.	Vuonna 1923 vastaanotettuja. Malades entés en 1923.	Hoidettujen kokonaisuusluku. Total des malades.	Poistettu. Sortis.				Vuoden 1924 jännneinä. Malades restés jusqu'en 1924.	Nimbrn des journées de traitement.	Sairastohoitopiivien luku. Nombre des journées de traitement.	Sairastohoitopiivien keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Eestimäärä sairaita parva koti. Moyenne des malades par jour.	1,041.0
						Terveeni. Guéris.	Parannuksi. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Hoitamatta. Non-soignés.						
b) Kaupunkien. — Hôpitaux municipaux.	1,303	996	14,088	15,084	9,350	2,201	852	1,161	467	1,053	379,949	25.2	1,041.0		
Helsinki: Marian sairaalan sisätauti- osasto	201	161	1,646	1,807	566	503	231	275	42	190	62,160	34.4	170.3		
S:n s:n kirurginen osasto	95	94	2,541	2,635	2,118	129	55	84	153	96	35,578	13.5	97.5		
S:n s:n lasten »	40	28	178	206	97	22	12	25	13	37	9,472	46.0	26.0		
Kivclän sairaalan sisätauti- osasto	223	230	450	680	35	200	117	104	3	221	78,490	115.4	215.0		
Hanko: Kunnallissairaala	20	16	446	512	363	66	18	20	25	20	6,311	12.3	17.3		
Tammisaari: Sairaskoti	19	5	197	202	143	26	9	13	7	4	2,820	14.0	7.7		
Turku: Kunnallissairaalan lasaret- tiosasto	78	67	588	655	215	218	65	82	9	66	24,534	37.5	67.2		
Pori: Kunnallissairaala	45	21	535	556	465	31	5	30	10	15	8,226	14.8	22.5		
Uusikaupunki: Kunnallissairaala	8	3	76	79	63	5	5	6	—	—	1,794	10.1	2.2		
Hämeenlinna: Kunnallissairaala	20	23	149	172	99	13	21	25	—	14	4,956	28.8	13.6		
Tampere: Kunnallissairaalan lasa- rettiosasto	60	39	945	984	777	95	12	34	27	39	18,157	18.5	49.7		
Lahti: Kunnallissairaala	30	18	367	385	319	11	7	28	—	20	8,521	22.1	23.3		
Viipuri: Kunnallissairaalan lasaret- tiosasto	32	27	566	593	358	98	40	61	—	36	10,531	17.8	28.9		
Käkisalmi: Kunnallissairaala	14	8	294	302	218	31	22	17	4	10	3,099	10.3	8.5		
Lappeenranta: Kaupunginsairaala	28	8	361	369	298	36	1	16	1	17	3,583	9.7	9.8		
Hamina: Kunnallissairaala	13	4	89	93	60	15	3	7	3	5	1,543	16.6	4.2		
Kotka: Kunnallissairaalan lasa- rettiosasto	37	20	712	732	565	103	1	35	4	24	10,327	14.1	28.3		
Mikkeli: Kunnallissairaala	27	13	490	503	456	11	9	16	1	10	4,155	8.3	11.4		
Heinola: Kunnallissairaala	25	6	228	234	156	50	5	7	11	5	2,299	9.8	6.3		
Kuopio: Kaupunginsairaala	36	12	349	361	283	10	10	32	10	16	5,970	16.5	16.4		
Joensuu: »	12	7	119	126	68	12	14	19	2	11	1,668	13.2	4.6		
Vaasa: Kunnallissairaalan sisätauti- osasto	44	35	805	840	578	119	33	37	41	32	14,501	17.3	39.7		
Kristiinankaupunki: Kaupungin sairastupa	12	2	170	172	154	6	3	4	3	2	1,820	10.6	5.0		
Uusikaarlepyy: Kunnallissairaala	10	2	129	131	74	37	9	4	5	2	1,761	13.4	4.8		
Kokkola: Libeckin sairaalan lasa- rettiosasto	15	3	132	135	66	28	10	17	2	12	3,683	27.3	10.1		
Pietarsaari: Malmin sairaalan lasa- rettiosasto	65	53	814	867	471	144	71	63	64	54	19,546	22.5	53.6		
Oulu: Kunnallissairaalan yleisosast. S:n hermotautien osasto	24	24	288	312	164	56	27	29	9	27	10,357	33.2	28.4		
Sairaskoti	16	17	143	160	31	73	19	7	16	14	5,753	36.0	15.8		
Raahc: Gellmanin sairaalan lasa- rettiosasto	36	43	104	147	6	23	16	52	1	49	16,588	112.8	45.4		
18	7	127	134	84	30	2	12	1	5	2,746	20.5	7.5			
c) Maalaiskuntien — Des communes rurales.	900	469	12,452	12,921	9,446	1,781	442	537	253	462	188,814	14.6	517.3		
Elimäki: Sairastupa	16	5	161	166	128	18	2	2	5	11	3,122	18.8	8.6		
Espoo: »	20	14	204	218	134	32	8	22	2	20	5,563	25.5	15.2		
Iitti: »	16	11	154	165	121	14	15	8	3	4	2,769	16.8	7.6		
Kirkkonummi: Sairastupa	14	3	344	347	260	53	6	8	12	8	4,173	12.0	11.4		
Lohja: »	11	9	236	245	206	12	1	7	4	15	5,216	21.3	14.3		
Nurmijärvi: »	8	4	77	81	54	13	4	6	—	4	1,861	23.0	5.1		
Orimattila: »	16	17	156	173	127	10	13	12	4	7	4,460	25.8	12.2		
Porvoo: Maalaiskunnan sairastupa	30	11	245	256	201	31	2	15	1	6	4,846	18.9	13.3		
Vihti: Sairastupa	17	6	178	184	131	31	4	9	3	6	3,096	16.8	8.5		
Hyvinkää: »	14	3	51	54	39	3	5	5	—	4	1,002	18.6	2.7		
Huittinen: »	13	3	135	138	102	23	1	3	4	5	2,138	15.5	5.9		

*) Tähän sisältyvät myös kulkutautiosastolla hoidettujen hoitopäivät.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvuokkien luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1922 jälkeen. Malades restés depuis 1922.	Vuonna 1923 vastaanotettuja. Malades entrés en 1923.	Hoidettujen kokonaisluku. Total des malades.	Poistettu. Sortis.					Vuoteen 1924 jäseniä. Malades restés jusqu'en 1924.	Sairaanhoitopiirien luku. Nombre des journaux de traitement.	Sairaanhoitopiirien keskimäärä. Moyenne des journaux de traitement par malades.	Keskimäärä sairaita pölvää kohti. Moyenne des malades par jour.
					Terveinä. Guéris.	Amputoitu. Amputés.	Paremmaksi tulleena. Améliorés.	Parantunut. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.				
Hämeenkyrö: Sairastupa	5	1	27	28	18	2	4	2	1	1	627	22.4	1.7
Ikaalinen: »	10	3	109	112	97	10	2	3	—	—	1,817	16.2	5.0
Kankaanpää: »	8	6	129	135	109	18	3	6	—	4	1,423	10.5	3.9
Loimaa-Alastaro: »	17	4	71	75	57	11	1	—	1	5	1,197	16.0	3.3
Merikarvia: »	12	6	218	224	202	10	1	5	1	5	2,884	12.9	7.9
Parainen: »	8	3	73	76	47	9	5	6	3	6	2,003	26.4	5.5
Parkano: ¹⁾ »	3	—	15	15	13	—	2	—	—	—	138	9.2	0.4
Pöytyä, Yläne ja Oripää Sairastupa	10	6	191	197	156	11	3	17	2	8	2,784	14.1	7.6
Hausjärvi: Sairastupa	18	6	150	156	120	12	—	13	1	10	3,285	21.1	9.0
Janakkala: »	14	8	160	168	123	19	2	8	12	4	2,618	15.6	7.2
Jämsä: »	15	8	162	170	130	18	4	13	—	5	3,182	18.7	8.7
Kuhmoinen ja Padasjoki: Sairast.	10	1	79	80	47	11	11	8	—	3	1,049	13.1	2.9
Loppi: Sairastupa	10	5	190	195	135	36	3	8	4	9	3,799	19.5	10.4
Orivesi: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruovesi: »	16	13	174	187	106	37	3	21	7	13	4,421	23.6	12.1
Tammela: »	10	3	149	152	111	8	8	21	—	4	2,445	16.1	6.7
Urajala: »	11	10	98	108	61	26	7	7	1	6	2,519	23.3	6.9
Koivisto: »	14	4	162	166	111	25	11	11	5	3	1,887	11.4	5.2
Salmi: »	18	8	123	131	66	23	18	5	7	12	3,198	24.4	8.8
Suojärvi: »	5	—	71	71	56	10	1	2	2	2	850	12.0	2.3
Uusikirkko: »	13	12	191	203	157	10	9	14	7	6	2,977	14.7	8.2
Terijoki: »	11	4	165	169	106	44	5	5	2	7	1,432	8.5	3.9
Hartola: »	12	10	583	593	425	108	22	10	20	8	3,404	5.7	9.3
Heinävesi: »	13	5	162	167	135	8	8	13	3	3	2,172	13.0	6.0
Hirvensalmi: »	18	11	385	396	277	76	13	11	9	10	3,261	8.2	8.9
Joroinen: Naisyhdistyksen sairaala	13	2	207	209	176	18	10	3	2	—	2,297	11.0	6.3
Juva: Sairastupa	14	6	231	237	137	80	3	7	1	9	2,243	9.5	6.1
Kangasniemi: »	10	3	174	177	126	32	3	4	7	5	2,268	12.8	6.2
Mäntyharju: »	10	7	275	282	193	35	13	6	29	6	2,221	7.9	6.1
Pieksämäki: »	20	11	296	307	235	37	3	7	13	12	4,436	14.4	12.2
Puumala: »	10	2	120	122	103	5	3	4	—	7	1,362	11.2	3.7
Rantasalmi: »	19	8	333	341	239	65	10	12	11	4	3,031	8.9	8.3
Iisalmi: Kunnallissairaala	22	25	729	754	616	71	19	12	26	10	6,876	9.1	18.8
Iloantsi: Sairastupa	10	7	117	124	88	15	3	5	1	12	2,689	21.7	7.4
Juuka: »	10	2	115	117	100	8	4	2	3	—	1,068	9.1	2.9
Leppävirta: »	14	10	195	205	154	21	16	6	—	8	2,973	14.5	8.1
Liperi: »	19	17	241	258	180	51	6	5	—	16	3,972	15.4	10.9
Pielavesi: »	11	3	132	135	101	8	9	9	5	3	1,373	10.2	3.8
Pielisjärvi: »	10	7	165	172	102	33	20	3	—	14	3,762	21.9	10.3
Rautalampi: »	13	7	134	141	108	19	2	6	1	5	2,452	17.4	6.7
Suonenjoki: »	10	5	227	232	181	36	7	3	3	2	1,577	6.8	4.3
Jalasjärvi: »	15	13	215	228	175	31	9	3	—	10	3,843	16.9	10.5
Karstula: »	16	9	130	139	111	14	3	6	—	5	1,863	13.4	5.1
Kauhajoki: »	12	14	348	362	283	58	6	8	1	6	4,124	11.4	11.3
Keuruu: »	12	8	110	118	83	16	11	7	—	1	2,224	18.8	6.1
Lappajärvi y. m.: Sairastupa ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lapua: Sairastupa	14	4	159	163	112	22	14	10	—	5	2,297	14.1	6.3
Laukaa: ³⁾ »	19	—	117	117	68	28	4	6	2	14	3,572	30.5	9.8
Närpiö: »	14	4	233	237	181	26	8	10	1	11	2,853	12.0	7.8
Pihtipudas: »	15	5	207	212	180	4	4	11	2	11	2,767	13.1	7.6
Saarijärvi: »	14	1	170	171	105	38	7	9	8	4	2,256	13.2	6.2
Viitasaari: »	17	12	204	216	154	34	6	15	—	7	3,904	18.1	10.7
Virrat: »	26	12	303	315	207	71	6	14	6	11	5,277	16.8	14.5
Ähtäri: »	10	10	238	248	184	43	8	8	—	5	2,751	11.1	7.5
Kemijärvi: »	7	8	95	103	76	12	—	5	2	8	3,331	32.4	9.0
Kuusamo: »	10	10	134	144	95	23	8	6	2	10	2,734	19.0	7.5
Nivala: ²⁾ »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pudasjärvi: »	10	10	117	127	81	20	9	8	1	8	2,999	23.6	8.2
Ylivieska: »	10	4	166	170	131	17	3	8	—	6	2,239	13.2	6.1
Kuhmoniemi: ³⁾ »	6—8	—	37	37	18	13	—	3	—	3	1,562	42.2	4.3

¹⁾ Suljettiin $\frac{1}{2}$. ²⁾ Suljettu. ³⁾ Avattiin $\frac{1}{2}$.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvoiteitten luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1922 Malades restés depuis 1922.	Vuonna 1923 vastaanotettuja. Malades entrés en 1923.	Hoitotujen kokonaisuuden Total des malades.	Poistettu. Sortis.					Vuoteen 1924 jääneitä. Malades restés jusqu'en 1924.	Sairaanhoitopiirien luku. Nombre des journaux de traitement.	Sairaanhoitopiirien keskimäär. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäär. sairaala- päiviä kohti Moyenne des malades par jour.
					Parantunut. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Hoitamatta. Non-traités.	Parantunut. Non-améliorés.	Parantunut tulleena. Améliorés.				
d) Yksityisten ja yhdistysten. — <i>Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.</i>	885	589	11,558	12,147	7,920	2,084	440	505	526	672	262,455	21.6	719.1
Helsinki: Diakonissalaitos	132	125	1,661	1,786	626	586	119	73	262	120	51,074	28.6	139.9
Sanitas	28	9	653	662	464	110	15	22	31	20	7,182	11.5	19.7
Eira: Sairaalaosasto	45	23	690	713	424	179	32	28	31	19	10,560	14.8	28.9
Mehiläinen: »	34	20	783	803	651	73	19	16	20	24	8,652	10.8	23.7
Prof. O. A. Boijen gynäköl. sairaala	8	4	224	228	175	44	3	1	3	2	1,958	8.6	5.4
Tri Gylling & Sandelinin sairaala	14	14	502	516	451	24	11	6	14	10	4,760	9.2	13.0
Tallbackan Sairaskoti	15	15	83	98	18	57	8	—	1	14	5,372	54.8	14.7
Helsingin Sairaskoti	47	45	13	58	—	—	3	8	—	47	15,994	275.8	43.8
Tri T. Länsimäen sair.	16	8	420	428	418	3	—	3	1	3	4,415	10.3	12.1
Porvoo: Sairaskoti	20	14	526	540	466	29	5	12	12	16	5,922	11.0	16.2
Högsand: Risatautisten lasten parantola ¹⁾	30	—	57	57	—	18	2	—	3	34	6,532	11.5	17.9
Fiskars: Tehtaan sairaala	10	1	43	44	23	9	3	5	2	2	968	22.0	2.7
Turku: Lääkärien sairaskoti	28	16	630	646	512	60	21	23	11	19	8,022	12.4	22.0
Turku: Yhdistyksen „Lasten Hyväksi” lastensairastupa	16	10	95	105	55	13	5	21	3	8	3,648	34.7	10.0
Rauma: Steniuksen sairaala	23	6	350	356	273	39	10	23	—	11	4,724	13.3	12.9
Naantali: Kalevanniemen-parantola	40	42	38	80	36	—	1	2	2	39	16,141	201.8	44.2
Noormarkku: Eva Ahlströmin sairaalan lasarettiosasto	25	15	450	465	363	34	15	19	15	19	6,022	13.0	16.5
Maarianhamina: Yksit. sairaala	8	7	149	156	93	43	5	8	2	5	2,340	15.0	6.4
Tampere: Finlayson & K:nin sairaala	18	4	138	142	75	40	3	14	1	9	2,790	19.6	7.6
Valkeakoski: Tehtaan sairaala	14	6	112	118	84	14	3	7	1	9	1,947	16.5	5.3
Forssa: Tehtaan sairaala	11	9	144	153	113	13	7	6	7	7	2,923	19.1	8.0
Mänttä: Tehtaan sairaala	14	3	145	148	117	23	—	4	2	2	2,346	15.9	6.4
Viipuri: Diakonissalaitos	30	23	482	505	188	178	47	42	20	30	10,732	21.3	29.4
Prof. Strömborgin yksit. silmäklinikka	30	10	487	497	302	145	27	—	12	11	7,393	14.9	20.3
Sortavala: Diakonissalaitos	35	19	561	580	322	130	27	54	23	24	11,104	19.1	30.4
Impilahti: Pitkänrannan tehtaan & Diesen Wood O. Y:n sairaala	4	1	48	49	42	3	—	2	—	2	522	10.7	1.4
Lappeenranta: Kaukaan tehtaan sairaala	8	7	122	129	101	6	3	2	10	7	1,621	12.6	4.4
Karhula: Tehtaan sairaala	22	5	245	250	160	38	10	17	7	18	4,066	16.3	11.1
Vaajasalon kaatuvatautisten parantola	50	55	12	67	3	6	3	—	—	55	19,355	288.9	53.0
Vaasa: Pumpulitehtaan sairaala	9	3	96	99	66	21	3	—	5	4	1,554	15.7	4.3
Oulu: Diakonissalaitos	56	39	1,120	1,159	959	61	20	60	7	52	22,799	19.7	62.5
Oulu: Kaatuvatautisten koti	15	10	4	14	—	3	2	1	—	8	3,139	224.2	8.6
Kemi: Karihaaran sairaala	20	21	475	496	340	82	8	26	18	22	5,878	13.5	16.1
II. Mielisairaalat.	3,116	2,963	2,308	5,271	421	701	675	200	58	3,216	1,126,267	213.7	3,085.7
<i>Asiles a'aliénés.</i>													
a) Valtion. — <i>De l'Etat.</i>	1,309	1,281	1,136	2,417	201	392	462	85	—	1,277	466,602	193.0	1,278.4
Lapinlahden keskuslaitos	123	130	455	585	32	192	203	27	—	131	49,141	84.0	134.6
S:n s:n rajatilaosasto	32	25	73	98	8	42	26	2	—	20	8,485	86.6	23.2
Pitkänniemen keskuslaitos	540	539	148	687	23	49	58	26	—	531	197,052	286.8	539.9
Niuvanniemen »	330	324	108	432	28	19	45	11	—	329	119,108	274.4	326.3
Seilin turvalaitos	52	2) 64	3	67	—	—	—	2	—	2) 65	23,493	350.6	64.4
Turku: Kuritushuoneen mielisairaala	70	55	37	92	17	1	13	1	—	60	19,299	209.8	52.9
Lääninsairaalan vastaanottolaitos	47	37	96	133	33	19	39	8	—	34	12,125	91.2	33.2

¹⁾ Avoimena ²⁾/₇—³⁾/₁₃. ²⁾ Näistä perhehoidossa 13. ³⁾ Näistä perhehoidossa olevien 4,716.

Sairaala. Hôpital.	Sairaanvoteltten luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1922 vuottaanoteltulta. Malades restés depuis 1922.	Vuonna 1923 vastaanoteltulta. Malades entrés en 1923.	Hoidettujen kokonaisluku. Total des malades.	Poistettu. Sortis.					Vuoden 1924 jäseniä. Malades restés jusqu'en 1924.	Sairaanhoitopiirien luku. Nombre des journaux de traitement.	Sairaanhoitopiirien keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairailla pitäviä kohti Moyenne des malades par jour.
					Terveenti. Guéris.	Parannuttu. Non-améliorés.	Parannaksi tulleena. Améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Holtamatta. Non-traités.				
Viipuri: S:n s:n.....	47	44	120	164	39	45	31	2	—	47	15,583	95.0	42.7
Mustasaari: S:n s:n	48	43	78	121	17	18	42	3	—	41	15,378	127.1	42.1
Oulu: S:n s:n.....	20	20	18	38	4	7	5	3	—	19	6,938	182.6	19.0
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.	1,142	1,154	497	1,651	88	135	80	55	57	1,236	429,875	260.4	1,177.7
Helsinki: Kivelän sairaalan mielisairasten osasto	160	157	97	254	4	36	29	11	2	172	60,810	239.4	166.6
Nikkilän mielisairaala	450	458	132	590	4	38	22	17	—	509	168,273	235.2	461.0
Turku: Kunnallissairaalan mielisairasten osasto	190	157	75	232	28	8	8	15	2	171	59,705	257.3	163.6
Tampere: Hatanpään mielisairaala	180	197	77	274	25	31	8	3	—	207	73,910	269.7	202.5
Viipuri: Kaupungin mielisairaala	114	119	80	199	17	14	4	7	48	109	42,766	214.9	117.2
Kotka: Kunnalliskodin mielisairasten vastaanottolaitos	18	31	6	37	5	—	—	—	—	32	12,180	329.2	33.4
Kuopio: Harjulan kunnalliskodin mielisairasten osasto	30	35	30	65	5	8	9	2	5	36	12,231	188.2	33.5
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	530	391	362	753	54	55	49	36	1	558	178,725	237.4	489.7
Tuusula: Kellokosken piirimielisairaala	116	127	42	169	10	5	22	5	1	126	44,993	266.2	123.3
Iitti: Kunnan mielisairaala	35	44	15	59	5	5	2	7	—	40	14,276	242.0	39.1
Uusikaupunki: Lounais-Suomen piirimielisairaala	120	105	57	162	12	17	8	8	—	117	40,348	249.1	110.5
Harjavalta: Piirimielisairaala	80	61	50	111	2	9	8	6	—	86	29,100	262.2	79.7
Tammela: Kunnalliskodin mielisairasten osasto	10	21	3	24	—	1	—	2	—	21	8,215	342.3	22.5
Jämsä: Kunnan mielisairaala	15	12	7	19	3	2	—	1	—	13	4,123	217.0	11.3
Pielavesi: Kunnan mielisairaala	18	21	9	30	5	—	1	1	—	23	8,506	283.5	23.3
Seinäjäki: Piirimielisairaala ²⁾	120-136	—	179	179	17	16	8	6	—	132	29,164	162.9	101.3
d) Yksityisten ja yhdistysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.	135	137	313	450	78	119	84	24	—	145	51,065	113.5	139.9
Helsinki: Kammin sairaala hermo- ja mielisairaita varten	75	73	283	356	76	119	68	12	—	81	27,227	76.5	74.6
Sortavala: Diakoonilaitoksen mielisairaala ¹⁾	60	64	30	94	2	—	16	12	—	64	23,838	253.6	55.3
III. Lapsenpäästölaitokset.													
Maternités.	453	193	12,153	12,346	11,663	52	36	49	309	237	104,819	8.5	287.2
a) Valtion. — De l'Etat.	58	46	2,368	2,414	2,261	8	9	8	82	46	19,929	8.3	54.6
Helsinki: Yleisen sairaalan lapsenpäästöosasto	50	40	2,066	2,106	1,977	—	6	8	76	39	17,713	8.4	48.5
Pori: S:n s:n s:n	4	6	169	175	173	—	—	—	—	2	1,056	6.0	2.9
Kajaani: S:n s:n s:n ³⁾	2	—	36	36	34	—	—	—	—	2	295	8.2	1.6
Tornio: S:n s:n s:n	2	—	97	97	77	8	3	—	6	3	865	8.9	2.4
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.	167	73	5,214	5,287	4,950	35	16	20	158	108	44,714	8.5	122.5
Turku: Tri C. von Heidekenin lapsenpäästölaitos	30	16	1,072	1,088	1,003	12	9	3	39	22	8,887	8.2	24.3
Pori: Lapsenpäästölaitos ⁴⁾	6	—	136	136	131	—	—	1	—	1	1,102	8.1	3.6

¹⁾ Elätteellä 34. ²⁾ Avattiin 12/3. ³⁾ Avattiin 1/3. ⁴⁾ Avattiin 20/3.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvuokkeiden luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1922 jaanetta. Malades restés depuis 1922.	Vuodelta 1922 vaikaneuilla. Malades antes en 1922.	Hoidettujen kokonaisuusku. Total des malades.	Poistettu. Sortis.							Vuoteen 1924 jäineitä. Malades restés jusqu'en 1924.	Sairaanhoidon päivien luku. Nombre des journées de traitement.	Keskimääräinen sairaala- päivä kohti. Moyenne des malades par jour.	Keskimääräinen sairaala- päivä kohti. Moyenne des malades par jour.
					Terveen. Guéris.	Parannuksi tulleen. Améliorés.	Parannumatta. Non-améliorés.	Kuolleena. Décédés.	Hoitamatta. Non-traités.	Kuolleena. Décédés.	Parannumatta. Non-améliorés.				
Tampere: Lapsenpäästölaitos	32	21	1,226	1,247	1,167	11	—	5	39	25	9,781	7.8	26.8		
Viipuri: »	18	8	799	807	756	11	4	6	18	12	6,486	8.0	17.8		
Sortavala: »	7	2	173	175	168	—	—	1	3	3	1,349	7.7	3.7		
Käkisalmi: »	7	2	113	115	110	—	—	1	1	3	836	7.3	2.3		
Kotka: »	10	6	378	384	360	—	—	1	14	9	2,953	7.7	8.1		
Joensuu: ¹⁾ »	8	—	27	27	26	—	—	1	—	—	259	9.6	2.9		
Vaasa: »	8	2	252	254	238	—	—	1	5	10	2,335	9.2	6.4		
Pietarsaari: »	12	3	339	342	324	1	—	—	11	6	2,980	8.7	8.2		
Jyväskylä: »	16	3	220	223	219	—	—	—	—	4	3,417	15.3	9.4		
Oulu: »	9	10	407	417	378	—	—	2	1	25	3,676	8.8	10.1		
Raahel: »	4	—	72	72	70	—	—	—	—	—	653	9.1	1.8		
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	12	—	207	207	197	2	1	—	—	7	1,570	7.6	4.3		
Vihti: Lapsenpäästölaitos.....	5	—	112	112	102	2	1	—	—	7	728	6.5	2.0		
Pieksämäki	4	—	42	42	42	—	—	—	—	—	435	10.4	1.2		
Liperi:	3	—	53	53	53	—	—	—	—	—	407	7.7	1.1		
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.	216	74	4,364	4,438	4,255	7	10	21	69	76	38,606	8.7	105.8		
Helsinki: Eira, Lapsenpäästösasto	11	6	261	267	257	—	—	3	—	7	2,719	10.2	7.4		
Mehiläinen »	8	3	149	152	147	—	—	1	—	4	1,593	10.5	4.4		
Prof. O. A. Boijen lapsenpäästö- laitos	23	10	643	653	633	—	—	—	7	13	5,843	8.9	16.0		
Tri Gyllingin ja Sandelinin sairaal.	24	6	271	277	254	—	—	1	15	7	2,850	10.3	7.8		
Tri T. Länsimäen sairaala	7	3	102	105	104	—	—	1	—	—	669	6.4	1.8		
Nti Maukosen »	2	—	24	24	24	—	—	—	—	—	214	8.9	0.6		
Porvoo: Lapsenpäästölaitos	12	5	207	212	206	2	—	—	2	2	1,872	8.8	5.1		
Loviisa: »	6	1	111	112	106	—	1	1	—	4	1,065	9.5	2.9		
Hanko: »	9	1	118	119	115	3	—	1	—	—	946	7.9	2.6		
Tammisaari: Lapsenpäästölaitos ..	5	1	136	137	126	1	—	2	2	6	1,378	10.1	3.8		
Turku: Yksityinen lapsenpäästö- laitos	14	1	413	414	385	—	—	1	22	6	3,027	7.3	8.3		
Rauma: Lapsenpäästölaitos	3	—	99	99	97	1	—	1	—	—	837	8.5	2.3		
Noormarkku: Eva Ahlströmin sai- raalan lapsenpäästösasto	5	3	109	112	106	—	—	—	6	—	1,127	10.1	3.1		
Salo: Lapsenpäästölaitos	6	2	95	97	94	—	1	—	2	—	983	10.1	2.7		
Hämeenlinna: Lapsenpäästölaitos	7	3	167	170	160	—	3	—	2	5	1,453	8.5	4.0		
Lahti: »	16	6	284	290	276	—	3	1	5	5	2,356	8.1	6.5		
Riihimäki: »	12	1	182	183	175	—	—	—	2	6	1,386	7.6	3.8		
Kouvola: »	12	—	79	79	79	—	—	—	—	—	560	7.1	1.5		
Mikkeli: »	7	8	249	257	253	—	—	1	—	3	2,049	7.9	5.6		
Savonlinna: »	7	3	198	201	196	—	1	1	1	2	1,368	6.8	3.7		
Heinola: »	2	—	48	48	46	—	1	1	—	—	481	10.0	1.3		
Kuopio: »	14	8	316	324	313	—	—	3	3	5	3,006	9.3	8.2		
Kemi: Karihaaran »	4	3	103	106	103	—	—	2	—	1	824	7.8	2.3		
IV. Keuhkotautiparantolat. <i>Hôpitaux pour les tuber- culeux.</i>	828	669	2,462	3,131	246	1,185	529	262	228	681	272,740	87.1	747.2		
a) Valtion. — De l'Etat.															
Halilan keuhkotautiparantola	160	136	482	618	77	222	136	17	40	126	55,888	90.4	153.1		
b) Kaupunkien. — Hôpit. municipaux.	245	197	655	852	16	234	97	192	99	214	69,364	81.4	190.0		
Helsinki: Kivelän sairaalan tuber- kulosiosasto	138	107	299	406	3	120	47	110	9	117	34,539	85.1	94.6		

1) Avattiin 1/10.

Sairaala. Hôpital.	Sairasvotettujen luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1922 Malades restés depuis 1922.	Vuonna 1923 vastaanotettuja. Malades entrés en 1923.	Hoidettujen kokonaisluku. Total des malades.	Poistettu. Sortis.						Vuoden 1924 jälkeksi. Malades restés jusqu'en 1924.	Sairaanhoidon päivien luku. Nombre des journées de traitement.	Sairaanhoidon päivien keskimäärä. Moyenne des journées de traitement par malade.	Keskimäärä sairaita päivää kohhti. Moyenne des malades par jour.
					Terveent. Guéris.	Amplioit. Améliorés.	Paremmaksi tulleena. Régérés.	Parannuttua. Non-améliorés.	Kolleetta. Décédés.	Non-traités.				
Humaliston sairaala	45	44	153	197	—	67	23	64	7	41	14,648	74.4	40.1	
Tampere: Keuhkotautiparantola .	30	24	96	120	12	37	14	—	27	30	10,314	85.9	28.3	
Kotka: »	10	6	14	20	—	4	—	—	—	5	2,379	119.0	6.5	
Pietarsaari: Malmin sairaalan keuhkotautiosasto	22	16	93	109	1	6	13	7	61	21	7,484	68.7	20.5	
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	26	16	74	90	4	45	17	6	4	14	6,778	75.3	18.6	
Ruovesi: Keuhkotautiparantola ..	16	15	55	70	4	32	13	5	3	13	5,820	83.1	15.9	
Närpiö: »	10	1	19	20	—	13	4	1	1	1	958	47.9	2.6	
d) Yksityisten ja yhdistysten. — Hôp. particuliers et appartenant à des sociétés.	397	320	1,251	1,571	149	684	279	47	85	327	140,710	89.6	335.5	
Lohja: Kouluparantola	26	26	12	38	9	—	2	1	—	26	9,678	254.7	26.5	
Nummela: Keuhkotautiparantola.	95	81	236	317	12	144	48	18	2	93	33,993	107.2	93.1	
Kauttua: »	10	6	42	48	3	19	16	1	—	9	3,423	71.3	9.4	
Hämeenlinna: Sairion keuhkotautiparantola	20	20	51	71	5	20	21	3	2	20	7,024	98.9	19.2	
Takaharju: Keuhkotautiparantola.	115	89	382	471	36	234	57	5	58	81	37,611	79.9	103.0	
Iisalmi: Keuhkotautiparantola ...	25	25	60	85	17	38	4	2	—	24	7,598	89.4	20.8	
Alavus: »	22	12	73	85	21	23	19	2	—	20	7,786	91.6	21.3	
Kurikka: »	20	14	88	102	14	30	37	3	—	18	6,689	65.6	18.3	
Teuva: »	12	7	51	58	7	17	21	2	—	11	4,205	72.5	11.5	
Vöyri: »	19	8	63	71	3	34	16	1	1	16	6,786	95.6	18.6	
Oulainen: »	33	32	193	225	22	125	38	9	22	9	15,917	70.7	43.6	
V. Leprasairaala.														
Léproserie.														
a) Valtion. — De l'Etat.														
Orivesi: Leprasairaala	45	23	4	27	—	1	—	3	—	23	8,868	328.4	24.3	
VI. Veneeriset sairaalat.														
Sections syphilitiques.														
a) Valtion. — De l'Etat.														
Helsinki: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	110	88	861	949	834	—	8	6	—	101	32,615	34.4	89.4	
Kuntahden ylim. veneerinen sairaala	115	69	494	563	496	—	—	—	—	67	26,764	47.5	73.3	
Töölön s:n s:n s:n	114	72	567	639	571	—	—	—	—	68	26,855	42.0	73.6	
Turku: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	60	17	213	230	167	16	—	3	27	17	7,586	33.0	20.8	
Pori: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	25	8	150	158	157	—	—	—	—	1	2,705	17.1	7.4	
Hämeenlinna: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	18	6	58	64	58	—	1	—	—	5	2,094	32.9	5.7	
Ylim. veneerinen sairaala	17	6	70	76	66	—	4	2	—	4	2,127	28.0	5.8	
Tampere: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	45	19	147	166	143	9	—	1	1	12	5,320	32.0	14.6	
Viipuri: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	120	88	1,214	1,302	1,099	—	63	32	—	108	36,525	28.1	100.1	
Sortavala: Yleisen sairaalan syfiliittinen osasto	40	35	314	349	293	22	—	5	—	29	9,764	28.0	26.8	

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairaavuosien luku. <i>Nombre de lits.</i>	Vuodelta 1922 jällelta. <i>Malades restés depuis 1922.</i>	Vuonna 1923, vastaanotettiin. <i>Malades entrés en 1923.</i>	Hoidettujen kokonaisuus. <i>Total des malades.</i>	Poistettu. <i>Sortis.</i>						Vuoteen 1924 jähneitä. <i>Malades restés jusqu'en 1924.</i>	Sairaanhoitopäivien luku. <i>Nombre des journées de traitement.</i>	Keskimäärä Moyenne des malades par jour.	Keskimäärä Moyenne des journées de traitement par malade.
					Terveenä. <i>Guéris.</i>	Amputoitu. <i>Amputés.</i>	Paremmaksi tulleena. <i>Améliorés.</i>	Parantumatta. <i>Non-améliorés.</i>	Kuolleena. <i>Décédés.</i>	Hoitamatta. <i>Non-traités.</i>				
Mikkeli: Lääninsairaalan syfiliit- tinen osasto	30	13	97	110	98	—	6	—	—	6	3,124	28.4	8.6	
Savonlinna: Yleisen sairaalan s:n s:n Ylim. veneerinen sairaala	10	10	129	139	123	3	—	3	—	10	2,865	20.6	7.8	
Kuopio: Lääninsairaalan syfiliitti- nen osasto	10	5	71	76	62	4	—	1	—	9	2,053	27.0	5.6	
Joensuu: Yleisen sairaalan s:n s:n	66	33	336	369	344	7	—	3	—	15	8,078	21.9	22.1	
Nurmes: S:n s:n s:n	20	14	142	156	135	4	—	1	—	16	5,465	35.0	15.0	
Mustasaari: Lääninsairaalan syfi- liittinen osasto	13	—	55	35	33	—	—	—	—	2	1,318	37.7	9.1	
Jyväskylä: Yleisen sairaalan syfi- liittinen osasto	80	31	110	141	114	9	—	1	2	15	5,352	38.0	14.7	
Oulu: Lääninsairaalan syfiliittinen osasto	45	19	74	93	79	6	—	—	1	7	3,498	37.6	9.6	
Ylim. veneerinen sairaala ¹⁾	25-50	—	185	185	126	28	6	3	5	17	4,588	24.8	12.6	
Kajaani: Yleisen sairaalan syfi- liittinen osasto	35	16	42	58	39	16	1	—	2	—	1,367	23.6	9.1	
Tornio: S:n s:n s:n	5	1	10	11	11	—	—	—	—	—	204	18.5	0.6	
	20	13	134	147	125	—	—	3	5	14	4,450	30.3	12.2	
VII. Kulkutautisairaalat.														
Hôpitaux pour les maladies épidémiques.														
	985	237	3,916	4,153	3,109	248	185	255	60	296	89,229	21.5	244.5	
b) Kaupunkien. — <i>Hôpit. municipaux.</i>														
	843	184	3,231	3,415	2,702	144	143	144	49	233	67,799	19.9	185.7	
Helsinki: Kulkutautisairaala	200	97	1,175	1,272	994	10	107	40	10	111	31,521	24.8	86.4	
Tammisaari: Kulkutautisairaala	12	—	2	2	2	—	—	—	—	—	70	35.0	0.2	
Turku: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	116	11	131	142	107	—	1	8	17	9	2,522	17.8	6.9	
Rauma: Kulkutautisairaala	30	1	10	11	10	—	—	1	—	—	162	14.7	0.4	
Pori: »	20	—	8	8	8	—	—	—	—	—	249	31.1	0.7	
Uusikaupunki ²⁾ : »	20	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Maarianhamina: »	10	—	12	12	12	—	—	—	—	—	193	16.1	0.5	
Hämeenlinna: »	20	—	63	63	58	—	—	—	—	5	1,434	22.8	3.9	
Lahti: »	20	1	35	36	26	3	2	1	1	3	534	14.8	1.5	
Tampere: Kunnallissairaalan kul- kutautesasto	104	34	553	587	446	55	11	36	—	39	13,222	22.5	36.2	
Viipuri: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	30	4	110	114	102	3	—	1	—	8	2,441	21.4	6.7	
Sortavala: Kulkutautisairaala	24	4	78	82	60	12	2	5	—	3	891	10.9	2.4	
Hamina: »	6	—	24	24	23	—	—	14	—	—	828	34.5	2.3	
Kotka: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	25	7	101	108	81	1	1	1	—	11	1,461	13.5	4.0	
Mikkeli: Kulkutautisairaala	6	—	5	5	5	—	—	—	—	—	93	18.6	0.3	
Savonlinna: »	18	7	326	333	293	16	5	14	—	5	2,013	6.0	5.5	
Isalmi: »	15	4	48	52	38	6	2	4	1	1	643	12.4	1.8	
Vaasa: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	30	—	112	112	84	—	—	—	15	13	2,713	24.2	7.4	
Kolarasairaala	6	—	22	22	18	—	1	—	—	3	380	17.3	1.0	
Kokkola: Libeckin sairaalan kulku- tautiosasto	20	—	8	8	6	—	—	2	—	—	115	14.4	0.3	
Pietarsaari: Malmin sairaalan kul- kutautesasto	25	—	39	39	35	—	—	1	—	3	549	14.1	1.5	
Jyväskylä: Kulkutautisairaala	11	—	18	18	16	—	1	1	—	—	425	23.6	1.2	
Oulu: Kunnallissairaalan kulku- tautiosasto	36	3	88	91	78	2	—	3	—	8	1,980	21.8	5.4	
Raahe: Kulkutautisairaala	8	—	1	1	1	—	—	—	—	—	14	14.0	0.0	

¹⁾ Suljettiin ²⁾ Kts. ryhmä I b.

Sairaala. <i>Hôpital.</i>	Sairasvuoteitten luku. <i>Nombre de lits.</i>	Vuodelta 1922 jällelää. <i>Malades restés depuis 1922.</i>	Vuonna 1923 vastaanotettuja. <i>Malades entrés en 1923.</i>	Hoidekkujen kokonaisluku. <i>Total des malades.</i>	Poistettu. <i>Sortis.</i>					Vuoteen 1924 jääneitä. <i>Malades restés jusqu'en 1924.</i>	Sairaanhoitopäivien luku. <i>Nombre des journées de traitement.</i>	Sairaanhoitopäivien keskimäärä. <i>Moyenne des malades par jour.</i>	Keskimäärä sairaita päivää kohti. <i>Moyenne des malades par jour.</i>
					Terveenk. <i>Guéris.</i>	Amplioit. <i>Améliorés.</i>	Paremmaksi tulleena. <i>Améliorés.</i>	Parantumatta. <i>Non-guérés.</i>	Kuolleena. <i>Mortués.</i>				
Kajaani: Kulkutautisairaala	14	11	173	184	136	23	7	10	—	8	2,378	12.9	6.5
Tornio: »	10	—	14	14	12	1	—	—	—	1	314	22.4	0.9
Kemi: »	7	—	73	73	49	12	3	2	5	2	654	9.0	1.8
c) Maalaiskuntien. — Des communes rurales.	128	46	662	708	380	104	42	111	9	62	20,919	29.5	57.3
Helsingin pit: Kulkutautisairaala	20	—	167	167	94	30	11	18	—	14	3,298	19.7	9.0
Espoo: »	25	—	20	20	20	—	—	—	—	—	743	37.2	2.0
Vihti: »	5	—	6	6	5	—	—	1	—	—	63	10.5	0.2
Ikaalinen: »	10	—	15	15	15	—	—	—	—	—	269	17.9	0.7
Jämsä: Kulkutautisairaala	5	—	3	3	—	3	—	—	—	—	32	10.7	0.1
Viipurin pitäjät: »	51	44	422	466	224	71	28	86	9	48	15,434	33.1	42.3
Kymi: »	6	2	22	24	16	—	—	6	—	—	938	39.1	2.6
Pielavesi: »	6	—	7	7	6	—	—	1	—	—	142	20.3	0.4
d) Yksityisten ja yhdis- tysten. — Hôpit. particuliers et appartenant à des sociétés.													
Porvoo: Kulkutautisairaala	14	7	23	30	27	—	—	—	2	1	511	17.0	1.4
VIII. Vankilain sairaalat. 2)													
Hôpitaux des prisons.	154	76	774	850	504	211	36	11	—	88	28,504	33.5	78.1
Helsinki: Lääninvankilan sairaala	50	6	79	85	47	24	8	—	—	6	3,084	36.3	8.4
Keskusvankilan sairaala	39	32	202	234	63	119	11	2	—	39	12,363	52.8	33.9
Turku: Keskusvankilan sairaala ..	21	19	159	178	131	22	1	3	—	21	5,918	33.3	16.2
Hämeenlinna: Keskusvankilan sai- raala	18	5	63	68	57	7	2	—	—	2	1,927	28.3	5.3
Viipuri: Lääninvankilan sairaala .	12	5	105	110	81	16	6	3	—	4	2,092	19.0	5.7
Lappeenranta: Keskusvankilan sai- raala	10	5	124	129	97	19	—	2	—	11	1,735	13.4	4.8
Mikkeli: Lääninvankilan sairaala .	4	1	9	10	6	1	1	—	—	2	204	20.4	0.6
Kuopio: »	—	—	4	4	2	1	—	1	—	—	65	16.3	0.2
Oulu: Lääninvankilan sairaala	—	3	29	32	20	2	7	—	—	3	1,116	34.9	3.1
IX. Rautatien sairaalat.													
Hôpitaux des chemins de fer.	24	—	127	127	71	19	12	2	14	9	2,068	16.3	5.7
Helsinki: Rautatien sairaala	14	—	89	89	45	15	9	1	14	5	1,707	19.2	4.7
Riihimäki: »	4	—	26	26	16	3	2	1	—	4	286	11.0	0.8
Kouvola: »	6	—	12	12	10	1	1	—	—	—	75	6.3	0.2
Kaikki sairaalat yhteensä. — <i>Total des hôpitaux ensemble</i>	11,238	8,029	89,238	97,267	65,204	11,666	4,426	4,418	3,063	8,490	3,184,570	32.7	8,724.8

2) Turun keskusvankilan mielisairaala otettu ryhmään II.

Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairauskatsauksen lukumääriä. <i>Administrés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>					Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairauskatsauksen lukumääriä. <i>Administrés.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>					Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairauskatsauksen lukumääriä. <i>Administrés.</i>							
		Terveitä ja kolpuvia. <i>Gue'ris et conva-lescents.</i>	Parempina. <i>Améliorés.</i>	Parantuneita. <i>Non-améliorés.</i>	Hollamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>			Terveitä ja kolpuvia. <i>Gue'ris et conva-lescents.</i>	Parempina. <i>Améliorés.</i>	Parantuneita. <i>Non-améliorés.</i>	Hollamattomia. <i>Non-traités.</i>	Kuolleita. <i>Décédés.</i>									
20. Scarlatina	3	—	1	—	2	—	52. Balantidiasis	2	2	—	—	—	—	—	—							
21. Morbilli	5	4	—	—	1	—	53. Alii morbi parasitarii..	—	—	—	—	—	—	—	—							
22. Rubeola	1	—	1	—	—	—	V. Myrkytyksiä.									80	66	3	1	—	8	2
23. Diphtheria	3	2	—	—	1	—	54. Intoxicatio ex acidis et	20	11	1	—	—	—	—	—	6	2					
24. Angina Vincenti	4	4	—	—	—	—	alcaliis	29	25	2	1	—	—	—	1	—						
25. Parotitis epidemica	3	2	—	—	—	—	55. Alcoholismus	16	16	—	—	—	—	—	—	—						
26. Pertussis	10	7	—	—	1	1	56. Morsus viperæ	8	8	—	—	—	—	—	—	—						
27. Influenza	97	66	3	1	2	25	57. Aliae intoxicationes	1	—	—	—	—	—	—	—	—						
28. Variola Variolosis	—	—	—	—	—	—	acutæ et chronicae:	3	3	—	—	—	—	—	—	—						
29. Varicellæ	—	—	—	—	—	—	Intoxicatio e veronalo	1	—	—	—	—	—	—	—	1						
30. Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	» » lysolo	3	3	—	—	—	—	—	—	—						
31. » recurrens	—	—	—	—	—	—	» » cocain..	1	1	—	—	—	—	—	—	—						
32. » abdominalis	52	39	—	—	—	11	» » ex arsenico	1	1	—	—	—	—	—	—	—						
33. Paratyphus	74	71	—	—	—	2	Saturnismus	1	1	—	—	—	—	—	—	—						
34. Dysenteri	2	2	—	—	—	1	VI. Veritauteja.									203	54	80	32	2	24	11
35. Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	58. Anaemia	95	25	46	19	—	—	—	4	1						
36. Pestis	—	—	—	—	—	—	59. » perniciosa:	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
37. Poliomyelitis ac. Polio- encephalitis ac.	25	4	8	4	2	1	a) cryptogenetica	28	3	10	6	1	—	8	—							
38. Encephalitis epidemica	18	2	11	4	—	1	b) botrioccephalica	26	18	5	1	—	—	1	1							
39. Meningitis cerebrospina- lis epid.	14	1	2	5	—	5	60. Chlorosis	5	1	3	—	—	—	—	1							
40. Tetanus	14	4	—	1	—	9	61. Leuchaemia:	—	—	—	—	—	—	—	—							
41. Lyssa, malleus, anthrax et aliae zoonoses	1	1	—	—	—	—	a) lymphatica	7	—	1	—	—	—	5	1							
42. Malaria	4	3	—	—	1	—	b) myeloica	13	—	6	1	—	—	4	2							
43. Aliae infectiones acutæ: Angina tonsillaris	19	14	4	1	—	—	62. Pseudoleuchaemia	9	1	3	3	1	—	—	1							
» Ludovici	4	4	—	—	—	—	63. Plethora vera. Poly- cythaemia	—	—	—	—	—	—	—	—							
Febricula	1	1	—	—	—	—	64. Haemophilia	4	1	2	—	—	—	—	1							
Infectio acuta	23	9	10	1	—	1	65. Diathesis haemorrhagica	5	2	1	1	—	—	—	1							
Morbus Weili	1	—	1	—	—	—	66. Icterus haemolyticus	5	1	3	—	—	—	—	1							
44. Syphilis:	—	—	—	—	—	—	67. Alii morbi organum hae- motopoëticorum:	—	—	—	—	—	—	—	—							
a) congenita	10	2	4	—	1	1	Purpura. Morbus macul. Werlhofii	2	1	—	—	—	—	—	1							
b) acquisita primaria	28	23	—	—	—	5	» haemorrhag.	2	1	—	—	—	—	1	1							
c) » secundaria	28	22	2	1	—	23	Morbus Banti	2	—	—	1	—	—	—	—							
d) » tertiaria	59	26	12	5	10	6	VII. Hermotauteja.									734	176	263	131	56	70	38
45. Ulcus molle	4	4	—	—	—	—	68. Haemorrhagia cerebri et meningum. Hemiplegia	91	19	29	11	2	24	6								
46. Gonorrhoea	40	25	7	—	5	3	69. Meningitis	42	9	4	5	—	24	—								
47. Tuberculosis:	—	—	—	—	—	—	70. Encephalitis. Abscessus cerebri	46	6	6	19	1	11	3								
a) pulmonum, laryngis	376	19	141	105	17	67	71. Paralysis glosso-labio- laryngea	2	—	—	1	—	1	—								
b) intestini, peritonei	119	22	52	17	9	10	72. Haematomyelia	2	—	—	—	1	—	1								
c) cerebri, meningum	43	—	1	7	1	33	73. Myelitis. Meningitis spinalis	30	1	14	8	1	3	3								
d) ossium, articulationum lymphoglandularum	575	167	205	55	26	24	98	—	—	—	—	—	—	—								
Scrophulosis	251	159	45	27	6	2	12	—	—	—	—	—	—	—								
f) urogenitalis	101	45	14	9	24	6	3	—	—	—	—	—	—	—								
g) 1) cutis	21	13	5	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—								
2) Lupus	12	10	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—								
h) universalis, miliaris	22	4	3	1	1	10	3	—	—	—	—	—	—	—								
i) organum aliorum	18	9	7	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—								
48. Lepra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
49. Actinomycosis	22	10	7	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—								
50. Helminthiasis. Echino- coccus	316	284	15	4	7	—	6	—	—	—	—	—	—	—								

Tauti. Maladie.	Sairauskatsauksen lukumääri. Admissioes.	Poistettuja. Sortis.					Jäljellä seurattavaan vuoteen. Residens.	Tauti. Maladie.	Sairauskatsauksen lukumääri. Admissioes.	Poistettuja. Sortis.					Jäljellä seurattavaan vuoteen. Residens.
		Terveitä ja kolpuvia. Guéris et convalescents.	Parempina. Améliorés.	Parantamatta. Non-améliorés.	Hojamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.				Terveitä ja kolpuvia. Guéris et convalescents.	Parempina. Améliorés.	Parantamatta. Non-améliorés.	Hojamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.	
74. Syringomyelia	8	1	6	—	1	—	99. Psychosis e vitis cerebri	—	—	—	—	—	—	—	
75. Tabes dorsalis	27	—	11	11	—	4	100. Psychoses aliae	—	—	—	—	—	—	—	
76. Scleroris disseminata ..	14	—	8	5	—	1	101. Psychosis generis incertae	17	—	1	5	10	1	—	
77. » amyotrophica lateralis	2	—	—	2	—	—	IX. Verenkiertoelinten ja imusuoniston tauteja.							—	
78. Dystrophia musculorum progressiva	5	—	—	3	2	—								790	229
79. Paralysis agitans	4	—	2	2	—	—	102. Pericarditis	5	2	1	2	—	—	—	
80. Neuritis. Neuralgia	108	59	39	4	1	4	103. Endocarditis acuta ..	26	5	13	3	—	4	1	
81. Paralysis nervi peripherici	23	7	7	4	1	3	104. Myocarditis »	16	2	10	—	—	3	1	
82. Spasmus. Myoclonia ..	1	—	—	1	—	—	105. Vitium valvularum cordis	138	5	75	27	2	23	6	
83. Chorea	14	5	6	3	—	—	106. Myodegeneratio cordis. Cor adiposum	193	8	98	39	8	26	14	
84. Epilepsia	58	9	15	17	12	5	107. Arteriosclerosis. Atherosclerosis. Endarteritis ..	160	32	67	40	2	9	10	
85. Hysteria	45	14	14	13	4	—	108. Hypertonia	19	—	14	4	—	—	1	
86. Neurasthenia	171	43	82	17	26	3	109. Phlebitis	11	8	2	1	—	—	—	
87. Neurosis traumatica ..	—	—	—	—	—	—	110. Aneurysma	24	3	9	4	1	4	3	
88. Alii morbi systematis nervorum:							111. Varices	74	69	1	—	—	—	4	
Lues cerebri	11	—	8	2	—	1	112. Thrombosis. Embolia ..	20	7	1	1	1	9	1	
» cerebrospinalis	16	—	8	1	3	4	113. Lymphangitis. Lymphadenitis	92	85	4	—	1	2	—	
Compressio medullae spinalis	1	—	—	—	1	—	114. Elephantiasis	5	2	1	1	—	—	1	
Paralysis spinal. ac. ascendens	2	—	—	—	—	1	115. Alii morbi organum circulationis:								
» » polio-myel.	1	—	1	—	—	—	Neurosis cordis	2	—	1	—	—	—	1	
Coccygodynia	2	2	—	—	1	—	Tachycardia	1	—	1	—	—	—	—	
Eclampsia e causa ignota	1	1	—	—	—	—	Aortitis et periarteritis ..	2	—	2	—	—	—	—	
Myotonia cong.	2	—	1	—	1	—	Angina pectoris	2	1	—	1	—	—	—	
Ataxia hereditaria	1	—	—	—	—	1	X. Hengityselinten tauteja.							—	
Heredodegeneratio spastica familiaris	3	—	1	2	—	—								1,155	767
Morbus Raynaud	1	—	1	—	—	—	116. Sinusitis	173	160	4	2	4	2	1	
VIII. Mielitauteja.	85	5	25	28	19	2	117. Ozaena	18	14	2	—	1	—	1	
89. Psychosis manico-depressiva	8	2	2	3	1	—	118. Alii morbi nasi et cav. accessor. nasi	40	32	6	—	2	—	—	
90. Paranoia	—	—	—	—	—	—	119. Oedema glottidis	2	2	—	—	—	—	—	
91. Psychopathia, reactiones psychogenaee	38	—	21	10	2	5	120. Stenosis laryngis	8	7	1	—	—	—	—	
92. Oligophrenia	4	—	—	1	3	—	121. Alii morbi laryngis ..	13	11	—	—	1	—	1	
93. Schizophrenia	5	—	1	4	—	—	122. Tracheitis. Bronchitis acuta	55	39	12	—	3	—	1	
94. Dementia epileptica ..	1	—	—	1	—	—	123. Bronchitis chronica ..	44	8	25	5	—	—	6	
95. » senilis, arteriosclerotica	2	—	—	1	—	1	124. Bronchiectasiae	10	—	6	2	—	1	1	
96. Psychosis luegena. Dementia paralytica	5	—	—	3	1	—	125. Asthma bronchiale ..	24	4	17	3	—	—	—	
97. Psychosis ex infectione ..	4	2	—	—	2	—	126. Oedema pulmonum ..	1	—	—	—	—	—	1	
98. » » intoxicatione:							127. Pneumonia acuta (crouposa, catarrhalis)	349	233	25	3	5	63	20	
a) alcoholismus	1	1	—	—	—	—	128. Pneumonia fibroplastica chron. (non tub.) ..	2	1	1	—	—	—	—	
b) morphinismus, cocaineismus etc.	—	—	—	—	—	—	129. Infarctus pulmonis ..	3	3	—	—	—	—	—	

Tauti. Maladie.	Sairautustapauksen lukumääriä. Admittances.	Poistettuja. Sortis.						Tiljeillä seuravaan vuoteen. Residens.	Tauti. Maladie.	Sairautustapauksen lukumääriä. Admittances.	Poistettuja. Sortis.						Tiljeillä seuravaan vuoteen. Residens.
		Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Parempina. Améliorés.	Non-améliorés.	Parantumatta. Non-traités.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.				Terveitä ja toipuvia. Guéris et convalescents.	Parempina. Améliorés.	Non-améliorés.	Parantumatta. Non-traités.	Hoitamattomia. Non-traités.	Kuolleita. Décédés.	
130. Emphysema pulmonum	37	1	16	15	2	1	2	Hernia inguinalis incarc.	59	51	—	—	1	5	2		
131. Abscessus pulmonis ..	1	—	1	—	—	—	—	» femoralis	37	30	1	—	—	4	2		
132. Gangraena » ..	6	—	—	1	2	3	—	» incarcerata	57	41	—	—	1	13	2		
133. Pleuritis serosa, sicca	178	133	31	3	2	2	7	156. Periproctitis. Fistula	50	44	3	—	2	—	1		
134. Empyema pleurae ..	177	117	15	7	2	25	11	ani	48	43	1	—	1	1	2		
135. Pneumothorax	10	1	4	2	1	1	1	157. Fissura ani	20	15	2	—	2	—	1		
136. Mediastinitis	1	—	—	1	—	—	—	158. Prolapsus recti	145	118	13	—	9	1	4		
137. Alii morbi organum respirationis:								159. Venectasiae haemor- rhoidale	3	—	2	1	—	—	—		
Stenosis tracheae	1	—	—	—	—	1	—	160. Alii morbi organum digestionis:	1	—	1	—	—	—	—		
Fistula trachealis	1	—	—	—	1	—	—	Dilatatio ventriculi	1	—	—	—	—	—			
Haemoptoe	1	1	—	—	—	—	—	Polyserositis	1	—	1	—	—	—			
								Pruritus ani	1	—	1	—	—	—			
XI. Ruuansulatus- elinten tauteja.	6,953	5,731	416	71	260	291	184	Ulcus peptic. p. gastroen- terost.	1	1	—	—	—	—			
138. Stomatitis	3	3	—	—	—	—	—	Atonia intestini	1	—	1	—	—	—			
139. Leucoplakia	4	2	—	1	1	—	—	Obstipatio. Coprostasis..	18	16	2	—	—	—			
140. Hypertrophia tonsil- larum	37	37	—	—	—	—	—	Pneumosis intestini ..	1	1	—	—	—	—			
141. Pharyngitis hyperpla- stica, Vegetat. adenoideae	4	4	—	—	—	—	—	Dystrophia	10	4	3	2	—	1			
142. Ranula infecta	1	1	—	—	—	—	—	Intoxicatio aliment	9	3	1	—	—	4			
Sialoadenitis	2	1	1	—	—	—	—	Coeum mobile	2	2	—	—	—	1			
143. Stenosis, ectasia, di- verticulum oesophagi ..	73	13	31	4	1	10	14	Polypus recti	3	3	—	—	—	—			
144. Dyspepsia. Gastritis acuta. Enterocolitis acuta	192	141	22	4	21	3	1	Incontinentia alvi	1	—	1	—	—	—			
145. Neurosis ventriculi ...	88	27	33	1	21	—	6	Adhaesiones intraabdom.	8	5	2	1	—	—			
146. Anomaliae secretionis ventriculi	196	43	81	14	55	—	3	Dolores abdominis.....	35	23	3	2	5	—			
Gastritis chronica	29	5	21	3	—	—	—	161. Atrophia acuta hepatis	—	—	—	—	—	—			
147. Ulcus ventriculi, duode- neni. Stenosis pylori....	542	330	94	16	49	27	26	162. Hepatitis chronica.	15	—	3	5	5	2			
148. Gastropstosis. Enterop- stosis	23	8	4	5	4	1	1	Cirrhosis	152	100	30	2	9	7			
149. Enteritis chronica. Coli- tis chronica. Pericolitis	43	17	19	2	4	1	—	163. Cholecystitis. Chole- lithiasis	152	100	30	2	9	7			
150. Appendicitis (cum aut sine peritonitide)	2,890	2,727	15	—	14	67	67	164. Icterus catarrhalis ...	24	16	6	—	2	—			
151. Peritonitis (metasta- tica, generis incertae) ..	119	50	5	3	1	50	10	165. Pancreatitis acuta ...	2	1	—	—	—	—			
152. Ileus. Occlusio intestini Stenosis intestini	243	143	5	1	4	78	12	166. Alii morbi hepatis et pancreatis:	1	—	1	—	—	—			
153. Fistula stercoralis	11	5	2	1	2	1	—	Icterus chron.	2	—	—	—	1	—			
154. Hernia epigastrica	15	13	1	1	—	—	—	Cholangitis	1	—	1	—	—	1			
» ventralis	52	47	—	—	2	1	2	Lues hepatis	1	—	1	—	—	—			
» lineae albae	21	20	—	—	1	—	—	Cysta pancreatis	1	—	1	—	—	—			
» umbilicalis	51	49	—	—	2	—	—										
» inguinalis	962	925	1	—	23	7	6	XII. Virtsaelinten ja miehen sukupuolielin- ten tauteja.	1,070	562	277	59	54	64	54		
» femoralis	75	72	—	2	—	1	1	167. Nephritis acuta	70	37	15	4	5	7	2		
» libera	558	523	2	—	17	4	12	168. » chronica	147	26	56	29	1	24	11		
155. » diaphragm. incarc.	1	—	—	—	—	—	—	Nephrosclerosis	14	—	5	6	—	3	—		
» umbilicalis	10	8	—	—	—	2	—	169. Nephrosis. Degenera- tio amyloidea	14	—	5	6	—	3	—		
								170. Pyelitis. Pyonephrosis	164	82	50	9	9	6	8		
								171. Bacteriuria	12	6	4	1	1	—	—		
								172. Nephrolithiasis	59	31	18	2	7	—	1		
								173. Hydronephrosis	3	2	—	—	1	—	—		
								174. Ren mobilis	7	4	—	—	3	—	—		
								175. Cystitis	135	76	51	—	3	—	5		

Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairautustapauksen lukumääriä. <i>Admissibles.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>					Täällällä seuravaan vuoteen. <i>Restants.</i>	Tauti. <i>Maladie.</i>	Sairautustapauksen lukumääriä. <i>Admissibles.</i>	Poistettuja. <i>Sortis.</i>					Täällällä seuravaan vuoteen. <i>Restants.</i>
		Terveiksi toipuvia. <i>Gue'ris et conva-lescents.</i>	Parempina. <i>Ameliores.</i>	Parantuneita. <i>Non-traites.</i>	Hoitamattomia. <i>Decedes.</i>	Kuolleita. <i>Decedes.</i>				Terveiksi ja toipuvia. <i>Gue'ris et conva-lescents.</i>	Parempina. <i>Ameliores.</i>	Parantuneita. <i>Non-traites.</i>	Hoitamattomia. <i>Decedes.</i>	Kuolleita. <i>Decedes.</i>	
f) disciformis	1	—	1	—	—	—	Embolia art. centr. retinae ..	2	—	—	1	1	—	—	
g) dendritica	2	1	1	—	—	—	Angiopathia retinae	1	—	1	—	—	—	—	
276. Ulcus corneae, serpens	152	99	43	3	—	7	Ablatio corp. ciliar.	1	—	1	—	—	—	—	
277. Hyphaema. Haemo- phthalmus	7	2	5	—	—	—	XIX. Kasvaimia.	2,119	1236	157	266	263	140	57	
278. Prolapsus iridis	18	14	3	—	1	—	304. Fibroma. Cheloides ..	13	13	—	—	—	—	—	
279. Leucoma corneae	1	1	—	—	—	—	305. Lipoma	54	53	—	—	1	—	—	
280. Staphyloma corneae, sclerae	3	3	—	—	—	—	306. Chondroma	6	6	—	—	—	—	—	
281. Buphthalmus. Hydro- phthalmus	—	—	—	—	—	—	307. Osteoma	9	8	—	—	—	—	1	
282. Episcleritis. Scleritis. Sclerochorioiditis	14	1	11	2	—	—	308. Myxoma	2	1	1	—	—	—	—	
283. Iritis	36	23	10	3	—	—	309. Angioma	16	14	—	2	—	—	—	
284. Iridocyclochorioiditis seu iridocyclitis	43	14	18	6	2	3	310. Lymphangioma	3	3	—	—	—	—	—	
285. Oclusio seu seclusio pupillae. Synechiae post- eriores	—	—	—	—	—	—	311. Lymphogranuloma	8	1	3	1	1	2	—	
286. Ophthalmia sympathi- ca. Irritatio sympathica	3	2	—	1	—	—	312. Myoma. Fibromyoma	231	199	9	3	7	8	5	
287. Glaucoma primum, secundarium	75	29	29	9	5	3	313. Neuroma	1	1	—	—	—	—	—	
288. Cataracta: a) congenita	12	9	2	—	—	1	314. Glioma	1	1	—	—	—	—	—	
b) senilis	106	84	12	5	4	1	315. Papilloma	23	17	1	2	2	—	1	
c) traumatica	20	13	5	2	—	—	316. Adenoma. Kystadeno- oma	77	72	—	—	2	1	2	
d) secundaria	8	7	—	1	—	—	317. Atheroma	28	28	—	—	—	—	—	
e) complicata	6	2	1	2	—	1	318. Cysta	118	111	1	—	1	—	5	
f) tetanica	1	1	—	—	—	—	319. » dermoides	71	70	—	—	—	1	—	
289. Luxatio lentis	8	4	3	1	—	—	320. Teratoma	2	2	—	—	—	—	—	
290. Opacitates, synchysis corporis vitrei	—	—	—	—	—	—	321. Sarcoma capitis	1	—	—	—	—	—	—	
291. Chorioiditis, Chorioretini- tis	3	—	2	1	—	—	» labii	1	1	—	—	—	—		
292. Retinitis	4	—	—	4	—	—	» maxillae	2	1	—	—	1	—		
293. Atrophia retinae pig- mentosa	4	—	—	4	—	—	» cavit nasopharyng	2	—	1	1	—	—		
294. Ablatio retinae	17	—	6	7	4	—	» sterni et costa- rum	1	—	—	1	—	—		
295. Scotorna	2	—	—	1	—	—	» thoracis	3	1	1	1	—	—		
296. Papillitis seu stasis pa- pillae n. optici	—	—	—	—	—	—	» pleurae et pul- monum	1	—	—	—	—	1		
297. Neuritis optica, neuro- retinitis. Atrophia nervi optici	23	5	5	13	—	—	» peritonei	1	—	—	—	—	1		
298. Panophthalmitis	25	22	3	—	—	—	» ovarii	4	4	—	—	—	—		
299. Phtisis bulbi	15	8	2	—	5	—	» uteri	1	1	—	—	—	—		
300. Ophthalmoplegia	3	—	—	2	1	—	» renis	1	—	—	—	—	1		
301. Strabismus	31	17	10	—	3	1	» cruris	3	2	—	—	—	—		
302. Myopia (maligna)	5	—	—	1	4	—	» femoris	1	1	—	—	—	—		
303. Alii morbi oculi: Paresia musc. levat.	1	1	—	—	—	—	» ossium extre- mitat.	2	—	1	1	—	—		
Paralysis » abduc.	1	—	—	1	—	—	» vertebrae	1	—	—	1	—	—		
Hordeolum et chalazion.	5	5	—	—	—	—	» cutis	2	2	—	—	—	—		
Pterygion	1	1	—	—	—	—	» musculorum ..	2	1	—	1	—	—		
Hyperaemia retinae	2	2	—	—	—	—	» lymphoglandu- larum	4	1	—	—	1	2		
							» ostealis	11	4	2	—	3	—	2	
							Melanosarcoma	41	20	4	4	9	2	2	
							322. Fibroma nasopharyn- gealis	5	3	—	1	—	—	—	
							323. Carcinoma faciei	17	10	2	1	4	—	—	
							» palpebr. infer.	1	1	—	—	—	—		
							» labiorum	125	109	3	2	5	3	3	
							» mentae	1	1	—	—	—	—		
							» buccae	1	1	—	—	—	—		
							» nasi	1	1	—	—	—	—		

Taulu V.
Tableau V.Valtion sairaaloissa vuonna 1923 toimitetut leikkaukset.
Opérations chirurgicales pratiquées dans les hôpitaux de l'Etat en 1923.

Leikkaus <i>Opération</i>	Leikkauksien lukumäärä <i>Nombre des opérations</i>	Leikkauksen lopputulos. <i>Résultat de l'opération.</i>				Kuolemansyy. <i>Causes des décès.</i>				
		Hyvä <i>Bon</i>	Vähemmän hyvä <i>Moins avanta- geux</i>	Epävarma <i>Incertain</i>	Kuolema <i>Mort</i>	Maladie	Leikkauksen <i>Opération</i>	Ohenehtynyt haavainfektio <i>Tafelien consé- cul. des plaies</i>	Muu lastautti <i>Autre maladie consécutive</i>	
Suonten sitomiset ja hermoston leikkaukset	174	148	10	2	14	9	2	1	2	
Luiden ja nivelten leikkaukset:										
Amputaatiot	266	242	9	3	12	6	—	—	6	
Nivelestä katkaisemiset	73	61	6	3	3	2	—	—	1	
Resektiot, osteotomiat y. m.	514	435	33	10	36	23	1	1	11	
Punkteeraukset ja arthrotomiat	272	221	39	6	6	6	—	—	—	
Sijoiltaan menneiden nivelten paikoilleen asettaminen	92	80	12	—	—	—	—	—	—	
Nivelten ojentamiset, redressiot y. m.	75	62	10	2	1	—	—	—	1	
Trepanoimiset ja taltalla avaamiset sekä luonteloiden kaaputukset (sekvestrotoimien kanssa tai ilman) y. m.	565	498	47	6	14	11	1	—	2	
Pehmeäin osain inciisiot, kaaputukset, polttamiset, syövytykset y. m.	1,765	1,605	81	35	44	26	1	2	15	
Plastilliset leikkaukset	299	271	19	6	3	1	—	—	2	
Kohjuleikkaukset	1,948	1,913	2	—	33	16	—	1	16	
Vatsaontelon leikkaukset	3,847	3,455	48	45	299	253	13	2	31	
Peräsuolen leikkaukset	252	236	2	4	10	3	2	1	4	
Virtsatiehyeen ja miesten siitinten leikkaukset	562	524	11	11	16	2	5	—	9	
Naisten synnytyselinten leikkaukset	2,659	2,603	13	11	32	13	2	1	16	
Kasvannaisten poisleikkaamiset:										
Pahanlaatuiset kasvannaiset	300	272	7	13	8	—	1	1	6	
Hyvänlaatuiset kasvannaiset	685	663	5	9	8	1	3	—	4	
Erinäisiä leikkauksia	429	402	7	10	10	5	—	—	5	
Korvaleikkaukset	277	247	4	2	24	8	—	—	16	
Silmäleikkaukset	1,063	1,013	42	8	—	—	—	—	—	
Yhteensä — Total	16,117	14,951	407	186	573	385	31	10	147	

Taulu VI.
Tableau VI.Valtion sairaalain menot
Dépenses et recettes des

	Sairasvotteen lukumäärä. Nombre de lits.	Sairaitten luku. Nombre des malades.	Hoitopäivät. Journées de traitement.	Palkkaus ja palkansaajan ruoka. Appointements et vivre			
				Kokonaismenot. Frais totaux.		Päivää kohti. Frais quotidiens.	
				Smk.	p.	Smk.	p.
Helsingin yleinen sairaala.							
1 Vanha ja uusi klinikka ¹⁾	254	2,609	77,600	722,672	69	9	31
2 Kirurginen sairaala ²⁾	200	3,031	68,615	790,641	40	11	52
3 Lapsenpäästölaitos ³⁾	50	2,106	17,713	354,521	01	20	04
4 Lastensairaala.....	40	352	12,982	223,647	64	17	23
5 Sairashuone Unionink. 38 ⁴⁾	158	2,290	50,340	688,377	46	13	68
Yhteensä — Total	702	10,388	227,250	2,780,360	20	12	23
Lääninsairaalat.							
6 Turku ⁵⁾	187	1,822	58,924	616,211	05	10	46
7 Hämeenlinna ⁶⁾	68	937	23,135	243,557	58	10	53
8 Viipuri ⁷⁾	347	5,329	117,340	1,001,414	41	8	53
9 Mikkeli ⁸⁾	78	1,090	19,270	231,265	12	12	—
10 Kuopio ⁹⁾	172	1,754	37,089	477,474	45	12	87
11 Vaasa ¹⁰⁾	167	1,388	43,183	486,954	78	11	28
12 Oulu ¹¹⁾	130	1,213	30,514	349,845	36	11	14
Yhteensä — Total	1,149	13,533	329,455	3,406,722	75	10	34
Yleiset sairaalat.							
13 Loviisa.....	26	500	6,824	113,825	—	16	68
14 Pori.....	54	786	10,513	138,038	81	13	13
15 Godby.....	15	285	5,856	64,285	—	10	98
16 Tampere.....	135	1,446	37,635	500,094	84	13	29
17 Sortavala.....	90	1,311	25,045	286,603	90	11	44
18 Savonlinna.....	40	1,073	13,971	172,180	74	12	32
19 Joensuu.....	40	529	13,255	138,989	20	10	48
20 Nurmes.....	25	273	6,085	52,528	95	8	63
21 Jyväskylä.....	75	611	16,377	160,253	85	9	78
22 Kajaani.....	35	817	14,081	155,492	55	11	04
23 Rovaniemi.....	20	288	6,284	69,009	—	10	98
24 Tornio.....	40	497	11,400	140,422	15	12	32
25 Muonio.....	6	19	474	20,752	71	43	78
26 Sodankylä.....	10	131	1,135	26,480	10	23	33
27 Inari.....	9	24	834	20,995	02	25	17
Yhteensä — Total	620	8,590	169,769	2,059,951	82	12	13

1) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 4,745 oppilaiden ravintopäivää. Paitsi hoitopäiviä on 31,905 henkitoxelle ja 100,000 mk. uuden osaston kuntoon panemiseksi.

2) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 9,125 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

3) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 14,460 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

4) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 4,015 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

5) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 5,840 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

6) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 3,097 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

7) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 9,490 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

8) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 2,555 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

9) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 4,380 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

10) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 2,920 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

11) Sairaiden ruuanpitoon sisältyy 4,923 oppilaiden ravintopäivää. Kun saatu internaattimaksu vä-

Kokonaissummaan sisältyy 25,000

Kokonaissummaan sisältyy 22,000

115,602

a) Huom.! Kuten edellisinäkin vuosina, on keittiöhenkilökunnan palkka ja ruoka laskettu ruuanpitoon sairaille.

ja tulot vuonna 1923.
hospitaux de l'Etat en 1923.

Ruuanpito sairaille. <i>Vivre des malades.</i>		Lääkkeet ja sidenaineet. <i>Médicaments et articles de parnement.</i>				Polttopuut ja valaistus. <i>Chauffage et éclairage.</i>				Tarvekalujen kunnossapito. <i>Réparation des inventaires.</i>					
Kokonaismenot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonaismenot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonaismenot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonaismenot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
756,456	97	9	75	311,117	15	4	01	422,503	92	5	46	229,357	63	2	95
597,168	98	8	70	753,767	84	10	98	576,318	62	8	40	309,565	55	4	51
210,147	06	11	89	77,209	73	4	36	160,855	73	9	10	63,545	83	3	57
144,890	17	11	18	52,663	08	4	06	121,943	15	9	39	37,685	76	2	90
552,702	60	10	98	270,171	36	5	37	371,202	27	7	37	102,001	10	2	03
2,261,365	78	9	95	1,464,929	16	6	44	1,652,823	69	7	27	742,155	87	3	26
442,026	93	7	50	166,760	88	2	83	284,948	35	4	83	179,017	43	3	04
193,172	71	8	35	56,871	85	2	46	98,467	—	4	26	27,940	44	1	21
1,032,762	10	8	80	355,048	52	3	03	569,900	28	4	86	229,844	68	1	96
174,743	86	9	07	61,808	88	3	21	82,607	80	4	29	29,229	78	1	52
330,040	40	8	90	117,359	71	3	16	357,169	70	9	63	69,261	09	1	87
324,872	21	7	52	119,856	70	2	78	204,867	57	4	74	92,399	40	2	14
261,413	86	8	57	54,145	06	1	77	211,201	65	6	92	161,284	90	5	28
2,759,032	07	8	37	931,851	60	2	83	1,309,162	35	5	49	788,977	72	2	39
78,901	35	11	56	44,504	06	6	52	27,629	20	4	05	48,232	49	7	07
95,586	85	9	09	31,231	55	2	97	46,877	70	4	46	20,270	78	1	93
67,039	50	11	45	27,023	55	4	61	13,796	51	2	36	16,230	11	2	36
328,144	59	8	72	129,991	09	3	45	319,236	99	8	48	74,939	98	1	99
183,576	14	7	33	65,000	—	2	60	174,869	15	6	98	59,986	19	2	40
131,932	33	9	44	47,898	94	3	43	75,211	25	5	38	29,996	25	2	15
125,488	50	9	47	25,230	05	1	90	62,568	54	4	72	25,236	15	1	90
58,201	27	9	56	14,222	95	2	34	16,899	25	2	78	9,699	71	1	59
169,232	35	10	33	34,887	83	2	13	79,978	05	4	88	62,927	91	3	84
138,511	95	9	12	32,746	24	2	24	70,995	27	5	04	59,781	65	4	24
58,795	58	9	36	15,500	—	2	47	41,134	21	6	54	28,898	55	4	60
128,894	87	11	30	48,424	84	4	25	57,968	01	5	08	35,905	74	3	15
9,404	50	19	84	395	85	—	83	15,652	70	33	02	425	94	—	90
15,034	05	13	24	6,976	60	6	15	12,827	25	11	30	5,156	10	4	54
26,908	31	32	26	4,824	20	5	79	21,821	45	26	16	4,159	75	4	99
1,615,652	14	9	52	528,857	75	3	12	1,037,465	53	6	11	481,847	30	2	84

lääkkeitä saanut hoitoa poliklinikalla.

Kokonaissummaan sisältyy 115 000 mk. röntgenkoneen hankkimiseen Röntgenlaihennetään, jää kokonaismenoksi sairaspäivää kohti 54:37 mk.

mk. autoklavin hankkimiseen.

mk. automobiiliin hankkimiseen.

• uuden osaston kuntoonpanemiseksi.

Taulu VI. (Jatko.)
Tableau VI. (Suite.)

Valtion sairaalain menot ja
Dépenses et recettes des hôpi-

	Sekalaisia menoja. Divers.				Huoneiston vuokra. Loyers de locaux.				Kokonais- Totaux des					
	Kokonais- menot. Frais totaux.		Päivää kohti. Frais quotidiens.		Kokonais- menot. Frais totaux.		Päivää kohti. Frais quotidiens.		Kokonais- menot. Frais totaux.					
	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.				
Helsingin yleinen sairaala.														
1	Vanha ja uusi klinikka ¹⁾				214,115	68	2	75	141,060	80	1	82	2,797,284	84
2	Kirurginen sairaala ²⁾				169,307	83	2	47	—	—	—	—	3,196,770	22
3	Lapsenpäästölaitos ³⁾				103,111	42	5	76	—	—	—	—	969,390	78
4	Lastensairaala				41,438	72	3	19	3,000	—	—	23	625,268	52
5	Sairashuone Unionink. 38 ⁴⁾				134,926	71	2	68	—	—	—	—	2,119,881	50
	Yhteensä — Total				662,900	36	2	91	144,060	80	—	63	9,708,595	86
Lääninsairaalat.														
6	Turku ⁵⁾				94,997	06	1	61	—	—	—	—	1,783,961	70
7	Hämeenlinna ⁷⁾				31,670	34	1	36	—	—	—	—	651,679	92
8	Viipuri ⁸⁾				194,972	82	1	66	—	—	—	—	3,383,942	81
9	Mikkeli ⁹⁾				51,788	02	2	69	—	—	—	—	631,443	46
10	Kuopio ¹⁰⁾				97,425	55	2	63	—	—	—	—	1,448,730	90
11	Vaasa ¹¹⁾				89,988	47	2	08	—	—	—	—	1,318,939	13
12	Oulu ¹²⁾				53,913	93	1	77	—	—	—	—	1,091,804	76
	Yhteensä — Total				614,756	19	1	86	—	—	—	—	10,310,502	68
Yleiset sairaalat.														
13	Loviisa				19,192	89	2	81	—	—	—	—	332,284	99
14	Pori				14,958	30	1	42	—	—	—	—	346,963	99
15	Godby				17,912	75	3	06	—	—	—	—	206,287	42
16	Tampere				68,735	51	1	83	—	—	—	—	1,421,143	—
17	Sortavala				49,379	62	1	97	—	—	—	—	819,415	—
18	Savonlinna				19,532	61	1	40	—	—	—	—	476,752	12
19	Joensuu				15,196	80	1	15	—	—	—	—	392,709	24
20	Nurmes				8,928	14	1	47	—	—	—	—	160,480	27
21	Jyväskylä				28,264	83	1	72	2,550	—	—	15	538,094	82
22	Kajaani				21,999	16	1	56	—	—	—	—	479,526	82
23	Rovaniemi				18,042	—	2	87	—	—	—	—	231,379	34
24	Tornio				20,160	16	1	77	—	—	—	—	431,775	77
25	Muonio				1,756	20	3	70	—	—	—	—	48,387	90
26	Sodankylä				3,081	08	2	71	—	—	—	—	69,555	18
27	Inari				2,963	90	3	55	—	—	—	—	81,672	63
	Yhteensä — Total				310,103	95	1	83	2,550	—	0,02	—	6,036,428	49

tulot vuonna 1923. (Jatko.)
taux de l'Etat en 1923. (Suite.)

menot. <i>dépenses.</i>		Ruuanpidon menot ravinto- päivää kohti				Tulot. <i>Recettes diverses.</i>						% meno- jen kokonais- summas- ta. % des fra- is totaux.	Muistutuksia. <i>Observations.</i>		
Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	Ravintopäivien luku.	Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	Sairasvuo- den- sija. <i>Indemnités ver- sées par les adm- nistrés.</i>	Muilla sairaus- voimien hoidon- kuluilla. <i>Autres revenus des hôpitaux.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
		Smk.	p.									Smk.			
36 05	114,039	964,811	97	8 46	605,754	—	18,065	33	623,819	33	23.3	34 22	1		
46 59	113,744	838,833	48	7 37	683,303	—	—	—	683,303	—	21.3	46 59	2		
54 73	47,138	352,470	06	7 47	161,581	—	6,342	—	167,923	—	17.3	54 73	3		
48 16	25,539	223,699	17	8 76	39,282	—	20	—	39,302	—	6.3	47 93	4		
42 11	90,305	782,756	60	8 66	501,649	—	1,875	—	503,524	—	23.7	42 11	5		
42 72	390,765	3,162,571	28	8 09	1,991,569	—	26,302	33	2,017,871	33	20.7	42 09			
30 27	87,059	576,829	93	6 62	476,104	—	2,782	83	478,886	83	26.8	30 27	6		
28 16	34,442	234,626	71	6 81	180,993	60	—	—	180,993	60	27.8	28 16	7		
28 84	169,543	1,333,535	10	7 86	964,456	—	—	—	964,456	—	28.5	28 84	8		
32 77	30,858	217,621	86	7 05	157,484	—	276	50	157,760	50	25	32 77	9		
39 06	61,091	446,595	40	7 31	351,329	—	—	—	351,329	—	24.2	39 06	10		
30 54	64,960	446,225	21	6 87	411,320	—	—	—	411,320	—	31.2	30 54	11		
35 78	48,944	341,454	86	6 98	232,334	—	—	—	232,334	—	21.3	35 78	12		
31 29	496,897	3,596,889	07	7 24	2,774,020	60	3,059	33	2,777,079	93	26.8	31 29			
48 69	11,428	104,006	85	9 10	65,890	—	487	97	66,377	97	19.8	48 69	13		
33 —	15,167	128,245	70	8 45	95,490	—	425	—	95,915	—	27.8	33 —	14		
35 23	—	—	—	—	42,645	—	294	21	42,939	21	20.8	35 23	15		
37 76	56,433	450,843	09	7 99	358,796	—	—	—	358,796	—	25.3	37 76	16		
32 71	38,094	256,599	14	6 73	251,134	—	8,375	32	259,509	32	31.7	32 71	17		
34 12	21,545	197,665	23	9 17	133,064	—	1,194	41	134,258	41	28.2	34 12	18		
29 62	18,365	153,957	50	8 38	128,367	—	—	—	128,367	—	32.7	29 62	19		
26 37	7,910	70,976	27	8 97	42,116	—	—	—	42,116	—	25.6	26 37	20		
32 85	23,404	214,502	70	9 17	123,691	—	1,742	40	125,433	40	23.3	32 70	21		
34 05	20,216	170,478	95	8 43	136,248	—	237	15	136,485	15	28.5	34 05	22		
36 82	9,154	79,290	93	8 66	56,022	—	—	—	56,022	—	24.2	36 82	23		
37 87	17,660	157,745	37	8 93	64,280	—	703	04	64,983	04	15.0	37 87	24		
102 08	1,208	14,721	—	12 19	2,864	—	—	—	2,864	—	6.0	102 08	25		
61 28	2,206	23,546	05	10 67	21,688	—	219	—	21,907	—	31.5	61 28	26		
98 —	1,110	33,568	31	30 24	3,024	—	—	—	3,024	—	4.0	98 —	27		
35 56	243,900	2,056,147	09	8 43	1,525,319	—	13,678	50	1,538,997	50	25.5	35 54			

Jatko.
Suite.

	Sairasvajehteen lukumäärä. <i>Nombre de lits.</i>	Sairaitten luku. <i>Nombre des malades.</i>	Hoitopäivät. <i>Journées de traitement.</i>	Palkkaus ja palkansaajain ruoka. <i>Appointements et vivre</i>				
				Kokonaismenot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		
				Smk.	p.	Smk.	p.	
Mielisairaalat.								
28	Lapinlahden keskuslaitos ¹⁾	155	683	57,626	784,272	74	13	61
29	Niuvanniemen » ²⁾	330	432	119,108	1,102,511	26	9	25
30	Pitkäniemen » ³⁾	540	687	197,052	1,561,936	74	7	93
31	Seilin turvalaitos	52	67	18,779	110,807	50	5	90
32	Elänteelle annetut mielisairaalat	—	13	4,716	—	—	—	—
	Yhteensä — Total	1,077	1,882	397,281	3,559,528	24	8	96
Ylimääräiset veneeriset sairaalat.								
33	Helsinki Kuntähti	115	563	26,764	166,502	50	6	22
34	» Töölö	114	639	26,855	182,026	14	6	78
35	Hämeenlinna	17	76	2,127	16,473	50	7	47
36	Oulu	35	58	1,367	5,332	—	3	90
37	Savonlinna	10	76	2,053	15,860	—	7	73
	Yhteensä — Total	291	1,412	59,166	386,194	14	6	53
38	Oriveden leprasairaala	45	27	8,868	77,561	88	8	75
39	Halilan parantola ⁴⁾	160	618	55,888	536,614	86	9	60
	Yhteensä — Total	4,044	36,450	1,247,677	12,806,933	89	10	26

¹⁾ Sairaiden ruuanpitomenoihin sisältyy 4,380 oppilaiden ravintopäivää.

²⁾ » » » » 5,110 » » » »

³⁾ » » » » 5,840 » » » »

⁴⁾ » » » » 904 entisten Suomen kenraalikuvernöörien Gerardin ja Bäckmanin

a) Huom.! Kuten edellisinäkin vuosina on keittiöhenkilökunnan palkka ja ruoka laskettu ruuanpitoon sairaille.

Ruuanpito sairaille. <i>Vivre des malades.</i>				Lääkkeet ja sideaineet. <i>Médicaments et articles de pansement.</i>				Polttopuut ja valaistus. <i>Chauffage et éclairage.</i>				Tarvekalujen kunnossapito. <i>Réparation des inven- taires.</i>			
Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>	
Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
553,841	83	9 61		42,907	95	—	74	343,339	85	5 96		234,794	84	4 07	28
859,408	56	7 21		19,724	06	—	16	582,000	—	4 88		199,991	36	1 68	29
1,328,419	49	6 74		39,986	—	—	20	826,645	15	4 20		559,913	27	2 84	30
118,214	59	6 29		868	05	—	4	36,642	07	1 95		28,832	89	1 53	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
2,859,884	47	7 20		103,486	06	—	26	1,788,627	07	4 50		1,023,532	36	2 58	
191,103	30	7 14		9,518	92	—	35	75,718	93	2 83		16,138	53	—	60 33
173,701	43	6 47		17,032	55	—	63	67,982	05	2 53		24,823	32	—	92 34
22,945	—	10 79		2,425	70	—	14	5,276	15	2 48		1,791	—	—	84 35
10,975	97	8 03		657	80	—	48	3,923	75	2 87		—	—	—	36
17,710	90	8 63		3,026	65	—	147	3,807	95	1 85		2,387	65	—	1 16 37
416,436	60	7 04		32,661	62	—	55	156,708	83	2 65		45,140	50	—	76
50,265	20	5 67		10,678	20	—	1 20	18,102	50	2 04		12,510	91	—	1 41 38
808,908	35	14 47		30,492	94	—	55	338,505	71	6 06		148,000	—	—	2 65 39
10,771,544	61	8 63		3,102,957	33	—	2 49	6,801,395	68	5 45		3,242,164	66	—	2 60

ravintopäivää.

Jatko.
Suite.

	Sekalaisia menoja. <i>Divers.</i>				Huoneiston vuokra. <i>Loyers de locaux.</i>				Kokonais- <i>Totaux des</i>		
	Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		Päivää kohti. <i>Frais quotidiens.</i>		Kokonais- menot. <i>Frais totaux.</i>		
	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.	
Mielisairaalat.											
28	Lapinlahden keskuslaitos	85,985	52	1	49	—	—	—	—	2,045,142	73
29	Niuvanniemen »	99,996	62	—	84	—	—	—	—	2,863,631	86
30	Pitkäniemen »	157,959	61	—	80	—	—	—	—	4,474,860	26
31	Seilin turvalaitos	7,924	42	—	42	—	—	—	—	303,289	52
32	Elätteelle annetut mielisairaat	—	—	—	—	—	—	—	—	^{b)} 24,454	10
	Yhteensä — Total	351,866	17	—	88	—	—	—	—	^{b)} 9,711,378	47
Ylimääräiset veneeriset sairaalat.											
33	Helsinki: Kumtähti	16,326	14	—	61	7,600	—	—	28	482,908	32
34	» Töölö	42,537	22	1	58	39,999	96	1	49	548,102	67
35	Hämeenlinna	299	25	—	14	13,550	03	6	37	62,760	63
36	Oulu	4,580	19	3	35	6,916	69	5	06	32,386	40
37	Savonlinna	1,565	85	—	76	13,200	—	6	43	57,559	—
	Yhteensä — Total	65,308	65	1	110	81,266	68	1	137	1,183,717	02
38	Oriveden leprasairaala ..?	6,467	60	—	73	—	—	—	—	175,586	29
39	Halilan parantola ²⁾	118,000	—	2	11	—	—	—	—	1,980,521	86
	Yhteensä — Total	2,129,402	92	1	171	227,877	48	—	18^{b)}	39,106,730	67

^{b)} Mom. »Kustannuksia elätteelle annetuista mielisairaista» Smk. 24,454: 10.

XXXIII

menot. dépenses.		Ruuanpidon menot ravinto- päivää kohti				T u l o t. Recettes diverses.						% menojen kokonaismäärästä. % des frais totaux.	Muistutuksia. Observations.			
Päivää kohti. Frais quotidiens.		Ravintopäivien luku.	Kokonais- menot Frais totaux.		PÄIVÄÄ kohti. Frais quotidiens.	Salasvuodenak- sija. Indemnités re- sées par les admi- nistrés.		Muuta salarashuo- neille lankeavaa tuloja. Autres revenus des hôpitaux.	Yhteensä. Total.		Jos viokira vedetään pois, ovat kokonais- menot päivää kohti. Frais totaux quotidi- ens déduits faite des loyers		Smk.	p.		
Smk.	p.		Smk.	p.		Smk.	p.		Smk.	p.					Smk.	p.
35	49	91,525	736,584	83	8	05	655,410	—	4,400	—		659,810			—	32.3
24	04	164,355	1,127,437	31	6	86	1,181,153	15	8,996	64	1,190,149	79	41.6	24	04	29
22	71	267,310	1,821,235	73	6	81	2,036,468	50	—	—	2,036,468	50	45.5	22	71	30
16	15	27,967	147,477	09	5	27	160,975	50	—	—	160,975	50	53.1	16	15	31
5	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	18	32
24	44	551,157	3,832,734	96	6	95	4,034,007	15	13,396	64	4,047,403	79	41.7	24	44	
18	04	35,228	234,128	80	6	65	—	—	—	—	—	—	—	17	76	33
20	40	32,501	204,291	43	6	28	—	—	1,767	39	1,767	39	0.3	18	91	34
29	51	2,492	25,500	—	10	23	1,418	—	—	—	1,418	—	2.3	23	74	35
23	69	3,006	15,022	97	5	—	1,754	—	—	—	1,754	—	5.3	18	63	36
28	04	2,783	17,705	80	6	36	4,008	—	—	—	4,008	—	7	21	61	37
20	—	76,010	496,649	—	6	53	7,180	—	1,767	39	8,947	39	0.8	18	63	
19	80	9,788	70,600	20	7	21	—	—	—	—	—	—	—	19	80	38
35	44	82,644	985,201	22	11	92	713,085	—	9,543	73	722,628	73	36.5	35	44	39
31	34	1,851,161	14,200,792	82	7	67	11,045,180	75	67,747	92	11,112,928	67	28.4	31	16	

Taulu VII.

Tableau VII.

Yhteenveto veneeristen osastojen ja ylimääräisten veneeristen sairaalain sairaskirjoista vuonna 1923.

Résumé des registres sanitaires des services vénériens et des hôpitaux surnuméraires pour maladies vénériennes en 1923.

Tauti. Maladie.	Vuodella 1922 Jänneitä Malades restés de- puis 1922.	Vuonna 1923 vas- taanotettuja. Malades entrés en 1923.	Yhteensä hoidet- tuja. Total des malades.	Vuonna 1923 pois- tettyjä. Sortis en 1923.	Vuonna 1924 jänneitä. Malades restés jusqu'en 1924.	Vuoteen 1924 lukes sa- lute- ment des ma- lades sortis.	Poistettujen sairai- den sairaanhoitopiir- ien lukumäärä. Nombre des jours de traitement des ma- lades sortis.	Keskimäärä hoito- päiviä jokaiselta pois- tetulta kohalta. Moyenne des jours de traitement des malades sortis.
Syphilis recens	116	586	702	634	68	24,545	38.7	
» secundaria recidiva...	107	905	1,012	922	90	31,225	33.9	
» tertiaria	15	184	199	174	25	7,142	41.0	
» hereditaria	4	57	61	51	10	2,582	50.6	
Syphilis yhteensä Total de syphilis }	242	1,732	1,974	1,781	193	65,494	36.8	
Urethritis gonorrhoeica	207	2,115	2,322	2,117	205	80,518	38.0	
Ulcus molle	9	252	261	236	25	5,628	23.8	
Veneeriset taudit yhteensä Total des maladies vénériennes }	458	4,099	4,557	4,134	423	86,146	20.8	
Ihotaudit y. m. — Maladies cutanées etc.	87	1,349	1,436	1,329	107	36,271	27.3	
Yhteensä — Total	545	5,448	5,993	5,463	530	122,417	22.4	

Taulu VIII.

Tableau VIII.

Veneerisiin osastoihin ja ylimääräisiin veneerisiin sairaaloihin otetut veneeriset sairaut jätettiin iän ja sukupuolen mukaan.

Malades vénériens, divisés d'après l'âge et le sexe, reçus dans les services vénériens et dans les hôpitaux vénériens surnuméraires.

Tauti. Maladie.	Ikä. — Âge.								Yhteensä. Total.
	Alle 1/2 v. 0 à 1/2 ans.	1/2—2 v. 1/2 à 2 ans.	3—10 v. 3 à 10 ans.	11—15 v. 11 à 15 ans.	16—20 v. 16 à 20 ans.	21—30 v. 21 à 30 ans.	31—50 v. 31 à 50 ans.	Yli 50 v. 50 ans et au-dessus.	
Syphilis recens	miehiä — hommes	—	—	—	47	155	57	14	273
	naisia — femmes	—	—	—	2	100	149	46	307
	lapsia alle 10 v. — enfants moins de 10 ans.	1	2	3	—	—	—	—	6
	Yhteensä — Total	1	2	3	2	147	304	103	24
Syphilis secun- daria	miehiä — hommes	—	—	—	1	35	303	128	482
	naisia — femmes	—	—	—	2	100	210	86	413
	lapsia alle 10 v. — enfants moins de 10 ans.	2	3	5	—	—	—	—	10
	Yhteensä — Total	2	3	5	3	135	513	214	30
Syphilis terti- aria	miehiä — hommes	—	—	—	1	2	39	56	122
	naisia — femmes	—	—	—	—	3	19	28	62
	lapsia alle 10 v. — enfants moins de 10 ans.	—	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Total	—	—	—	1	5	58	84	36

Tauti. <i>Maladie.</i>	Ikä. — <i>Âge.</i>								Yhteensä. <i>Total.</i>
	Alle 1/2 v. <i>0 à 1/2 ans.</i>	1/2—2 v. <i>1/2 à 2 ans.</i>	3—10 v. <i>3 à 10 ans.</i>	11—15 v. <i>11 à 15 ans.</i>	16—20 v. <i>16 à 20 ans.</i>	21—30 v. <i>21 à 30 ans.</i>	31—50 v. <i>31 à 50 ans.</i>	Yli 50 v. <i>50 ans et au-dessus.</i>	
Syphilis here- ditaria				6	—	1	1	—	8
{ miehiä — <i>hommes</i>	—	—	—	2	2	4	—	—	8
{ naisia — <i>femmes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ lapsia alle 10 v.— <i>enfants</i> <i>moins de 10 ans</i>	23	13	5	—	—	—	—	—	41
Yhteensä — <i>Total</i>	23	13	5	8	2	5	1	—	57
Syphilis yhteensä — <i>Total de syphilis</i>	26	18	13	14	289	880	402	90	1,732
Urethritis go- norrhoeica ..				1	110	455	118	16	700
{ miehiä — <i>hommes</i>	—	—	—	7	345	794	208	5	1,359
{ naisia — <i>femmes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ lapsia alle 10 v.— <i>enfants</i> <i>moins de 10 ans</i>	7	8	41	—	—	—	—	—	56
Yhteensä — <i>Total</i>	7	8	41	8	455	1,249	326	21	2,115
Ulcus molle ..				—	34	122	30	8	194
{ miehiä — <i>hommes</i>	—	—	—	—	14	31	12	1	58
{ naisia — <i>femmes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ lapsia alle 10 v.— <i>enfants</i> <i>moins de 10 ans</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — <i>Total</i>	—	—	—	—	48	153	42	9	252
Yhteensä — <i>Total</i>	33	26	54	22	792	2,282	770	120	4,099

Taulu IX.

Tableau IX.

Veneerisiin osastoihin ja ylimääräisiin veneerisiin sairaaloihin otettujen
syphilissairaiden kotipaikka.

*Lieu de domicile des malades syphilitiques reçus dans les services vénériens et
les hôpitaux surnuméraires.*

Kotipaikka, <i>Lieu de domicile.</i>	Syphilis recens.		Muut syphilitapa- ukset, <i>Autres accidents sy- philitiques.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>
	Miehiä, <i>Hommes.</i>	Naisia, <i>Femmes.</i>	Miehiä, <i>Hommes.</i>	Naisia, <i>Femmes.</i>	
Helsingin kaupunki	15	59	24	56	154
Uudenmaan lääni.	2	5	1	4	12
{ Kaupungit	18	16	12	13	59
{ Maalaiskunnat.	4	10	2	2	18
Turun kaupunki	4	7	20	8	39
Turun ja Porin lääni.	31	48	37	31	147
Ahvenanmaan maakunta	1	3	1	—	5
Tampereen kaupunki	9	8	2	11	30
Hämeen lääni	1	1	1	1	4
{ Kaupungit	25	22	28	30	105
{ Maalaiskunnat.	2	2	20	27	51
Viipurin kaupunki	2	—	18	25	45
Viipurin lääni	35	31	177	133	376
{ Kaupungit	2	2	14	6	24
{ Maalaiskunnat.	8	9	67	49	133
Mikkelin lääni	9	6	12	5	32
Kuopion lääni	39	26	91	36	192
{ Kaupungit	4	5	10	8	27
{ Maalaiskunnat.	16	16	30	17	79
Oulun kaupunki	2	1	4	—	7
Oulun lääni	4	—	12	2	18
{ Kaupungit	36	32	61	35	164
{ Maalaiskunnat.	7	1	2	1	11
Ulkomaat	7	1	2	1	11
Yhteensä — <i>Total</i>	276	310	646	500	1,732

Taulu X.
Tableau X.Yhteenveto synnytyslaitosten
Résumé des registres des

		Jäljellä edelliseltä vuodelta. <i>Restées depuis 1922.</i>		Sisäänotettuja. <i>Entrées en 1923.</i>			
		Synnyttämiä. <i>Accouchés.</i>	Synnyttämättä. <i>Non-accouchés.</i>	Naimissa. <i>Mariées.</i>	Leskiä. <i>Veuves.</i>	Naimattomia. <i>Célibataires.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
1	a) Valtion — <i>De l'Etat.</i>	43	3	1 841	11	490	2 342
2	Helsinki: Yl. sairaalan lapsenpäästö- osasto	37	3	1 573	11	456	2 040
3	Pori: S:n s:n	6	—	135	—	34	169
4	Kajaani: S:n s:n ¹⁾	—	—	36	—	—	36
5	Tornio: S:n s:n	—	—	97	—	—	97
6	b) Kaupunkien — <i>Hôpít. municipaux</i>	66	—	4 102	21	691	4 814
7	Turku: Tri C. von Heidekenin lapsen- päästölaitos	14	—	704	—	145	849
8	Pori: Lapsenpäästölaitos	—	—	115	2	19	136
9	Tampere: »	20	—	981	5	182	1 168
10	Viipuri: »	8	—	649	6	144	799
11	Sortavala: »	—	—	148	—	—	148
12	Käkisalmi: »	2	—	106	—	7	113
13	Kotka: »	6	—	346	4	28	378
14	Joensuu: »	—	—	23	1	3	27
15	Vaasa: »	2	—	192	1	59	252
16	Pietarsaari: »	3	—	289	—	12	301
17	Jyväskylä: »	2	—	139	1	26	166
18	Oulu: »	9	—	348	—	57	405
19	Raahel: »	—	—	62	1	9	72
20	c) Maalaiskuntien — <i>Des communes</i> <i>rurales</i>	—	—	189	2	16	207
21	Vihti: Lapsenpäästölaitos	—	—	94	2	16	112
22	Liperi: »	—	—	53	—	—	53
23	Pieksämäki: »	—	—	42	—	—	42
24	d) Yksityisten ja yhdistysten — <i>Hôpít.</i> <i>particuliers et appartenant à des</i> <i>sociétés</i>	63	5	3 491	12	351	3 854
25	Helsinki: Eira, Lapsenpäästöosasto ..	6	—	260	—	1	261
26	Mehiläinen » ..	3	—	149	—	—	149
27	Prof. Boijen » ..	10	—	625	1	7	633
28	Tri Gyllingin ja Sandelin sai- raalan lapsenpäästöosasto	6	—	267	—	4	271
29	Tri T. Länsimäen sairaalan lapsenpäästöosasto	3	—	37	—	3	40
30	Neiti Maukosen sairaalan lapsenpäästöosasto	—	—	18	—	6	24
31	Tammisaari: Lapsenpäästölaitos	1	—	108	2	26	136
32	Loviisa: »	—	4	89	—	19	108
33	Hanko: »	1	—	107	—	11	118

1) Siviilissätyä ei ole ilmoitettu. — 2) Tilaa ei ole ilmoitettu. — 3) Tähän sis. 7 ilmoittamatonta tapausta. — 4) Tähän

päiväkirjoista v. 1923.
maternités en 1923.

tejä. rés.												Lapsia. Enfants.			
												Äskensyntyneiden luku. Nombre des nouveau-nés.			
		Sikiön tila.			Ennenalkaisia synnytyksiä.			Keskosia. Aortemens.	Kaksoissyntyisiä. Accouchemens gemellaires.	Kolmoissyntyisiä. Accouchemens tri-ohmellaires.	Elävänä syntyneitä. Enf. nés vivants.		Kuolleita. Mort-nés.		
		Yhteensä hoidettuja. Total.								Miespuol. Sexe masculin.	Naispuol. Sexe féminin.	Miespuol. Sexe masculin.	Naispuol. Sexe féminin.		
Ensisyntyisiä. Primipares.	Uudelleensyntyisiä. Múltipares.		Yllösn.	Ailösn.	Poikkl.										
1 012	1 330	2 388	2 198	71	9	142	102	34	1	1 047	1 022	41	36	1	
869	1 171	2 080	1 909	67	9	139	101	30	1	913	878	34	28	2	
94	75	175	159	4	—	3	1	2	—	72	85	2	4	3	
14	22	36 ²⁾	37	—	—	—	—	1	—	18	17	2	—	4	
35	62	97 ²⁾	93	—	—	—	—	1	—	44	42	3	4	5	
2 072	2 742	4 880	4 435	158	15	164	229	97	2	2 308	2 083	109	108	6	
368	481	863 ²⁾	830	—	—	—	32	16	—	416	375	20	19	7	
73	63	136	132	5	—	4	3	3	—	75	54	5	3	8	
507	661	1 188	997	30	3	26	123	23	1	509	487	17	17	9	
381	418	807 ³⁾	746	45	3	81	9	18	—	405	352	15	22	10	
63	85 ⁵⁾	148	143	9	2	1	19	6	—	70	69	8	7	11	
46	67	115	105	—	—	—	8	—	—	44	54	3	4	12	
118	260	384 ⁴⁾	339	19	2	10	28	8	1	197	148	7	8	13	
14	13 ⁵⁾	27	27	1	—	1	1	1	—	7	19	1	1	14	
130	122	254	241	10	1	15	—	5	—	107	134	7	4	15	
97	204	304	282	11	—	11	—	8	—	146	134	7	6	16	
83	83 ⁵⁾	168	160	7	1	8	3	2	—	86	75	4	3	17	
163	242 ⁵⁾	414	364	20	3	—	1	7	—	203	160	12	12	18	
29	43	72	69	1	—	7	2	—	—	43	22	3	2	19	
72	135	207	204	1	3	1	5	3	—	106	88	6	5	20	
36	76	112	109	1	3	—	3	1	—	61	46	2	1	21	
19	34	53 ²⁾	53	—	—	—	—	—	—	26	23	2	2	22	
17	25	42 ²⁾	42	—	—	1	2	2	—	19	19	2	2	23	
1 706	2 148	3 922	3 537	125	20	107	263	78	—	1 858	1 661	95	68	24	
129	132	267	243	13	1	10	9	5	—	125	130	1	1	25	
61	88	152	140	3	—	1	5	1	—	84	59	—	—	26	
281	352	643	610	25	2	—	—	11	—	336	287	5	9	27	
125	146	277	253	4	—	9	—	1	—	135	118	4	—	28	
24	16	43	37	4	—	5	—	1	—	22	16	1	2	29	
15	9	24	16	1	—	—	7	—	—	7	10	—	—	30	
44	92	137	116	3	2	8	21	3	—	53	55	9	4	31	
49	59 ⁵⁾	112	112	2	—	2	3	2	—	67	41	4	2	32	
51	67 ⁵⁾	119	117	1	—	—	1	1	—	57	61	—	—	33	

sis. 6 ilmoittamatonta tapausta. — ⁵⁾ Keskosia ei ole laskettu tähän.

Jatko.
Suite.

		Päätettyjen synnytysten luku.												
		Käsin vetämällä. <i>Extraction manuelle.</i>		Kääntämisen kautta. <i>Version.</i>				Pihtien avulla. <i>Application du forceps.</i>						
		Naisia. <i>Femmes.</i>	Lapsia. <i>Enfants.</i>	Naisia. <i>Femmes.</i>	Lapsia. <i>Enfants.</i>		Naisia. <i>Femmes.</i>	Lapsia. <i>Enfants.</i>		Naisia. <i>Femmes.</i>	Lapsia. <i>Enfants.</i>			
		Parantuneita. <i>Guéris.</i>	Kuolleita. <i>Mort-nés.</i>	Parantuneita. <i>Guéris.</i>	Kuolleita. <i>Mort-nés.</i>	Eiävänä synt. <i>Enf. nés. vivants.</i>	Kuolleita. <i>Mort-nés.</i>	Parantuneita. <i>Guéris.</i>	Kuolleita. <i>Mort-nés.</i>	Parantuneita. <i>Guéris.</i>	Eiävänä synt. <i>Enf. nés. vivants.</i>	Kuolleita. <i>Mort-nés.</i>		
		Luonnonmukaisesti. <i>Naturel.</i>												
1	a) Valtion — <i>De l'Etat</i>	1 913	80	—	77	3	11	—	9	2	132	—	126	6
2	Helsinki: Yl. sairaalan lapsenpäästö- osasto	1 629	76	—	73	3	10	—	8	2	125	—	119	6
3	Pori: S:n s:n	160	4	—	4	—	1	—	1	—	2	—	2	—
4	Kajaani: S:n s:n ¹⁾	31	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—
5	Tornio: S:n s:n	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	b) Kaupunkien — <i>Hôpít. municipaux</i>	4 161	71	1	61	11	28	1	21	8	187	4	180	14
7	Turku: Tri C. v. Heidekenin lapsen- päästölaitos	757	6	—	4	2	—	—	—	—	23	—	21	2
8	Pori: Lapsenpäästölaitos	134	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2	—
9	Tampere: »	918	27	1	25	3	5	—	3	2	29	2	28	3
10	Viipuri: »	693	2	—	2	—	6	1	5	2	50	2	49	4
11	Sortavala: »	132	1	—	1	—	3	—	3	—	12	—	12	—
12	Käkisalmi: »	111	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
13	Kotka: »	336	19	—	15	4	2	—	1	1	5	—	5	—
14	Joensuu: »	21	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—
15	Vaasa: »	218	2	—	1	1	2	—	1	1	21	—	22	1
16	Pietarsaari: »	273	11	—	11	—	1	—	1	—	6	—	4	2
17	Jyväskylä: »	144	2	—	1	1	3	—	2	1	16	—	16	—
18	Oulu: »	358	—	—	—	—	6	—	6	—	11	—	11	—
19	Raahel: »	66	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—
20	d) Maalaiskuntien — <i>Des communes</i> <i>rurales</i>	200	1	—	1	—	4	—	3	1	3	—	2	1
21	Vihti: Lapsenpäästölaitos	107	1	—	1	—	2	—	1	1	1	—	—	1
22	Liperi: »	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Pieksämäki: »	40	—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	2	—
24	d) Yksityisten ja yhdistysten — <i>Hôpít.</i> <i>particuliers et appartenant à des</i> <i>sociétés</i>	3 383	64	1	55	10	30	—	18	12	224	—	209	18
25	Helsinki: Eira, lapsenpäästöosasto ..	213	13	—	12	1	1	—	1	—	37	—	37	—
26	Mehiläinen »	132	3	—	3	—	—	—	—	—	8	—	8	—
27	Prof. Boijen »	594	9	—	7	2	1	—	1	—	30	—	28	2
28	Tri Gyllingin ja Sandelin sai- raalan lapsenpäästöosasto	214	2	—	2	—	—	—	—	—	30	—	29	1
29	Tri Länsimäen sairaalan lapsenpäästöosasto	28	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	8	2
30	Neiti Maukosen sairaalan lapsenpäästöosasto	14	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—
31	Tammisaari: Lapsenpäästölaitos	111	—	—	—	—	2	—	—	—	3	—	2	2
32	Loviisa: »	103	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—
33	Hanko: »	114	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—

Terävillä aseilla.				Äitejä. Mères.												Lapsia. Enfants.				
Naisia. Femmes.		Enfants.		Poistettu. Sorties:												Poistettu. Sortis.				
Paranhuoneita. Guérites.	Kuolleita. Mortes.	Tapsia. Enlains.	Eksisintukatepausien luku. Placenta praevia.	Synnyttäenistä. Accouchés.						Synnyttämättä. Non-accouchés.	Kuolleina. Mortes.	Poistettu yhteensä. Sorties.	Jäljellä seur. vuoteen. Restées jusqu'en 1924.	Moyenne des journées de traitement par malade.		Yhteensä. Total.	Kuolleina. Mortes.	Eliivini. Vivants.		
				Yhteensä. Total.	Sairaina. Malades.	Toipuvina. Convalescentes.	Terveinä. Guéries.	Hoitopäiv. keskimäär. Moyenne des journées de traitement par malade.	Hoitopäivien luku. Jours de traitement.					Kuolleina. Mortes.	Eliivini. Vivants.					
30	—	30	10	10	2 227	8	9	2 244	91	8	2 343	41	4	19 598	8.2	1 979	127	2 106	1	
28	—	28	10	10	1 952	—	6	1 958	76	8	2 042	34	4	17 382	8.4	1 709	110	1 819	2	
2	—	2	—	—	167	—	—	167	6	—	173	2	—	1 056	6.0	160	7	167	3	
—	—	—	—	—	34	—	—	34	—	—	34	2	—	295	8.2	32	3	35	4	
—	—	—	—	—	74	8	3	85	9	—	94	3	—	865	8.9	78	7	85	5	
70	6	78	27	51	4 587	14	15	4 616	144	17	4 777	103	—	40 167	8.2	4 295	290	4 585	6	
30	1	31	5	3	807	—	6	813	32	1	846	17	—	6 723	7.8	766	61	827	7	
—	—	—	—	2	131	—	1	132	2	1	135	1	—	1 095	8.1	126	11	137	8	
2	1	3	4	3	1 120	—	1	1 121	37	5	1 163	25	—	9 241	7.8	1 002	14	1 016	9	
20	3	24	5	19	756	11	4	771	18	6	795	12	—	6 486	8.0	727	63	790	10	
—	—	—	2	—	143	3	—	146	—	—	146	2	—	1 349	9.1	132	20	152	11	
1	1	2	—	1	110	—	—	110	1	1	112	3	—	836	7.3	98	7	105	12	
2	—	2	—	2	360	—	—	360	14	1	375	9	—	2 953	7.7	347	21	368	13	
1	—	1	—	—	25	—	1	26	—	—	26	1	—	259	9.6	24	3	27	14	
11	—	12	4	4	238	—	—	238	5	1	244	10	—	2 335	9.2	231	21	252	15	
—	—	—	2	2	238	—	—	238	10	—	298	6	—	2 818	9.3	263	24	287	16	
1	—	1	1	1	164	—	—	164	—	—	164	4	—	1 764	10.5	162	6	168	17	
1	—	1	2	8	375	—	2	377	25	1	403	11	—	3 655	8.8	354	34	388	18	
1	—	1	1	1	70	—	—	70	—	—	70	2	—	653	9.1	63	5	68	19	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	1	1	197	2	1	200	—	—	200	7	—	1 570	7.6	194	11	205	20	
—	—	—	—	1	102	2	1	105	—	—	105	7	—	728	6.5	107	3	110	21	
—	—	—	—	—	53	—	—	53	—	—	53	—	—	407	7.7	49	4	53	22	
—	—	—	1	—	42	—	—	42	—	—	42	—	—	435	10.4	38	4	42	23	
29	—	28	28	29	3 749	6	7	3 762	68	18	3 848	72	2	35 181	9.0	3 485	195	3 680	24	
2	—	1	1	2	257	—	—	257	—	3	260	7	—	2 719	10.2	263	2	265	25	
5	—	5	1	—	147	—	—	147	—	1	148	4	—	1 593	10.5	143	2	145	26	
2	—	2	1	—	623	—	—	623	7	—	630	13	—	5 843	9.1	620	24	644	27	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	1	1	4	254	—	—	254	15	1	270	7	—	2 850	10.3	253	4	257	28	
2	—	2	1	—	43	—	—	43	—	—	43	—	—	390	9.1	41	3	44	29	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	24	—	—	24	—	—	24	—	—	214	8.9	17	—	17	30	
—	—	—	—	3	126	1	—	127	2	2	131	6	—	1 378	10.1	108	13	121	31	
—	—	—	—	2	106	—	1	107	—	1	108	4	—	1 065	9.5	105	6	111	32	
—	—	—	—	—	115	3	—	118	—	1	119	—	—	946	7.9	115	4	119	33	

Jatko.
Suite.

		Äi- Mé-					
		Jäljellä edelliseltä vuodelta. <i>Restées depuis 1922.</i>		Sisäänotettuja. <i>Entrées en 1922.</i>			
		Synnyttäneitä. <i>Accouchées.</i>	Synnyttämättä. <i>Non-accouchées.</i>	Naimisissa. <i>Mariées.</i>	Leskiä. <i>Veuves.</i>	Naimattomia. <i>Célibataires.</i>	Yhteensä. <i>Total.</i>
32	Turku: Yksit. lapsenpäästölaitos	1	—	319	1	53	373
33	Rauma: Lapsenpäästölaitos	—	—	83	—	16	99
34	Noormarkku: Eva Ahlströmin sairaalan lapsenpäästöosasto	2	1	102	—	7	109
35	Salo: Lapsenpäästölaitos	2	—	1) 95	—	—	95
36	Hämeenlinna: »	3	—	131	—	36	167
37	Lahti: »	5	—	208	1	46	255
38	Riihimäki: »	1	—	158	1	23	182
39	Kouvola: »	—	—	63	1	15	79
40	Savonlinna: »	3	—	179	3	16	198
41	Mikkeli: »	8	—	212	1	16	229
42	Heinola: »	—	—	43	—	5	48
43	Kuopio: »	8	—	238	1	41	280

1) Siviilisäätystä ei ole ilmoitettu. 2) Keskosia ei ole laskettu tähän. 3) Tilaa ei ole ilmoitettu. 4) Tähän sis. 4 ilmoitta-

tejä. res.		Lapsia. Enfants.									
		Äskensyntyneiden luku. Nombre des nouveau-nés.									
		Elävänä syntyneitä. Enf. nés vivants.					Kuolleita. Mort-nés.				
		Naishuol. Sexe féminin.		Mieshuol. Sexe masculin.			Naishuol. Sexe féminin.		Mieshuol. Sexe masculin.		
		Mieshuol. Sexe masculin.		Naishuol. Sexe féminin.			Mieshuol. Sexe masculin.		Naishuol. Sexe féminin.		
		181	159	13	4	34	54	47	1	35	
		34	37	2	36		38	38	3	37	
		42	53	3	37		76	79	1	28	
		85	82	1	3	28	95	78	11	37	
		107	148	260	183	7	67	62	4	40	
		79	103	183	132	7	42	23	3	41	
		40	39	79	64	7	93	91	9	42	
		81	117	201	186	12	113	100	11	43	
		94	135	237	218	12	25	22	1	44	
		15	33	48	43	5	129	148	11	45	
		141	139	288	286	10					
		344	96	9	5	4	25	7	3	4	
		102	82	—	—	—	4	2	—	—	
		157	157	1	1	5	9	3	—	—	
		183	183	5	3	7	66	5	—	—	
		132	64	3	3	7	43	5	—	—	
		64	7	7	1	11	9	2	—	—	
		186	12	2	1	2	7	10	—	—	
		218	12	14	2	14	27	3	—	—	
		43	5	6	1	6	—	2	—	—	
		286	10	16	—	4	—	—	—	—	
		374	99	112	97	102	82	157	183	132	64
		208	55	75	53	82	85	107	148	183	132
		344	96	102	82	157	183	132	64	7	12
		237	48	218	43	5	2	14	27	3	2
		288	286	10	16	—	4	2	—	—	—

matonta tapausta.

Jatko.
Suite.

		Päätettyjen synnytysten luku.										
		Käsin vetämällä. <i>Extraction manuelle.</i>			Kääntämisen kautta. <i>Version.</i>			Pihtien avulla. <i>Application du forceps.</i>				
		Naisia. <i>Femmes.</i>		Lapsia. <i>Enfants.</i>	Naisia. <i>Femmes.</i>		Lapsia. <i>Enfants.</i>	Naisia. <i>Femmes.</i>		Lapsia. <i>Enfants.</i>		
		Parantuneita. <i>Guéris.</i>		Kuolleita. <i>Mortes.</i>	Parantuneita. <i>Guéris.</i>		Kuolleita. <i>Mortes.</i>	Parantuneita. <i>Guéris.</i>		Kuolleita. <i>Mortes.</i>		
		Luonnontuokaisesti. <i>Naturel.</i>		Eiävännä synt. <i>Enf. nés. vivants.</i>	Parantuneita. <i>Guéris.</i>		Eiävännä synt. <i>Enf. nés. vivants.</i>	Parantuneita. <i>Guéris.</i>		Kuolleita. <i>Mortes.</i>		
32	Turku: Yksit. lapsenpäästölaitos	331	8	—	3	—	3	—	11	—	10	1
33	Rauma: Lapsenpäästölaitos	90	3	—	2	—	2	—	4	—	4	—
34	Noormarkku: Eva Ahlströmin sairaalan lapsenpäästöasasto	100	—	—	2	—	2	—	1	—	1	—
35	Salo: Lapsenpäästölaitos	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Hämeenlinna: »	158	1	—	1	—	1	—	5	—	6	—
37	Lahti: »	172	4	—	3	1	4	—	7	—	4	3
38	Riihimäki: »	178	—	—	3	—	3	—	1	—	1	—
39	Kouvola: »	68	2	—	2	—	2	—	4	—	3	1
40	Savonlinna: »	175	1	1	1	1	—	1	13	—	13	1
41	Mikkeli: »	196	8	—	3	—	1	—	22	—	20	2
42	Heinola: »	45	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
43	Kuopio: »	252	10	—	5	—	4	—	25	—	22	3

Terävillä aseilla.				Eteisrukkatapausten luku.		Äitejä. Mères.										Lapsia. Enfants.						
Naisia. Femmes. Parantuneita. Guéries.				Lapsia. Enfants. Kuolleita. Mortes.		Poistettu. Sorties.					Jäljellä seur. vuoteen. Restées jusqu'en 1924. Syyntämättä. Non-accouchées.					Holtopiiv. keuhkimäär. Moyenne des jours de traitement par malade.		Holtopiivien luku. Jours de traitement.		Poistettu. Sortis.		
						Syyntäneistä. Accouchées.					Syyntämättä. Non-accouchées.					Yhteensä. Total.		Yhteensä. Total.		Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	
						Terveinä. Guéries.	Conulescentes.	Toipuvina. Malades.	Sairaina. Mortes.	Kuolleina. Mortes.	Yhteensä. Total.	Syyntämättä. Non-accouchées.	Kuolleina. Mortes.	Yhteensä. Total.	Syyntämättä. Non-accouchées.	Syyntäneistä. Accouchées.	Poistettu yhteensä. Sorties.	Kuolleina. Mortes.	Syyntämättä. Non-accouchées.	Syyntäneistä. Accouchées.	Syyntämättä. Non-accouchées.	Syyntäneistä. Accouchées.
4	1	1	1	1	7	345	22	1	368	5	1	2 829	7.6	340	17	357	34	97	4	102	35	
1	1	1	1	1	7	105	6	111	1	1	1 127	10.1	96	6	102	36	94	6	82	37		
1	1	1	1	1	7	160	2	165	5	1	1 453	8.5	148	4	152	38	175	7	137	40		
1	1	1	1	1	7	248	5	255	4	1	2 200	8.5	168	22	190	39	175	7	137	40		
1	1	1	1	1	7	175	2	177	6	1	1 386	7.6	130	7	137	40	79	7	72	41		
1	1	1	1	1	7	196	1	199	2	1	1 348	6.7	182	12	194	42	233	19	229	43		
1	1	1	1	1	7	233	1	234	3	1	2 164	9.1	210	19	229	43	46	2	49	44		
1	1	1	1	1	7	276	3	283	5	1	2 815	9.8	260	31	291	45	276	31	291	45		

Taulu XI.
Tableau XI.

Valtion mielisairaaloissa vuonna 1923
Relevé des malades dans tous les établissements

Hoitolaitos. Etablissement.	Sairasvuoteitten luku. Nombre de lits.	Vuodelta 1922 jääneitä. Malades restés depuis 1922.		
		M. H.	N. F.	Yht. Total.
Lapinlahden keskuslaitos	123	68	62	130
Niuvanniemen keskuslaitos	330	185	139	324
Pitkäniemen keskuslaitos	540	277	262	539
Selän turvalaitos	52	4	60	64 ¹⁾
Turun Keskusvankilan mielisairaala	70	55	—	55
Turun vastaanottolaitos	47	16	21	37
Viipurin »	47	22	22	44
Mustasaaren »	47	22	21	43
Oulun »	20	10	10	20
Yhteensä — Total	1,276	659	597	1,256

¹⁾ Näistä oli 4 miestä ja 9 naista perhehoidossa.

Taulu XII.
Tableau XII.

Valtion mielisairaslaitoksiin vuonna 1923 hoidettavaksi
Relevé des psychoses observées chez les malades entrés dans les

Hoitolaitos. Etablissement.	Psychosis manico-depres- siva.		Paranoia.		Psychopathia				Oligophrenia.		Schizophrenia		Dementia epileptica.	
					Reactions psychoge- nese.		Formae aliae.							
					M. H.	N. F.	M. H.	N. F.						
Lapinlahden keskuslaitos	15	32	—	—	2	2	7	11	6	5	114	91	11	2
Niuvanniemen »	7	6	—	—	1	3	1	—	2	—	42	34	1	—
Pitkäniemen » ¹⁾	12	11	—	—	3	1	—	—	3	2	48	58	3	—
Selän turvalaitos	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Turun Keskusvankilan mielisai- raala ²⁾	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Turun vastaanottolaitos ¹⁾	19	16	—	—	—	3	—	—	1	—	21	23	—	2
Viipurin »	12	23	—	—	1	1	4	2	—	—	30	36	1	—
Mustasaaren »	11	18	—	—	—	—	—	—	1	—	23	18	—	1
Oulun »	1	4	—	—	—	—	3	1	—	—	4	1	—	—
Yhteensä — Total	77	111	—	1	16	10	15	14	19	7	296	262	22	5

¹⁾ 1 m. ja 1 n. ei mielisairaita.
²⁾ 1 » ei mielisairas.

hoidettujen potilaitten lukumäärä.

de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1923.

Vuonna 1923 otetuita. Malades entrés en 1923.			Hoidettujen kokonais- luku vuonna 1923. Total des malades en 1923.			Vuonna 1923 poistettuja. Malades sortis en 1923.			Vuoteen 1924 jääneitä. Malades restés jusq'en 1924.		
M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.
276	178	454	344	240	584	277	176	453	67	64	131
61	47	108	246	186	432	56	47	103	190	139	329
78	76	154	355	338	693	90	72	162	265	266	531
—	3	3	4	63	67	—	2	2	4	61	65
37	—	37	92	—	92	32	—	32	60	—	60
47	49	96	63	70	133	47	52	99	16	18	34
56	64	120	78	86	164	55	62	117	23	24	47
39	39	78	61	60	121	43	37	80	18	23	41
8	10	18	18	20	38	8	11	19	10	9	19
602	466	1,068	1,261	1,063	2,324	608	459	1,067	653	604	1,257

otettujen potilaitten sairauden muodot.

établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1923.

Dementia senilis, arte- riosclerotica.		Psychosis lue- gena. Demen- tia paralytica.		Psychosis ex infectione.		Psychosis ex intoxicatione						Psychosis e viliis cerebri.		Psychoses aliae.		Psychosis ge- neris incertae		Yhteensä. Total.				
M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	Psychosis ex into- xicatione		Alcoholis- mus.		Morphinis- mus, cocai- nismus etc.		M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	Yht. Total.
9	11	24	3	6	1	3	2	72	11	1	—	4	3	2	4	—	—	276	178	454		
—	—	4	1	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	47	108		
1	1	6	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	75	152		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	36		
—	2	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	48	94		
—	—	7	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	64	120		
—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	39	78		
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8	10	18		
10	16	43	5	10	9	6	3	76	11	1	—	4	4	3	5	1	1	599	464	1,063		

Taulu XIII.
Tableau XIII.

Valtion mielisairaaloihin v. 1923 otettujen potilaiden siviilissäty ja kotipaikka.
Etat civil et lieu de domicile des malades entrés dans les établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés en 1923.

Tauti. Maladie.	Siviilissäty. — Etat civil.						Kotipaikka. — Lieu de domicile.																																
	Naimattomia. Célibataires.		Naineita. Mariés.		Leskiä. Veufs et veuves.		Eronneita. Divorcés.		Lääni. — Gouvernement.																														
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	Uudenmaan.		Turun ja Porin.		Abvenanmaan maakunta.		Hämeen.		Viipurin.		Mikkelin.		Kuopion.		Vaasan.		Oulun.		Ulkomaat. Etranger.		Maalaiskunta. Campagne.		Kaupunki. Ville.		Tuntematon. Inconnu.						
Psychosis manico-depressiva.....	27	59	45	47	5	5	—	—	—	—	188	11	30	17	15	2	1	8	10	14	25	3	7	3	12	18	2	4	1	2	50	66	8	29	19	16			
Paranoia.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Psychopathia: a) reactiones psychogonae.....	12	2	3	6	1	2	—	—	—	26	7	2	1	3	—	—	—	—	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1	10	5	6	2	—	—	3				
b) formae altae.....	10	8	4	4	—	1	1	—	—	29	5	10	—	—	—	—	—	1	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3	7	11	—	—	—				
Oligophrenia.....	18	7	1	—	—	—	—	—	—	26	7	5	4	—	—	—	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	1	13	3	5	4	1	—	—	—			
Schizophrenia.....	231	157	60	85	4	20	1	—	—	296	104	84	32	33	2	2	19	29	50	92	13	7	24	22	36	20	12	10	4	3	166	143	109	96	21	23			
Dementia epileptica.....	16	3	4	2	—	—	2	—	—	27	10	2	—	2	—	—	3	—	4	—	—	—	—	—	1	1	2	—	14	2	8	1	—	—	—				
» senilis, arteriosclerotica.....	1	5	8	1	1	10	—	—	—	10	16	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	2	10	12	—	—	—	2				
Psychosis luegenae. Dementia paralytica.....	8	1	30	3	5	—	—	—	—	43	5	21	3	4	—	—	4	1	10	—	2	1	1	1	1	1	—	—	17	4	24	1	2	—	—				
Psychosis ex infectione.....	7	5	3	3	—	1	—	—	—	10	9	19	3	2	—	—	2	1	2	—	2	1	1	2	1	—	—	4	7	3	—	3	—	—	2				
» intoxicatione.....	2	—	4	2	—	1	—	—	—	6	3	9	1	2	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	5	1	—	—	—			
a) alcoholismus.....	24	5	48	4	2	1	2	—	—	76	11	87	70	11	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—	8	—	68	11	—	—	—	—				
b) morphinismus, cocaineismus.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Psychosis e vitis cerebri.....	—	2	4	1	—	1	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Psychoses aliae.....	—	2	1	3	—	1	—	—	—	3	5	8	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Psychosis generis incertae.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Yhteensä — Total.....	360	256	215	162	18	43	6	3	5	99	464	1	063	253	166	62	58	4	3	42	44	91	82	22	12	38	92	59	42	21	19	7	6	298	243	255	173	46	48

Taulu XIV.

Tableau XIV.

Valtion mielisairasialtoksista vuonna 1923 pöjstetut hoidokkaat.¹⁾
 Relevé des résultats du traitement des malades sortis en 1923 de tous les établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés.

Tauti. <i>Maladie.</i>	Terveet. <i>Gérés.</i>		Paremmäksi tulleet. <i>Améliorés.</i>		Parantumatta. <i>Non-améliorés.</i>		Kuolleet. <i>Morts.</i>		Yhteensä. <i>Total.</i>	
	M. <i>H.</i>	N. <i>F.</i>	M. <i>H.</i>	N. <i>F.</i>	M. <i>H.</i>	N. <i>F.</i>	M. <i>H.</i>	N. <i>F.</i>	M. <i>H.</i>	N. <i>F.</i>
Psychosis manico-depressiva	42	64	23	33	10	16	4	9	79	122
Paranoia	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Psychopathia:										
a) reacciones psychogeneae	20	9	2	4	—	2	1	—	23	15
b) formae aliae	3	1	6	6	6	5	—	—	15	12
Oligophrenia	—	—	1	—	15	7	1	2	17	9
Schizophrenia	6	22	95	74	186	132	9	14	296	242
Dementia epileptica	—	—	5	2	5	3	—	—	11	5
» senilis, arteriosclerotica	—	—	5	2	7	10	3	2	15	14
Psychosis luegenae. Dementia paralytica	1	—	9	2	20	—	13	2	43	4
Psychosis ex infectione	4	4	1	3	1	—	3	4	9	11
» intoxicatione	5	1	2	—	—	1	—	1	8	3
a) alcoholismus	4	3	63	6	5	1	3	1	75	11
b) morphinismus, cocainismus etc.	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Psychosis e vitis cerebri	—	—	3	—	—	1	1	—	4	1
Psychoses aliae	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Psychosis generis incertae	1	—	—	1	—	1	—	—	1	2
Yhteensä — Total	86	104	216	135	255	179	42	38	599	456
										1 055

¹⁾ Taulusta on jätetty pois 9 miestä ja 3 naista, jotka eivät olleet mielisairaita.

Taulu XV.
Tableau XV.

Valtion mielisairaslaitoksissa
Relevé des malades guéris en 1923 dans tous les

Tauti. Maladie.	Hoitolaitos. Etablissement.										Ikä.					
	Lapinlahdi.		Nuvanniemi.		Pitkänlempi.		Keakuv. mielisair. Turussa.		Vastarottolait. kokeset.		Alle 21 v. Moins de 21 ans.		21—30 v. 21—30 ans.		31—40 v. 31—40 ans.	
	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.	M. H.	N. F.
Psychosis manico-depressiva	3	16	3	4	4	9	—	—	32	35	3	12	11	11	7	16
Psychopathia: a) reactiones psychogeneae..	—	1	3	4	2	2	13	—	1	2	—	—	13	2	4	2
b) formae aliae	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	1	1	1
Schizophrenia	—	5	3	6	1	3	—	—	2	3	3	4	2	10	1	7
Psychosis ex infectione	2	1	1	1	—	—	—	—	1	2	—	1	3	—	—	2
» » intoxicatione	—	—	2	—	2	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—
» » a) alcoholismus	1	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	1	1
Psychosis luegenea. Dementia paralytica..	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Psychosis generis incertae	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä — Total	6	26	13	15	9	14	14	—	43	49	8	17	32	25	15	29

*) Taulusta on jätetty pois 6 miestä, jotka eivät olleet mielisairaita.

Taulu XVI.
Tableau XVI.

Mielisairaot maassa 31 päi-
Relevé total des aliénés dans tout

L ä ä n i. Départements.	Mielisairaitten lukumäärä. Nombre d'aliénés.			Siviilisääty. — Etat civil.														
				Naineita. Mariés.			Naimattomia. Célibataires.			Leskiä. Veufs et veuves.			Erotettuja. Divorcés.			Tuntema- ton. Inconnu.		
	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.	M. H.	N. F.	Yht. Total.
Uudenmaan lääni	294	267	561	36	30	66	242	206	448	13	26	39	3	5	8	—	—	—
Turun ja Porin lääni	686	652	1,338	85	104	189	580	488	1,068	17	54	71	3	6	9	1	—	1
Ahvenanmaan maakunta..	26	34	60	4	3	7	21	27	48	1	4	5	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	429	445	874	47	63	110	368	307	675	11	65	76	3	10	13	—	—	—
Viipurin »	627	593	1,220	114	139	253	493	394	887	13	53	66	6	7	13	1	—	1
Mikkelin »	277	279	556	33	48	81	233	199	432	11	24	35	—	8	8	—	—	—
Kuopion »	432	388	820	65	73	138	342	263	605	19	44	63	6	8	14	—	—	—
Vaasan »	866	795	1,661	136	109	245	680	583	1,263	41	92	133	8	10	18	1	1	2
Oulun »	550	410	960	71	63	134	460	305	765	18	41	59	—	1	1	1	—	1
Yhteensä — Total	4,187	3,863	8,050	591	632	1,223	3,419	2,772	6,191	144	403	547	29	55	84	4	1	5

v. 1923 parantuneet hoidokkaat.¹⁾

établissements de l'Etat pour hospitalisation d'aliénés.

Âge.		Taudin kestävyys alusta alkaen. Durée de la maladie depuis son début.																Yhteensä Total	
41—50 v. 41—50 ans.		Yli 50 v. Plus de 50 ans.		Alle 3 kuukautta. Moins de 3 mois.		3—6 kuukautta. 3 à 6 mois.		6—12 kuukautta. 6 à 12 mois.		1—2 v. 1 à 2 ans.		2—3 vuotta. 2 à 3 ans.		Yli 3 v. Plus de 3 ans.		Tunteenaton. Inconnu.		M.	N.
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
12	12	9	13	12	13	18	33	9	10	2	4	—	1	1	1	—	2	42	64
1	4	1	1	5	3	1	4	6	1	4	—	3	—	—	—	—	—	19	9
—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1
—	1	—	—	4	10	2	6	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	22
—	—	—	—	3	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
3	—	—	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1
1	1	1	—	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	3
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
17	19	13	14	30	32	26	46	16	17	7	4	3	1	2	2	1	2	85	104

vänä joulukuuta 1923.

le pays au 31 Décembre 1923.

Sairastuneita. — Aliénés.						Hoidetaan. — Soignés dans des.														
Lapsena. Depuis l'enfance.			Vanhempana. Depuis l'âge adulte.			Valtion mielisairaslaitoksissa. Asiles publics d'aliénés de l'Etat.			Kunnallisissa mielisairaslaitoksissa. Asiles publics d'aliénés des communes.			Yksityisissä mielisairaslaitoksissa. Asiles privés d'aliénés.			Kunnalliskodeissa. Asiles d'indigents.			Yksityisissä kodeissa. Maisons privées.		
M.	N.	Yht.	M.	N.	Yht.	M.	N.	Yht.	M.	N.	Yht.	M.	N.	Yht.	M.	N.	Yht.	M.	N.	Yht.
99	80	179	195	187	382	27	31	58	34	32	66	9	5	14	68	59	127	156	140	296
199	161	360	487	491	978	52	48	100	121	89	210	11	15	26	138	100	238	364	400	764
8	12	20	18	22	40	5	5	10	—	—	—	3	1	4	2	1	3	16	27	43
104	74	178	325	371	696	71	71	142	29	34	63	10	10	20	93	114	207	226	216	442
140	122	262	487	471	958	72	39	111	47	75	122	9	4	13	122	134	256	377	341	718
56	58	114	221	221	442	31	31	62	20	12	32	2	—	2	72	85	157	152	151	303
58	58	146	344	330	674	59	42	101	37	61	98	1	3	4	93	81	174	242	201	443
141	155	296	725	640	1,365	67	57	124	55	38	93	8	5	13	145	161	306	591	534	1,125
127	95	222	423	315	738	54	35	89	12	3	15	6	6	12	72	93	165	406	273	679
962	815	1,777	3,225	3,048	6,273	438	359	797	355	544	699	59	49	108	805	828	1,633	2,530	2,283	4,813